

HISTORISCH
JAARBOEK
VLAARDINGEN
2 0 0 5

IN DIENST
VAN DE
STAD

WERKEN VOOR DE GEMEENTE

Ir. J.G. Gerritze

HOORT
ZEGT HET
VOORT

DE PADVINDERIJ VAN 1945-1973

Jaap van Krimpen

Historisch Jaarboek Vlaardingen 2005

Afbeelding voorzijde:

Detail uit een foto van de bouw van de tweede keersluis in 1920 (Coll. Stadsarchief).

Gedeelte van een illustratie uit een van de vele padvindingsboeken uit de collectie van Han van Elk.

Afbeeldingen achterzijde:

Ir. J.G. Gerritze op kantoor, de eerste dag als directeur. Voortrekkers, paaskamp 1958; in het midden Jaap van Krimpen. Collectie Jaap van Krimpen.

Omslagontwerp en vormgeving:

Klaas Bloem, Stout Grafische Dienstverlening.

Deze uitgave kwam tot stand dankzij medewerking van:

- ♦ A. Fontijne beheer B.V.
- ♦ Van Gastel Notariskantoor
- ♦ GelukTreurniet Architecten
- ♦ Machinefabriek Kreber
- ♦ Maragco B.V. Vlaardingen
- ♦ Sarhama B.V.
- ♦ Makelaardij Timmermans
- ♦ Warmelo en van der Drift B.V.
- ♦ Waterweg Wonen
- ♦ Woningstichting Samenwerking Vlaardingen

Historisch Jaarboek Vlaardingen 2005

een uitgave van de
Historische Vereniging Vlaardingen

met medewerking van het
Stadsarchief Vlaardingen

negenentwintigste jaargang

Opmaak en druk:
Stout Grafische Dienstverlening, Vlaardingen

Cip-gegevens Koninklijke Bibliotheek, Den Haag

Historisch

Historisch Jaarboek Vlaardingen/
Historische Vereniging Vlaardingen - (1977) -S-
Vlaardingen:

Historische Vereniging Vlaardingen

ISSN 0169-3964

Verschijnt jaarlijks

Negenentwintigste jaargang. 2005 / met medewerking
van het Stadsarchief Vlaardingen. - ill.

ISBN-10: 907173126X

ISBN-13: 9789071731266

SISO zhol 938.1 UDC 942.2*3130(058) NUGI 480

trefw.: Vlaardingen, geschiedenis, jaarboeken

inhoud

7	Voorwoord
8 - 35	In dienst van de stad Werken voor de gemeente <i>Ir. J.G. Gerritze</i>
36 - 59	Hoort zegt het voort De padvinderij van 1945-1973 <i>Jaap van Krimpen</i>
60 - 85	Kroniek van Vlaardingen 1954 <i>Cobi Bot</i>
86 - 115	Kroniek van Vlaardingen 2004 <i>Marianne van Papeveld-Hörst</i>
116 - 117	Archeologische Werkgroep Helinium
118 - 119	Gemeentelijk Archeoloog
120 - 121	Stadsarchief
122 - 123	Historische Vereniging Vlaardingen
124 - 125	Streekmuseum Jan Anderson
126 - 127	Visserijmuseum/ Vlaardings Museum

auteurs

Johan G. Gerritze (1929-2004) werd in Amsterdam geboren en behaalde in maart 1954 het diploma voor civiel-ingenieur aan de afdeling weg- en waterbouwkunde van de Technische Hogeschool te Delft. Na de vervulling van zijn dienstplicht bij een opleidingscompagnie van de Genie, werkte hij enige jaren als onderzoeker bij het Waterloopkundig Laboratorium te Delft. Hij was er voornamelijk belast met golfonderzoek voor de afsluiting van het Haringvliet. Ofschoon dit werk hem fascineerde, kreeg het verlangen naar de praktijk uiteindelijk de overhand. Zo kwam het dat hij per 1 februari 1958 in dienst trad van het bedrijf gemeentewerken te Vlaardingen als hoofd uitvoering en onderhoud. Hij werd ingeschakeld bij de sanering en de vernieuwing van de binnenstad en de aanleg van de Westwijk. Acht jaar na zijn aanstelling werd hij benoemd tot directeur van het bedrijf. Als zodanig was hij nauw betrokken bij de verdere ontwikkeling van de stad, zoals bij de centralisatie en verbetering van het rioolstelsel, de uitbreiding met de wijk Holy, de sluiting van de vuilstortplaats aan de Broekweg, de aanleg van de Deltakering in Vlaardingen met de nieuwe schutsluis, de ontwikkeling van het verkeerscirculatieplan en vele andere zaken. Hij bleef deze functie vervullen tot zijn afscheid per 1 januari 1990. Persoonlijke omstandigheden deden hem in 1994 verhuizen naar Den Haag.

De band, die in de loop der jaren met Vlaardingen was gegroeid, verbrak hij niet. Eén dag per week kwam hij naar de stad, waaraan hij zoveel herinneringen had en waar hij lid werd van de Historische Vereniging Vlaardingen. Hij overleed in november 2004, enkele dagen nadat hij het in dit Jaarboek opgenomen artikel had voltooid.

Jaap van Krimpen (1936) kwam in 1956 tijdens het vervullen van de militaire dienstplicht in aanraking met de padvinderij. Hem werd gevraagd om (mede-)leiding te geven aan een groepje verkenner van de Valuas-groep in Venlo. Na zijn afzwaaien in november 1957 werd hij vaandrig (assistent verkenner-leider) van de Marnix van Sint Aldegondegroep bij Hopman Anton Smelik. In 1958 was hij betrokken bij de oprichting van een gezamenlijke voortrekkerstam van de Prins Mauritsgroep en de Marnix van Sint Aldegondegroep en werd hij stamleider van de Quo Vadis-stam. Na het ter ziele gaan van deze stam nam hij in 1964 het initiatief tot het oprichten van een districtsstam, de Delta-stam, waar hij oûbaas (voortrekkersleider) werd.

Vanaf 1966 was hij actief als assistent districtscommissaris voor voortrekkers (ADC-VT) en vanaf 1968 als assistent-nationaal commissaris (ANC-VT).

Toen gezin en werkkring het moeilijk maakten het werk op landelijk niveau op goede wijze te blijven doen, keerde hij in 1972 terug naar het district waar hij ADC-Exploratie werd. In die functie was hij nauw betrokken bij de totstandkoming van de eerste gemengde (jongens en meisjes) scoutinggroep in Vlaardingen, de Allart van Heemstedegroep in de wijk Holy. Hij was daar ondermeer groepsleider. In 1977 verliet hij de padvinderij, inmiddels scouting geheten.

In het dagelijks leven was Jaap van Krimpen enige tijd werkzaam voor de PTT Voorlichtingsdienst. In 1960 trad hij in dienst van een internationaal opererend ladingcontrolebedrijf annex laboratorium, waar hij na bijna 41 jaar als manager kwaliteitsbeheer met pensioen ging.

voorwoord

Mensen die jarenlang actief zijn in een organisatie en in de geschiedenis ervan duiken als zij daar de tijd voor krijgen. De schrijvers van beide artikelen deden dit met geestdrift. We denken dat dit enthousiasme bij de lezers zal overkomen.

Na de grote brand die Vlaardingen in 1574 in de as legde, is er een "steede timmerman" en na de Franse overheersing een "stadsarchitect of controleur der stadsgebouwen." Na 1895 is er een "directeur gemeentewerken", een functie die *Ir.J.G. Gerritze* vele jaren vervulde. *In dienst van de stad, werken voor de gemeente* laat zien hoe vakmensen de stad vorm gaven: het torentje van de Visbank ontwierpen, de Oude Haven op diepte hielden, adviseerden over bruggen en sluizen, toezicht hielden, zowel bij de bouw van een viaduct aan de Binnensingel als bij een grafmakerswoning aan het Emous en bij de aanleg van een feestterrein aan de Broekweg.

Als Vlaardingen in de Tweede Wereldoorlog fuseert met Vlaardinger-Ambacht, is het gefuseerde gemeentewerken betrokken bij de bouw van de semi-permanente woningen in de Babberspolder en daarna bij de stormachtige ontwikkeling van de stad na de oorlog. Gemeentewerken huist in de stadsschool aan de Markt, terwijl de stad en de organisatie groeien. Dan krijgt het bedrijf een eigen gebouw aan de Hoflaan, een gebouw dat alweer afgebroken gaat worden. Achtergronden van werken voor de gemeente, beschreven door een man in dienst vān en van verdienste vóór de stad.

In Hoort zegt het voort, de padvinderij van 1945 – 1973 leidt *Jaap van Krimpen* ons langs de grillige paden van horden, troepen, stammen en vendels, die onderdak vonden in krotten, zolders, kerken, boten, schuren en boerderijen die nu meestal zijn afgebroken en waaraan velen goede herinneringen bewaren. Honderden Vlaardingse jongens en meisjes speelden het spel van verkennen in het Hof, op het Kruiteiland en in de Broekpolder. Dat gebeurde onder de leiding van mensen als Hans van Driel, Sjaak Boerdam, Krijn van Aperen, Ton Smelik, Jacques Breederveld en leden van de families Pet, Tuitel, Doudens en Pietersen.

Neutrale, protestantse en rooms-katholieke padvinders en padvindsters volgden elk het spoor, geschieden natuurlijk, vaak op terreinen die voor anderen gesloten waren; de padvinders hadden zo hun relaties. Door een padvinder van binnenuit beschreven, is het verhaal zeker ook interessant voor wie nooit een padvindersoniform droeg.

Cobi Bot schrijft de *Kroniek van Vlaardingen 1954*, het jaar dat men zich realiseerde de snelst groeiende gemeente van Nederland te zijn. Feestzaal Muzanda gaat open, De Pijpers bestaan 25 jaar, er is brand bij de BPM te Pernis, er komt een nieuwe afdeling dames- en kinderconfectie bij Kofa-Hofstee, er zijn jubilarissen bij de firma H. van Toor Jzn., tennispark Soenda gaat open, de eerste steen voor het kerkgebouw van de Gereformeerde kerk, art.31 wordt gelegd, de politie krijgt een mobilfoon-auto, de molen aan de Kortedijk zal in oorspronkelijke staat hersteld worden, de eerste paal van het Groen van Prinstererlyceum wordt geslagen, er wordt een vulpen zonder dop verloren, Prins Bernhard opent de fabriek van Cincinnati en er zijn optredens van Kees Manders, The Kilima Hawaiians en Heintje Davids.

Marianne van Papeveld-Hörst schrijft de *Kroniek van Vlaardingen 2004*, het jaar waarin o.a. de oud-wethouder John Ranshuijsen, de oud-fractievoorzitter Leny van Halteren, de archiefmedewerker Matthijs A. Struijs, de oud-stadsarchivaris Theo Poelstra, de oud-directeur Gemeentewerken *Ir. J.G. Gerritze*, de oud-directeur Stadsgehoorzaal Walter van Ginneken en de journalist Peter Braad overlijden. Er wordt een boomkano van 800 jaar voor Christus gevonden, een grafkist blijkt te zijn vervaardigd uit resten van een vikingschip, het clubhuis van tennispark Soenda brandt af op de dag dat de sloopvergunning wordt afgegeven, de Amazing Stroopwafels vieren het 25-jarig jubileum, fotograaf Roel Dijkstra blust ook brand, het scoutcentrum krijgt een Jan Botpad, de Queen Mary 2 komt langs, en GelukTourniet Architecten herdenkt het 50-jarig bestaan.

Een boek als dit kan alleen maar verschijnen dankzij de vele contribuerende leden en de medewerking van auteurs, fotografen, het Stadsarchief, Stout Grafische Dienstverlening en de elders genoemde bedrijven.

We danken allen die de verschijning mogelijk maakten en wensen de lezers veel genoegen.

*Jaarboekcommissie Historische Vereniging Vlaardingen,
november 2005.*

Ir. J.G. Gerritze

In dienst van de stad

Werken voor de gemeente

Inleiding

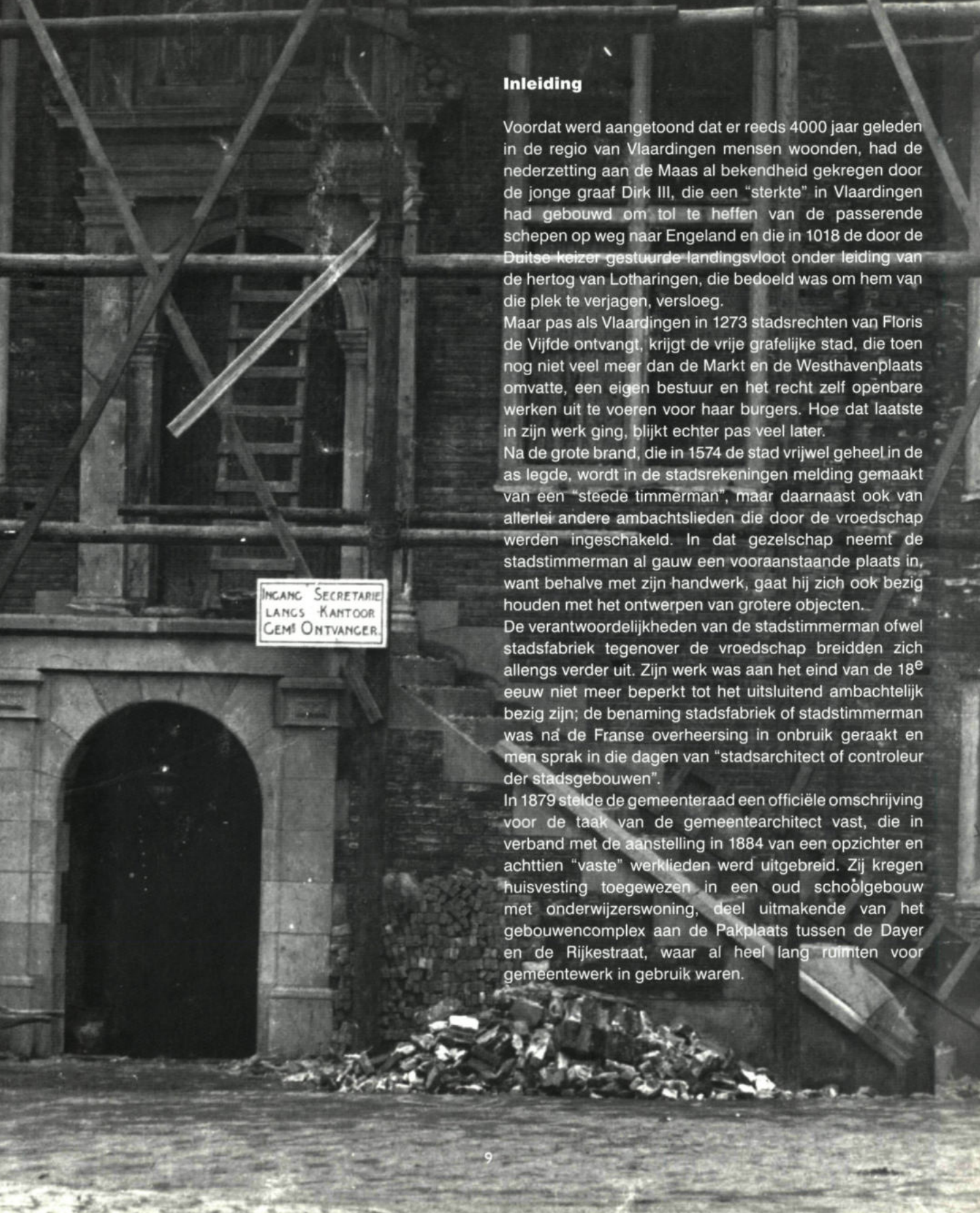
Voordat werd aangetoond dat er reeds 4000 jaar geleden in de regio van Vlaardingen mensen woonden, had de nederzetting aan de Maas al bekendheid gekregen door de jonge graaf Dirk III, die een "sterkte" in Vlaardingen had gebouwd om tol te heffen van de passerende schepen op weg naar Engeland en die in 1018 de door de Duitse keizer gestuurde landingsvloot onder leiding van de hertog van Lotharingen, die bedoeld was om hem van die plek te verjagen, versloeg.

Maar pas als Vlaardingen in 1273 stadsrechten van Floris de Vijfde ontvangt, krijgt de vrije grafelijke stad, die toen nog niet veel meer dan de Markt en de Westhavenplaats omvatte, een eigen bestuur en het recht zelf openbare werken uit te voeren voor haar burgers. Hoe dat laatste in zijn werk ging, blijkt echter pas veel later.

Na de grote brand, die in 1574 de stad vrijwel geheel in de as legde, wordt in de stadsrekeningen melding gemaakt van een "steede timmerman", maar daarnaast ook van allerlei andere ambachtslieden die door de vroedschap werden ingeschakeld. In dat gezelschap neemt de stadstimmerman al gauw een vooraanstaande plaats in, want behalve met zijn handwerk, gaat hij zich ook bezig houden met het ontwerpen van grotere objecten.

De verantwoordelijkheden van de stadstimmerman ofwel stadsfabriek tegenover de vroedschap breidden zich allengs verder uit. Zijn werk was aan het eind van de 18^e eeuw niet meer beperkt tot het uitsluitend ambachtelijk bezig zijn; de benaming stadsfabriek of stadstimmerman was na de Franse overheersing in onbruik geraakt en men sprak in die dagen van "stadsarchitect of controleur der stadsgebouwen".

In 1879 stelde de gemeenteraad een officiële omschrijving voor de taak van de gemeentearchitect vast, die in verband met de aanstelling in 1884 van een opzichter en achttien "vaste" werklieden werd uitgebreid. Zij kregen huisvesting toegewezen in een oud schoolgebouw met onderwijzerswoning, deel uitmakende van het gebouwencomplex aan de Pakplaats tussen de Dayer en de Rijkestraat, waar al heel lang ruimten voor gemeentewerk in gebruik waren.

INGANG SECRETARIE
LANGS KANTOOR
GEM. ONTVANGER.

Ofschoon de grondslag voor "gemeentewerken", zoals zich dat in de 20^e eeuw verder ontwikkelde, daarmee was gelegd, wordt 1 december 1895 beschouwd als de datum waarop gemeentewerken is ontstaan omdat op die dag het tijdperk "stadsarchitect" werd afgesloten en de eerste directeur van gemeentewerken zijn intrede deed in de gemeente.

Met de groei van de gemeente, de toenemende complexiteit van de stad en de voortschrijding van de techniek, heeft gemeentewerken zich in de loop van de 20^e eeuw ontwikkeld tot een bedrijf dat met een voldoende specialistische kennis op zijn vakgebied was toegerust, om letterlijk en figuurlijk haar steentje te kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van de stad en in te staan voor een goede dienstverlening aan de lokale bevolking. Er zijn in die periode tal van momenten geweest die van invloed waren op de organisatie en samenstelling, zoals de annexatie van de voormalige gemeente Vlaardinger-Ambacht in 1941, maar vooral ook de explosieve ontwikkeling van de stad na de Tweede Wereldoorlog. De afbouw van het vooroorlogse woongebied, de aanleg van de Indische Buurt en de Babberspolder, de aanleg van nieuwe industrieterreinen, de sanering van de binnenstad met de bouw van een geheel nieuw winkelcentrum met viaduct, dat het oosten van de stad met de nieuwe wijken in het westen ging verbinden, de uitvoering van het verkeerscirculatieplan, de vernieuwing van het rioolstelsel en de aanpassing daarvan voor aansluiting op de waterzuiveringsinrichting De Groote Lucht en last but not least de aanleg van de wijk Holy ten noorden van de aangelegde rijksweg 20 en het recreatiegebied Broekpolder.

Het zou te ver voeren voor deze beschouwing om uitvoerig op deze in de tweede helft van de 20^e eeuw toch voor velen nog vers in het geheugen liggende onderwerpen nader in te gaan. Mede gezien de talrijke aangelegenheden, waarbij het bedrijf tot mijn afscheid eind 1989 in meer of mindere mate betrokken is geweest, heb ik ervoor gekozen om te eindigen met de explosieve start van de hervatting en voortzetting van de stadsuitbreiding na de Tweede Wereldoorlog en de aanleg van de Westwijk. Van een verhandeling over de inmiddels in uitvoering genomen aanleg van de nieuwe wijken ten noorden van de rijksweg 20, de sanering en vernieuwing van de binnenstad en de gang van zaken na 1970 heb ik bewust afgezien.

Het zal duidelijk zijn dat in de naoorlogse jaren ook het personeelsbestand van gemeentewerken in kwantitatieve en in kwalitatieve zin moest worden aangepast.

De krappe behuizing aan de Markt, die weliswaar in 1941 met de voormalige "Stadsschool" werd uitgebreid, was daarvoor onvoldoende. De pogingen om tot een nieuwe, aan de te stellen eisen voldoende, huisvesting te komen, werden uiteindelijk eind 1970 beloond met het betrekken van het nieuwe kantoorgebouw aan de Hoflaan nr 27.

Inmiddels heeft de gemeentelijke organisatie verschillende veranderingen ondergaan, waarbij het 'bedrijf gemeentewerken' plaats heeft moeten maken voor een 'dienst stadswerk' en zijn er vergevorderde plannen om het kantoorgebouw aan de Hoflaan te slopen om plaats te kunnen maken voor woningbouw. Het verdwijnen van dat gebouw, aan de totstandkoming waarvan zoveel vooraf is gegaan en dat voor gemeentewerken van zo'n grote betekenis is geweest, leek mij een goede reden om met de ingebruikneming van dat gebouw mijn beschouwing over het "werken voor de gemeente" af te sluiten.

Ir. J.G. Gerritze

De voorgangers van de directeur gemeentewerken

Toen Vlaardingen in 1273 van graaf Floris V stadsrechten verkreeg, was het grondgebied van de nederzetting beperkt tot niet meer dan de Markt en de Westhavenplaats en woonden er nog slechts enkele honderden mensen. Wellicht is dat de reden dat er aanvankelijk nauwelijks gebruik werd gemaakt van het recht van de stad om zelf openbare werken uit te voeren. Maar daarin kwam in 1407 verandering toen de stad van de graaf het gebied langs de haven en de grond ten westen van de hoog gelegen dijk, de latere Hoogstraat en Kortedijk tot aan de huidige molen aan toe, kocht. Daarmee kwam het Spuiwater, het latere Buizengat, nodig om de haven schoon te spoelen en aldus tegen verzanden te behoeden, alsmede het grondgebied voor het graven van de Biersloot en de Waal, ook onder beheer van de stad. Ook aan de zuidkant groeide het grondgebied door inpoldering van aangeslibd land. Het aantal inwoners lag in die jaren naar schatting tussen de 800 en 1000 en het ligt voor de hand te veronderstellen dat er toen al wel degelijk sprake zal zijn geweest van werken voor de overheid, maar door de grote brand, die Vlaardingen in 1574 vrijwel geheel in de as legde, zijn eventuele gegevens omtrent openbare werken tijdens de voorgaande jaren verloren gegaan.

Maar in ieder geval blijkt uit de bewaard gebleven stadsrekeningen van 1578/1579 dat de vroedschappen daarna, ten behoeve van de zorg voor het beheer en het onderhoud van de gemeentelijke eigendommen, gebruik maakten van de diensten van een bekwaam timmerman, de "steede timmerman" of "Stadsfabriek", die daarvoor geen salaris of wedde ontving, maar aan wie slechts arbeidsloon en materiaalkosten voor geleverd werk werd uitbetaald.

Zo worden in de stadsrekeningen 1578/1579 onder meer de volgende verantwoordingen aangetroffen:

"Noch betaelt aan Pieter Ariensz, steedetimmerman, over zijn aertbeytsloon ende geleverd houtwerck, volgende zijn quictanties, de somma van 90 gulden."

Zo ook in 1589 van ene Matthijs Cornelisz, die 68 gulden en 5 stuivers ontving voor "diversche geleverd houtwerck ende aertbeytsloon volgende zijne declaratie hier geëxhibeert."

In 1591 wordt hiervoor weer aan "Pieter Ariensz, steede timmerman de somma van 131 gulden en 1 stuiver betaelt."

Naast de stadstimmerman waren nog vele andere burgers in dienst van de stad. Zo was er in Vlaardingen onder meer een stadsmetselaar, een stadsstratenmaker en een stadsglazenmaker. Deze werden net als de stadstimmerman stadsfabriek gezamenlijk aangeduid als stadswerkers. Ook daarover geven de stadsrekeningen uitsluitsel zoals

bijvoorbeeld in 1589:

"Noch betaelt aan Jacop Cornelisz, bieman ende Frans Dirxsz, over de 2^e termijn van het maken van de nyewe straet op de haven 't welck op den brieff geteykent de somma van 70 gulden" en aan "Pieter Korsz, smit, over zeeckre yserwerck aan de steede ende moelen 't geheele jaer geleverd met zijn aertbeytsloon, volgende zijne declaratie de somma van 30:13:6."

Voorts: "Noch betaelt Jacob Leenertsz ende Adriaen Claesz, Teunis de zantman ende vreemde zantluy van zeeckre zandt mettet opruynen, volgende de declaratie 24:3:6:" en

"Noch betaelt van twee schepen sants gebracht bij 't sussterhuys ende bij de brugge van Willem Meesz, 't samen 3 gulden."

Maar er zijn ook rekeningen van de lijndrayer, de schoenmaeker, de deurwaerder, de steedewaeker, de zeylmaker en andere ambachtslieden.

Dat het niet alleen bij werken bleef, getuigt wel de volgende rekening: "Noch betaelt 2 stoop wijns bij de Tollenaer gedroncken 3:12: :".

De herbouw van de in 1574 door brand verwoeste stad was gevolgd door een uitbreiding met de aanleg van de Pepersteeg, Landstraat, Dayer en Zomerstraat. In 1610 telde de stad al 438 huizen. Op een kaart uit 1619 staan de uitbreiding en de gedeeltelijk herbouwde kerk, de Visbank van 1577 en een eenvoudige houten stellingmolen aan het eind van de Kortedijk getekend. Deze ontwikkeling is ongetwijfeld van invloed geweest op de betekenis van de stadstimmerman voor de stad. Gezien de bedragen, die hij jaarlijks uitgekeerd kreeg, moet hij later ook de grotere stadswerken hebben uitgevoerd, zoals b.v. aan de koren-molen, aan het stadhuis, aan de havenbeschoeiingen en aan de stadskraan. Laatstgenoemd werktuig werd in 1625 door hemzelf ontworpen en gebouwd.

Veel later, uit de notulen van de vergadering van de Heeren van de Weth den 8ste October 1742, blijkt dat de stadstimmerman nog steeds een belangrijk man is, die node gemist kon worden: "Hebben de Heeren van de Weth, Gillis Janse van der Werff, stadstimmerman, op sijn versoek uyt de Burgerwagt geëxcuseert en ontslagen."

Nog geen jaar daarvoor, op 26 december 1741, werd Jacob van Schie geboren. Hij werd de beter bekende stadstimmerman, die het karakteristieke Visbankgebouwtje met zijn peervormige klokketorentje heeft ontworpen, dat door hem in 1778 aan de Westhavenplaats werd gebouwd. Hij was een zoon van Jan van Schie en Trijntje van der Hoeven en was zelf op 27 oktober 1765 met ene Jannetje Blok getrouwd.

Omtrent zijn activiteiten voor de vroedschap is in het Stadsarchief nog een document uit 1769 aanwezig met de

volgende inhoud:

"Rekeningh, bewijs en reliqua die aan de Heeren vroedschappen der Steede Vlaardingen zijn doende de Heeren Antony van den Ham als Administreerende Ende Jacob Joppen Drop als toesiende Thesaurier deeser steede voor den Jaeren Seventien hondert neegen en Sestig."

En ook:

"Uitgeef aan den Houtkoper timmerman Stadstimmerman Jacob van Schie f 488,-, f 573,- en f 328,-" en: "betaalt volgens ordonnantie van Burgemeester een kluijf hout f 22,-"

Gedenksteen in de gevel van de Visbank (coll. J.G. Gerritze).

Jacob van Schie woonde in 1766 in het "huys en erve westzijde Hoogstraat, binnen de steede Vlaardingen, strekkende voor van de Hoogstraat tot achter aan de Jokweg, belend ten noorden aan de heer Ary Vermeer en ten zuiden Jan Polderman". In 1771 koopt hij een "buitenhuis" aan de Liesveldselaan, voor de prijs van f 700,-. Uit een op 24 januari 1784 gemaakte boedelinventaris in verband met zijn overlijden op 4 oktober 1783 blijkt dat de aankoop van het buitenhuis niets te maken had met het feit dat het echtpaar Van Schie in de periode 1766-1776 met zes kinderen gezegend werd, want de kindersterfte was in die jaren groot. Van deze zes kinderen waren er bij zijn overlijden nog maar twee in leven, beide nog minderjarig, te weten de zestienjarige Jan en zijn tienjarige zoon Abraham. Het huis aan de Hoogstraat blijft door de jaren de woning, die "Jacob van Schie en zijne huisvrouw zelve tot op zijn overlijde bewoont".

Beide huizen waren overigens niet zijn enige bezittingen, want uit genoemde boedelinventaris blijkt hij voor de helft eigenaar te zijn "van de snuyfdragerij, mitsgaders het molen, staande op erfpaght op der steede grond aan de Galgkade even buiten de steede Vlaardingen onder derzelve jurisdictie, waarvan de wederhelft behoort aan Jacob van

der Heyde, woonende alhier ter steede, door den overledene voorn. Jacob van der Heyde, in den jaere 1780 nieuw gebouwd, in de verponding aangeslagen met de som van zeven gulden tien stuyver in ijder geheel content en belast met een erfpaght ten behoeve van der steede Vlaardingen voornoemd met een erfpaght van vijftien gulden belast met een hypotteeck hierna onder de lasten op JvS te melde, etc."

En voorts was hij eigenaar van "Noch een agste part in de Zaagmolen, staande en gelegen naast voorn. snuif- en pelmolen op de voorn. Galgkade" etc.

Een gedenksteen met opschrift in de gevel van de Visbank op de Westhavenplaats herinnert aan deze voor Vlaardingen belangrijke man.

Er is overigens geen instructie gevonden voor de stadstimmerman uit die jaren. Wel werd bij het aanstellingsbesluit van de opvolger van Jacob van Schie diens taak als volgt omschreven: "en zal voornoemde Dirk van Zijl in zijne voorseide qualiteit gehouden zijn alle de stadswerken en arbeiders onder het opzicht van Heeren Burgemeesteren in der tijde gade te slaan en de ordres van hun Edelagtbaren in alle opzigten te obediëren".

Zes jaar later, in 1789, krijgt Vlaardingen in de persoon van Aart van der Snoek¹ een nieuwe stadsfabriek. Aart was een kleinzoon van de zich sinds 1712 in Vlaardingen gevestigde Cornelis Claasz van der Snoeck, die van Maasland afkomstig was en in Vlaardingen trouwde met Neeltje Willemsdr. Rodenburgh.

Deze Aart (senior), gedoopt op 8 juli 1753, was timmerman, bedienaar ter begrafenis (1788), hoofdman/commisaris (1797 en 1804) van het timmermans- of St. Jozefsgilde, stemopnemer (1803), beëdigd taxateur voor de verpondingen (1808), opzichter der deuren en vensters (1810) en van 1789 tot 1827 ook tewerkgesteld als stadsfabriek van Vlaardingen.

Toen hij 28 jaar oud was, trouwde hij op 23 september 1781 met de 27-jarige Leena Boerdam. Hij kreeg zeven kinderen, waarvan er twee doodgeboren werden, drie dochters en twee zoons.

Hij was belast met de uitvoering van en het toezicht op de werken aan en het onderhoud van gemeentegebouwen, wegen, straten en havens. Daartoe behoorde ook het op diepte houden van de Oude Haven, wat van groot belang was voor de scheepvaart. De haven verzandde snel, zodat er regelmatig moest worden gebaggerd, wat een forse, steeds weer terugkerende kostenpost opleverde. Hij was ook verantwoordelijk voor de herbouw in 1790 van de in zeer slechte staat verkerende stadskorenmolen, sedert 1957 genaamd Aeolus.

Uit archiefstukken is gebleken dat hij in 1795 onderhandelde met een Vlaardings ingezetene om diens schuur te

bestemmen tot een onderkomen voor ingekwartierde soldaten, dat hij de kaden moest inspecteren en verantwoordelijk was voor het beheer van de vloedplanken van het z.g. Prikkgat (1797) en de aanbesteding van de levering van olie voor stadslantaarns regelde.

Na de bevrijding van de Franse overheersing in 1813, raakte de benaming "stadsfabriek" in onbruik en kreeg hij de benaming van architect en controleur der stadsgebouwen, later kortweg stads- of gemeentearchitect, die voor zijn inzet een bescheiden jaartraktement ontving.

Hij overleed op 1 juli 1827, bijna 74 jaar oud.

Een half jaar later, 21 december 1827, werd hij opgevolgd door zijn zoon Pieter van der Snoek, gedoopt 11 januari 1789, die dus inmiddels 38 jaar oud was. Ook hij was van beroep timmerman en werd aangesteld als stadsarchitect op een jaarwedde van f 600,-.

Als hij in oktober 1846 door ziekte verhinderd is zijn werk te doen, vervangt zijn jongere broer Tijs hem. Deze ziekte wordt ook zijn sterfbed, want hij overlijdt twee maanden later op bijna 58-jarige leeftijd op 17 januari 1847.

Ofschoon het gemeentebestuur drie sollicitatiebrieven van gerenommeerde timmerlieden ontvangt, die in aanmerking willen komen voor de functie van stadsarchitect, kiest het gemeentebestuur toch met algemene stemmen voor de op 28 januari 1796 geboren broer Tijs van der Snoek, waarschijnlijk omdat de naam Van der Snoek bij de raadsleden een vertrouwde klank had gekregen en Tijs zijn broer al enige tijd had vervangen. Zo werd Tijs in 1847 de derde Van der Snoek in successie op deze post. Tijs was op 30 september 1818 getrouwd met een Delftse, die in de periode 1819 tot 1849 twaalf keer een kind van hem ter wereld bracht, waarvan er slechts vijf ouder dan negen jaar werden.

Uit de notulen van de gemeenteraad van die tijd komt overigens wel naar voren dat Tijs een eigenzinnig man was, die regelmatig met andere deskundigen van mening verschilde, maar meestal zijn zin kreeg.

In 1852 wordt de jaarwedde van f 600,-, die zijn broer Pieter in 1828 bij zijn aanstelling kreeg, zelfs verhoogd tot f 625,- waaruit geconcludeerd kan worden dat het gemeentebestuur in die tijd het geld niet over de balk smeedt. In 1859 wordt vanwege het toenemen der werkzaamheden - onder de bevelen van de stadsarchitect - een opzichter over de havenwerken benoemd. De enige sollicitant is de bouwkundige Willem Poortman, maar ook de 31-jarige zoon van Tijs, Aart van der Snoek, wordt dan al als mogelijke kandidaat genoemd. De gemeenteraad meent echter "dat het belang der zaak een geheel neutraal particulier en onafhankelijk persoon eist" en besluit met 9 stemmen vóór en 1 blanco, Poortman te benoemen.

De wrevel, die onderhuids bestaat tegen de dwarse Tijs,

komt in 1860 aan de oppervlakte, nadat hij schriftelijk om loonsverhoging had gevraagd. Het raadslid Van der Gon laat in de notulen optekenen dat:

"die ambtenaar, wiens inborst of karakter zich door zekere onplezierige eigenheden niet aangenaam in de ambtelijke administratieve conversatie doet kennen, toch over het algemeen en doorgaans wel wat volgzamer en minder stijfzinnig aan begrippen en inzigte vasthoudende, meer ondergeschikt zich behoorende te gedragen,[...] zodat hij wat meer handelbaarheid en toegevendheid meent te moeten vorderen".

Hoewel deze mening onbestreden blijft en zelfs door sommigen nadrukkelijk als juist wordt erkend, zijn de meeste aanwezigen wel overtuigd van 's mans kwaliteiten, waarop een jaarweddeverhoging naar f 700,- zijn deel is. Bovendien ontvangt hij - ondanks regelmatige strubbelingen - over het jaar 1863 een gratificatie van f 50,-.

In weerwil van zijn hoge leeftijd (67 jaar) en aanwijsbare forse en kostbare fouten, handhaaft men hem op zijn post. Sterker nog, in november 1868, midden in een discussie over Tijs van der Snoek, brengt de burgemeester diens gouden huwelijksjubileum in herinnering. De vergadering besluit spontaan tot toekenning van een gratificatie van f 50,- voor "deze grijsaard"! (Deze grijsaard zou overigens ook nog zijn 60-jarig huwelijksjubileum beleven.)

Tijs overlijdt tenslotte op 82-jarige leeftijd op 3 november 1878, na een diensttijd van 31 jaar als gemeentearchitect! Zijn zoon Aart van der Snoek heeft hem dan echter al vanaf 1870 "uit hoofde van klimmende leeftijd" als adjunct-gemeentearchitect bijgestaan. Aart, dan 43 jaar, kreeg daarvoor van de gemeente een traktement van f 200,-. Deze beloning ging overigens ten koste van het traktement van zijn vader, die sinds 1860 een jaartraktement van f 700,- had, hetgeen in 1870 dus werd verlaagd tot f 500,-.

De jonge Aart, geboren 6 mei 1827, was reeds eerder, te weten in 1866, als opzichter van de kerkelijke gebouwen van de Hervormde Gemeente te Vlaardingen aangesteld en wordt dan met ingang van 1 januari 1879 gemeentearchitect op een jaarwedde van f 1100,-, welk bedrag tot zijn ontslag in 1895 niet meer zal veranderen.

De gemeenteraad besluit op 23 juni 1879, het jaar van zijn aanstelling, tot vaststelling van de oudst bekende instructie voor de stadsarchitect. Volgens dit besluit bestond de taak van de stadsarchitect uit:

het beheren en met de aan hem ondergeschikte gemeentewerklieden onderhouden van gemeentegebouwen, -installaties en -eigendommen;

het toezicht op de naleving van de Hinderwet 1875; adviseren van de sinds 1873 optredende vaste raadscommissie van bijstand voor openbare werken, ondermeer terzake van het bouwen door particulieren, een taak die gezien kan worden als de voorloper van het bouw- en woningtoezicht;

voorbereiding en toezicht op de aanbesteding en uitvoe-

ring van openbare werken; beheren en onderhouden van het brandweermateriaal en de watersnood- en gladheidbestrijdingsmiddelen. Jaarlijks deed de gemeentearchitect opgaaf van de in het volgende jaar noodzakelijke werken annex begroting van kosten.

In 1885 kreeg hij een "opzichter over de gemeentewerken" onder zich, die tot taak had het toezicht houden op de uitvoering van de aanbestede werken. Op 26 november 1886 besluit de gemeenteraad om de gemeentearchitect te laten assisteren door een opzichter en 18 werklieden, te weten 3 timmerlieden, 2 stratenmakers waarvan er 1 tevens metselaar was, 2 op- perlieden, 1 machinist op het stoom- gemaal, 6 sjouwerlui, 3 gotenvegers en 1 schoonmaker van de beertonnen in de scholen.

De instructie voor de gemeentearchitect werd daartoe in 1884 als volgt gewijzigd:

"De Raad der gemeente Vlaardingen; Besluit:

De instructie voor de gemeentearchitect te Vlaardingen, vastgesteld in de raadsvergadering van den 23 Juni 1879 te wijzigen als volgt:

Artikel 1 dier instructie in te trekken en te vervangen door de artikelen 1 en 1a, luidende:

Artikel 1. De architect is belast met het toezicht op al de eigendommen der gemeente en met de zorg dat die in goeden staat onderhouden worden. Tevens heeft hij toe te zien op de gebouwen en werken van particulieren in verband met de verplichtingen die bij wetten of verordeningen aan hen zijn opgedragen.

Artikel 1a. Onder zijn bevelen staan de opzichter over de gemeentewerken en de werklieden der gemeente, wier behoorlijke plichtsbetrachting aanhoudend door hem wordt nagegaan.

De opzichter wordt door hem meer in het bijzonder belast met het houden van toezicht op de uitvoering van gemeentewerken".

Deze wijziging trad op 1 januari 1885 in werking.

De gemeentearchitect, zijn opzichter en de werklieden werden gehuisvest in het stadstimmerhuis.

Het maakte deel uit van een aaneengesloten rijtje pakhuizen dat zich bevond op een gedeelte van wat nu Westhavenkade heet, tussen de Dayer en de Rijkestraat. Destijds heette het strookje grond tussen de pakhuizen en de waterkant "De Pakplaats" vanwaar in latere tijd de "Vlaardingse Boot" naar Rotterdam en Beijerland vertrok. De nauwe doorgang tussen de pakhuizen en de huidige gevelwand van de Westhavenkade was de "Boven-

dayer". De Bovendayer vormde de verbinding tussen de Westhavenkade en de Westhavenplaats, die zich destijds uitstreckte tot aan de Dayer. Het rijtje pakhuizen werd aan de zuidzijde begrensd door het stadsmagazijn, dat dus zo ongeveer tegenover de Rijkestraat stond en aan de noordzijde door het in 1882/1883 in opdracht van de firma IJzermans & Co door de toenmalige stadsarchitect Aart van der Snoek gebouwde verkooplokaal, tegenover de Dayer, waar de aangevoerde haring en zoutevis werd verkocht. Deze bebouwing komt al voor op de z.g. Cruquiuskaart van 1711.

Het stadstimmerhuis aan de Bovendayer/Westhavenkade, dat onderdak bood aan de gemeentearchitect, de opzichter en de werklui. Links is nog juist de ingang van de Rijkestraat zichtbaar. (Coll. Stadsarchief)

Matthijs A. Struijs schrijft over het 'stadsmagazijn' in zijn artikel over het verkooplokaal in het boek "Vlaardingen toen", "dat ter plaatse een pakhuis stond van de koopman Jan Jochumsz. Oudaan, dat rond het jaar 1652 door de Vlaardingse vroedschap aangekocht moet zijn en sedertdien in gebruik was als stadsmagazijn, terwijl het later 'Stadstimmerhuis' werd genoemd, dus de voorloper van het kantoor Gemeentewerken. Sinds wanneer het als zodanig gebruikt werd, is niet bekend geworden, maar in 1870 bestond het gemeentelijk eigendom ter plaatse in ieder geval uit twee kadastrale nummers, namelijk B 173 en 174. Het pakhuis nr 6 op de wijkkaart uit 1847 is kennelijk met het oorspronkelijk magazijn verenigd." En voorts "De vorm van de naar het zuiden gerichte gevel, waarin een fraaie grote zonnwijzer, duidt op een bouwjaar in de 18^e eeuw".

In 1885 bestond het complex uit een werkplaats en een zandhok op perceel B 173 en een school, onderwijzerswoning en magazijn op perceel B 174².

In het gemeenteverslag over 1885, waaraan het vorenstaande is ontleend, staat onder 'gebouwen' ook een kolom 'bestemming' aangegeven en daaruit blijkt dat de school toen uit het gebouw zou verdwijnen en in een deel daarvan het bureau van de gemeentearchitect zou worden gehuisvest. Een ander deel van de voormalige school werd als 'lokaal' aan diverse personen regelmatig verhuurd."

De bestrating van de Schiedamseweg leidt tussen 1870 en 1900 tot de ontwikkeling van de woonbebouwing tussen de Hofsingel, Binnensingel, Oosthavenkade en Spoor- singel, waar particuliere villa's, middenstands- en arbeiders- woningen werden gebouwd volgens een op de bestaande verkaveling geënt stratenplan. Behalve deze woningbouw ten oosten van de haven, kwamen in relatie met de haven naast de aan de visserij gerelateerde bedrijven ook andere bedrijven tot ontwikkeling.

Zo werd in 1874 in opdracht van A.M. van Dusseldorp de stoommeelfabriek De Maas gebouwd en in fasen uitge- breid. Omdat de fabriek aan voor die tijd diep water was gelegen, kon er gemakkelijk aan- en afvoer van grondstof- fen en eindproducten plaats vinden. Sinds 1924 heet het gebouw 'De Pelmolen' omdat de oorspronkelijke malerij waar tarwe tot meel, 'bloem', werd vermalen, plaats ge- maakt had voor het pellen van rijst, gort, zaden en peul- vruchten.

In 1882 volgde de melkfabriek Hollandia aan de Oostha- venkade.

Het gebruik van de haven voor de visserij was vooral rond 1870 toegenomen. Een aanzet voor de opleving van de zee- visserij kwam in 1857 met de afschaffing van enige visse- rijbepalingen. Tot dan toe mocht in de Maashavens alleen gekaakte haring worden aangebracht en verwerkt. Deze havens werden echter pas goed ontsloten met de totstand- koming van de Nieuwe Waterweg in 1872. Ook materiële verbeteringen als het in gebruik nemen van de zeilloggers speelden daarbij een rol. Rond 1890 was de haringvisserij vooral in Vlaardingen dominant.

Hoe een groot belang de gemeente hechtte aan al deze ontwikkelingen blijkt wel uit de bereidheid van het stads- bestuur om voor het verbreden en verdiepen van de haven in 1885 en 1886 meer dan f 150.000,- uit te geven. Welis- waar droeg de provincie in deze kosten met een subsidie van f 45.000,- bij, maar het was voor die tijd toch een erg hoog bedrag.

In 1886 werd ook een begin gemaakt met de bouw van de spoorwegbrug en de daaraan verbonden keersluis. Hier- door kon de open verbinding tussen de rivier en de haven bij hoogwater worden afgesloten.

Voor de eerste keersluis in 1886 hadden Dijkgraaf en Hoogheemraden vergunning verleend onder zeer strenge voorwaarden. Behalve dat de kosten geheel voor rekening van de gemeente kwamen, diende ook voor het onderhoud

door en voor rekening van de gemeente, onder goedkeu- ring van het hoogheemraadschap te worden zorg gedra- gen. Ook de benoeming van de sluiswachter en de hem te verstrekken instructie behoeften de goedkeuring van het hoogheemraadschap. In de overeenkomst met de Staat werd bepaald dat de gemeente een 697/1136^e deel van de kosten wegens het maken van de onderbouw van de brug en de keersluis inclusief vloeddeur in de duiker onder de spoorbrug, aan de Staat moest betalen.

Hoe nodig deze extra beveiliging van de stad tegen over- stroming was, bleek twee dagen na de totstandkoming van de keersluis, toen een zware storm het buitenwater ter plaatse tot 1 m 85 boven A.P. deed stijgen. Maar ook daarna hebben de keersluizen Vlaardingen vele malen be- hoed tegen overstromingen bij waterstanden boven de 2m + A.P. tot zelfs 3,10m + A.P. tijdens een springvloed op 12 maart 1906.

Aangezien de Oude Haven in het stadshart door de smalle sluis, de spoorbrug en de verkeersbruggen steeds moeilij- ker bereikbaar was geworden voor de steeds groter wor- dende stoomschepen, overwoog de gemeenteraad in die jaren om een geheel nieuwe haven voor Vlaardingen te graven. De stormvloed van 22 op 23 december 1894, die zware schade toebracht aan op het strand liggende Scheve- ningse bomschuiten, had tot gevolg dat steeds meer Sche- vingse vissers, die pas vanaf 1904 over een eigen thuis- haven zouden kunnen beschikken, afmeerden in Vlaardin- gen. Dit versnelde de beraadslagingen en op 24 april 1895 nam de gemeenteraad het besluit tot aanleg van de nieuwe vissershaven. Gekozen werd voor een buitendijkse aanleg, oostelijk van de Oude Haven, vlak ten zuiden van de in 1893 geopende spoorlijn van Schiedam naar Hoek van Holland naar het ontwerp van Ir. N. Biezeveld Hzn. De haven zou worden gegraven in een T- vorm, parallel aan de Nieuwe Waterweg, met een brede barrièreloze invaart en een smallere, door een draaibrug beperkte verbinding met de Oude Haven.

Per 1 december 1895 werd de toenmalige stadsarchitect wegens onenigheid met het stadsbestuur eervol ontslag verleend.

Uit: De familie van der Snoek, van H.J. Luth:

Dat querulantisme erfelijk kan zijn, blijkt duidelijk uit het- geen verder over deze vierde stadsarchitect Van der Snoek in de notulen van de gemeenteraad is opgetekend. Hij overtreft zijn vader in eigenzinnigheid en moet dat uitein- delijk met zijn ontslag bekopen. In zijn vergadering van 27 augustus 1895 besluit de gemeenteraad hem "wegens ver- regaande ongehoorzaamheid aan door ons hem gegeven bevelen" voor ontslag voor te dragen. Binnen een week ontvangt de raad een door 118 Vlaardingers ondertekend pamflet, waarin een lans voor Van der Snoek wordt gebro- ken. Aangevoerd wordt "dat betrokkene toch 45 à 46 jaren

aan de gemeente werkzaam heeft geweest met de meesten ijver en nauwgezetheid". Men dringt aan op tenminste een eervol ontslag en behoud van 2/3 van zijn traktement. Ook Van der Snoek zelf schrijft een brief waarin hij schrijft "dat genoemde betrekking reeds meer dan 100 jaren door mijne familie is bekleed" en ook "hij sedert 46 jaren met ijver en nauwgezetheid werkzaam was aan de gemeente". Indachtig het gegeven dat de aanval de beste verdediging is, vervolgt hij met: "Daar ik nu 70 jaren oud ben geworden begint het mij moeilijk te vallen, en ik den Burgemeester toch niet voldoen kan, neem ik naar aanleiding hiervan de vrijheid Ueab. Raad beleefd te verzoeken mij wel eervol ontslag te willen verleen met behoud van tractement of wel 2/3 pensioen zoo als dit gebruikelijk is. Het zoude evenwel niet overdreven zijn al behield ik mijn volle tractement en wel om rede het altijd te laag geweest is, getyuge de tractementen in andere gemeenten."

De eerste directeur van gemeentewerken en zijn opvolgers tot het eind van de Tweede Wereldoorlog

Als opvolger van Aart van der Snoek werd met ingang van 1 januari 1896 benoemd Ir. G.N. Itz, op een jaarwedde van f 1800,-.

De heer Itz was op 24 augustus 1862 te Zutphen geboren, volgde van 1875 tot 1881 de HBS aldaar, en studeerde van 1881 tot 1888 aan de toenmalige Polytechnische School te Delft, waar hij het diploma van bouwkundig ingenieur behaalde. In Vlaardingen kreeg hij de titel directeur der gemeentewerken.

Zijn instructie kwam in grote lijnen overeen met die van zijn voorganger van 1879, maar hij kreeg bovendien de bevoegdheid zelf losse werklieden naar behoefte aan te nemen of te ontslaan.

Deze directeur was o.a. de ontwerper van de in 1901 geopende school C voor lager onderwijs aan de Oosterstraat, waarin vanaf 1936 tot 1953 de Ambachtsschool gevestigd was.

Met zijn komst begon de ontwikkeling van gemeentewerken tot een zelfstandige tak van dienst.

Hij nam per 1 september 1900 ontslag en werd leraar aan Koninklijke Militaire Academie te Breda en op 1 september 1906 volgde zijn benoeming tot hoogleraar in de bouwkunde aan de Technische Hogeschool te Delft. Op zijn verzoek kreeg Professor Ir. G.N. Itz om gezondheidsredenen met ingang van 1 september 1924 eervol ontslag uit deze functie, waarna hij, ook als gevolg van de hartkwaal waaraan hij leed, teruggetrokken leefde te Almen,

waar hij enige maanden later, op 17 januari 1925, nog geen 63 jaar oud, is overleden. Hij werd op zijn verzoek in stilte, doch in aanwezigheid van het voltallige college van curatoren van de hogeschool, te Westerveld gecremeerd.

In december 1895 werd de mond met westelijke tak van de Nieuwe Haven, die in 1898 werd herdoopt tot Koningin Wilhelminahaven, in gebruik genomen. Reeds in 1896 vestigde de reder A. Hoogendijk Jzn zijn Doggermaatschappij aan de Nieuwe Haven. Het bedrijf was uiterst gunstig gelegen dankzij een raccordement aan de spoorlijn. Het bedrijfsspannd uit 1897 brandde af, waarna in 1916 het huidige vier bouwlagen tellende rederspakhuis werd opgetrokken voor de opslag van vis- en visserijbenodigdheden.

Ook de rederij voorheen J. Pot bouwde omstreeks die tijd een pakhuis aan de Nieuwe Haven Zuidzijde, dat aan de achterzijde grensde aan de Waterleidingstraat, waarachter destijds het overige terrein met het haventje van Pot lag.

(De van Slikkerveer afkomstige oprichter van het bedrijf, Joost Pot, was in 1872 begonnen met de bouw van houten loggers voor de visserij, maar schakelde al gauw geheel over naar de haringvangst. Van de 33 loggers, die er sinds

*G.N. Itz, directeur gemeentewerken 1896-1900.
(Coll. Stadsarchief)*

de oprichting tot 1893 gebouwd werden, waren er 31 bestemd voor de eigen rederij! Joost zelf was inmiddels in 1888 overleden).

In 1900 werd op de hoek van de Koningin Wilhelminahaven NZ en de nog niet aangelegde Binnensingel de glasfabriek gebouwd voor de Vereenigde Glasfabrieken, die ook glasfabrieken hadden in Loenen, Vuren en Leerdam. (De fabriek in Vlaardingen, die voornamelijk flessen produceerde voor de Engelse markt, werd in 1931 gedeeltelijk stilgelegd als gevolg van de devaluatie van het Engelse pond en in 1936 afgebroken).

De 33-jarige D. Komen volgt met ingang van 1 december 1900 Ir. G.N. Itz op als directeur van gemeentewerken. Tijdens zijn ambtsperiode kwam de nog door zijn voorganger ontworpen oostelijke tak van de Koningin Wilhelminahaven, met het op 22 juni 1904 doorgraven van de kade, die dit gedeelte nog van de westelijke tak scheidde, tot stand. De officiële in gebruikneming vond op 15 oktober van dat jaar plaats.

In 1902 besloot de gemeenteraad voor de werkzaamheden aan het stedelijk groen, tot dan toe voornamelijk beperkt tot het Hof, mede in verband met de uitbreiding met de binnen de vijver gelegen moestuin, een opzichter aan te stellen. De toename van de administratieve taken van de directeur leidde in 1903 tot de aanstelling van een boekhouder bij de dienst.

De invoering van de Woningwet 1902 en de daarop gegronde gemeentelijke bouwverordening van 1905 resulteerden vervolgens in een uitbreiding van gemeentewerken met een zelfstandige afdeling bouw- en woningtoezicht. Hiermee werd voortgeborduurd op de in de instructie van 1879 verankerde adviestaak voor de gemeentearchitect naar de vaste raadscommissie voor openbare werken m.b.t. het bouwen door particulieren.

Aangezien de betekenis als hoofdwaterkering van de Maassluisdijk, Markt, Kortedijk en de Schiedamsdijk, met de totstandkoming van de spoorbaan in 1893 en de keersluis van 1886 wat op de achtergrond leek te zijn geraakt, en het ophogen van de Hoogstraat in verband met de aan de hoofdwaterkering te stellen eisen, voor de aangrenzende panden problemen opleverde, hadden de Hoogstraatbewoners in 1903 een adres aan Gedeputeerde Staten gericht om van de ophoging af te zien. Daarop werd echter op 6 januari 1904 afwijzend gereageerd.

(Hoewel het later, na de watersnoodramp van 1953 voor de Deltakering vastgestelde peil niet meer voor de Hoogstraat zou gelden, heeft het nog tot de afronding van de Deltadijk in Vlaardingen met het gereedkomen van de nieuwe schutsluis in 1990 geduurd, eer het Hoogheemraadschap met de handhaving van het peil van 4m+ NAP meer soepelheid zou betrachten).

De Hoogstraat werd dus weer opgehoogd en het werk was 29 juli 1904 gereed. De hoogteverschillen, die daardoor tussen de rijweg en de stoepen waren ontstaan zijn later weggewerkt, hetgeen gepaard is gegaan met het opruimen van de hardstenen stoepen voor de huizen.

Door de opkomst van de stoomtrawler en de motorlogger en het gereedkomen van de Scheveningse haven in 1904 ging de visserij zich meer op Scheveningen en Katwijk richten. Daardoor verloren de meeste Maashavens na 1914 hun betekenis voor de visserij, maar Vlaardingen kon zich als zodanig nog handhaven tot na de Tweede Wereldoorlog.

Intussen was in 1903 de aanleg van een deel van de Binnensingel aanbesteed en werd over de Spoorsingel het Binnensingelviaduct gebouwd, dat op 4 mei 1905 voor het verkeer werd opengesteld.

Op 19 augustus 1904 was de verlenging van de Emmastraat tot het 2^e plantsoen aan de Schiedamseweg, het huidige Emmaplein, gereed.

In verband met zijn benoeming op 3 februari 1906 tot hoofdinspecteur van de woningbouw te Utrecht krijgt D. Komen desgevraagd per 1 april 1906 eervol ontslag. De "Rotterdammer" van 13 december 1954 vermeldt later nog zijn overlijden op 87-jarige leeftijd als oud-directeur van gemeentewerken te Vlaardingen en Utrecht.

Hij wordt opgevolgd door de per 1 mei 1906 tot directeur benoemde L.H.E. van Hylckama Vlieg. Deze was toen 36 jaar (geboren 3 januari 1870).

Voordien was hij, na zijn M.O.-opleiding in Arnhem, als volontair bij architect Freem in dienst getreden. In 1893 werd hij aangesteld op de tekenkamer van de gemeente Arnhem, waar hij bleef tot 1898, waarna hij in dienst trad van de gemeente Amsterdam. Van de daaropvolgende zeven jaar in Amsterdam werkte hij gedurende twee jaar bij havenwerken en vijf jaar als architect bij de gemeentelijke gasfabrieken. Hij was in die jaren een actief lid van het Genootschap Architectura et Amicitia, waarvoor hij verschillende bestuursfuncties vervulde.

In Vlaardingen heeft ook hij aanvankelijk kantoor gehouden in het stadstimmerhuis aan de Bovendayer, dat tot het jaar 1907 met het verkooplokaal en de daartussen liggende huizen één geheel uitmaakte. Op 17 mei 1907 besloot de gemeenteraad echter de panden Bovendayer 8 t/m 15 wegens bouwvalligheid te slopen. Het werk werd begin 1908 uitgevoerd.

Op 5 augustus 1908 besloot de gemeenteraad tot de bouw van een zeevishal aan de Koningin Wilhelminahaven en drie weken later werd het werk aanbesteed en gegund aan P. Both voor f 18.590,-.

L.H.E. van Hylckama Vlieg, directeur gemeentewerken 1906-1919.

(Coll. Stadsarchief)

De architectuur bleef een voorname plaats behouden in de belangstellingssfeer van de directeur.

Hij krijgt zijn kans als het gemeentebestuur hem in 1912 de restauratie opdraagt van het in 1650 in gebruik genomen 'nieuwe stede huys', van architect Bartholomeus Drijfhout.

De gevel van dit eens zo fraaie gebouw had in 1825 een gedaantewisseling ondergaan, waardoor veel van de historische voornaamheid verloren was gegaan. De glas-inlood-ramen en de luiken waren verwijderd en op de gevel was een dikke pleisterlaag aangebracht. In 1852 had de raad besloten tot een vernieuwing van het interieur van de raadkamer.³ En in 1875 en 1895 werd met de aankoop van aangrenzende panden in het toenemende ruimtegebrek voorzien.

Ondanks later gehoorde kritiek op het plan van Van Hylckama Vlieg, krijgt het bouwwerk voor f 5.000,- weer een groot gedeelte van zijn oude luister terug. Zijn grote ver-

dienste was ongetwijfeld dat hij met deze restauratie het voor Vlaardingen zo belangrijke historische bouwwerk voor de definitieve ondergang heeft weten te behoeden.

In 1913 was de restauratie voltooid, maar het stadhuis was eigenlijk nog te klein voor de zich steeds verder uitbreidende stad, de daarmee gepaard gaande groeiende overheidstaak en het daarvoor benodigde ambtenarencorps.

Het inwonertal in 1913 bedroeg ca 23.000, ruim een verdubbeling van het aantal inwoners in 1885, toen de gemeentearchitect met opzichter en 18 werklieden werden gehuisvest aan de Westhavenkade.

De personeelsbezetting van gemeentewerken was sindsdien slechts uitgebreid met een tweede opzichter en een tekenaar in tijdelijke dienst, terwijl het aantal uitvoerenden alleen met een aantal werksters in deeltijd was gestegen.

De toestand van het stadstimmerhuis liet echter veel te

Onder leiding van Van Hylckama Vlieg wordt in 1912/1913 het stadhuis op de Markt grondig gerestaureerd.

(Coll. Stadsarchief)

wensen over, hetgeen al gebleken was uit de mening van de directeur, die in 1907, in verband met de sloop van de aangrenzende panden Bovendayer 8 t/m 15, schreef dat het met het stadstimmerhuis treurig gesteld was. Niet alleen was het bouwvallig door de toename van het zware rijverkeer vlak erlangs, maar het opmerkelijkste was toch wel dat de bureaus van de directeur en de opzichter wat hoogte betrof niet voldeden aan de minimum verdieping-hoogte, die in de in 1905 ingestelde bouwverordening was voorgeschreven!

Op 5 augustus 1913 werd de sloop van het stadsmagazijn aan de Bovendajer alsmede de sloop van enkele panden aan de Vleersteeg met de bouw van een werkplaats met magazijn en bureau ten behoeve van de dienst der gemeentewerken aanbesteed. Hierop werd door drie personen een inschrijving gedaan: twee boven maar één ver beneden de begroting. De laagste inschrijver was de heer P. Spuijbroek voor f 7.895,-, die verklaarde een vergissing begaan te hebben en verzocht van de aanbesteding ontslagen te worden. In overleg met de Commissie voor Gemeentewerken is daarop tot een herbesteding besloten. Deze vond op 26 augustus plaats en op grond daarvan werd het werk opgedragen aan P. Both voor f 10.450,- (ruim 30% meer).

De directeur schreef in zijn jaarverslag 1913 omtrent de toestand der gemeenteeigendommen, -werken en -inrichtingen, alsmede het bouw- en woningtoezicht, dat:

“Ook 1913 een jaar was waarin het bestuur der gemeente, voorgegaan door het college, belangrijke dingen tot stand bracht en daarmee velerlei werk aan zijn dienst opdroeg.” Hij herinnerde daarbij onder andere aan de bouw van de nieuwe bureaus en werkplaatsen van zijn dienst waardoor niet alleen een enorme verbetering in de huisvesting van zijn dienst plaats had, maar ook de bouwvallige oude toestand werd opgeruimd en een grote verkeersverbetering op de Westhavenkade tot stand kon komen. Hij sprak daarbij zijn waardering uit voor de tijdelijk opzichter Van Dongen Bolding (in dienst sinds 18 januari 1913), die begin 1914 naar Apeldoorn vertrok en voor diens opvolger (per 1 februari 1914), de dan 25-jarige P. Wapenaar, welke zich met de verbouwing van de bureaus voor zijn dienst hadden bezig gehouden. Hiertoe waren de panden Markt 47 en Vleersteeg nrs. 10 en 12 aangekocht. Door verbouwing aan de Marktzijde was een goed geheel van kantoor- en tekenlokalen gevormd, zodanig dat de naastgelegen Stadsschool⁴ er later bij zou kunnen worden getrokken. Aan de Vleersteeg kwam een

doelmatige werkplaats met bovengelegen houtzolders tot stand. De opslagplaats aan de Hoflaan bestond toen al. De oplevering van de verbouwing was enigszins vertraagd. Voornaamste reden was dat velerlei materiaal, als kozijnen, binten enz., welke uit het te slopen gebouw aan de Dayer ontleend zouden worden, gedeeltelijk vergaan bleken te zijn of niet tijdig ter beschikking waren, omdat het oude gebouw uiteraard zolang mogelijk in gebruik moest blijven.

Het college met de raadsleden kon echter toch nog voor 20 februari 1914 worden uitgenodigd om het resultaat in ogenschouw te nemen.

De directeur vermeldde niet dat voor de nieuwbouw naast de “Stadsschool” een drietal panden moest worden gesloopt, waarin al sedert de 14e eeuw het Heilige Geest Gast- en Weeshuis gevestigd was geweest en dat met deze bouw één van de oudst bebouwde delen van Vlaardingen verloren was gegaan.

Hier stond ooit het Heiligegeest Gast- en Weeshuis en later een stadsboerderij. In 1913 werden hier kantoor en werkplaatsen voor gemeentewerken gebouwd, waaraan de gevelsteen nog herinnert.

(Coll. Stadsarchief)

De 'buitenposten' werden overigens niet vergeten. Op 13 januari 1914 vond de aanbesteding plaats van de verbouwing van een koetshuis tot wachtlokaal, het amoveren van enige woningen, het ter plaatse bouwen van een nieuw koetshuis en het aanbrengen van verbeteringen aan de grafmakerswoning op de Algemene Begraafplaats aan het Emaus.

In december 1913 kwam één van de deuren van de keer-

sluis (van 1886) klem te zitten door een voorwerp op de bodem van de haven. Het gevolg was dat diverse pakhuizen en woningen langs de haven onderliepen. Om de kans op herhaling tot een minimum te beperken, werd op 4 maart 1914 bij gemeentewerken een duikerinstallatie in gebruik genomen, waarmee de drempel van de sluisdeur regelmatig (voorzover mogelijk en gewenst 1x per 14 dagen) door een van de werklieden onder water kon worden geïnspecteerd. Hiervoor waren twee werklieden beschikbaar die voor iedere duikbeurt een toeslag op hun loon kregen.

Daarnaast schreed ook de stadsuitbreiding in oostelijke richting gestaag voort. Nadat in 1903 een begin was gemaakt met de aanleg van de Binnensingel werd successievelijk het stratenplan van de huidige Oostwijk aangelegd. In 1914 waren de Nieuwe Kerk-, Piet Hein- en Trompstraat in aanleg. Maar ook de Hogelaan en de 2^e Van Leyden Gaelstraat werden doorgetrokken.

In het jaarverslag over 1916 van de directeur wordt gemeld dat, hoewel er in de periode 1902 tot en met 1916, 1442 woningen zijn gebouwd en slechts 18 woningen wegens bouwvalligheid aan de woningvoorraad werden onttrokken, toch klachten over woningnood en overbevolking werden vernomen.

Per 1 augustus 1914 vond de mobilisatie van leger en vloot plaats. De gemeente telt dan ca 24.000 inwoners.

De dienst bestond in 1915 uit: 1 directeur (Hylckama Vlieg), 1 hoofdopzichter, 1 opzichter bouw- en woningtoezicht, 1 magazijnmeester, 1 boekhouder (A. de Heer), 1 ingenieur in tijdelijke dienst, 1 tekenaar in tijdelijke dienst, 16 werksters, 5 timmerlieden, 1 metselaar, 1 schilder, 1 wegwerker, 2 straatmakers met 2 handlangers en 3 tuinlieden. Per 1 juni 1916 trad H.J. Stahlie (geboren 2 februari 1893) als opzichter in dienst. Hij zal tenslotte na bijna 42 jaar, op 1 maart 1958, als adjunct-directeur vertrekken.

In 1916 besloot het Hoogheemraadschap van Delfland uit oogpunt van een voldoende beveiliging van het achterland over te gaan tot verhoging van de Maasdijk. Gezien de consequenties daarvan voor de bebouwing langs de Hoogstraat, ontstond hierover een discussie, waarbij van de kant van Vlaardingen op de betekenis werd gewezen van de aangelegde spoorbaan als waterkering tussen de kruising daarvan met de Maasdijk aan de oostzijde bij de halte Vlaardingen Oost en die ter hoogte van de Parallelweg aan de westzijde. Uiteindelijk was het Hoogheemraadschap bereid de ophoging van de Maasdijk binnen de bebouwde kom van Vlaardingen op te schorten, mits

de gemeente zich bereid verklaarde aan een aantal zware eisen met betrekking tot de spoorbaan en de keersluis te zullen voldoen.

Geen eenvoudige opgave voor de gemeente Vlaardingen, doch men besloot hiermede in te stemmen, hetgeen uiteindelijk leidde tot de bouw van de tweede keersluis in 1920/1921.

In september 1917 waren er veel werklozen, aangezien de stoomloggers wegens kolengebrek niet konden uitvaren. Om min of meer van de nood een deugd te maken, werden 300 werklozen te werk gesteld bij de aanleg van wegen. Deze vorm van werkverschaffing bleef nog jaren van toepassing.

In oktober 1907 werd de Bad- en Zweminrichting in het Prikkenkat onderhands verkocht aan de gemeente Rotterdam.

Nog geen jaar later werd een aanbesteding gehouden voor het maken van een nieuwe drijvende bad- en zweminrichting in de Spoorhaven, die medio 1909 in gebruik kon worden genomen.

Na de demping van het Prikkenwater in 1911, besloot het gemeentebestuur het vrij gekomen terrein aan de Parallelweg te bebouwen met een Beurs voor de Visserij. Directeur Van Hylckama Vlieg maakte hiervoor in opdracht van het gemeentebestuur het ontwerp. De aanbesteding van het "Handelsgebouw", tevens visserijschool, werd gehouden op 20 maart 1917 en op 16 juli 1919 werd het gebouw met veel vlagvertoon officieel geopend. Spreker was daarbij burgemeester P. Pruis. Een van zijn toehoorders was Ir. H.A. van IJsselstein, minister van landbouw, nijverheid en handel. Een dag later werd de in het gebouw ondergebrachte afslagzaal officieel geopend en de volgende twee dagen was het gebouw opengesteld voor bezichtiging door de burgerij. Niemand kon toen voorzien dat vanwege de gebrekkige kennis in die jaren omtrent het draagvermogen van de grond, het gebouw op den duur zou gaan verzakken, zodat het gemeentebestuur 37 jaar later, op 6 april 1956, moest besluiten het gebouw wegens bouwvalligheid te laten slopen.

Twee weken na de officiële opening, per 1 augustus 1919, vertrok de architect, directeur L.H.E. van Hylckama Vlieg, naar Leeuwarden vanwege zijn benoeming aldaar op 14 mei 1919 in gelijke functie. In 1927 vestigde hij zich als zelfstandig architect in 's-Gravenhage.

De bouw van de tweede keersluis in 1920. Links is nog juist het kort tevoren voltooide Handelsgebouw zichtbaar.

(Coll. Stadsarchief)

Na zijn benoeming op 14 augustus 1919 werd de uit Utrecht afkomstige H.P.J. Schut op 22 september 1919 als directeur geïnstalleerd door wethouder C.G. Roos. In de periode 1 augustus tot en met 21 september (51 dagen) nam G.W. Boomsma, hoofdopzichter van gemeentewerken, het directeurschap waar, waarvoor hij f 212,50 ontving, zijnde het verschil tussen zijn salaris en dat van de directeur over dat tijdvak. De boekhouder, de heer Starrenburg, ontving in dat verband een extraatje van $51/360 \times f 800,- = f 113,33$.

De heer Schut werd tevens opgenomen in het dagelijks bestuur van de pas opgerichte vereniging ter behartiging van het nijverheidsonderwijs in Vlaardingen en omstreken "De Ambachtsschool".

Eén van de motieven daarvoor was dat gemeentewerken als mogelijk toekomstige werkgever voor de leerlingen gebaat was bij een gedegen vakopleiding. Op grond daarvan hebben zijn opvolgers, directeurs van gemeentewerken, door de jaren heen deel uit gemaakt van het bestuur, met mijzelf als laatste tot de opheffing in 1994.

In zijn tijd, 9 januari 1920, vond de aanbesteding plaats van het maken van de tweede keersluis met aansluitende waterkerende dijken en de onderbouw voor een dubbele rolbasculebrug met aansluitende brugvleugels, ten noorden van de bestaande spoorwegbrug (met oude keersluis) over de haven, de Prinses Juliana-brug. De nieuwe keersluis kon nog geen jaar later, op 16 september 1921, in gebruik worden genomen.

Ook de stadsuitbreiding kwam weer op gang; in het begin van de twintiger jaren in het zuidoosten met de aanleg van het gebied in de omgeving van de Spoorsingel, 2° Van Leyden Gaelstraat en de Van Kinsbergenplaats en in het westen bij de Markgraaflaan, de Van der Driftstraat en de Da Costastraat, hetgeen uiteraard gepaard ging met riolerings- en straataanleg.

Op 1 november 1923 verliet de heer Schut de gemeentedienst en vertrok naar Groningen.

Hij werd opgevolgd door de uit Veendam afkomstige, per 1 september 1920 aangestelde hoofdopzichter J.J. Kolpa, die aanvankelijk waarnemend directeur werd, maar die na een sollicitatieprocedure, waarvoor zich in april 1927 76 kandidaten hadden gemeld, per 1 september 1927 officieel benoemd werd tot directeur.

Jacob Johannes Kolpa was op 27 september 1891 te Rockanje geboren. Hij ontving zijn technische opleiding aan de Academie voor Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen te Rotterdam en begon zijn carrière in 1914 als opzichter in dienst van het Rijk. Vervolgens diende hij van 1 mei 1916 tot 30 juni 1918 de provincie Friesland als opzichter-tekenaar en daarna tot 31 augustus 1920 de provincie Groningen als adjunct-opzichter. (Hij trouwde met IJmke Swierstra, geboren 21 januari 1893

te Engelum, Friesland; dochter Froukje werd geboren 22 juli 1922 en zoon Jan Jacob, 1 augustus 1924, beiden te Vlaardingen, waar het gezin woonde aan de Hogelaan 7). Intussen was met het vertrek van de heer A.C. van Dam, sedert 1922 directeur der gemeentereiniging, ook diens functie vacant en besloot het gemeentebestuur uit bezuinigingsoogpunt de heer Kolpa ook met de leiding van deze tak van dienst te belasten, een samenvoeging van functies die ook zou blijven bestaan voor zijn opvolgers en eerst in het jaar 2000 zou worden beëindigd, als de reinigingsdienst c.a. als zelfstandige tak van dienst wordt opgeheven en bij de fusie met de ONS te Schiedam verder gaat als Inter gemeentelijke Reinigings-, Afvalinzameling en Dienstverleningsorganisatie, Irado.

In 1921 wordt nabij de Markgraafaan een gewapend beton kelder met paalfundering voor een rioleringsgemaal aangelegd. Op de achtergrond een aantal inmiddels verdwenen straten, waaronder de Ruytenburchstraat. (Coll. Stadsarchief)

De heer Kolpa stortte zich met veel energie op zijn taak en bracht al spoedig belangrijke werken tot stand. Zo werd ter verbetering van de riolering een rioolgemaal met persleiding aan de Boslaan gebouwd, waardoor aan een onhoudbare toestand een eind kon worden gemaakt. Vervolgens werd de riolering van de Kortedijk met een zinker door de Vlaardingse Vaart op de riolering van de Gedempte Biersloot aangesloten, dus op het gemaal aan de Weteringstraat, zodat ook voor dat deel van de stad betere toestanden werden verkregen. Tevens stichtte hij een rioolgemaal voor de Grote Vettoordsepolder, waardoor het mogelijk werd de vuile rioolsloot aan de Vettoordskade te dempen.

Ook de vervanging van enige oude beschoeiingen door betonnen kademuren met basaltbekleding, zowel in de Oude Haven als in de Koningin Wilhelminahaven, verbetering van de bestrating van de Westhavenplaats met omgeving

en de stichting van fraaie sluiswachterswoningen, vonden onder zijn leiding plaats.

Door veel in eigen beheer te laten verrichten, maar ook door een zuinig beheer en praktisch inzicht, wist hij vooral in de crisisjaren grote bedragen voor de gemeente te besparen, zoals met de aanleg van het feestterrein met de muziekschulp aan de Broekweg, die op 25 mei 1932 door burgemeester A. van Walsum in gebruik kon worden genomen en met de aanleg van het Oranjepark als werkverschaffing aan de vele werklozen.

Het personeel, zowel technisch als administratief, was in die jaren vóór de Tweede Wereldoorlog allengs toegenomen, hoewel voor de uitvoering veel gebruik werd ge-

Het (bureau)personeel van gemeentewerken in 1924. Geheel rechts vooraan hoofdopzichter J.J. Kolpa, die in 1927 zal worden benoemd tot directeur. (Coll. Stadsarchief)

maakt van tijdelijke arbeidskrachten, die voor korte perioden werden ingehuurd. Eind 1938 bestond de dienst uit een directeur met 12 technici (waarvan D.J. van der Weyden en P. Boogaart niet op de Markt waren gehuisvest), 4 administratieve ambtenaren, 36 werklieden in vaste dienst, 11 in tijdelijke dienst en 97 rouleerders, elk gedurende 6 weken werkzaam.

In 1941 bleek de huisvesting aan de Markt te klein. In verband met de bouw van semi-permanente woningen, oorspronkelijk bestemd voor de slachtoffers van de bombardementen te Rotterdam, moesten straten en rioleringen in de Babberspolder worden aangelegd, waarvoor zowel technisch als administratief personeel moest worden geworven.

Bovendien werd per 1 augustus 1941 een groot gedeelte van de gemeente Vlaardingse-Ambacht bij Vlaardingen gevoegd, hetgeen eveneens een grote uitbreiding van het

werk van gemeentewerken met betrekking tot het onderhoud aan infrastructuur en gebouwen meebracht.

Ook personeel van de opgeheven gemeente kwam in dienst bij gemeentewerken, zoals Guus Berger, de timmerman, en Frans Brussaard, de stratenmaker, die beiden al in 1935 in Vlaardinger-Ambacht waren aangesteld. Maar daartoe behoorde ook Ir. J.M. van Deutekom c.i. te 's-Gravenhage, die op 24 mei 1937 in Vlaardinger-Ambacht als gemeentearchitect was benoemd. Hij werd per 1 september 1941 benoemd tot directeur van de voor Vlaardingen op te richten 'Woningdienst', die op 1 mei 1942 in werking is getreden, en tevens tot adjunct-directeur bij gemeentewerken. Ook L.T. Velthuizen, toen opzichter 1^e klasse, die sinds 1 november 1935 in dienst was van de gemeente Vlaardinger-Ambacht, kwam op 1 augustus 1941 bij gemeentewerken terecht en werd geplaatst bij de afdeling bouw- en woningtoezicht, met welke afdeling hij, samen met de reeds sedert 1 februari 1914 in dienst van gemeentewerken zijnde P. Wapenaar, in de oorlogsjaren tijdelijk werd ondergebracht bij de ingestelde Woningdienst. Zij allen moesten ook bij gemeentewerken worden gehuisvest. Voor die uitbreiding van het personeelsbestand was een verruiming van de huisvesting nodig, waartoe in februari 1941 de naastgelegen Stadsschool bij het in 1913 betrokken gebouw werd gevoegd.

De naam Woningdienst werd om verwarring met het woningbedrijf te voorkomen in 1946 gewijzigd in 'Dienst voor Stadsuitbreiding en Stadsontwikkeling', maar per 1 juli 1947 werd de dienst definitief opgeheven. De taak van bouw- en woningtoezicht ging weer terug naar gemeentewerken en aan stadsontwikkeling en stadsuitbreiding hebben sindsdien zowel gemeentewerken als de afdeling stadsuitbreiding van de secretarie gewerkt.

Tijdens de jaren van oorlog en bezetting werd de heer Kolpa, mede door zijn houding jegens de bezetter, één van de negen stadgenoten die met ingang van 18 mei 1942 als gijzelaar werden afgevoerd.

De explosieve start in de eerste tien jaren na de Tweede Wereldoorlog

De jaren na de bevrijding getuigen van een stormachtige ontwikkeling, waardoor het stadsbeeld zich aanzienlijk wijzigde.

De woningbouw had na de bouw van de semi-permanente woningen in de Babberspolder in 1941 vrijwel stil gelegen. Het aantal inwoners was sindsdien nog maar langzaam gestegen van rond 39.000 tot ca 41.500, maar er bestond, zoals in vrijwel het gehele land, een groot tekort aan woningen. Die behoefte aan uitbreiding van de woongelegenheden werd in de daaropvolgende jaren nog versterkt door de vestiging van nieuwe bedrijven in de stad en de uitbrei-

ding van de petrochemische industrie aan de andere kant van de rivier.

Op 3 september 1946 werd T. de Bruijn wethouder voor Gemeentewerken, Reinigingsdienst en Dienst voor Stadsontwikkeling en Stadsuitbreiding (de voormalige Woningdienst) en daarmee kregen de woningbouw en de stadsuitbreiding een geweldige pleitbezorger.

Eind 1946 werd de woningbouw in Vlaardingen, bestaande uit 20 woningen aan de Celebesstraat, Javastraat en Sumatrastraat, aanbesteed, waarmee de in 1941 gestagneerde woningbouw binnen de grenzen van het in 1938 goedgekeurde uitbreidingsplan voor het westelijk stadsdeel (later Indische Buurt en Vettenoordse Polder) werd voortgezet. Andere bouwerijen volgen al snel, zoals aan de Parallelweg/Diepenbrockstraat, Richard Holstraat/Knottenbeltlaan (Mozartlaan), Dirk Schäferstraat, Richard Holstraat, Vettenoordstraat, begrensd door de Valeriusstraat, Sweelinckstraat en het Mendelssohnplein, een jaar later gevolgd door woningbouw aan de Nieuwelaan/Burgemeester Pruis singel/Groeneweg. Met de oplevering in 1950 van de woningen langs de Parallelweg, bedoeld als woongelegenheden voor de werknemers van de Caltex Petroleum Mij. te Pernis en van de in 1952 begonnen woningbouw langs de Van Beethovensingel was de aanleg van de door de huidige Van Beethovensingel en Parallelweg begrensde woonwijk met de daarbij behorende straat aanleg vrijwel afgerond. Hetzelfde gold voor de afronding van het ten noorden van de Maassluis sedijk gelegen stadsdeel dat aan de westkant door de Burgemeester Pruis singel wordt begrensd.

Intussen had het college in april 1948 de raad voorgesteld over te gaan tot onteigening van een gedeelte van de gronden van de NV Taanderij en Nettendrogerij, voor zover nodig voor de aanleg van de oostelijke rijbaan van de Burgemeester Pruis singel, later herdoopt in Van Beethovensingel, als begrenzing van de nieuwe woonwijk en de aanleg van een weg langs de spoorbaan, de Industrierweg, ter ontsluiting van nieuwe bedrijventerreinen. Reeds in november van dat jaar werden de Industrierweg met de opritten naar de Maassluis sedijk en de Wagnerstraat aanbesteed en nog voor de zomer werd in 1950 aan deze weg begonnen met het bouwen van vier industriehallen, die het begin vormden van de nieuwe Industrierwijk in de driehoek tussen de Van Beethovensingel, spoorbaan en Maassluis sedijk, die op zijn beurt weer het begin was van de in later jaren voortgaande ontwikkeling van bedrijfsterreinen langs de zuidwestkant van de stad.

In de Indische Buurt ging de stadsuitbreiding voort. Op 6 mei 1949 legde de minister van Wederopbouw en Volkshuisvesting, Mr. J. in 't Veld, de eerste steen voor 146 woningen aan de Insulindesingel en in 1951 verschenen

de eerste winkelpanden met bovenwoningen en bedrijfsruimten aan de Billitonlaan.

Ook de sanering van de oude binnenstad werd weer voortgezet.

In oktober 1947 werd de eerste steen gelegd voor de bouw van nieuwe woningen in de Brederodestraat.

De met het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog in de ijskast geplaatste plannen voor de aanleg van de Fransenstraat en de doorbraak vanaf de Westhavenplaats naar de Cronjéstraat (Verbindingsweg, later Korte Hoogstraat), waren weer actueel. In 1952/1953 werden de winkels met bovenwoningen aan de Fransenstraat gebouwd en in 1956 werden de winkelcomplexen aan de zuid- en noordzijde van de Korte Hoogstraat in gebruik genomen.

De vestiging van bedrijven en de bouw van woningen in de uitbreidingsgebieden ten oosten en ten westen van de binnenstad werd in daaropvolgende jaren in hoog tempo voortgezet.

Met de aanvaarding begin 1950 van het door Van Tijen en Maaskant ontworpen uitbreidingsplan in hoofdzaak en de plannen voor uitbreiding in onderdelen voor het westelijke en oostelijke stadsdeel, kwam ook de aanleg van de Babberspolder op gang. Acht jaar later is ook dit gebied vrijwel geheel gereed.

Intussen was met de gemeente Rotterdam een overeenkomst aangegaan voor de totstandkoming van een wagenveer tussen Vlaardingen en de overzijde van de Maas. Ter uitvoering van dat besluit werd eind 1949 begonnen met de bouw van de Veerhaven en de aanleg van de Veerweg en de Maasboulevard, zodat met de in gebruikneming van het veer op 17 februari 1951 de toeleidende wegen gereed zijn.

Daarnaast moesten in die jaren allerlei andere zaken worden aangepakt, zoals de bouw van een brug van gewapend beton over de Vlaardingsevaart in de verbindingsweg Schiedamsedijk-Broekweg ter verbetering van de communicatie tussen het oostelijk en het westelijk deel van Vlaardingen, die op 18 april 1950 werd aanbesteed. Eind januari 1952 volgde de aanbesteding voor de aanleg van de verbindingsweg van de Vlaardingsevaart naar de Westlandseweg, evenwijdig aan de Kortedijk (Delftseveerweg). Nog datzelfde jaar werd begonnen met het maken van de onderbouw van de betonnen brug over de Vlaardingsevaart, die deze weg ging verbinden met de Gedempte Biersloot. Laatstgenoemde brug werd op 9 juni 1953 geopend en gelijktijdig werd een begin gemaakt met de bouw van de woningen langs de Delftseveerweg.

Maar naast de infrastructuur voor de nieuwe woon- en industriegebieden, werd ook zorggedragen voor de aanleg

van de grotere groenvoorzieningen, zoals de parkaanleg met sportterreinen in Park 't Nieuwelant en de aanleg van de sportvelden aan de Floreslaan, die op 25 augustus 1951 officieel in gebruik werden genomen.

Overall in de stad wordt nu gebouwd en worden nieuwe straten aangelegd, zoals in de Indische Buurt, de Babberspolder en in Vlaardinger-Ambacht o.a. bij het Burgemeester de Bordesplein, bij de Kuiperstraat en de Fransenstraat, aan de Schiedamsseweg, in verband met de bouw van een nieuwe Stadsgehoorzaal, aan de Broekweg voor het in aanbouw genomen binnen- en buitenzwembad⁵, bij de Veersingel voor de nieuwe ambachtsschool en de bouw van het Unilever Research Laboratorium en het Deltahotel. Bovendien wordt in 1954/55 ten behoeve van de aanleg van een doorgaande verbinding van de stad via de Schiedamsdijk naar Schiedam, een tunnel onder de spoorbaan bij de halte Vlaardingen-Oost gebouwd, waarmee tevens de bereikbaarheid van de ten oosten van de spoorbaan gelegen bedrijven wordt verbeterd. Voorts wordt begin 1955 begonnen met het opspuiten van de terreinen in de omgeving van de Maasboulevard, waarna ook de Spoorhaven wordt gedempt.

Ofschoon deze voorgaande opsomming zeker niet volledig is, wordt hiermee onweerlegbaar aangetoond dat in de eerste tien jaar na de beëindiging van de Tweede Wereldoorlog gesproken mag worden van een explosieve ontwikkeling van de stad.

Degenen die nu mochten denken dat een en ander probleemloos kon worden gerealiseerd, heeft het echter mis. De ontwikkeling was grotendeels afhankelijk van de woningtoewijzing door het Ministerie van Wederopbouw, terwijl de bouw zowel als de aan te leggen infrastructuur, te maken kreeg met een grote materiaalschaarste in het hele land, die nog tot in de zestiger jaren heeft voortbestaan. Maar niettemin konden deze problemen bij de inmiddels voorbereide start van de stadsuitbreiding met de aanleg van de Westwijk worden overwonnen en kon het hoge aanlegtempo ook in de jaren daarna worden geëvenaard.

De Westwijk

Reeds in april 1950 had de gemeenteraad besloten zich met de uitbreiding van de woongebieden in Vlaardingen in eerste instantie te willen beperken tot stadsuitbreiding in het oosten en het westen, voordat men zich zou gaan richten op de in het door het architectenbureau Van Tijen en Maaskant in 1949 voltooide uitbreidingsplan aangegeven gebieden gelegen ten noorden van de geprojecteerde rijksweg 20.

Om tijdig zorg te dragen dat de expansie van de stad ongehinderd voortgang kon vinden werd vervolgens op 15 mei 1952 krediet verleend voor de voorbereiding van de aan-

leg volgens het uitbreidingsplan in onderdelen "Westwijk", want hoewel er in de naoorlogse jaren op diverse plaatsen werd gebouwd om de woningnood terug te dringen, was ook het inwoneraantal van de stad begin 1952 tot boven de 50.000 gestegen, waardoor de woningschaarste eerder toe- dan afgenomen was. En ook al waren er bij de Maasboulevard nog bouwterreinen beschikbaar en waren de Babberspolder en de Indische Buurt nog niet volgebouwd, de overtuiging bestond dat, gelet op de bevolkingsaanwas van de afgelopen jaren, de stadsuitbreiding waar mogelijk prioriteit moest hebben.

Hierna kon de planvoorbereiding voor het bouwrijp maken van de desbetreffende gedeelten van de Aalkeet Buitenpolder en Aalkeet Binnenpolder beginnen. Aan de hand van een globale grondbalans werd het aanlegpeil van de wijk vastgesteld en werden plannen ontwikkeld voor de ontpoldering van het gehele gebied en de daarmee samenhangende riolering en bemaling. Op basis van de inmiddels bij gemeentewerken vervaardigde uitwerkingsplannen van het bestemmingsplan "Westwijk" werden de toekomstige ontsluitingswegen uitgezet en werd begonnen met de aanleg van zandbanen, bouwstraten en rioleringen voor het bouwverkeer, waartoe wethouder T. de Bruijn op 20

oktober 1954 de eerste spade in de grond stak. Vervolgens sloeg burgemeester Mr. J. Heusdens op 9 juli 1956 de eerste paal voor de bouw van het eerste complex woningen in de buurt Wetering van de Westwijk.

Ruim een maand later volgde wethouder Walstra met de eerste paal voor de bouw van een complex van 286 woningen en op 5 september opende wethouder Van Minnen aan de Floris de Vijfdelaan de Weteringschool, een opvangschool voor de overbevolkte scholen in het westelijk stadsdeel. Villa's en bungalows verschenen langs de Karel de Grotelaan, herenhuizen aan de Jacoba van Beierenstraat en flats aan de Floris de Vijfdelaan en het daarachter gelegen deel van de buurt Wetering. Eind 1956 werd ook al met woningbouw in de buurt Lage Weide gestart.

Om ervoor te zorgen dat de op verschillende plaatsen in deze buurten gelegen bouwterreinen op tijd bereikbaar waren voor het bouwverkeer, moesten de werkschema's zo goed mogelijk aan elkaar worden aangepast, zodat veelal op diverse plaatsen in het gebied verschillende aannemers tegelijk bezig waren met de aanleg van zandbanen, rioleringen en tijdelijke verhardingen. Ook voor de nutsbedrijven en de PTT was het zaak om tijdig zorg te dragen voor bouwaansluitingen om de bouw op tijd te kunnen starten en vervolgens de nodige kabels en leidingen te leggen om de woningen daarop aan te kunnen sluiten. Na het gereedkomen van de woningen werden de huisaansluitingen op de riolering, de aanleg van de definitieve straten en trottoirs door gemeentewerken in eigen beheer uitgevoerd. Intussen was nabij de spoorbaan met de bouw van het rioolgemaal in de Westwijk begonnen en werd hard gewerkt aan de aanleg van een verzamelriool met 1,5 m doorsnede in de Dirk de Dordelaan, waarop de riolering van de vier buurten moest gaan afwateren, om daarmee het afvalwater naar het in aanbouw zijnde gemaal af te kunnen voeren. De vereiste grote aanlegdiepte, de slechte grondslag en het gewicht van de zware betonnen leiding waren oorzaak dat hierbij in juli 1957 problemen werden ondervonden, die na het aanbrengen van een grondverbetering konden worden bezworen.

Overtollige grond uit de funderingssleuven en vrijkomende grond bij het graven van de vijvers werd opgeslagen om te kunnen gebruiken bij de aanleg van het in eigen beheer ontworpen centrale park in de Westwijk en de verdere aankleding met groen van de woongebieden. De toenmalige chef onderhoud plantsoenen, D.J. van der Weijden, was geen man voor gedetailleerde ontwerptekeningen, maar wist met een feilloos gevoel voor verhoudingen en een groot inzicht in wat wel en wat niet in de natuur ter plaatse paste, groenvoorzieningen te realiseren, waar we vandaag nog steeds van kunnen genieten.

Burgemeester Heusdens slaat op 9 juli 1956 de eerste paal voor de Westwijk.

(Foto Delta Film, coll. Stadsarchief)

Als medio 1957 de eerste woningen kunnen worden betrokken, ontbreken in de wijk nog winkelvoorzieningen. Om hierin op korte termijn te voorzien, werden tijdelijk in garages in de Van Wesembekestraat noodwinkels gevestigd, die op 13 februari 1958 door wethouder De Bruijn werden geopend. Het zou nog tot mei 1960 duren voor er aan de Floris de Vijfdelaan werd begonnen met de bouw van het eerste definitieve winkelcentrum en nog een jaar langer eer de nieuwe bewoners van de Westwijk er konden gaan winkelen. Het winkelcentrum aan de Dirk de Derdelaan kwam pas eind 1963 gereed.

Het aantal inwoners van Vlaardingen was per 1 januari 1958 gestegen tot ruim 64.000, hetgeen niet alleen, maar wel mede, verband houdt met de verruiming van de wooncapaciteit in de Westwijk. Het betekent dat in de voorafgaande zes jaar een stijging met gemiddeld 2.400 inwoners per jaar had plaats gevonden, een aantal dat in 1959 nog zou worden overtroffen, maar dat daarna weer iets is gaan afnemen. De gemiddelde bevolkingsaanwas per jaar over de gehele naoorlogse periode tot het maximum van ongeveer 82.000 dat in 1972/1973 werd bereikt, bedraagt ca. 1.400.

Bij gemeentewerken werden in die jaren aan de lopende band bestekken geschreven en tekeningen gemaakt voor de aanleg van de bouwstraten en de rioleringen; om de

kosten te drukken voornamelijk door jonge MTS'ers (de huidige HTS'ers), zo van school of uit militaire dienst. Na de aanbesteding van het bestek gingen ze naar buiten om toezicht te houden op de uitvoering door de aannemer van het door henzelf voorbereide werk. Uiteraard kregen ze zowel binnen als buiten een goede begeleiding van ervaren technici. Meestal vertrokken ze weer als het werk klaar was, omdat ze met de in Vlaardingen opgedane kennis en ervaring hun positie bij een volgende werkgever konden verbeteren.

Voor het bouwrijp maken, met name voor de aanleg van zandbanen en rioleringen, was veel zand nodig, dat per schip in de Oude Haven werd aangevoerd. Op 19 maart 1958 arriveerde het 100ste schip met zand, waarmee de tot dan toe op deze wijze aangevoerde hoeveelheid zand voor de aanleg van de Westwijk tot 650.000 m³ was gestegen. Een zeker zo belangrijke gebeurtenis was de inwerkingsstelling op 14 oktober 1958 van het nieuwe rioolgemeal Westwijk door de burgemeester, zodat vanaf dat moment het rioolwater van het inmiddels in gebruik zijnde gedeelte van de Westwijk rechtstreeks naar de rivier kon worden afgevoerd en niet meer via het ten westen van de wijk gelegen polderwater behoefde te worden geloosd. De ontpoldering is hiermede feitelijk begonnen.

Kort tevoren was ook al in Zuidbuurt een begin gemaakt met de bouw van woningen en met het begin 1959 door de gemeenteraad genomen besluit om in Hoogkamer 500 woningen volgens het systeem Dura Coignet te gaan bouwen, gingen de bouwerijen zich al heel snel over de gehele wijk uitstrekken. Om het tempo erin te houden, werd gestreefd naar de bouw van woningen in systeembouw. En als dan in september 1959 het besluit wordt genomen om in Zuidbuurt 750 woningen volgens het systeem Larsen en Nielsen te laten bouwen, wordt de druk op gemeentewerken om vóór te blijven op de zich als een inktvlek uitbreidende bouwactiviteiten in de wijk extra opgevoerd.

Inmiddels is dan in Hoogkamer al begonnen met de bouw van een complex woningen voor het pensioenfonds "Progress" (Unilever) terwijl de eerste twee buurten, Wetering en Lage Weide, dan nog lang niet zijn volgebouwd. Zo werd in de eerste helft van 1960 gebouwd in de Gijsbrecht van Amstelstraat en gestart met de bouw van het winkelcomplex aan de Floris de Vijfdelaan.

Bij de aanleg van de belangrijkste ontsluitingswegen van Zuidbuurt en Hoogkamer werd nu ook gebruik gemaakt van de in Vlaardingen niet eerder toegepaste verticale drainages, de z.g. zandpalen⁶.

In april 1961 werden aan de Ary Koplaan de eerste geprefabriceerde bouwelementen, afkomstig van de in Maassluis gebouwde nieuwe fabriek van de NV Panagro-Elementum aangevoerd en gemonteerd. Bij graafwerkzaamheden voor een fundering werd een jaar later aan de Ary Koplaan een fundering van een woning uit het Steentijdperk blootgelegd, waarmee kon worden aangetoond dat in het drassige veenland aan de zeearm waaraan Vlaardingen is ontstaan, 4000 jaar geleden ook al mensen woonden.

Naast woningen en winkels verschenen er met de komst van de nieuwe bewoners ook scholen. Een van de meest in het oog springende objecten daaronder vormde de bouw van het gemeentelyceum aan de Claudius Civilislaan, ter vervanging van de oude huisvesting aan de Westhavenkade. De rector viel de eer te beurt om daarvoor op 6 mei 1961 de eerste paal te slaan.

Gemeentewerken is dan inmiddels begonnen met de aanleg van het grote winkelplein aan de Floris de Vijfdelaan. Maar overal elders in de wijk werden nog bouwterreinen ontsloten, zoals aan de Johannes Poststraat, Jacoba van Beierenstraat en Roemer Visscherstraat.

En zo bleef het ook in 1962 doorgaan. De eerder voorgenomen bouw van de woningen volgens het systeem Dura Coignet aan de Van Baerlestraat ging begin januari van

start, in augustus gevolgd door de bouw van winkels, flats, garages en een wijkzaal aan de Dr. Wiardi Beckmansingel en in november door woningen aan de Thomas à Kempisstraat.

Maar er is meer nodig voor een leefbare wijk. Zo was o.a. de aanleg van het park tussen de Marnixlaan en de Poeldijkse Wetering in volle gang en werd in 1962 een viertal bruggetjes over de aangelegde vijverpartijen gebouwd.

De gemeenteraad besloot een tweede flatgebouw voor bejaarden te laten bouwen, De Valkenhof, waarvoor op 3 december 1962 aan de Frank van Borselenstraat de eerste paal werd geslagen. Aan de Claudius Civilislaan verrees bovendien het wooncentrum voor bejaarden "De Wetering".

De behoefte aan bouwterrein was daarmee nog niet voorbij. Het jaar 1963 ging voort met eengezinswoningen aan de Roemer Visscherstraat, woningen met garages aan de Datheenstraat, een winkelblok aan de Van Baerlestraat en voorts etagewoningen met garages aan de Coornhertstraat.

Voor de ontsluiting van de wijk vanuit het oosten zijn de Floris de Vijfdelaan, de Marnixlaan en de Ary Koplaan aangelegd en onderling met elkaar verbonden door de Dirk de Derdelaan en de Dr. Wiardi Beckmansingel. Aan de Dirk de Derdelaan werden de winkels medio november 1963 geopend, nadat daar ook een groot parkeerterrein was aangelegd.

Ofschoon er nog voldoende bouwterreinen braak liggen in de Westwijk, heeft gemeentewerken langzamerhand haar werkterrein meer en meer verlegd van de aanleg van de aanvankelijk aangelegde primitieve verhardingen, rioleringen en vijverpartijen naar de definitieve strataanleg en de daaraan met een fraaie groenvoorziening te geven "finishing touch".

Terwijl aan de Dirk de Derdelaan in 1964 nog een flatgebouw in 15 lagen verrees, werd aan de Dr. Wiardi Beckmansingel een supermarkt van Albert Heijn geopend en was daarnaast een begin gemaakt met de bouw van een bedrijfsgarage voor de Automobielbedrijven Hoogenboom NV. Daarna kon aandacht worden besteed aan de afwerking van het tussen de Van Baerlestraat en de Buijs Ballotlaan en de Dr. Wiardi Beckmansingel gelegen terrein. In Hoogkamer verschenen voorts aan de Roemer Visscherstraat nog vijf woonblokken en aan de Karel de Grotelaan werd in september 1964 nog begonnen met de bouw van vier flatgebouwen met zes woonlagen op een onderbouw. Aan de Van Viandenstraat opende wethouder T. de Bruijn tegen het einde van die maand de sportschool van J. van Gorsel.

In het kader van de groenaankleding van de wijk werd voor de eerste maal in Vlaardingen een boomplantdag

Overzicht van de bebouwing van de Westwijk.

In de linkerbovenhoek is een gedeelte van de Floris de Vijfdelaan te zien.

(Foto H.W. de Zwart, coll. Stadsarchief)

voor de schooljeugd georganiseerd. Door 120 leerlingen van openbare scholen uit de omgeving zijn op 2 december 1964 ca. 50 bomen langs de Dr. Wiardi Beckmansingel en de Jacoba van Beierenstraat geplant, waardoor deze aanplant tevens een educatieve betekenis kreeg.

Als dan tenslotte in juni 1965 begonnen is met de bouw van eengezinswoningen aan de Vossiusstraat en eind september de bouw van 4 torenflats aan Boerhaavestraat is gestart, is de woningbouw in de Westwijk vrijwel voltooid.

Tot opluchting van de omwonenden, werd een van de laatste braakliggende terreinen, omsloten door de Planciusstraat, de Van Leeuwenhoekstraat, de Kamerlingh Onnesstraat en de Hugo de Grootstraat in januari 1969 in gebruik genomen voor de bouw van een school voor openbaar lager huishoud- en nijverheidsonderwijs voor meisjes en kreeg daardoor ook een verzorgd aanzien. Wethouder Walstra sloeg diezelfde maand nog een eerste paal voor de bouw van een gemeentelijke sporthal aan de Floris de Vijfdelaan en een week later deed de burgemeester dat voor de bouw van de spoorweghalte Vlaardingen-West, die in mei 1969 in gebruik kon worden genomen en die een aanpassing van het Geuzenplein vereiste.

Er werd in die tijd ook gewerkt aan de aanleg van de heemtuin, die tenslotte gedurende de maand september 1970 ter kennismaking voor het publiek kon worden opengesteld.

Begin april van dat jaar sloeg Wethouder Van der Veen tenslotte de eerste paal voor de bouw van een bejaardenhuis aan de Marnixlaan, de Marnixflat.

Ofschoon hiermee de aanleg van de Westwijk voor gemeentewerken gereed was, zijn er later nog diverse ingrepen gevolgd, zoals de aanleg van vrijliggende fietspaden langs de hoofdontsluitingswegen. Het te onderhouden stadsareaal was met het aanleggen van de Westwijk met rond 200 ha toegenomen.

Organisatie

De explosie aan werk na de Tweede Wereldoorlog en de voortschrijdende techniek vereisten een versterking van het personeelsbestand van gemeentewerken in kwantitatieve, maar ook in kwalitatieve zin en aanpassing van de organisatie van het bedrijf, waartoe in 1948 ook enkele ingenieurs in algemene dienst werden aangesteld.

Bovendien vergde de grote toename van de door gemeentewerken uit te voeren werken ook een modernere aanpak van de verwerking van de daarmee gemoeide kosten, hetgeen resulteerde in de bij besluit van 6 november 1952 door de gemeenteraad aangenomen beheersverordening, waarbij de dienst gemeentewerken ingaande 1 januari 1953 werd gewijzigd in het "bedrijf" gemeentewerken. Het kwam er kortweg op neer dat de tot 1953 gehanteerde sub-boekhouding, waarbij alle geregistreerde kosten ter verwerking werden doorgegeven aan de gemeenteontvanger, werd vervangen door een eigen bedrijfsboekhouding.

De structuur van het bedrijf zag er in het begin van de vijftiger jaren als volgt uit:

J.J. Kolpa
directeur

Ir. W.E.A. van Oosterom
adj. directeur (sedert 1-7-1949)

H.Ph. van Diggele,
administratie

H.J. Stahlie,
onderhoudsafdelingen

Ir. W.J. van Schuppen,
algemene dienst

P. Wapenaar,
*bouw- en woningtoezicht
en hinderwet*

Tot de onderhoudsafdelingen behoorden:

de afdeling gebouwen en rioleringen o.l.v. J. den Hoedt, de afdeling plantsoenen o.l.v. D.J. van der Weijden, de afdeling bestratingen o.l.v. R. Martens, de afdeling waterwerken o.l.v. H. van der Houwen, de algemene begraafplaats waar P. Boogaard de scepter zwaaid en het magazijn en de opslagplaats o.l.v. W. van 't Woudt (tot 1-12-1953).

Tot de algemene dienst behoorden de ontwerpafdelingen bouwkunde en weg- en waterbouwkunde.

Op 31 augustus 1953 gaat de chef van bouw- en woningtoezicht, P. Wapenaar, na bijna 40 jaar bij gemeentewerken met pensioen. Een foto van deze gelegenheid toont ook de heer Kolpa nog in volle glorie.

Helaas moest directeur Kolpa enkele malen zijn werk wegens ziekte onderbreken. Van de in 1948 in algemene dienst aangestelde jonge ingenieurs, was Ir. W.E.A. van Oosterom per 1 juli 1949 benoemd tot adjunct-directeur als opvolger van Ir. J.M. van Deutekom. Nadat de directeur vanaf half december 1953 opnieuw genoodzaakt was het ziekbed te houden, overleed hij op 18 augustus 1954. Op 24 augustus werd hij onder grote belangstelling, ondermeer waren burgemeester Mr. J. Heusdens, wethouder T. de Bruijn en Ir. W.E.A. van Oosterom aanwezig, in het crematorium "Westerveld" te Driehuis gecremeerd.

Ir. van Oosterom had hem gedurende zijn ziekte als waarnemend directeur vervangen. De wijze waarop hij dat had gedaan was voor burgemeester en wethouders aanleiding hem een jaar later zonder tegenkandidaten voor te dragen voor directeur. De dan 39-jarige Van Oosterom werd vervolgens met 29 stemmen voor en 1 blanco per 3 november 1955 aangesteld als directeur van gemeente-werken, stadsuitbreiding en gemeentelijke reinigings- en ontsmettingsdienst.

De functie van adjunct-directeur wordt vanaf 9 november 1955 vervuld door H.J. Stahlie, die met zijn op dat moment

Directeur, technische en administratieve ambtenaren van gemeentewerken, samen met de wethouder T. de Bruijn bijeen ter gelegenheid van het afscheid van P. Wapenaar op 1 september 1953

1. Leen Hoogendijk, bouw- en woningtoezicht - 2. Piet L. van Vliet, bouw- en woningtoezicht - 3. D.J. van der Weijden, plantsoenen - 4. Gerrit Kornaat, weg- en waterbouwkunde - 5. H.P. van Diggele, administratie - 6. H.J. Stahlie, onderhoudsafdelingen, na 9 november 1955 adjunct-directeur - 7. Jan van Baalen, toen nog opzichter voor de woningbouw in de Babberspolder - 8. P. Martens, onderhoud bestratingen - 9. J.P. Kousemaker, administratie bouw-en woningtoezicht - 10. H. Langstraat, administratie - 11. L.T. Velthuizen, bouw- en woningtoezicht - 12. Van der Hoest, administratie - 13. M. Schenkel, aanvankelijk opzichter voor de woningbouw in de Babberspolder - 14. J. den Hoedt, onderhoud gebouwen en rioleringen - 15. A.J. Zwaanswijk, bouw- en woningtoezicht (hinderwet en brandpreventie) - 16. Juffrouw Mostert, correspondentie - 17. H. van der Houwen, waterwerken - 18. ? - 19. J.J. Kolpa, directeur - 20. P. Wapenaar, chef bouw- en woningtoezicht - 21. Mevrouw Wapenaar - 22. Wethouder T. de Bruijn, wethouder van 3 september 1946 tot 4 april 1970

meer dan 39-jarige ervaring bij gemeentewerken voor de nodige kennisoverdracht kan zorgdragen.

De grote druk op gemeentewerken om mede vorm te geven aan de ontwikkeling van de stad en de zorg voor de aanleg van de daarbijbehorende voorzieningen, noodzaakten Van Oosterom het streven naar een tegen deze omvangrijke taak opgewassen personeelsbestand voort te zetten.

Nog vóór het overlijden van de heer Kolpa werd Ir. G. Brouwer aangetrokken, die op 8 maart 1954 in dienst trad. Vervolgens werd per 1 november 1955 K.C. van Waalwijk benoemd tot architect bij gemeentewerken. Hij ging meewerken aan de totstandkoming van een schetsontwerp voor een nieuwe huisvesting aan de Hoflaan, de ontwikkeling van plannen voor een viaduct over de binnenstad en werd belast met het ontwerpen van schoolgebouwen en allerlei andere gemeentelijke projecten voor de uitbreidingsgebieden. Voor het leiding geven aan de afdeling weg- en waterbouwkunde werd per 1 juni 1956 Ir. J.C. Stofberg aangesteld. Ir W.J. van Schuppen kwam daardoor beschikbaar voor de afdeling bouw- en woningtoezicht, opdat deze afdeling in voldoende mate in staat zou blijven de steeds gecompliceerder wordende bouwprojecten over te leggen constructieberekeningen op juistheid en toelaatbaarheid te toetsen aan de geldende voorschriften.

De structuur van het bedrijf medio 1956:

Ir. W.E.A. van Oosterom
directeur

H.J. Stahlie
adjunct directeur

H.Ph. van Diggele,
administratie
Ir. G. Brouwer,
uitvoering en onderhoud
K.C. van Waalwijk, arch.,
bouwkunde c.a.
Ir. J.C. Stofberg
weg- en waterbouwkunde
Ir. W.J. van Schuppen,
bouw- en woningtoezicht
en hinderwet

Ir. W.J. van Schuppen verliet in 1957 het bedrijf voor een carrière bij een bouwonderneming en per 1 april 1957 trad Ir. G. van Tussenbroek in dienst.

Om te voorkomen dat er opnieuw een vacature in de top van het bedrijf zou gaan ontstaan met de pensionering van H.J. Stahlie per 1 maart 1958, werd ik met ingang van 1 februari 1958 aangesteld om de taak van Ir. G. Brouwer als hoofd uitvoering en onderhoud over te kunnen nemen. Brouwer werd met ingang van 10 maart 1958 officieel tot adjunct-directeur benoemd.

Begin 1959 neemt Ir. G. van Tussenbroek ontslag en ruim twee jaar later, per 1 juli 1961 vertrekken Van Oosterom, Van Waalwijk en de bouwkundig ambtenaar M. van Dorp bij gemeentewerken, om samen een zelfstandig ingenieurs- en architecten-bureau te starten. In 1962 sluit zich daar ook de in 1959 vertrokken Van Tussenbroek bij aan en gaat het bureau verder onder de naam Architecten- en Ingenieursbureau Van Waalwijk, Van Oosterom en Van Tussenbroek NV.

Van Oosterom wordt bij gemeentewerken als directeur opgevolgd door Ir. G. Brouwer, waarbij tevens een herverdeling van taken plaats vindt. De functie adjunct directeur vervalt en de technische afdelingen worden opgedeeld in twee hoofdafdelingen, de civieltechnische sector onder mijn leiding en de bouwkundige sector onder L.T. Velthuisen, waarbij ook de per 5 juni 1961 als opvolger voor Van Waalwijk aangetrokken architect G.N. van der Gugten wordt ingedeeld, evenals de op 1 augustus 1960 aangestelde S.J.G. Groot, die de nu vacante functie chef afdeling bouw- en woningtoezicht gaat vervullen.

De structuur wijzigde zich daardoor als volgt:

Ir. G. Brouwer
directeur

H.Ph. van Diggele,
administratie
Ir. J.G. Gerritze,
civieltechnische afdelingen
Ir. C. Breit,
weg- en waterbouwkunde
H. Gort,
bestratingen en rioleringen
H. van der Houwen,
waterwerken
D.J. van der Weijden,
plantsoenen en begraafplaats
G. Vermeer,
magazijn en opslagplaats
L.T. Velthuisen,
bouwkundige afdelingen
G.N. van der Gugten, arch.
bouwkunde
S.J.G. Groot,
bouw- en woningtoezicht
J. van Baalen,
gebouwen en rioolgemalen
L. van der Ende,
landmeten en kartografie

Enkele jaren later vraagt Ir. G. Brouwer per 1 oktober 1965 ontslag als directeur en wordt mij verzocht vanaf die datum als waarnemend directeur op te treden, tot ik vier maanden later, op 3 februari 1966, door de gemeenteraad unaniem tot directeur van gemeentewerken en de gemeentelijke reinigingsdienst wordt benoemd, welke functie ik zal blijven vervullen tot mijn pensionering per 1 januari 1990.

De verdeling van de taken zag er daarna als volgt uit:

Ir. J.G. Gerritze,
directeur

H.Ph. van Diggele,
afdelingen administratie
vacature,
civieltechnische afdelingen
L.T. Velthuisen,
bouwkundige afdelingen

De rest van het schema bleef ongewijzigd.

Op 30 november 1966 nam D.J. van der Weijden afscheid als chef van de afdeling plantsoenen, waarover hij sedert zijn aanstelling bij gemeentewerken op 1 mei 1933 de

*De ochtend na de raadsvergadering van 3 februari 1966.
(Coll. J.G. Gerritze)*

scepter had gezwaaid en in welke functie hij een grote bijdrage had geleverd aan de totstandkoming van de groenvoorzieningen in de stad. Zijn laatste grote karwei was de aanleg van de groenvoorziening van de Westwijk. Voor zijn opvolging was eerder, per 1 december 1964, de tuinarchitect G. Davidse aangesteld, die zijn taak probleemloos en met succes kon overnemen.

De reeds enige tijd om gezondheidsredenen afwezige administrateur H.Ph. van Diggele, verliet het bedrijf in 1967 definitief. De functie-inhoud werd, inspelend op de gegroeide behoefte, uitgebreid door de nieuwe functionaris in te schakelen bij het economisch aspect bij deze taakuitvoering en per 1 november 1967 trad de eerste administrateur-econoom in dienst. Deze bleef echter slechts kort in dienst, omdat zijn oude werkgever vanwege ernstige problemen bij zijn organisatie een beroep op de gemeente deed om hem met zijn instemming in zijn oude functie terug te laten keren. Dit verzoek werd na overleg met hem ingewilligd en vervolgens werd per 1 december 1968 in deze vacature H.J.M. van Marwijk aangesteld, die zich in deze functie al snel als een vis in het water voelde.

Met de pensionering van het hoofd van de Havendienst en het Marktwezen werden in 1968 de havenbeambten en de administratie van de havendienst om praktische redenen naar gemeentewerken overgeheveld, terwijl de ambtenaar van het marktwezen ondergebracht werd bij de reinigings- en ontsmettingsdienst. De Havendienst en het Marktwezen werd als zelfstandige dienst per 1 juli 1969 opgeheven.

Eind 1969 werd de financiële administratie van de gemeentelijke reinigings- en ontsmettingsdienst geïncorporeerd in de administratie van gemeentewerken, zodat deze met ingang van 1 januari 1970 op de nieuwe boekhoudapparatuur van gemeentewerken kon worden verwerkt.

Met de samenvoeging van de secretarieafdelingen 'eigendommen en bedrijven' en 'stadsontwikkeling' met ingang van 1 juli 1970, mede als gevolg van het onverwacht overlijden van de chef van eerstgenoemde afdeling, de heer J. Leunis, werd ook de administratie van het grondbedrijf ondergebracht bij gemeentewerken.

De huisvesting

Weliswaar werd in 1951 onder leiding van de heer Kolpa, gelijktijdig met een nieuwe brandweerkazerne met slangenstoren, kantoren voor de brandweer en de ziekendienst, de bouw van een nieuw gebouwencomplex voor de reinigings- en ontsmettingsdienst met kantoor, garage, werkplaats, schaft- en kleedlokaal met kelders en een dienstwoning aan de Hoflaan gerealiseerd en werd vervolgens aansluitend daarop in 1953/5 in verband met de toegenomen werkzaamheden een nieuw complex werkplaatsen met bovenwoningen voor de gemeentelijke energie- en waterleidingbedrijven gebouwd, maar gemeentewerken zelf was nog steeds gehuisvest in het oude stadstimmerhuis aan de Markt. Ofschoon daaraan in 1941 uitbreiding was gegeven met de voormalige stadsschool om de toename van het personeelsbestand als gevolg van de annexatie van Vlaardinger-Ambacht en de bouw van de semi-permanente woningen in de Babberspolder op te kunnen vangen, vereiste de explosieve ontwikkeling van de stad na de Tweede Wereldoorlog een zodanige uitbreiding van het bedrijf, dat het complex onvoldoende plaats bood aan het daarin samengeperste personeelsbestand.

Wethouder T. de Bruijn merkte in 1955 bij de benoeming van Ir. W.E.A. van Oosterom tot directeur op, dat gemeentewerken als gevolg van de ontwikkeling van de stad sinds 1946 een uitbreiding met ca 100 personeelsleden had gekregen en in 1955 ca 250 personeelsleden omvatte, waardoor het in 1941 met de Stadsschool uitgebreide onderkomen aan de Markt veel weg had van een labyrint, dat aan alle kanten uit zijn voegen barstte. Hij zinspeelde erop dat ook voor gemeentewerken een nieuw gebouw aan de Hoflaan zou moeten worden opgetrokken bij de opslagplaats. De chef afdeling plantsoenen, D.J. van der Weijden, had met zijn assistent M.C. Alers (later chef plantsoenen gemeente Maassluis) onderdak in een klein onderkomen in 't Hof en P. Boogaart, opzichter van de algemene begraafplaats, woonde en werkte bij zijn werkplek aan het Emaus.

De afdeling onderhoud waterwerken was ondergebracht in het wachthuisje en een nissenhut, dichtbij de havens, de keersluis en de Prinses Julianabrug.

Inmiddels was er al onderzoek gedaan om tot een nieuwe huisvesting te komen aan de Hoflaan, aansluitende op de bedrijfsgebouwen van de gemeentelijke energiebedrijven en tegenover de opslagplaats.

Besloten werd bij het ontwerpen van een geheel nieuwe

vestiging voor de kantoren en tekenkamers van gemeentewerken, daarmee tevens te voorzien in de behoefte aan kantoorruimte voor de directie en administratie van de energie- en waterleidingbedrijven, die nog gehuisvest waren in het oude kantoor aan de overkant van de Hoflaan, ten noorden van het door Van Neerbos gebruikte gebouw, Hoflaan 32.

Na een uitgebreid onderzoek om tot een goede functionele indeling te komen, kwam vervolgens onder leiding van de heren Van Waalwijk en Van Oosterom een schetsontwerp met maquette voor de nieuwbouw tot stand.

Medio 1958 besloot de gemeenteraad krediet te verlenen voor het bestekklaar maken van de plannen voor de bouw van kantoorpanden voor het bedrijf gemeentewerken en de gemeentelijke energie- en waterleidingbedrijven aan de Hoflaan, aansluitend op de daar eerder gerealiseerde nieuwbouw voor de gemeentelijke reinigings- en ontsmettingsdienst, de brandweer en de G.G.D, en het in 1955 voltooide complex werkplaatsen met bovenwoningen van de energie- en waterleidingbedrijven.

Hiervoor was het terrein beschikbaar waar eerder de directeurswoning en de gashouder van de GEWB hadden gestaan.

Omdat niet te verwachten viel dat de inmiddels voorgenomen bouw van een nieuw kantoor aan de Hoflaan op korte termijn zou kunnen worden gerealiseerd, werd in de loop van 1958, om in de hoogste nood te voorzien, voor de tekenkamer van de afdeling weg- en waterbouwkunde tijdelijk onderdak gevonden in een ruimte boven de aan de binnenplaats grenzende fietsenstalling, moeilijk toegankelijk via een steile trap. Maar het bood enige verruiming voor de op de eerste etage van het kantoor aan de Markt gehuisveste afdeling bouwkunde.

Deze tijdelijke "oplossing" van het ruimtegebrek bleek echter al snel totaal onvoldoende en ongeschikt, zodat uitgezien moest worden naar een betere en ruimere opvang van de tekenkamers. Tenslotte werden deze met de lichtdrukkerij in 1960 ondergebracht in een L-vormige houten directiekeet, die achter de garage van de gemeentelijke reinigingsdienst werd geplaatst.

Inmiddels was gebleken, dat voor het uitzetten en in kaart brengen van de infrastructuur en de uit te geven bouwpercelen een afzonderlijke afdeling 'landmeten en kartografie' nodig was. De afdeling moest beschikken over bijzondere vakkennis en instrumentaria op dit gebied en onder deskundige leiding staan. De met deze opzet in 1959 belaste ambtenaar, L. van der Ende, was aanvankelijk gehuisvest bij de afdeling weg- en waterbouwkunde, maar kreeg al snel een eigen optrekje boven het kantoor van de gemeentelijke reinigingsdienst aan de Hoflaan.

Een periode van overleg tussen de directeur gemeente-

werken Ir. W.E.A. van Oosterom en de directeur van de energie- en waterleidingbedrijven Ir. L.A. Bakker, omtrent de details en besprekingen met de wethouders De Bruijn en Walstra, die respectievelijk de portefeuilles voor openbare werken en het energie- en waterleidingbedrijf beheerden, volgde. Dit resulteerde in een gezamenlijk schrijven van beide directeurs aan burgemeester en wethouders, waarin zij een nader uitgewerkt plan met gespecificeerde raming van de bouwkosten, alsmede de maquette van het gebouw aan het college aanboden. Op basis hiervan werden door de gemeenteraad bij besluit van 7 april 1960 kredieten voor de bouw en inrichting tot bijna f 4.000.000,- gevoteerd voor de bouw, verlichting, verwarming, liften, meubilair en verdere inrichtingskosten.

De goedkeuring van dit raadsbesluit werd bij besluit van 23 oktober 1961 door GS verleend, waarna de vereiste rijksgoedkeuring werd aangevraagd.

Een half jaar later, in april 1962, werd hierop van het ministerie van economische zaken als antwoord ontvangen dat, met name voor het gedeelte van het energiebedrijf, het alleen mogelijk zou zijn op korte termijn rijksgoedkeuring te verlenen indien het "essentiële productiegebouwen zou betreffen, waarbij de energievoorziening of de veiligheid zodanig betrokken is, dat een achterwege laten van de bouw funeste gevolgen zou hebben" en dat was, naar de mening van de betreffende instantie, niet het geval.

Met deze uitspraak moesten de plannen voor het nieuwe kantoorgebouw voorlopig in de ijskast. Het zou nog zeven jaar duren voordat de plannen opnieuw ter tafel konden worden gebracht. Ir. Bakker zou dat moment echter niet meer in zijn diensttijd meemaken, want hij werd 12 mei 1966 gepensioneerd. Hetzelfde geldt in wezen voor Ir. Van Oosterom, die medio 1961 vertrok en zijn opvolger Ir. Brouwer, die per 1 oktober 1965 opstapte.

Begin 1962 kreeg gemeentewerken de beschikking over het gebouw Hoflaan 32, dat aanvankelijk deel had uitmaakt van de gemeentelijke gasfabriek. De gemeenteraad had echter op 1 juli 1947 besloten de fabriek te sluiten en het gas voortaan van Rotterdam te betrekken. Daarna was het gebouw door de gemeente voor opslag aan de bouwmaterialenhandel van Van Neerbos verhuurd. Toen Van Neerbos later een nieuwe vestiging had betrokken aan de Parallelweg, de latere Deltaweg, stond het gebouw aan de Hoflaan weer leeg. Gelet op de gunstige situatie vlakbij de opslagplaats en het geprojecteerde nieuwe kantoorgebouw en mede gezien de bekrompen huisvesting van het magazijn en de werkplaats aan de Markt, werden magazijn en timmerwerkplaats in de loop van 1962 daarheen verplaatst.

Voor de huisvesting van de afdeling plantsoenen werd in 1967 toestemming verkregen om de voormalige lighal aan de Hofsingel te verbouwen tot kantoor en tekenkamer en werd voorts krediet verleend voor de bouw van een bedrijfsgebouw voor het onderhoud aan de maaimachines, trekkers etc.

Geheel onverwacht werd 13 januari 1967 bericht ontvangen dat de rijksgoedkeuring voor de bouw van het nieuwe kantoorgebouw aan de Hoflaan voor gemeentewerken en de gemeentelijke energie- en waterleidingbedrijven in het 2^e kwartaal van 1967 tegemoet kon worden gezien.

Het was de hoogste tijd. De in 1959 opgerichte afdeling landmeten en kartografie was inmiddels uitgegroeid tot acht personen, waarvan er een zestal in een houten keet aan de Reigerlaan waren gehuisvest, terwijl er nog twee in de kleine ruimte boven het kantoor van de reinigingsdienst aan de Hoflaan werkten, waar ook de kostbare en vrij omvangrijke apparatuur stond opgesteld. De afdeling, die in nauwe samenwerking met het kadaster haar taak verrichtte, kon met deze bezetting nog maar nauwelijks voldoen aan de vele opdrachten, onder meer tot vervaardiging van kaartmateriaal en voor uitmeting van de bouwpercelen in de nieuwe woon- en industriegebieden van de stad. De afdelingen bouwkunde en weg- en waterbouwkunde bevonden zich nog in de houten keet achter de garage van de reinigingsdienst, waarheen ze in 1960 waren verhuisd.

Aangezien er bij de energie- en waterleidingbedrijven en bij gemeentewerken inmiddels nieuwe directies waren aangetreden en wijzigingen en uitbreidingen hadden plaats gevonden, moesten de bouwplannen voor het nieuwe kantoorgebouw opnieuw worden gezien en aangepast aan de gewijzigde omstandigheden. De bouw- en inrichtingskosten werden nader geraamd op f 6.300.000,-. Besloten werd de aanbesteding en uitvoering op te dragen aan het Ingenieurs- en Architectenbureau Van Waalwijk, Van Oosterom en Van Tussenbroek, dat destijds, nog in gemeentedienst, het oorspronkelijke plan had gemaakt. Een aanvullend krediet was in verband met de sinds 1960 gestegen lonen en

prijzen onontkoombaar en werd bij besluit van 3 mei 1968 door de gemeenteraad beschikbaar gesteld.

De medezeggenschapscommissies van beide bedrijven werden ingeschakeld en op 25 juni 1968 volgde de aanbesteding. Hierbij kwam de NV Aannemingsbedrijf v/h Fa. Schroot & Co te Schiedam als laagste uit de bus en kreeg de opdracht. Op 9 september 1968 sloeg de burgemeester de eerste paal.

Ruim een jaar na het slaan van de eerste paal, kon wethouder Van der Veen op 21 november 1969 de vlag bij het in aanbouw zijnde kantoorgebouw voor gemeentewerken en de gemeentelijke energie- en waterleidingbedrijven hijsen, in verband met het bereiken van het hoogste punt.

Op 19 oktober 1970 betrok gemeentewerken het nieuwe gebouw, waarna op 16 november 1970 het energie- en waterleidingbedrijf volgde. De officiële opening en overdracht aan de beide directeurs door burgemeester Mr. J. Heusdens, vond plaats op 21 januari 1971.

Ten behoeve van de opening was op het achter het gebouw gelegen parkeerterrein van gemeentewerken een grote, door de afdeling plantsoenen met groen en bloemen versierde tent geplaatst, die plaats bood aan 250 genodigden en die in verbinding stond met de toegangen van het gebouw aan de achterzijde. Het werd een geweldige happening voor beide bedrijven. Ook wethouder T. de Bruijn, die op 24 april 1970 ontslag had genomen als lid van de gemeenteraad, maar die zich door de jaren heen voor de totstandkoming van deze nieuwe behuizing had ingespannen, ontbrak niet, evenmin als zijn collega, wethouder G. Walstra, die tot het aftreden van de oude gemeenteraad op 27 augustus 1970 wethouder voor de energie- en waterleidingbedrijven was geweest.

*De medezeggenschapscommissie bespreekt de plannen voor de nieuwbouw. Van l. naar r.: A.W. Verdel, H. Gort, H. Langstraat, Mej. Van Moolenbroek (secr), A.W. Neele, J.J. van der Have, J. van der Velden en Ir. Gerritze (voorz)
(Coll. J.G. Gerritze)*

*De heren praten na over het slaan van de eerste paal voor het nieuwe kantoorgebouw, 9 september 1968. Van l. naar r.: directielid Aannemingsbedrijf v/h Fa. Schroot & Co., ir. J.G. Gerritze, architect Van Tussenbroek, ir. G.B. Meijer en burgemeester Heusdens.
(Foto H.M.C. van den Berg, coll. Stadsarchief).*

Nadat het kantoor aan de westzijde van de Hoflaan eind 1970 door de energie- en waterleidingbedrijven, na de verhuizing naar de nieuwbouw aan de overzijde, was ontruimd, kon de schilderswerkplaats in 1971 als laatste onderdeel van gemeentewerken uit het pand aan de Markt naar dit voor hen ingerichte onderkomen worden verplaatst.

En daarmee was bereikt waar al jaren naar werd gestreefd: een behoorlijk onderkomen voor het hele bedrijf, geconcentreerd aan de Hoflaan en directe omgeving. Bovendien werd daardoor de als gevolg van de verspreide ligging ernstig verstoorde onderlinge communicatie hersteld. Later werd de onderlinge bereikbaarheid nog verder verbeterd met de ingebruikneming van moderne communicatieapparatuur, waardoor opzichters en reparatieploegen overal in de stad met elkaar in contact konden treden.

Nadat al eerder, in 1989, de verhuizing van de werkplaatsen, opslagplaats en magazijn naar de Burgemeester Heusdenslaan heeft plaats gevonden en de langs de Oostzijde van het Buizengat gelegen terreinen werden ontruimd ten behoeve van de aldaar voorgenomen woningbouw, is inmiddels voor dat doel ook al een groot deel van de overheidsgebouwen staande ten noorden van het Hof en aan de oostkant van de Hoflaan, gesloopt en zal het niet lang meer duren of het destijds nieuwe kantoorgebouw, dat inmiddels volledig in gebruik is bij de Dienst Stadswerk, zal worden afgebroken.

*De nieuwbouw aan de Hoflaan, eind 1970.
(Coll. J.G. Gerritze)*

Noten

1 Ontleend aan: "De familie Van der Snoek. Een eeuw stadsfabriek te Vlaardingen 1789-1895" door H.J. Luth in het Jubileumboek van de Nederlandse Genealogische Vereniging, afd. Delfland, Delft 2001.

2 In wezen werden de stadsarchitect met zijn medewerkers dus gehuisvest in de lokalen van de in 1877 opgeheven "Stads-armenschool" aan de Westhavenkade, tegenover de Rijkestraat. Op die lokatie was aanvankelijk de particuliere school van de heer Polderman gevestigd, die in 1839 tot openbare school werd gemaakt en bestemd werd voor "onvermogenen niet-bedeelden".

3 Kosten f 1.000,-, waarvoor de raadsleden de benodigde gelden in de vorm van een renteloos voorschot verschaften, om het evenwicht van de stedelijke financiën niet te verstoren!

4 In de notulen van de vergadering van de vroedschap van 23 januari 1749 wordt vermeld dat:

"gecommitteerde Heeren nogh aan de Heeren Vroedschappen kennisse geven, dat sij mede ingevolge hare commissie hebben gekoght het huys van de kinderen en erfgenamen van de wede wijle Sinjr Bastiaan van der Starre, staande aan de Oostzijde van de Omring van de Kerck (Markt) binnen deser stede voor een somme van een en twintig hondert vijftig gulden en een ducaton ten eijnde om geappropriert te werden tot een Stadsschool".

De school werd in 1839 vervangen door het gebouw dat nu nog daar aanwezig is. Dit gebouw, onder de benaming "Stads-school", werd de 26ste november 1842 in gebruik genomen. De school kwam zo zeer tot bloei dat ze spoedig te klein werd en enkele dependances werden gesticht, o.a. in de oude parochiale school op de hoek Markt / Schoolstraat en in een huis op de hoek van de Blokmakerssteeg en de Hoogstraat nr 175. De toestand werd echter onhoudbaar en door de schoolopziener werd op verbetering aangedrongen, waarna aan de Kortedijk een tweede school voor minvermogenen werd gesticht, de Willemsschool (Kortedijk 51). Ook deze beide scholen bleken spoedig weer te klein zodat er nieuwe scholen gebouwd moesten worden.

5 Directeur Kolpa zou de voltooiing van de zwembaden niet meer meemaken, maar in de raadsvergadering van 7 september 1954 werd besloten het bad naar hem te vernoemen.

6 Door de belasting met zandbanen voor de wegaanleg, wordt het onderliggende veenpakket slechts heel langzaam samengeperst omdat het daarin aanwezige water slechts moeizaam kan ontwijken. Door verticale zandpalen te boren kan het water gemakkelijker worden afgevoerd en hoewel de zetting er niet door wordt voorkomen kan de periode waarin die plaats vindt aanzienlijk worden bekort.

Bronnen

Archivalia:

Stadsarchief Vlaardingen, Archief Stadsbestuur Vlaardingen tot 1813 (ASV), inv.nr. 38: Resolutieregister van de Heeren van de Weth, 1739-1750 (betreft vergadering d.d. 8 oktober 1742).

Ibidem, inv.nr. 105: Rekeningen van de Thesauriers, 1573-1592 (betreft de stadsrekeningen van 1578/1579, 1589 en 1591).

Stadsarchief Vlaardingen, Notariële Archiven Vlaardingen, inv.nr. 60, akte nr. 71 (betreft boedelinventaris van Jacob van Schie d.d. 24 januari 1784).

Stadsarchief Vlaardingen, Archief Dienst Gemeentewerken Vlaardingen (1860)1896-1954(1960), inv.nr. 1: Jaarverslagen 1902-1941, en Archief Dienst Gemeentewerken Vlaardingen 1955-1980, dozen nrs. 159-160: Jaarverslagen 1960-1990 (aanvulling).

Literatuur:

N. Japikse, Persoonlijkheden in het koninkrijk der Nederlanden in woord en beeld. [S.l.], 1938.

C. Keizer, Geschiedenis van het stadhuis van Vlaardingen. Vlaardingen, 1963.

H.J. Luth, 'De familie Van der Snoek : een eeuw 'Stadsfabriek' te Vlaardingen (1789-1895)', in: Jubileumboek van de Nederlandse Genealogische Vereniging afdeling Delfland (Delft, 2001), p. 9-19.

Theo J. Poelstra, Binnen deeser stede Vlaardinghe : schets van de geschiedenis van Vlaardingen. Vlaardingen, 1987.

C. Scheffer en A.F.J. Niemeijer, Architectuur en stedenbouw in Zuid-Holland 1850-1945. Zwolle, 1996. Monumenten Inventarisatie Project deel 15, van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

Matthijs A. Struijs, 'Het Verkooplokaal : 'Onze massieve wolkenkrabber'', in: M.P. Zuydgeest en J. Borsboom, m.m.v. J. van den Berg, Vlaardingen toen (Zaltbommel, 2001), p. 16-26.

Diverse kronieken van Vlaardingen.

Diverse artikelen uit de Nieuwe Vlaardingsche Courant (Collectie Stadsarchief Vlaardingen).

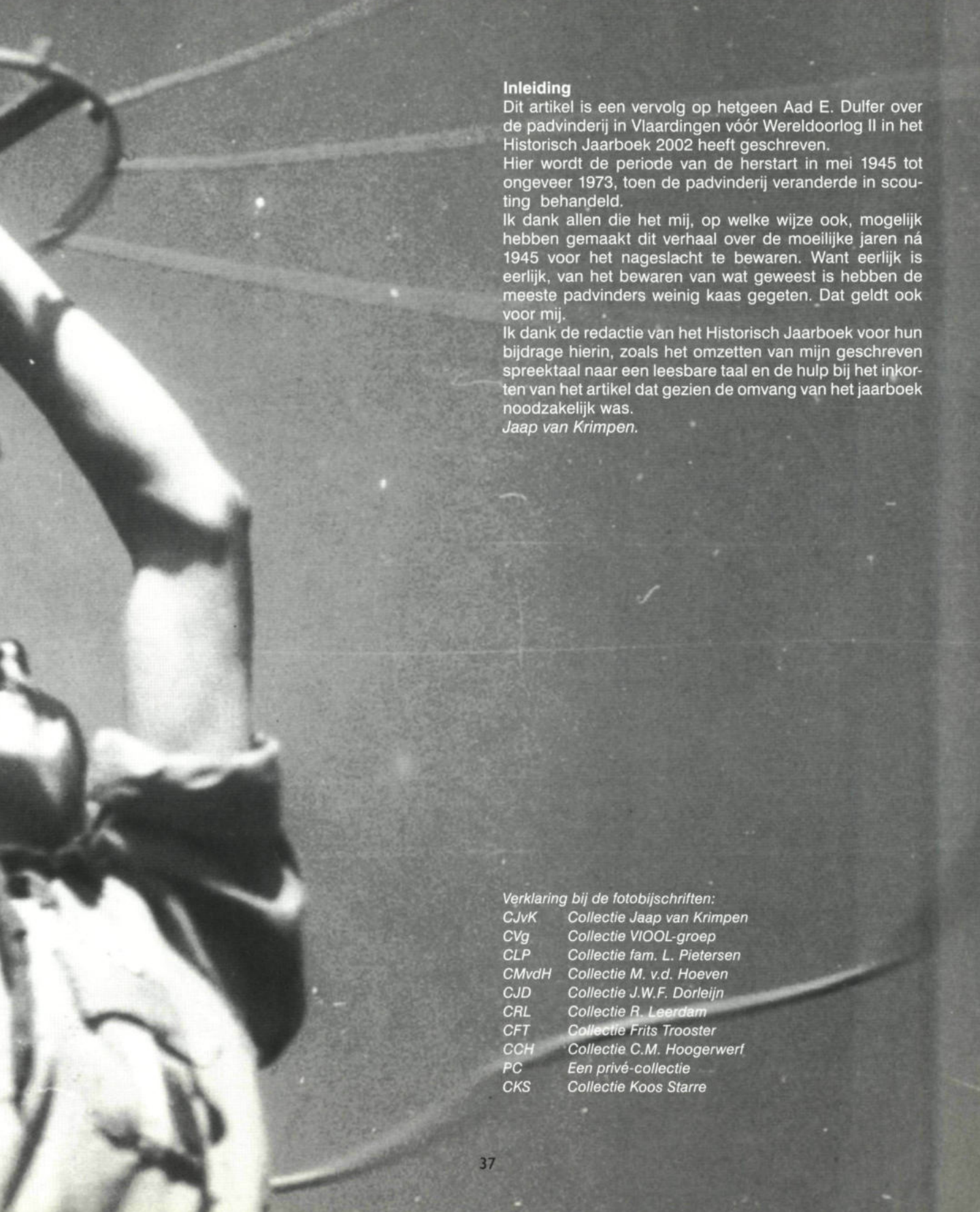
Tenslotte:

Gaarne betuig ik mijn dank aan de dames van het Stadsarchief, die mij de nodige stukken wilden verschaffen, die mij bij het opstellen van deze bijdrage van pas kwamen.

Jaap van Krimpen

Hoort zegt het voort

De padvinderij van 1945-1973

Inleiding

Dit artikel is een vervolg op hetgeen Aad E. Dulfer over de padvinderij in Vlaardingen vóór Wereldoorlog II in het Historisch Jaarboek 2002 heeft geschreven.

Hier wordt de periode van de herstart in mei 1945 tot ongeveer 1973, toen de padvinderij veranderde in scouting behandeld.

Ik dank allen die het mij, op welke wijze ook, mogelijk hebben gemaakt dit verhaal over de moeilijke jaren ná 1945 voor het nageslacht te bewaren. Want eerlijk is eerlijk, van het bewaren van wat geweest is hebben de meeste padvinders weinig kaas gegeten. Dat geldt ook voor mij.

Ik dank de redactie van het Historisch Jaarboek voor hun bijdrage hierin, zoals het omzetten van mijn geschreven spreektaal naar een leesbare taal en de hulp bij het inkorten van het artikel dat gezien de omvang van het jaarboek noodzakelijk was.

Jaap van Krimpen.

Verklaring bij de fotobijschriften:

CJvK	Collectie Jaap van Krimpen
CVg	Collectie VIOOL-groep
CLP	Collectie fam. L. Pietersen
CMvdH	Collectie M. v.d. Hoeven
CJD	Collectie J.W.F. Dorleijn
CRL	Collectie R. Leerdam
CFT	Collectie Frits Trooster
CCH	Collectie C.M. Hoogerwerf
PC	Een privé-collectie
CKS	Collectie Koos Starre

Zo was het

Hopman Dulfer noemt in het Jaarboek 2002 vijf padvindergroepen die in april 1941 in Vlaardingen actief waren:

- de Willem de Zwijgergroep, opgericht in 1932, met onder andere hopman Van Driel;
- de Prins Hendrikgroep in 1933 ontstaan na een conflict met de Willem de Zwijgergroep;
- de Prins Mauritsgroep, opgericht in 1934, als afsplitsing van de Willem de Zwijgergroep omdat de horde te groot was geworden;
- de zeeverkennergroep De Geuzen. Deze groep die geen relatie had met de bekende verzetsgroep is eveneens ontstaan uit de Willem de Zwijgergroep. Een aantal oudere verkenners van de Zeemeeuwenpatrouille wilde het water op en daaruit werd op 1 oktober 1936 een zeeverkennergroep opgericht;
- de Sint Jorisgroep (1937?)

Deze vijf groepen waren allen aangesloten bij de NPV. De VKJB had voor de oorlog geen groep in Vlaardingen en voor de meisjes was er een in 1924 opgerichte NPG groep waarvan de naam niet te achterhalen is. Doch deze groep had kennelijk vóór 1940 al weer opgehouden te bestaan. Van de NGB is er vóór 1941 ook geen groep in Vlaardingen geweest.

Emblemen van de diverse padvinderij-stromingen. Vlnr: de Nederlandse Padvinderverseniging (N.P.V.), de Katholieke Verkenners (K.V.), Het Nederlands Padvindere Gilde (N.P.G.), de Nederlandse Gidsen Beweging (NGB). (CKS)

De padvinderij werd door de Duitse bezetter verboden. We citeren een persbericht.

's-Gravenhage, 9 april 1941

Krachtens verordening van den Rijkscommissaris werden door de veiligheidspolitie de gezamenlijke padvindersonsorganisaties in het bezette Nederlandsche gebied ontbonden en verboden. De Nederlandsche Padvindere, die een deel waren van de internationale Boy-Scout-beweging en centraal vanuit het internationale padvinderebureau te Londen geleid werden, waren een actief instrument der Britsche culturele en politieke propaganda. Ook na de bezetting werd deze tegen de belangen van het Duitse rijk gerichte werkzaamheid voortgezet. Daar de Nederlandsche Padvindere, wier leiding eenzijdig op

Engeland was ingesteld, ondanks nadrukkelijk verbod talrijke tochten en voorbereidend militaire oefeningen hielden, zijn de van het standpunt der bezettende macht niet duldbare padvindersonsorganisaties ontbonden.

De padvinderij was, zoals gesteld: *Englandfreundlich eingestellt und erhielt ihre Befehle von dem internationalen Buro in London.* De Vlaardingse groepsleiders werden in enkele gevallen daarvoor door de plaatselijke recherche van hun werk opgehaald en bij huiszoekingen thuis en in de groepshuizen werd alles wat maar iets met 'het spel van verkennen' te maken had meegenomen. Alle bezittingen, zoals kampeeruitrustingen, keukenuitrustingen, (groeps-)vlaggen maar ook administraties, kasgelden enz. werden meegenomen. Het is nooit teruggekomen en het kampeermateriaal is zo goed als zeker gebruikt bij NSB-jeugdkampen. In Vlaardingen heeft een huisarts, tevens padvindereleider, hierin een niet al te fraaie rol gespeeld.

De herstart

"Ik kan het nu rustig vertellen, want het is toch verjaard. Wij hebben gestolen, zeg maar rustig 'gejat'.

't Was in juni 1945 toen we met gammele handkarren banken, tafels en kasten weghaalden uit de EVAG-garage aan de Boslaan. In die garage was alle inboedel opgeslagen uit de huizen van NSB'ers en de onderkomens van de Duitse soldaten. En de Wehrmacht had héél stevige banken, solide tafels en flinke kasten. En wij hadden niets in ons eerste naoorlogse groepshuis. Die immens grote, lege nettenzolders aan de Koningin Wilhelminahaven.

Nou, niks? Wij hadden honderden en honderden enthousiaste jongens. Wij hadden tientallen nieuwbakken leiders en leiders die overigens merendeels van geen wapen-toeten noch verkenners-blazen wisten. Wél hadden we een kern, een handvol ouwegetrouwe leiders zoals hopman Hans van Driel, hopman Krijn van Aperen en wat jonge kerels die begin jaren '40 zo'n beetje voortrekker waren. Bij dat handjevol was bijvoorbeeld Mari Schipper en ik ..."

(Aad E. Dulfer - 1980)

Beter kan de situatie van de Vlaardingse padvinderij zo kort na de oorlog bijna niet beschreven worden.

Op 17 mei 1945, amper 12 dagen na de Duitse capitulatie, kwam een aantal mensen bijeen om tot oprichting van de "Commissie Vlaardingsche Christelijke Padvindere Prins Maurits" te komen. Hieronder waren de hervormde predikant Van Rhijn en het hoofd der school, Frans J.W. Boogaard. De commissie had zich tot taak gesteld de christelijke padvinderegroep Prins Maurits weer tot leven te brengen. Meester Boogaard heeft een tiental jaren een belangrijke rol in de Vlaardingse padvinderij gespeeld.

Het was op een zaterdag een of twee weken na die 17de mei en na een berichtje in de Nieuwe Vlaardingsche Courant, dat hopman Krijn van Aperen samen met hopman Hans van Driel zitting hielden in de winkel op de

hoek van de Vaartweg en de Gedempte Biersloot om daar vroegere én nieuwe leden van de padvinderij in te schrijven. De toeloop was overweldigend. Honderden jongens van alle standen en leeftijden wilden padvinder worden. Jaren nadien heeft akela Ria Pet in een interview over dit enthousiasme gezegd:

Zo net na de oorlog was er niks voor de kinderen (...). De jeugd was in de oorlogsjaren losgeslagen. Het verschil tussen mijn en dijn was nog wel eens zoek. Je merkte dat er behoefte was aan een bepaalde discipline. Militaristisch? Nou nee, discipline heb je gewoon nodig. Als ik een verhaal uitleg wil ik dat de kinderen stil zijn. Padvinderij heeft vaak het verwijt van militarisme gekregen, ook vanwege het uniform. Dat uniform had en heeft een speciale reden. In het verleden, zo kort na de oorlog, was er een enorm onderscheid tussen arm en rijk, wat je aan de kleding kon aflezen. Door allemaal dezelfde kleding te dragen verdwijnt dat onderscheid.

Het aantal jongens dat padvinder wilde worden was dermate groot dat bijna iedereen die leiding wilde en kon geven, in feite welkom was. Hopman Van Driel heeft over die allereerste periode later gezegd:

We hebben toen één fout gemaakt, we hebben niet voor voldoende (goede) leiding gezorgd. Dat is ons later wel eens opgebroken.

Het waren niet alleen jongens die het spel van verkennen wilden oppakken, ook meisjes wilden (weer) padvindster worden. Drie meisjes, bakvissen, zoals die leeftijdsgroep toen werd aangeduid, Wil Kip, Rie Berkhout en Do de Jong namen het initiatief. Het was bekend dat er een mevrouw uit Assen in de Chrysantstraat was komen wonen en dat zij padvindsterleidster was geweest. Het gesprek van de jongedames met mevrouw Els Kervers-van Tholen resulteerde er in dat *...belangstellende meisjes zich op 27 september 1945 om 18:30 uur kunnen melden op het adres Verploegh Chasséplein 3.*

Dat was het woonhuis van de familie Hoogendijk, nu Het Oude Huys, waar een uitvaartbedrijf is gevestigd. Mevrouw Hoogendijk was met de heer Jonker, directeur van het havenbedrijf Vulcaan en de dames Van Teijn en Kervers toegetreden tot een soort comité van aanbeveling. Dit zou later het bestuur van de V.I.O.O.L.-groep vormen. Op 22 februari 1946, Baden-Powelldag, werd de groep officieel opgericht. V.I.O.O.L. staat voor Vrede Is Onze Oprechte Leus. Erg toepasselijk in die dagen. Mevrouw Kervers werd de eerste hoofdleidster.

Ook reeds in 1945 werd de rooms-katholieke Sint Willibrordusgroep opgericht en was daarmee de eerste VKJB-groep in Vlaardingen. Het initiatief kwam waarschijnlijk van Toon Boudens en Joop van Geest die beiden voor de oorlog lid waren geweest van de 'verkennerbeweging' in Schiedam. Zij maakten deel uit van de Boslaners, een club oud-leerlingen van de Sint Willibrordusschool

Mevrouw Kervers (links) (CVg) en het echtpaar Boudens (rechts) (CLP).

van hoofdonderwijzer August Boudens. De club, geleid door de ouders van Toon Boudens en zijn echtgenote, was tamelijk elitair qua samenstelling. De meeste leden kwamen uit de zogenaamde betere kringen. Gedurende de oorlogsjaren kwam men regelmatig bijeen om samen te zingen, voordrachten te houden of te discussiëren over allerlei onderwerpen.

Ook bij de start van deze groep was er zoveel belangstelling dat de groep al gauw zo'n kleine 200 leden telde. Er waren echter voldoende leiders en leidsters beschikbaar. Hiervan waren de gebroeders Anton, Louis en Alphons Pietersen, hun zussen Mies en Trees, August Boudens, zijn zoon Toon en nog twee kinderen Boudens, Koos Suijker en Joop van Geest wel de bekendsten.

De eerste welpenhorde stond onder leiding van akela Toos de Koning, later echtgenote van Louis Pietersen. Naast drie welpenhordes en drie verkennerstroepen werden er meerdere vendels gevormd zoals een trompetter, een trommel- en een EHBO-vendel. Edoch, lijkt de start ideaal te zijn, huisvestingsproblemen zijn ook deze groep niet bespaard gebleven.

In dezelfde periode werd de rooms-katholieke meisjesgroep Sint Bernadette opgericht, waarmee alle vier landelijke padvind(st)ersorganisaties in Vlaardingen vertegenwoordigd waren. De initiatiefneemster voor het oprichten van deze meisjesgroep is waarschijnlijk de later bekende rooms-katholieke feministe dr. Tine Halkes geweest, in die dagen lid van de Katholieke Actiebeweging en woonachtig in de Nieuwe Kerkstraat, nabij de Schiedamseweg. Zij vroeg Tineke van der Drift of zij een gidsengroep (de r.k. benaming voor padvindsters) wilden starten. Dat gebeurde samen met onder andere Guusje Vollering en Jo Kloosterman. Guido Van der Drift werd de eerste hoofdleidster.

Het is niet bekend op welke wijze in katholieke kringen bekendheid aan de oprichting van de verkenner en gidsengroep is gegeven. Waarschijnlijk zijn er kersafroepen geweest in de Joannes de Dooperkerk aan de Hoogstraat, toen de enige katholieke kerk in Vlaardingen,

Gidsen van de St. Bernadettegroep 1947, kring Weidevogels.
Vlnr. boven: Annie Sosef, Dora van Ettingen, Joke Holtkamp,
Alie Zijdenbosch, Jo Theunisse, Ina Lubrechts, Ria Kersbergen
en Cor Suijker. Midden: Wil Ham, Annie van Vliet, Nel vd Marel,
Annie Jansen, Lenie van Mil, Lenie Ham en Dinie de Vette.
Zittend: Tiny Verboort, Lenie van Rooijen en Kitty den Boogert.
(CCH)

of er heeft een oproep in het parochieblad gestaan. Juni 1945 komen in Vlaardingen padvindergroepen bijeen, bijna vanzelfsprekend niet in padvindersoniform, hoogstens in wat vooroorlogse restanten die zelden pasten soms in de meest vreemde uitdossing. Een jongen werd nog 'de koordenkoning' genoemd, vanwege allerlei koorden om schouders en hals. Later zou diezelfde jongen hopman worden.

Ondanks gebrek aan alles, was iedereen vol enthousiasme en men maakte er wat van. Huisvesting was in de meeste gevallen het grootste probleem, zeker tot aan de opening van de Padvindersoniform aan de Broekpolderweg in 1956.

Willem de Zwijgergroep, groep 1

De eerste in Vlaardingen opgerichte groep was de Willem de Zwijgergroep die daarmee Groep 1 werd. De eerste bijeenkomst was op zaterdag 2 juni 1945, dus bijna onmiddellijk na de inschrijving aan de Vaartweg.

De groep en de verkennersgroep stonden bij de herstart in juni '45 weer onder de leiding van hopman Van Driel. De horde werd geleid door Akela Mol. De voortrekkerstam De Witte Ridders startte pas in 1946. Als groepsdas werd de grijze das in ere hersteld, al moest men het eerst met servetten doen.

De groep is in 1945 begonnen op de nettenboetsterszolder van de firma Drop en Goedknecht aan de Koningin Wilhelminahaven NOZ. Daarna gingen ze, op voorpraak van het hoofd der school P. Vis, tevens lid van de Groepscommissie, naar de zolder van de Openbare School I "Willem de Zwijgerschool" (!) aan de Cornelis

Houtmanstraat. Na onmin met de conciërge van de school, die waarschijnlijk het gelijk aan zijn zijde had, naar een leegstaande waterstokerij aan de Tweevriendenstraat, nummer 3/5. Ondertussen was de padvindersoniform aan de Broekweg in zicht gekomen. Een eis van het gemeentebestuur was dat bij aanvaarding van de padvindersoniform het onderkomen aan de Tweevriendenstraat verlaten moest worden. De groep koos voor de boerderij en bezette de zolder van de stal achter het woonhuis. Hier is de groep gebleven tot men door bemiddeling van de heer De Bruyn van Shell in 1959 een voormalige bepaald luxe bouwkeet aangeboden kreeg.

Wesselgroep, groep 2

Niet zo lang na de vooroorlogse start van de Willem de Zwijgergroep werd de Prins Hendrikgroep opgericht. Deze werd dus groep 2. De huidige Wesselgroep draagt het nummer van deze niet meer bestaande groep, maar is er geen voortzetting van. De Wesselgroep, genoemd naar de Zuid-Afrikaanse vrijheidsstrijder, Louis Wessel, is onder andere voortgekomen uit een in februari 1946 heropgerichte voortrekkerstam onder leiding van oûbaas Van der Roest. Deze was voor de oorlog voortrekkersleider bij de Prins Hendrikgroep geweest. Hij heeft na de oorlogsjaren met hem bekende, inmiddels oudere jongens weer een stam opgezet met de naam Eurekastam. De stam was heel actief en trok er veel met de fiets op uit. Zo kampeerde men in de omgeving van Soest, bij het groepshuis van de Hopman Masselmangroep.

Eén van de leden van deze stam was Jac Pet, en één van de welpenleidsters van de Hopman Masselmangroep was Ria van der Wart. Ze vonden elkaar wel aardig. Ria kwam naar Vlaardingen en werd mevrouw Pet. Op 4 februari 1950, richtte zij een welpenhorde op. De welpen werden door akela Pet junior, haar schoonmoeder was akela bij de Willem de Zwijgergroep, als het ware op straat geronseld. Veel jongetjes hadden wel zin om padvinder te worden. In korte tijd had de akela zo een horde van 24 jongens bij elkaar. Twee weken na de start sloot de Eurekastam zich aan bij de horde en dat was het begin van de Wesselgroep. De reden was dat een stam alléén niet als padvindersoniform kon worden ingeschreven. Door het samengaan was inschrijving bij de NPV wel mogelijk en dat was wat oûbaas Van der Roest wilde.

In 1946 of 47 gingen de verkenners van de Willem de Zwijgergroep kamperen in Soestduinen. De reis daarheen ging op de fiets. Oûbaas Roest vroeg aan hopman Van Driel of hij mee mocht. Uiteraard was daartegen geen bezwaar. Na aankomst op het kampeerterrein ging ieder aan de gang. Aan het einde van de dag vroeg de hopman zich af waar oûbaas Roest was. Zijn tentje stond er wel, maar hijzelf was in geen velden of wegen te bekennen. Maar ach, de oûbaas loopt niet in zeven sloten tegelijk en Van Driel ging slapen. De volgende ochtend werd

mist van de Westhavenkade, bleef de stam begeleiden. De boetzolder kreeg een andere bestemming en de groepen moesten daarom vertrekken. De horde van de Prins Mauritsgroep ging naar de Ericaschool aan de Zomerstraat terwijl de verkenner in het graanpakhuis van de firma Dorsman aan de Markt, waar eerder de Sint Jorisgroep haar bijeenkomsten hield, een onderkomen vonden. Deze onderkomens en meerdere daaropvolgende bleven nooit lang ter beschikking.

De horde kreeg vervolgens onderdak in de onbewoonbaar verklaarde woning aan de Schoolstraat 8, eerder gebruikt door de inmiddels opgeheven Karel Doormangroep, en de verkenner op een hooizolder aan het Westnieuwland. In november 1950 verhuisde de groep weer. Nu naar een pakhuisje van de firma Goedknecht in de 2e Maasboschstraat.

Het laatste groepshuis in de stad, voor de definitieve verhuizing naar de Padvinddersboerderij in 1955 was het haringpakhuis van de firma Van der Vlis aan de 1e van Leyden Gaelstraat dat in april 1952 betrokken werd. Met uitzondering van het graanpakhuis van Dorsman zijn alle genoemde gebouwen al weer jaren verleden tijd.

De Geuzen, groep 4

De zeeverkenner van De Geuzen hervatten hun bestaan in '45. Evenals voor de oorlog onder de leiding van schipper Kip en stuurman Houtman. Hun groepsdas was een grijze, als een soort eerbetoon aan de groep waaruit ze ontstaan zijn, maar dan met een roodwitte reddingsboei en een anker in de punt. Eén van de eerste zaken die geregeld moesten worden was het bergen van De Verkenner of De Uilenspiegel, de boot van de groep die in 1941 met alle (drum)band instrumenten in de Koningin Wilhelminahaven door de groep zelf tot zinken was gebracht. Het bandmateriaal was ooit in de koperslagerij van het scheepsreparatiebedrijf Vlaardingen-Oost gemaakt en bleek na vijf jaren onder water nog in goede staat.

De activiteiten werden hervat op de zolder van het haringpakhuis van de firma Bolderheij aan de Koningin Wilhelminahaven NOZ. Omdat de firma Bolderheij zelf de ruimte wilde gaan benutten, moest de groep na enkele jaren verhuizen.

Inmiddels had schipper Kip de groep verlaten en was Arie Maat schipper geworden. Hij werd bijgestaan door onder andere Koos Oostveen als stuurman. De welpenhorde had in die jaren Krijnie Ringlever als akela. Zij werd later opgevolgd door akela Van der Hoeven Sr.

Een vervangend onderkomen werd gevonden op de zolder van de Van Kampenschool in de Rehobothstraat, een niet bepaald logische plaats voor waterpadvinders. Van de droge Rehobothstraat werd in oktober 1950 verhuisd naar een pand aan het te slopen Delftsche Veer, naast wasserij De Hoop, ongeveer waar nu het politiebureau staat. Toen

Vachtenschouw door akela Van der Hoeven. (CMvdH)

de sloop van ook deze plek realiteit werd, kreeg de groep de beschikking over de voormalige kroeg annex roeibootenverhuur van Zonne aan de Kwakelsteeg 19, achter de Joannes de Dooperkerk aan de Hoogstraat. Dit heeft twee jaar geduurd, toen werd ook de Kwakelsteeg gesloopt. Het was intussen 1952 en de groep vond onderdak op de verdieping van de boerderij bij de Blauwe Brug, even voorbij de Vijfsluizen in Schiedam. De boerderij was ook bij Schiedamse padvindsters in gebruik, de TONO-groep. De zeeverkenner zaten daar wel dicht bij de Poldervaart, maar hun hart ging meer uit naar het nabije ruimere water, de Nieuwe Maas. Daarvoor moesten de sloepen over de dijk gesjouwd worden en dat was een hele klus voor jongens van 12, 13 tot 17 jaar. Ging de troep op kamp, dan werden de boten gesleept door de motorboot van de familie Voorbach. Ook van deze boerderij moesten de zeeverkenner wegens sloop weer verhuizen. Nu naar het terrein achter de Cincinnati.

Prinses Irenegroep, groep 5

De Prinses Irenegroep is na de oorlog voortgekomen uit de Willem de Zwijgergroep, de stamvader van de Vlaardingse NPV-groepen. De naamkeuze was in die dagen niet vreemd. Prinses Irene was populair en bovendien was het de naam van de Griekse godin van de vrede.

Kort na de herstart van de Willem de Zwijgergroep werd er een splitsing doorgevoerd. Hopman Van Driel wilde maximaal dertig jongens in de verkennerstroep hebben, een 'werkbare hoeveelheid'. Veel meer jongens hadden zich echter voor de neutrale groep aangemeld. De jongens die niet bij hopman Van Driel terecht konden werden opgevangen door vaandrig Arie Vogel. Dat werd de geboorte van de Prinses Irenegroep. De eerste verkennersleider was hopman Geert de Jong, kort nadien opgevolgd door Arie Vogel. De welpenhorde stond onder leiding van akela Truus van Buuren. Als groepsdas werd voor de blauwe Schotse Hunter Steward-ruit gekozen.

Ook de Prinses Irenegroep heeft een flink deel van de groepshuis-misère meegekregen. Begonnen werd in een zeer oud pandje in de Landstraat hoek Fuikstraat. Het bleek al gauw ongeschikt. De welpen hadden hun hordehol op de zolder. Op een gegeven moment, zakte de akela door de vloer. Het liep gelukkig goed af. Het bleek gevaarlijk in de Landstraat te blijven en de groep verhuisde naar een evenmin geschikt pandje aan de Schoolstraat 6, naast de Prins Mauritsgroep. Alles was eruit gesloopt,

Thijs Zandwijk vertelt het de welpen tijdens een spel. (CJD)

Opening van het clubhuis van groep Vlaardingen 5 "Prinses Irene" in de 1e Van Leijden Gaelstraat op 24 september 1955. Op de trap de onderdistrictscommissaris J.W.F. Dorleijn en de groeps- en verkennersleider Zonneveld. (CJD)

alleen de keuken was nog intact, dus ruimte om te spelen was er wel.

Tijdens het verblijf in de Schoolstraat had de Prinses Irenegroep een primeur. Wout Brouwer, werd de eerste mannelijke akela in Vlaardingen. Thijs Zandwijk, onder meer bekend als Leger des Heilssoldaat, was assistent-welpenleider. 'Ome' Thijs, zoals hij veel genoemd werd, zou later overstappen naar de Marnix van Sint Aldegondegroep, die waarschijnlijk meer bij zijn overtuiging paste.

Van de Schoolstraat verhuisde men naar een pakhuiszolder aan de 1e van Leyden Gaelstraat. Ook dat was weer niet van lange duur, maar intussen was de boerderij aan de Broek(polder)weg in zicht gekomen.

Er bleek dusdanig veel aan de stal achter het woonhuis vertimmerd te moeten worden dat groepscommissie en leiding het niet zagen zitten en ruilden met de Prins Mauritsgroep. De Prinses Irenegroep van hopman Janus Zonneveld en vaandrig Arie Tuitel bleef aan de Schoolstraat en de Prins Mauritsgroep betrok de stal.

Gelukkig kreeg de groep, mede dankzij districtscommissaris Dorleijn niet lang nadien een uitstekend onderdak in een pand van de Nieuwe Matex aan de Koningin Wilhelminahaven. De groep bleef daar tot ze in 1967 naar de Broekpolderweg verhuisde.

Marnix van Sint Aldegondegroep, groep 7

De Marnix van Sint Aldegondegroep is ontstaan uit de Prins Mauritsgroep en daarmee een 'kleinkind' van de Willem de Zwijgergroep. Ze werd als zevende Vlaardingse

groep ingeschreven. De groep draagt als groepsdas de ruit van de MacIntosh-clan. De keuze van die das geschiedde bij toeval. Aad Dulfer, die in de zaak van zijn vader aan de Hoogstraat de ScoutShop runde, een winkel waar padvinderskleding en -benodigdheden verkocht werden, was voor inkoop van die artikelen in Den Haag. Op dat moment kwamen er goederen uit Engeland binnen, waaronder stof voor groepsdassen. De Marnix-groep, had nog geen das en Dulfer zag zijn kans schoon... Dat was in 1945, toen er nog geen stofje te koop was. En zo kwam groep 7 aan z'n Schotse ruit als groepsdas.

Het begon op die enorme boetzolder aan de Vishalstraat onder leiding van hopman Aad Dulfer, in december 1949 opgevolgd door Koos Starre. De horde werd geleid door Dulfer's latere echtgenote, Titia ten Kate. De Orionstam met oúbaas Wijman werd pas medio 1949 opgericht. De groep kwam na het gedwongen vertrek uit de Vishalstraat eerst bijeen op de boerderij van Broek aan de Broekweg, iets noordelijker van waar nu Hotel Ibis is gevestigd. Het werd het Marnixheem gedoopt en de ingang was op de plaats waar ongeveer de ijsbaan was. Ook schijnt er gebruik gemaakt te zijn geweest van een woonschuit.

In oktober '45(!) verhuist de groep naar een lokaal boven de werkinrichting en school voor Buitengewoon Lager Onderwijs van meester Herman Fransen aan de Zomerstraat, in mei 1946 naar Schoolstraat 8, de al vaker genoemde onbewoonbaar verklaarde woning.

In 1947 verhuist de groep weer, nu naar de bovenverdieping van Hoogstraat 202, waar voor de oorlog de Prins Mauritsgroep ook al eens onderdak had gevonden. In die tijd ontvangen ze een schrijven van de burgemeester:

Naar mij werd medegedeeld, is een gedeelte van het gebouw Hoogstraat 202 alhier aan de Nederlandsche Padvinderverseniging, afdeling Vlaardingenvan verhuurd als kampgebouw. Ik vestig er -wellicht ten overvloede- uw aandacht op dat het verboden is in dit gebouw kampvuren e.d. aan te leggen.

Ook deze huisvesting heeft niet lang dienst kunnen doen want van 1948 tot en met december 1950 huisde de groep, zoals dat in een logboek is vastgelegd in de vunjige, vochtige kelder van het pand Hoogstraat 202a, om daarna weer naar Zomerstraat 43 te verhuizen. De gebruiksuren zullen in overeenstemming met "Jeruel"(...) moeten worden geregeld.

Op 2 maart 1951 wordt weer eens een brief van de Gemeente ontvangen:

Hoewel wij een open oog hebben voor de moeilijkheden van huisvesting der padvindders, achten wij een langer gebruik van de ruimte, in verband met het grote brandgevaar, niet meer verantwoord.

De uitzetting volgt op 1 oktober. Eerst op 29 december, bijna drie maanden later, werd het volgende groepshuis, Zomerstraat 45, het naastgelegen pandje, betrokken.

Op 17 juli 1952, amper zeven maanden na de feestelijke

opening schrijft de Gemeente aan de groep:

(...) Verzoeken wij u het bij u in gebruik zijnde lokaal van het pand Zomerstraat 45 vóór 1 augustus aanstaande te ontruimen.

De huisvestingsproblemen zouden aanhouden tot de groep naar de padvinddersboerderij kon verhuizen.

De V.I.O.O.L.-groep

De V.I.O.O.L.-groep was een neutrale groep, opgericht op 22 februari 1946 met als hoofdleidster Els Kervers-van Tholen, die als padvindstersnaam Ulsa had, doch door de meisjes Guido Tuitje werd genoemd.

Het eerste groepshuis was een keet, in gebruik als schaftlokaal voor het personeel van het havenbedrijf Vulcaan aan de Schiedamschedijk. De padvindsters kwamen bijeen in de keet, de kabouters mochten gebruik maken van het tekenlokaal van het bedrijf. Alvorens de spelmiddag geopend kon worden, moesten de tekenborden opzijgeschoven worden en na het spel weer teruggeplaatst. Overigens was het niet vreemd dat daar een plek gevonden werd. De directeur van het bedrijf, de heer Jonker, maakte deel uit van het bestuur van de groep. Later verhuisden de kabouters naar een lokaal van de kleuterschool van de Maatschappij tot Nut van het Algemeen aan de Binnensingel. Ook schijnt er gebruik gemaakt te zijn van een zaaltje aan de Zomerstraat.

V.I.n.r.: Gré Ommering, Gien Korebrits, Riet Oosterlee, Riet van Minnen (leidster), Janny van Ekelenburg, Leny Brouwer, Annie van der Pijl, Aad Dijkshoorn; zittend v.l.n.r.: Atie Zonneveld, Dora de Jong, Roos de Korte, Riet Kappers, Lenie Starrenburg, Jeanne Assendelft en Corrie van der Pijl. (CVg)

Uit deze vroegste periode stamt een briefje van 'Ulsa' gedateerd 6 juni 1946 aan de Plaatselijke Commissie van de NPV. Een schrijven, tekenend voor de geest van die jaren.

Mijne Heeren,

Naar aanleiding van eenige minder prettige gebeurtenissen heeft de leidstersraad van het N.P.G. afd. Vlaard. besloten om iedere padvindster die zich in uniform op straat vertoont met een jongeman, voorgoed te schorsen.

Wij geven U in overweging deze maatregel ook bij de Padvindsters toe te passen.

De goede naam van de Padvinderij, die maar al te vaak in een slecht daglicht komt te staan, is een en ander wel waard.

Uw antwoord met belangstelling tegemoet ziend,

Namens de Leidstersraad,

(was getekend) Ulsa.

Gelijkkluidend afschrift werd aan de Katholieke Padvindsters gestuurd.

De H.L. (was getekend) E. Kervers-van Tholen.

Zo'n briefje tekent duidelijk de moraal van die dagen! Een paar andere voorbeelden zijn dat de meisjes in uniform voor iedere Nederlandse vlag die ze op straat zagen de padvindstergroet moesten brengen. Daarenboven was het niet toegestaan om in uniform op straat een ijsje te likken of te eten.

Omdat de Vulcaan de grond waarop de keet stond nodig had voor de bouw van een personeelskantine, verhuisde de gehele groep in 1950 tijdelijk naar de kleuterschool aan de Binnensingel.

In die dagen had de groep het moeilijk. Een van de vendel-leidsters, Guido Jo Zonne, een bijzonder markant figuur, was naast leidster ook juf van de hervormde zondagschool. Het is wellicht daardoor dat door haar een aantal christelijke elementen in het spel werden ingebracht die voor een neutrale groep onaanvaardbaar waren. Er kwamen klachten daarover bij het Nationaal Hoofdkwartier in Den Haag. Dit resulteerde in een verzoek aan Jo Zonne haar functies neer te leggen.

V.I.n.r.: Ria Leerdam, Dikkie de Jong-Roos, Marianne Schippers, Oebi Sparreboom, Jannie Sondorp. (CVg)

In diezelfde tijd speelde er nog een kwestie. Vanuit het Gereformeerde Jeugdwerk, waarbij ondermeer Aad Dulfer, Wil Kip en Margo de Vlieger betrokken waren, was er veel kritiek op de padvinderij als jeugdbeweging. Té militaristisch. In feite werden deze mensen gedwongen een keuze te maken tussen padvinderij en het jeugdwerk vanuit de kerk. De keuze werd gemaakt en hieruit ontstonden het Relindevendel en het Gildevendel onder leiding van respectievelijk Wil Kip en Margo de Vlieger. Zij namen in eerste instantie een aantal meisjes mee naar hun nieuwe clubs. Verschillenden keerden na enige tijd -teleurgesteld?- terug naar de V.I.O.O.L.-groep.

De groep, van diverse leidsters beroofd, werd gered door mevrouw Van Oudenaarde, Guido Elvira. Samen met enkele gebleven en teruggekeerde padvindsters zette zij de groep weer op de rails. Als hoofdleidster werd mevrouw Feldmann-Roosegaarde aangesteld.

In februari 1951 verhuisde de groep opnieuw. Nu als eerste Vlaardingse groep naar een eigen (in eigendom!) onderkomen, een houten gebouw, genoemd De Uithoek, geplaatst op een open terrein tussen de Geraniumstraat en de in aanbouw zijnde Van Hogendorplaan. De groep kwam daar tot grote bloei en zou daar zeventien jaar blijven tot ze in 1969 naar het Scoutcentrum verhuisde.

In de periode in De Uithoek werd mevrouw Feldmann als hoofdleidster opgevolgd door mevrouw Dijkstra, die enige jaren nadien werd opgevolgd door de 21-jarige Aad Sloot. Zij zou ruim acht jaar hoofdleidster blijven.

De RAVO band

Hoewel deze scoutingband jarenlang als puur Vlaardings werd gezien, ligt het ontstaan ervan in Schiedam. De band is in september 1949 ontstaan uit de Schiedamse RAVO-padvindstersgroep. Binnen deze groep wilde een aantal meisjes een band bestaande uit tamboers en hoornblazers beginnen. Instrumenten hadden ze niet, maar geoeftend werd er al wel. Door middel van allerlei acties werd geld bijeen gebracht en nog in het eerste levensjaar konden drie trommels en twee bazuinen worden aangekocht. De RAVO-groep en dus ook de band huide in de boerderij naast de Vijfsluizen waar ook de TONO-groep én de Vlaardingse zeeverkenner De Geuzen hun onderkomen hadden. Toen de boerderij moest wijken voor de Beneluxtunnel werd een tijdelijk onderdak gevonden in het oude stoomgemaal aan de Poldervaart. Na een kort verblijf in een zaal aan de Lange Haven in Schiedam verhuisde de band, de groep was inmiddels ter ziele, naar de boerderij Landvreugd aan de Sweelinksingel in Schiedam. Ook de TONO-groep was daar gehuisvest. Men is daar gebleven tot 1969, toen de band naar Vlaardingen verhuisde, naar het nieuwe groepshuis 't Kapad van de V.I.O.O.L.-groep op het padvindscen-trum. De reden was dat de band ondertussen voor een groot deel uit Vlaardingse padvindsters bestond. Vanaf

De RAVO-band in 1969. (CRL)

dat moment, tot in 1973 de band geheel op eigen benen kwam te staan, werd de band gezien als een onderdeel van de V.I.O.O.L.-groep. In datzelfde jaar 1973 werden jongens officieel als lid toegelaten. Dat moest ook wel, want er was een bijna chronisch gebrek aan hoornblazers. Voordien bediende Stoffel Molenaar al de grote trom en sloeg Jaap de Bree de bekkens.

Het jaar 1973 was hét jaar voor de band. Niet alleen dat het een zelfstandige groep binnen Scouting Rijnmond werd met een stichting als rechtsvorm, maar ook in muzikaal opzicht was het een gloriejaar. In mei van dat jaar vierde de Winkeliersvereniging Van Hogendorp haar twintigjarig bestaan. Ter gelegenheid daarvan werd een drumbandconcours gehouden. De RAVO-band won de eerste prijs in haar afdeling, de tamboer-maitre prijs en de defileerprijs!

In dat zelfde jaar, toen Vlaardingen haar 700-jarig bestaan als stad herdacht, werd het jaarlijkse Scouting Bandconcours in Vlaardingen gehouden. Dat was trouwens ook al eens in 1966 gebeurd.

Veel heeft de RAVO Scouting Band, zoals zij sinds de verzelfstandiging heet, te danken aan Ria Leerdam. Zij werd in 1958, dus nog tijdens de Schiedamse periode, lid van de band. Eerst als hoornblaster, later ook tamboer, tien jaar later tamboer-maitre en ze bleef dat tot in 1974 toen zij tot erelid werd benoemd. In 1985 werd weer een beroep op haar gedaan en liep ze opnieuw drie jaar lang voor de band uit. Vooral in moeilijke perioden, toen er weinig belangstelling voor de band was, heeft zij kans gezien de groep in stand te houden.

De RAVO-band is overigens niet de enige padvind(st)ersband in Vlaardingen geweest. Bekend zijn soortgelijke bands bij de zeeverkenner, bij de Marnix

van Sint Aldegondegroep, bij de Prinses Irenegroep en bij de Sint Willibrordusgroep. Geen van deze bands was echter een lang leven beschoren. Wat overleven betreft is de RAVO-band misschien wel uniek in het padvindsterswereldje.

De Sint Willibrordusgroep

Deze groep is min of meer ontstaan uit de "Boslaners", een groep oud-leerlingen van de Sint Willibrordusschool aan de Boslaan. Uit deze groep kwamen de eerste leid(st)ers van de groep die vanaf de vroege start bestond uit twee hordes, drie troepen en een voortrekkersstam. De eerste verkennerstroep, de Jagers stond onder leiding van hopman Van Geest, de tweede, de Woudlopers onder hopman Suijker en de derde, de Roofvogels onder hopman Louis Pietersen. Als groepsdas werd wit met een blauwe rand gekozen. De gebroeders Alphons en Anton Pietersen werden vaandrig. De laatste werd later oûbaas van de Sint Paulusstam. De welpenhordes stonden onder leiding van de gezusters Pietersen en de zussen Foet. Als aalmoezenier werd kapelaan Schmidt aangesteld.

Het grote aantal aanmeldingen gaf vanzelfsprekend de nodige huisvestingsproblemen. De welpen en verkenner kwamen bijeen op de kale en erg koude zolder van de school aan de Boslaan. De patrouillehoeken werden gemaakt van rijnhout, dat door de jongens die met een roeiboot naar de overzijde van de Nieuwe Maas voeren, werd gekapt op de plaats waar later de Caltex raffinaderij gevestigd is geweest. Door het schoolbestuur werd de toegang tot de zolder in februari 1951 aan de groep ontegd. Aan de ouders van de kinderen werd hiervan schriftelijk mededeling gedaan. Uit die brief de volgende citaten die opnieuw een voortreffelijk beeld geven van de tijdgeest.

(...) Wij kunnen onmogelijk voorspellen hoe lang deze toestand zal duren, maar wij hopen dat U in deze "tussenperiode" Uw jongen geen lid zal laten worden van een neutrale vereniging. (...) U begrijpt dat wij deze tijding niet graag doen, vooral omdat hiervan 70 welpen en 30 verkenner de dupe zijn (...) en omdat hiermee aan het bestaan van een Katholieke Jeugdbeweging een einde komt.

Het laatste was niet echt het geval. De Roofvogels kwamen later bijeen op de zolder van de aanbouw van het R.K. Vereenigingsgebouw aan de Markgraafaanhoek Joubertstraat. De horde vond onderdak in de Sint Jozefschool aan de Maassluisdijk. In de eerste tien jaar van haar bestaan heeft de groep vele onderkomens gekend. Naast de zolder van de school aan de Boslaan en het Vereenigingsgebouw werd gebruik gemaakt van een pakhuuszolder aan de Koningin Wilhelminahaven en een pakhuisje of een onbewoonbaar verklaarde woning in de Landstraat, nabij de achterzijde van het postkantoor aan de Westhavenkade. Dit is waarschijnlijk het pandje geweest waar eerder de Prinses Irenegroep onderdak had

gevonden. Andere onderkomens zijn het Weeshuis aan het Weeshuisplein geweest, het pakhuis van Van Toor in de Havenstraat en daarna het kolenpakhuis van de firma Maarleveld in diezelfde straat. Dat het toeven in een voormalig kolenpakhuis niet ideaal is, zullen de moeders van de jongens wel gemerkt hebben.

Vanuit de Havenstraat werd verhuisd naar de Padvindersboerderij, waar de Willem de Zwijgergroep de zolder boven de stal had verlaten. Dat was in 1959. Eén of meerdere jaren vóór die verhuizing was Pastoor Rauw de aalmoezenier van de groep. De huisvestingsproblemen van de groep gingen de aalmoezenier zeer aan het hart. Op zeker moment werd de pastoor ruimte aangeboden op de Padvindersboerderij. Er zou daar gebouwd kunnen worden. Dit aanbod werd door de pastoor verontwaardigd geweigerd. Hij wilde - en dit is historisch - zijn gelovige verkennertjes niet blootstellen aan de slechte invloeden van de neutralen en - nog erger - aan die andere ketterse padvindertjes, waarmee de protestantse groepen werden bedoeld. Tóch zijn de 'roomsen' naar de boerderij gekomen, maar misschien was pastoor Rauw toen geen 'aal' meer.

Dat de parochianen van de pastoor het niet helemaal met zijn ideeën eens waren mag blijken uit het feit dat leden van de Willem de Zwijgergroep van hopman Van Driel en leden van de Don Boscogroep van oûbaas Theo van Engelen op 16 maart 1957 gezamenlijk een revue opvoerden in de Stadsgehoorzaal. Voor deze revue had de oûbaas bijna alle liedjes, tekst en muziek, geschreven.

Welpen en verkenners hadden vaak gescheiden onderkomens maar ook de voortrekkersstam zat steeds ergens anders. Eerst ook aan de Boslaan, dan de tuin van de pastorie aan de Hoogstraat, toen een oude bouwkeet nabij de voormalige boerderij van Vente aan het Nieuwland in de Babberspolder en in een houten behuizing, Huize Camelot aan de Holyweg. Dit onderkomen werd op 19 januari 1963 door wethouder H.K. van Minnen officieel geopend. Tenslotte zat men in februari 1969 in de tuin van de zusters aan de Hoflaan. Dit onderkomen werd 't Soekie genoemd.

Opgemerkt moet worden dat de Sint Paulusstam bijna zeker, zij het met één of meer korte onderbrekingen, de langst levende stam in Vlaardingen is geweest. Meestal bleven stammen niet zo lang bestaan. Veel jongens die al op jonge leeftijd als welp bij de padvinderij waren gekomen, kregen en krijgen op zo'n 19, 20 jaar en soms eerder andere belangstellingen waarvan meisjes er één is. En als zo'n meisje nu toevallig niet ook bij de padvinderij was, werd de stam gauw bijzaak. Een andere reden was het vervullen van de toen nog bestaande militaire dienstplicht en vaak ook studie. De middelbare en/of hogere opleidingen, vaak buiten Vlaardingen, vragen dan veel tijd en energie. Allemaal aanleidingen om de padvinderij te laten schieten.

Dat de Sint Paulusstam oorspronkelijk als onderdeel van de Sint Willibrordusgroep maar later als dé stam voor alle Vlaardingse Katholieke Verkennersgroepen, het wel lang heeft volgehouden is zeker niet in de laatste plaats het werk van oûbaas Frits Trooster geweest. Behalve als oûbaas heeft Frits Trooster ook meerdere malen als Groepsleider gediend en de Sint Willibrordusgroep voor ondergang behoed.

De installatie van Frits Trooster, ca 1960. (CFT)

De Sint Paulusstam is opgericht in 1948, de verkenners die in 1945 soms als 16-jarigen bij de troep kwamen werden te oud en moesten dus over naar een stam. De eerste oûbaas was Cees de Jong en de aalmoezenier was kapelaan Beek.

Ter gelegenheid van de oprichting van de stam schreef de kapelaan een brief aan de aspirant-voortrekkers:

Bij het beginnen van iets nieuws is het verstandig je te bezinnen op wát je gaat doen. Jullie willen voortrekker worden en het ideaal van een voortrekker is "dienen". Dienen in de meest wijde betekenis van het woord en op alle terreinen die je kan bestrijken. Maar daarvoor is vorming nodig en dat wil de voortrekkerij je geven. (...)

Dat deze stam de woorden van de aalmoezenier ter harte heeft genomen mag blijken uit een dankbriefje, gedateerd 31 december 1951, van A. v.d Lugt:

(Aan) Den Heer Van Geest, Oubaas der Kath. Verkenners. (...) Het treft mij en mijn vrouw altijd weer wanneer wij anderen zich belangloos voor anderen zien geven en des te meer wanneer jonge mensen zich voor anderen geven. (...)

Zich voor anderen geven is altijd het kenmerk van de Sint Paulusstam geweest.

De Sint Bernadettegroep

Deze meisjesgroep is einde 1945 opgericht. Binnen een jaar bestond de groep al uit vier kringen met elk vierentwintig gidsen. Het werven van leiding kostte meer moeite. Het was in die tijd en in die kringen namelijk een eis dat de leidsters van bepaalde standing waren. Door het hoofdkwartier in Scheveningen werd daar erg op gelet. Men lette op heel veel zaken en dat gebeurde ook door de aalmoezenier, in dit geval kapelaan Rosenstraten.

De Sint Bernadettegroep is gestart en lange tijd gehuisvest geweest in een ruimte onder de Joannes de Dooperkerk aan de Hoogstraat. Daar is de groep gebleven tot de afbraak van de kerk. De heer Verburgh, de sluiswachter, die toen in het huis woonde dat later De Schuilhoek is genoemd, beheerde en onderhield de ruimte. Oorspronkelijk was dit de kruipruimte onder de kerk. De vloer bestond uit aangestampt zand waar eerst later een betonvloer van

De Sint Bernadettegroep in Hilvarenbeek, 1947.

Staand v.l.n.r.: Corrie Meyer, Elly Pietersen, Hennie Ronde; zittend Hennie Veelenturf, José During, Tonnie Wessels. (CCH)

gemaakt is. Toen werd er ook een keukentje aangebracht en kwamen er openslaande deuren naar de put achter de kerk, naar de Gedempte Biersloot.

De eerste gidsenkring stond onder leiding van guido Tineke van der Drift. De meisjes zaten op tonnetjes, ter beschikking gesteld door de haringhandel van Warmelo & Van der Drift. Grote vaten werden als tafels gebruikt. De geur van het gestoomde hout, van de duigen, was het eerste wat men tegenkwam bij binnenkomst in de ruimte. 't Aroma komt je tegemoet.... Eerst enkele jaren na de start werd er met een kabouterkring begonnen. De eerste kring stond onder leiding van Oehoe Fie Boudens. Het was ook in die periode dat de Sint Bernadettegroep als tweede padvindstersgroep in Nederland begon met watergidsen. De leiding leerde zeilen en alles wat met het waterwerk te maken had op verschillende zeil- en watersportscholen en droegen op haar beurt deze kennis over aan de meisjes. De guido veranderde in kap die bijgestaan werd door de stuur en de boots. De watergidsen huisden op de zolder van de Schuilhoek aan de Kortedijk, direct aan het water.

Het heeft heel wat moeite gekost om van het hoofdkwartier toestemming te krijgen om met de meisjes het water op te gaan.

Ook met de kleding van meisjes en leiding waren er problemen. Het officiële uniform schreef grijze kniekousen voor. Dat was de meisjes niet vlot genoeg en werden er witte sokjes gedragen, wat verboden werd.

De leidsters mochten geen blauwe lange broek dragen en waren verplicht een rok met lange kousen te dragen met de naad keurig recht achterop het been. Dit was overigens niet alleen bij de gidsen zo, maar ook het Nederlands Padvindsters Gilde schreef de leidsters rok en kousen voor.

Wanneer een NPG-groep ging kamperen werden tenten meegenomen om in te slapen. Dat was bij de gidsen niet toegestaan. Meisjes behoorden in vaste onderkomens, bijvoorbeeld in stallen of op een hooizolder of iets dergelijks te overnachten. En op dat punt was de NPG soepeler. Zij vonden het slapen in tenten weer geen probleem.

De watergidsen hebben ongeveer drie à vier jaar bestaan. Toen waren de meisjes zo tegen de twintig en verlieten de groep of traden toe tot de leiding. Later is er nog wel een pioniersvendel geweest onder leiding van guido Guus Vollering. Dit vendel kwam bijeen op zolder bij de zusters, het klooster, aan de Hoflaan.

De geest van de jaren '50, '60 zien we ook bij het aantreden van Wil Waale als Districtscommissaresse van het NGB-district Zuid-Holland Zuid. Zij is van huis uit niet rooms-katholiek, graag bereid de functie op zich te nemen en aan ervaring op dat niveau ontbrak het haar niet. Iedereen was blij en dankbaar dat zij de taak op zich wilde nemen, maar voor een benoeming is eerst de toestemming van de bisschop nodig.

Groepen van latere datum

Enkele groepen zijn in dit verhaal niet genoemd, die waarvan het ontstaan samenhangt met de staduitbreiding. Dat zijn de KV-groepen Don Bosco in de Babberspolder en Benoît Labre in de Westwijk en hun vrouwelijke equivalenten, de Barbaragroep en de Luciagroep ontstaan als gevolg van de stichting van parochiekerken in die wijken en waarschijnlijk ten koste van de bestaande katholieke groep Sint Willibrordus. Als laatst werd de Allart van Heemstedegroep in de wijk Holy opgericht.

Een spannend probleem

Tekenend voor de situatie in de eerste jaren na de oorlog is het rapport over de huisvesting van jeugdgroepen en organisaties uitgebracht door de Vlaardingse Jeugd Gemeenschap onder voorzitterschap van ds. W.J. Schouten en de ambtenaar Jeugdzaken, Piet Boschman, als secretaris uitgebracht in oktober 1950.

Daaruit enkele citaten:

Uit deze opsomming mag geconcludeerd worden dat er thans in Vlaardingen slechts één jeugdorganisatie is die haar gehele werk ondergebracht heeft in één ruimte, die nog ver in de toekomst dienst kan doen, nl. de St Bernadettegroep van de Ned. Gidsenbeweging. Alle andere organisaties¹³ huizen, geheel of gedeeltelijk, in ruimten die voor goed jeugdwerk ongeschikt zijn...

Een zeer grote groep jongens en meisjes in Vlaardingen verblijven in hun vrije tijd in allerlei kamertjes, zolders, kelders, keten waarvan in vele gevallen niemand anders gebruik zou willen maken.

Het is evident, huisvesting was voor de verantwoordelijke leiding in die jaren een enorm probleem. Voor de jongens en meisjes meestal niet. Die zagen het vaak als een lekker spannend avontuur.

Het NPV-district Beneden-Maas

De verantwoordelijkheid van de dagelijkse leiding, hoplieden, akela's en hun assistenten wordt niet tekort gedaan als ook nader wordt ingegaan op de organisatie en de mensen achter die leiding.

Vijf van de zeven, soms acht padvindergroepen die onder dit district ressorteerden waren Vlaardingse groepen. Dit in tegenstelling tot de rooms-katholieke groepen die bij een district bestaande uit Schiedam en een deel van Rotterdam waren ingedeeld.

De NPV groepen in Vlaardingen vormden met de groepen in Maassluis en Rozenburg vanaf 1953 het onderdistrict Beneden-Maas met hopman J.W.F. Dorleijn, als onderdistrictscommissaris (ODC).

De samenwerking tussen het districtshoofdkwartier aan het Haringvliet, later de Heemraadssingel, in Rotterdam en het onderdistrict was bepaald niet optimaal. Het is niet duidelijk of dat aan de Vlaardingers lag. Beneden-Maas werd verzelfstandigd en Dorleijn werd de eerste districts-

commissaris (DC). Ruim drie jaar later laat hij weten dat hij door omstandigheden van onderscheiden aard, waaronder tijdsgebrek, genoodzaakt is te verzoeken hem per 1 november 1959 te ontslaan uit zijn functie.

Hiermede eindigde de padvindingsloopbaan van hopman Dorleijn die als eerste DC van Beneden-Maas heel veel voor de padvinderij in onze stad heeft kunnen doen. Zo was hij altijd op zoek naar verbetering van de huisvesting van de groepen.

Akela J. Breederveld op de raadsrots. (CJD)

Na zijn vertrek werd het commissariaat waargenomen door ADC oûbaas Jacques Breederveld. In 1960 werd hopman, inmiddels oûbaas, Van Driel als DC geïnstalleerd. Hij bleef tot 1964 toen hij zijn 30-jarig jubileum als padvinder vierde en er een punt achter zette. Hij werd achtereenvolgens opgevolgd door 'skipper' Dick Heyting uit Maassluis (1965), hopman Cor A. Spek (1967) en drs. Cor Labohm (1969). Het was onder de voortreffelijke leiding van hopman Labohm met die van hopman Leo Mientjes, de DC van het Delta-district van de KV, dat in Schiedam, Vlaardingen en Maassluis de fusie tot Scouting Rijnmond bijna probleemloos werd gerealiseerd.

Tussen benoemingen in waren er tamelijk lange DC-loze tijdperken, waaruit blijkt dat men niet stond te drin-

gen om deze pittige functie op zich te nemen. Oûbaas Breederveld was steeds de waarnemend DC.

Niet alleen was oûbaas Breederveld een ras-padvinder met zo'n veertig 'dienstjaren', maar hij is vooral op belangrijke momenten een bindende factor geweest binnen het district. Als welp begonnen bij de Prins Mauritsgroep werd hij eind jaren vijftig gevraagd oûbaas te worden van de Quo Vadis-stam, met een protestant-christelijk signatuur, de gezamenlijke stam van de Prins Mauritsgroep en de Marnix van Sint Aldegondegroep. Nadat deze stam ophield te bestaan heeft Jacques Breederveld zich nog jarenlang verdienstelijk gemaakt als bestuurder binnen het district Beneden-Maas en in de Stichting Vlaardingse Padvinderij en de Stichting Scouting Vlaardingen.

Zoals de Katholieke Verkenners en de Nederlandse Gidsen hun aalmoezeniers kenden, kende ook de NPV haar 'geestelijk verzorger'. Hier werden ze weliswaar geen aalmoezenier genoemd, doch als ADC/X-groepen aan de districtsstaf verbonden. Eerst is dat wika, werker in kerkelijke aangelegenheden, Kandel geweest, nadien ds. Jan E. van Veen, zelf oud-zeeverkenner.

Voor de Marnix van St. Aldegondegroep en het district is de veel te vroeg overleden hopman Ton Smelik zeer waardevol geweest. Bijna altijd een lach op z'n gezicht, een nooit aflatende inzet als hopman, opvolger van Koos Starre, én als ADC. Niet voor niets is het gedeelte achter het woonhuis op het Scoutcentrum het Hopman Smelikhuis gedoopt.

Hopman Sjaak Boerdam was lid van de Willem de Zwijgergroep vanaf de herstart en verkenner, voortrekker, vaandrig, hopman en ADC-Verkenner. Onvermoeibaar als voorzitter van de Marnix van Sint Aldegondegroep en meer dan vijftig jaar padvinder!

De rooms-katholieke groepen, jongens en meisjes, waren een onderdeel van de Sint Willibrordusstichting, het overkoepelende orgaan voor alle rooms-katholiek jeugdwerk in Vlaardingen en vallen daardoor min of meer buiten het kader van dit verhaal. De V.I.O.O.L.-groep kende alleen een groepsbestuur.

De Plaatselijke Commissie

Met de 'herstart' van de padvindergroepen in 1945 werd op lokaal niveau de Plaatselijke Commissie (PC) als ondersteunend en toezichthoudend orgaan voor de NPV-groepen weer in ere hersteld.

PC's werden veelal samengesteld uit notabelen. In Vlaardingen heette het eerst de Federatie Vlaardingsche Padvindere en vanaf september 1945 Plaatselijke Afdeling.

Voorzitter was meester Frans Boogaard, leden ds. A. van Rhijn, M. van den Berg, inspecteur van politie en de heer Houtkamp.

Uit archieven blijkt dat men april 1946 brieven schrijft als Plaatselijke Commissie. Uit een toelichting blijkt dat de

De padvindereleiders in 1946: staand v.l.n.r.: Jan van Dorp en Wout Brouwer; zittend v.l.n.r.: Gerard Groeneveld, Krijn van Aperen, Map van Krimpen, Ton Koonings en Bert Kramer. (PC)

PC haar toezichthoudende taak zo opvat dat de kandidaat-leid(st)ers worden beoordeeld op geschiktheid buiten de kandidaat om. Eerst in de jaren zestig werd de screening vervangen door een gesprek van twee leden van de PC en de DC met de kandidaat-leid(st)er.

Ook op ander gebied nam de PC haar taak serieus. Dit blijkt uit de volgende brief gericht aan B.W. Bussemaker, huisarts in Vlaardingen:

Namens bovengenoemde commissie heb ik de eer U hartelyk te danken voor Uw bereidwilligheid de keuring op U te willen nemen voor Leider(sters) der Nederl. Padvindere Vereeniging te Vlaardingen. Wy mogen zeker aannemen, dat een dergelyke keuring zeker op zyn plaats is en er toe zal bydragen dat hiermede een kleine bydrage gedaan wordt voor de Volksgezondheid.

Geen abnormale gang van zaken als men bedenkt dat in die tijd tuberculose volksvijand nummer 1 was. Vóór de oorlog werd niet alleen de leidinggevende maar werden ook de jongens op TBC en andere besmettelijke ziekten gecontroleerd alvorens als lid te worden geaccepteerd.

Op 14 december 1949 bestaat de Plaatselijke Commissie uit F.J.W. Boogaard, voorzitter, H. Hartman - secretaris/penningmeester, mevr. T.A. Heusdens-Mansholt, mevr. C.J. Birnie-von Ziegenweidt, J.R. Kremer en dokter F. de Stoppelaar, leden.

In 1952 waren de heren Hartman en Kremer², en waarschijnlijk ook dokter De Stoppelaar, longarts, uit de PC verdwenen en hadden anderen, waaronder K. van den Ham, commissaris van politie, hun plaatsen ingenomen. Mevrouw Heusdens, de echtgenote van de burgemeester, heeft als lid van de PC de padvinderij veel goede diensten bewezen en is erg lang lid van de PC gebleven.

Op 29 juni 1955 werd de PC Vlaardingen omgezet in een stichting, onder de naam "Stichting ter behartiging van

de belangen van de te Vlaardingen gevestigde groepen van de Nederlandse Padvinders", doch bleef gewoon PC heten. De stichtingsakte vermeldt een vermogen van VIJF EN TWINTIG GULDEN, en dat voor een stichting *die ten doel heeft de behartiging van de materiële belangen van de te Vlaardingen gevestigde groepen door het exploiteren van terreinen of gebouwen.*

Commissaris K. van den Ham volgde in 1955 'meester' Boogaard op als voorzitter, maar moest in 1957 om gezondheidsredenen terugtreden. Hij werd opgevolgd door de commandant van de rijkspolitie te water, de heer P.C. Silver die op zijn beurt in 1964 werd opgevolgd door dr. C.N. Peijster, ook weer commissaris van politie. Het VVD-gemeenteraadslid en later wethouder, mevrouw Mr. M.L. Hoogendijk-van Holst Pellekaan heeft als opvolgster van mevrouw Heusdens vanaf 1956 tot de fusie van de vier organisaties tot Scouting Nederland in 1973 als secretaresse de PC gediend.

Met het ontstaan van Scouting Nederland werden de PC's opgeheven en vervangen door districtsbesturen.

Een padvinder is behulpzaam

Dat de publieke zaak de padvindere in de maanden na de bevrijding waardeerde en er dankbaar gebruik van maakte, blijkt uit de oproepen tot hulpverlening die de padvindere ontvingen.

Dat gebeurde zowel door het bestuur van de stad, het Militair Gezag, onder leiding van de heer Van Lent, als door bedrijven. De postbezorging was de eerste maanden na 5 mei niet op orde, maar er kwamen wel Rode Kruisbrieven aan van mannen die naar Duitsland of elders waren afgevoerd. Padvindere bezorgden deze brieven bij de naar bericht hunkerende families.

Op verzoek van het Gezag werden oudere padvindere ingeschakeld bij het lossen van binnenvaartschepen met voedsel en hulpgoederen, bijvoorbeeld blikken met kaak, die aansluitend naar de winkels werden gebracht. Dat gebeurde in de avond en de nachtelijke uren en de jongens hadden daar niet zoveel moeite mee. We veronderstellen dat men ook toen bekend was met 'de strijdstok'.

In de laatste maanden van de oorlog werd geen gas meer geleverd. Alvorens de distributie hervat zou worden, moest de meterstand worden opgenomen. Wegens gebrek aan mankracht voor zo'n enorm karwei werd de hulp van de padvinderij gevraagd en gegeven.

Ook de melkfabriek, de Hollandia, deed een beroep op padvindere. Weer ging het om het lossen van schepen. De jongens hadden hiertegen helemaal geen bezwaar, want na gedane arbeid werd er dikke haverhoutpap geserveerd, zoveel als je maar wilde.

Uit het einde van de jaren 40 stamt de dienstverlening die verkenner en leiding van de Marnix van Sint Aldegondegroep jarenlang verrichtten bij verkiezingen. De nieuwsbladverkiezingscentrale, van het Rotterdams

Nieuwsblad op de hoek van de Westhavenkade en de Smalle Havenstraat, heeft een drukke avond achter de rug. Voor het ophalen van de resultaten van de veertig kiesbureaus was de padvinderegroep Marnix van Sint Aldegonde onder leiding van hopman Smelik ingeschakeld. Tegen half negen waren alle resultaten op het Nieuwsbladbureau binnen.

In juni 1958 schrijft het Rotterdams Nieuwsblad: *Gelijk bij alle naoorlogse verkiezingen waren de padvindere van de Marnix van Sint Aldegondegroep als koeriere ingeschakeld.* Dit is de laatste keer is geweest dat stembusuitslagen op deze wijze werden verzameld.

De maatschappelijke betrokkenheid van de padvinderij blijkt ook uit de acties direct na de watersnoodramp van 1953. Om de telefoonlijnen niet te overbelasten, werden padvindere ingezet voor koeriersdiensten. Ze brachten op de fiets briefjes van de ene instantie naar de andere.

Voortrekkere van o.a. de Marnix van Sint Aldegondegroep gingen naar Capelle aan de IJssel en hebben daar meerdere dagen achtereen zandzakken staan vullen bij het veer van Van de Ruyt.

Kees Kersten van de Geuzen ging met een binnenvaartschip, gecharterd door het district Rotterdam, mee naar Kortgene, om voor de hulpverlenere ter plaatse voor eten en drinken te zorgen.

Verkenner en voortrekkere van de Willem de Zwijgergroep maakten zich nuttig bij het inzamelen en sorteren van goederen voor de getroffenere.

In die dagen huisden de verkenner van de Sint Willibrordusgroep in de voormalige timmermanswerkplaats van koster Verburgh aan de Kwakelsteeg. Aan de Kwakel, een zijarm van de Vaart, was ook de roeibotenverhuur van Zonne gevestigd. De leiding van deze groep en die van De Geuzen, die op nummer 19 timmermanswerkplaats, gehuisvest waren, was gevraagd paraat te zijn om, indien Vlaardingen onder water zou komen te staan, de roeiboten naar het ziekenhuis aan de Hofsingel te brengen. Verscheidene roeiboten werden uit voorzorg al op een vrachtauto geladen.

Padvindere waren ook actief toen na de ramp een geldinzamelingsactie gehouden werd onder de Vlaardingse bevolking.

Een andere vorm van dienstbaarheid blijkt uit de oproep gedaan in De Maaskanter, het mededelingenblad voor de leiding van de NPV-groepen, als de DC, hopman Dorleijn daarin in januari 1957 schrijft dat:

de dienst Bescherming Bevolking een beroep op de voortrekkere zou willen doen om zich bij wijze van dienst aan de gemeenschap beschikbaar te stellen voor de bezetting van uitkijkposten (kaartlezen, kompaskennis, vliegtuigherkenning en voor de telefoon en meldingsdiensten).

Er was reeds een trainingscursus opgezet voor die posten en volgens hetzelfde bericht deden de voortrekkere van de stam "De Witte Ridders" van groep 1 daaraan mee.

Buitenleven

Het buitenleven was en is één van de pijlers van de padvinderij. Hoe kampen te organiseren in tijden van voedselschaarste en allerlei andere beperkingen? Het is de meeste groepen gelukt en in 1946 zijn, voor zover is na te gaan, alle hordes, troepen, kringen en vendels op kamp geweest! Een pluim voor de inventiviteit van de leiding van toen.

Uit een brief van een akela aan de ouders:

De kosten zijn fl 1,75 per welp. Voor brood zorgen wij, maar wat erop moet, daar moet uzelf maar voor zorgen. Een beker, een mes, vork en lepel plus bord moet u ook meebrengen. Middageten is voor onze rekening. Hier moeten wel vleesbonnetjes voor komen. Verder wat koffie, thee of bonnen. Aardappelbonnen en melkbonnen hebben we niet nodig.

Het aanleggen van een kampvuur tijdens zomerkamp. (CKS)

Ook in de eerste jaren nadien is het niet eenvoudig de foerage voor - in dit geval - een verkennerkamp zonder distributiebonnen rond te krijgen. Uit een bericht aan de ouders:

De kosten bedragen fl 18,00 plus bonnen voor 200 gram vlees en 200 gram kaas per verkenner.

Dat buitenactiviteiten ook wel eens minder goed kunnen uitpakken dan bedoeld, mag blijken uit het volgende voorval. Het speelt zich af op het Kruiteiland, een inmiddels verdwenen plek in het Scheur op de hoek van de Oude Maas, tussen de Vondelingenplaat en Rozenburg, toen nog een eiland..

Op Hemelvaartdag 1950 werd daar ter viering van het 40-jarig bestaan van de padvinderij in Nederland een oefendag voor alle verkenneren en voortrekkers gehouden. Het einde van deze dag werd gevierd met een kampvuur. Een dag later schrijft een ouder aan de leiding:

Het leek mij zeer onverantwoord van de leiding en organisatoren om niettegenstaande het slechte weer en de slechte weerberichten, die dag toch volgens plan te

benutten en het programma wat ingesteld was op mooi weer, toch door te laten gaan. Dat was geen werk om de jongens meer dan 6 uur door de regen en plassen te laten lopen, waardoor de meeste tot hun huid doorregent waren, terwijl er nergens (voor de jongens tenminste niet) een behoorlijk onderdak was. Het is niet te verwonderen dat er verscheidene jongens 's avonds 11 uur (veel te laat) ziek thuis kwamen en ook enkele vanwege de geleden ontberingen vanmorgen niet naar school konden. Dat was niet gewoon meer, dat riekt naar de Hitlerjeugd, echt Germaans. We moeten oppassen dat we daar niet heengaan.

Het kamperen op het Kruiteiland was uitermate populair bij de padvinderij in de wijde omgeving, vooral bij de zeeverkenneren die er met eigen middelen konden komen. Voor het kamperen op het Kruiteiland was formeel schriftelijke toestemming vereist van de Dienst der Domeinen en van de directie van de Albatros Superfosfaatfabriek N.V. te Pernis, nu Vondelingenplaat.

Vetpotjestocht

Door "Beneden-Maas" werd in die tijd zo nu en dan een koempoelan gehouden, een bijeenkomst van leiders en leidsters. Die van november 1959 zal bij een ieder die het heeft meegemaakt niet licht in vergetelheid geraken. Eind vijftiger jaren was er een zekere, ook achteraf niet echt verklaarbare, animositeit ontstaan tussen de leidinggevenden van enkele groepen. Het was niet echt de eerste maal dat zulks voorkwam. Uiteraard werd dit ook door de districtstaf waargenomen en om daar wat aan te doen werd een districtskoempoelan georganiseerd.

Deze werd gehouden in en rondom het groepshuis van De Geuzen achter de Cincinnati. Het avond/nachtprogramma was georganiseerd door hopman Ton Smelik met behulp van de Quo Vadisstam. Ton Smelik stond bekend om zijn creativiteit en vindingrijkheid bij zulk soort evenementen. Er was een speurtocht uitgezet vanaf het Cincinnatiterrein naar het park Nieuwland. Vandaar in kleine groepjes door de weilanden, waar nu de wijk Holy is, naar de Vlaardingse Vaart. Daar werd de overtocht per roeiboot, jezelf overtrekken, geregeld door de zeeverkenneren. Dan door de donkere weilanden langs een spoor van waxinelichtjes in de toen bekende mocconapotjes, om uitwaaien te voorkomen, terug naar de stad. Tijdens de tocht moesten verschillende opdrachten worden uitgevoerd.

De bewoners aan de rand van de stad, onder andere die aan de Burgemeester Luijterinksingel, namen vreemde zaken waar in het weiland tegenover hun woningen en belden de politie. Twee motoragenten werden erop afgestuurd. Zij troffen een aantal figuren aan nabij en in een bosschage en besloten hun zaklantaren te gebruiken om een en ander nader te onderzoeken. In het licht van hun lantaren ontwaarden de agenten tot hun stomme verbazing hun op één na hoogste chef, de hoofdinspecteur

Dorleijn in padvindersoniform. Hopman Dorleijn was op dat moment net teruggetreden als districtscommissaris, maar was nog wel deelnemer aan de koempoelan en de nachttocht. Hij was alleen niet zo geamuseerd op deze wijze door zijn ondergeschikten - zo sprak men in die dagen - te worden aangetroffen.

Niemand van de organisatoren had eraan gedacht het politiebureau te informeren over een nachtelijke tocht! Was de hoofdinspecteur/padvinder niet blij, er werd smakelijk om gegrinnikt en kwam de sfeer ten goede.

Naar de padvindersonoerderij

Op 7 januari 1953 richtten Burgemeester en Wethouders van Vlaardingen een schrijven aan de Stichting Vlaardingse Jeugdgemeenschap met de volgende inhoud:

Naar aanleiding van het verzoek van Mevr. Heusdens-Mansholt als secretaresse van de plaatselijke commissie der Nederlandse Padvinderson om t.b.v. de padvinderij de vm. boerderij van P.A. Hoogendam nabij de rijksweg nr. 20 te mogen huren, delen wij u mede, dat wij bereid zijn onze medewerking te verlenen, dat het gebouwencomplex van de boerderij aan u wordt verhuurd, tegen een huurprijs van fl 25,- per week, mits de thans bij u in huur zijnde pandjes in de binnenstad, met name de percelen Tweevriendenstraat 3/5, Kwakelsteeg 19, Zomerstraat 45 en Landstraat nr. 22 worden ontruimd.

De verhuuring zal plaats vinden onder de gebruikelijke voorwaarden en bepalingen, waarbij eventuele verbouwingen en het onderhoud voor uw rekening komen.

Wij verzoeken u ons mede te delen, of u zich hiermede kunt verenigen, waarna wij de raad een voorstel tot verhuuring zullen doen.

(was getekend:) de secretaris (v.d.Linden) en de burgemeester (J. Heusdens).

Uit dit stuk blijkt dat de boerderij, waaronder verstaan moet worden het woonhuis met stallen, doch nog niet het omliggende terrein, door de gemeente aan de VJG werd verhuurd, die het op haar beurt aan de PC, of beter gezegd de "Stichting ter behartiging van de belangen enzovoort", zoals de PC formeel heette, moest verhuren. De PC ging in eerste instantie hiermee niet akkoord en wilde zelf huurster van het complex worden. Echter op 27 mei 1953 schrijft de secretaresse aan de VJG dat de PC zal overgaan tot het huren van de boerderij van de heer Hoogendam, maar dat de zeeverkenner niet naar de boerderij zullen gaan en derhalve het pandje Kwakelsteeg 19 niet ontruimd zal worden, zoals eerder geëist. Men ging gedeeltelijk overstag.

Schrijnend is dat de huurders, de padvindersonoerden via de PC dus, met alle kosten van verbouwing en onderhoud van de boerderij werden opgezaaid terwijl in november 1952 nog door de PC een bedelbrief aan allerlei bedrijven en instanties was gestuurd onder het motto

Toe, volg één keer onze raad

Doe vandaag een padvindersondaad!

In het Comité van Aanbeveling voor deze actie hadden zitting burgemeester Heusdens, wethouder J.L. Jonker, de echtgenote van wethouder H.K. van Minnen en ds. Schouten als voorzitter van de VJG.

Uit de bedelbrief:

Het kwartje, dat elke padvinder per week opbrengt voor de wekelijkse bijeenkomsten, het huren van clublokaliteiten en dergelijke is reeds te gering om de daaraan verbonden kosten te dekken. Een subsidie van fl 100,- per jaar als georganiseerde jeugdgroep van de Vlaardingse Jeugd Gemeenschap is in dit opzicht evenmin voldoende, zodat de schuld aan het Padvinderson Hoofdkwartier reeds tot fl 800,- is opgelopen.

Uit een aantekening van mevrouw Heusdens blijkt dat fl 400,- werd ingezameld.

Ondertussen werd er druk gerekend en uit een notitie van de ADC-Zeeverkenner, Arie Maat, een citaat:

Indien de huurprijs van de boerderij neerkomt op fl 40,- per week inclusief licht, water, W.C.'s enz. is deze huurprijs voor 4 groepen practisch niet uit contributies te bestrijden en zal een subsidie van de PC of VJG noodzakelijk zijn. Mogelijk verdient het aanbeveling de huurprijs van fl 25,- aan te houden en alle te verrichten werkzaamheden zo nodig zelf uit te voeren. Mits dit geschiedt onder toezicht en met toestemming.

In augustus 1953 nemen de verbouwingswerkzaamheden een aanvang. Drie groepen, de Willem de Zwijgergroep, de Prinses Irenegroep en de Marnix van Sint Aldegondegroep, zullen de bewoners/gebruikers van de boerderij worden. De Prinses Irenegroep die stal en een deel van het woonhuis zou betrekken zag daar al gauw van af. In haar plaats heeft de Prins Mauritsgroep de genoemde ruimten betrokken. Uit het jubileumboekje uitgegeven ter gelegenheid van het vijftigjarige bestaan van de Prins Mauritsgroep groep:

Het huurcontract kostte de groep bergen geld. Alleen al in de voormalige stalruimte, waar onze groep zat, lekte het op zeventien plaatsen als gevolg van de verwaarloosde toestand van het dak. Van de vier wc's was er geen enkele meer heel (waren er wc's? - vkr.) en het erf was een grote modderpoel. De door de groepen zelf geleverde witte buitenmuren werden al snel bruin van de modderspetters en lekkende dakgoten.

Een jaar nadien, in september 1954, schrijft een plaatselijk dagblad:

Padvindersonoerderij bijna gereed.

Bezoek van het burgemeestersgezin (de heer en mevrouw Heusdens) dat zich van de werkzaamheden op de hoogte kwam stellen. Het gebouwtje dat boer Hoogendam als paarden en kalverstal in gebruik had wordt het domein van de Marnix van Sint Aldegondegroep. Deze voormalige stallen tellen thans drie vertrekken: een welpenverblijf, een leiderskamer en een verblijf voor de verken-

ners. Maar de hooizolder moet ook worden benut. (...) Daarvoor moest een nieuwe vloer worden gelegd, gestut door zware houten binten en dit alles over de gehele ruimte extra ondersteund met stalen binten, 40 meter in totaal en ruim 1000 kilo wegend. Alles met handkracht aangebracht en bevestigd. (...)

Ter gelegenheid van de opening van de boerderij als padvindersonderkomen op 16 juli 1955, schreef een journalist:

Iets dat onmiddellijk de aandacht trekt is de luchtbrug (een symboliek van de goede verstandhouding en samenwerking tussen de christelijke (Marnix van St. Aldegonde) en open (Willem de Zwijger) padvindergroepen), die door de jongelui zelf is aangebracht tussen de losstaande schuur en het achterhuis van de boerenwoning, waarvan het voorgedeelte verhuurd is. Ook de hoge vlaggenmast en de uitkijktoren vallen direct in het oog. Maar ook aan vrijwel alle andere onderdelen van het werk (kosten fl. 12.000,=, mogelijk door belangeloze medewerking van velen) is zeer veel aandacht besteed.

Achter de voormalige stal waar de Prins Mauritsgroep de begane grond en de "Willem de Zwijgergroep" de zolder bezetten, stond en staat nog een betonnen grassilo. Deze silo was voorbestemd om als onderkomen voor voortrekkers te dienen. Er was wel een soort toegang tot het

inwendige, maar ramen om daglicht binnen te laten uiteraard niet. Natuurlijk werd ook hier zelfwerkzaamheid het adagium en gingen de voortrekkers aan de gang. In het harde, gewapende beton werd een raam gehakt. Weinig professioneel uiteraard en van beschermende materialen zoals brillen hadden ze nooit gehoord. Het gevolg is helaas wel geweest dat een van de jongens, Jan Naujoks, een betonsplinter in het oog kreeg en blijvende schade aan dat oog opliep.

De officiële opening van de padvindersonderkomen vond plaats op zaterdag 16 juli 1955. De PC had vele personen uitgenodigd tot bijwoning ervan. De opening geschiedde door de voorzitter van de PC, de heer Boogaard, door het hijsen van de nationale vlag onder tonen van de padvindersonderkomen die op dat moment op de loopbrug stond opgesteld.

Luchtbrug en vlaggenmast trokken in het geciteerde krantenbericht de aandacht, maar niet dat stromend water noch elektriciteit beschikbaar was. Niet in de groeps-

Opening padvindersonderkomen, 16 juli 1955. V.l.n.r. rond de tafel: ODC J.W.F. Dorleijn, burgemeester mr. J. Heusdens, wethouder H.K. van Minnen, dhr. De Groot -PC Schiedam-, mevrouw Boogaard, J.M. Smelik, J. Bakker, mevrouw T. Heusdens-Mansholt, K. van der Ham. Achter de katheder F.J.W. Boogaard. (CJD)

huizen en ook niet in het woonhuis dat direct na hun huwelijk door hopman Arie Vogel en zijn vrouw Mia van Zeyl betrokken werd. Als tegenprestatie voor het krijgen van wooneigenheid kreeg het echtpaar als taak *enig toezicht te houden op het centrum*.

Drinkwater werd de eerste twee jaren namens de gemeente aangevoerd met een tankauto. Het aangevoerde water werd opgeslagen in een tank op zolder, zodat er 'stromend water' was. In plaats van elektriciteit werd voor verlichting, koken en verwarming gebruik gemaakt van butagas. Eerst na enkele jaren werd een elektriciteitskabel doorgetrokken vanuit de Westwijk, onder de inmiddels voltooide snelweg A20 door naar het woonhuis. Maar alleen het woonhuis werd op het net aangesloten en de groepshuizen moesten het vooralsnog zonder doen.

Achter de Cincinnati

In 1958 verhuisde de Willem de Zwijgergroep van de padvindende boerderij naar het braakliggend terrein achter de Cincinnati aan de Schiedamsedijk. De reden daarvan was dat de groep een oude, doch in zeer redelijke staat verkerende houten keet had aangeboden gekregen. De keet was als onderkomen voor de tennisspelers van het BPM Sportpark bij de Vijfsluizen in gebruik geweest.

Voorwaarde voor aanvaarden van het geschenk was wel dat afbraak en transport geheel voor rekening van de groep was en dat het in de kortst mogelijke tijd (veertien dagen) gerealiseerd moest zijn. Dus geen klus voor bereidwillige vaders die over een periode van meerdere weken of maanden vrije tijd ter beschikking stellen. Op zo'n moment blijkt dat het netwerk van een Plaatselijke Commissie van ongelooflijk nut kan zijn. De districtscommissaris, hopman Dorleijn, nam contact op met de bedrijfsleiding van het havenbedrijf Vulcaan, waarschijnlijk met directeur Jonker, bestuurslid van de V.I.O.O.L.-groep met de vraag of er misschien een paar mannen beschikbaar waren om die barak te helpen verhuizen. Maar waar naar toe? Dan was er de Plaatselijke Commissie met de echtgenote van de burgemeester, die uiteraard contacten heeft. Van de heer Reijneveld, directeur van Cincinnati kreeg men gedaan dat de barak geplaatst mocht worden op het terrein achter het bedrijf, dus aan de andere, zuidelijke zijde van de dijk. Nu was het een kwestie van over de dijk heen brengen geworden. Afbreken, transporteren en weer opbouwen, het werd geheel door de mensen van de Vulcaan gedaan.

Voor het gebruik van het terrein door de padvinderij werd met Cincinnati een huurcontract afgesloten:

Verhuur en huur zijn aangegaan voor onbepaalde tijd, ingaande één Februari negentienhonderd zes en vijftig, tegen de huurprijs van EEN GULDEN (F. 1,-) per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen

De bouwvergunning werd op 14 maart 1956 verleend. De openingszin van dit besluit luidt:

beschikkende op het op 12 maart 1956 ingekomen verzoek...

Wat goede relaties al niet vermogen ...

Een voorwaarde in de bouwvergunning was wel dat er een betonnen fundatie onder de barak zou worden aangebracht.

Voor de officiële opening van het nieuwe groepsonderkomen door de hoofdverkenner van de NPV, de heer Jan Volkmaars, stelde de Cincinnati haar kantineruimte ter beschikking, inclusief de natjes en de droogjes.

De zeeverkenner van De Geuzen moesten wegens afbraak van de boerderij nabij de Vijfsluizen ook verhuizen en kregen eveneens een plek op het terrein van de Cincinnati. Ook daarbij werd opnieuw dankbaar gebruik gemaakt van relaties. Op verzoek van hopman Dorleijn heeft mevrouw Heusdens, tijdens een jaarlijks samenzijn aan de heer Ernst, directeur van de Shell Olieraffinaderij te Pernis, gevraagd of er wellicht een in onbruik geraakte bouwkeet over was na de uitbreiding van de raffinaderij. De heer Ernst zegde direct een overvloedige bouwkeet toe. Toen er ruim zes maanden nadien nog geen bouwkeet was, attendeerde mevrouw Heusdens de heer Ernst daar op. Onmiddellijk werd actie ondernomen en de tweedehands bouwkeet alsnog aangeleverd. Het bleek overigens een gloednieuwe keet te zijn door de raffinaderij als niet meer te gebruiken afgeleverd en die werd het nieuwe groepshuis van De Geuzen. De fundatie moest door de groep gefinancierd worden en dat was toch nog een enorme uitgave. Reeds na korte tijd bleek die fundatie niet al te best te functioneren want op 18 december 1958 schreef de secretaresse van de groepscommissie, mevrouw J. Wildeboer-Bosdijk, in een brief aan de Plaatselijke Commissie dat het groepshuis aan het verzakken is waardoor deuren en ramen klemmen en ruiten springen. Een en ander meest waarschijnlijk als gevolg van het heien op het Cincinnati terrein.

Ondanks alle goede bedoelingen en de blijheid een plek te hebben waar de jongens van de Willem de Zwijgergroep, De Geuzen en de al eerder aan de oever van de Poldervaart gevestigde Wesselgroep heerlijk konden spelen, was het terrein achter de Cincinnati niet ideaal en naar huidige begrippen ongeschikt. Er was geen verhard pad, dus bij regen en sneeuw veel modder. Er was geen stromend water in de groepshuizen, water moest gehaald worden bij de portier van de Vulcaan en er was er geen elektra. Voor de verlichting gebruikte men de bekende petroleumvergassers. Stevig pompen, heel voorzichtig het broze kousje aansteken en zorgen dat het niet kapot ging en voor de verwarming 's winters petroleumkachels. De olietank was soms niet te harden, want ook die kachels waren vaak krijgertjes. Dat klinkt nu allemaal erg romantisch, maar... Toch werd er niet gemopperd, want alles was beter dan op straat staan en ook dat is voorgekomen.

De groepen zijn een aantal jaren achter de Cincinnati gehuisvest gebleven tot ze door de bouwers van de Beneluxtunnel gedwongen werden te verkassen. Er waren inmiddels zoveel materialen voor de bouw van de tunnel opgeslagen en er waren zoveel activiteiten gaande dat het niet langer verantwoord was kinderen daar, ook niet onder toezicht, te laten spelen.

Voor de verplaatsing van het groepshuis van de Willem de Zwijgergroep werd opnieuw de hulp van werknemers van de Vulcaan ingeroepen en weer niet tevergeefs. Het groepshuis werd uiteen gehaald en op een vrachtauto, voorafgegaan door een motoragent, Gerrit Berends, in z'n vrije tijd ADC-verkenner, naar de Broekpolderweg gereden. De kostbare betonnen fundatie bleef achter en het groepshuis werd in de boomgaard van de padvindersonderij herbouwd die was uitgebreid tot Scoutcentrum. De Geuzen verhuisden naar het voormalige kantoorpand van Scheepswerf De Jong aan de Hoflaan, direct aan het water van het Buizengat. Het nieuwe onderkomen werd op 8 mei 1971 door burgemeester Heusdens, vader van een zoon bij deze groep, feestelijk geopend. Acht jaar nadien werd het huidige onderkomen van de groep, het binnenvaartschip de Cornelia in gebruik genomen.

De Wesselgroep had vanaf kerstmis 1958 gedurende negen lange jaren een zwervend bestaan zonder vaste huisvesting gekend. De verkennerstroep was opgeheven en alleen de horde draaide nog. "Waar zitten we volgende week?" was steeds de vraag. Meestal was de plek dan een onbewoonbaar verklaarde woning ergens in de stad. De kinderen vonden het misschien wel spannend, maar voor de leiding was het een constante zorg. Het is meermalen voorgekomen dat de horde op straat de bijeenkomsten opende en op straat het spel moest spelen. Vlag hijsen aan een lantaarnpaal in de stromende regen in november! Akela Pet hield twee jaar lang de hordebijeenkomsten in het Hof en heeft vanwege de stromende regen welpen in de muziektent staan installeren. Het gevolg van één en ander was wel dat akela Pet met haar horde een bekende verschijning in Vlaardingens werd. Bovendien had akela Pet niet ten onrechte de naam verworven vervelende jongetjes in aardige kereltjes te kunnen veranderen. Vandaar dat het meermalen is voorgekomen dat de schoolarts een beroep deed op akela Pet om een 'probleemkind' in haar horde op te nemen. Op zo'n verzoek werd altijd positief gereageerd.

Het zou tot in 1967 duren voor de Wesselgroep weer een eigen en vast onderkomen zou hebben. De laatste twee jaren daarvoor konden ze 's winters gebruikmaken van een lokaaltje van 4 x 4 meter van de Katholieke Verkenners. In dezelfde ruimte kwamen ook kabouters, rowans en verkenners bijeen.

Vandaag nog verbazen de leiders en leidsters van toen zich erover dat de jongens toch bleven komen. Eens te meer een bewijs dat padvinderij, AJC en andere georga-

niseerde jeugdbewegingen in een behoefte voorzagen én de jeugd aanspraken.

Op de boerderij ging het intussen bepaald niet om over naar huis te schrijven. In 1964 besloot de gemeente ook het terrein rond de boerderij ter beschikking van de padvinderij te stellen. Zo werd de Padvindersonderij vergroot tot Scoutcentrum. Voor het beheer van het centrum werd op 29 december 1964 de Stichting Vlaardingse Padvinderij opgericht. Het stichtingsbestuur werd samengesteld uit vertegenwoordigers van de vier organisaties. In 1965 kwam de gemeente met een financieringsplan voor de bouw van nieuwe groepshuizen, onder andere voor de groepen die van het bouwterrein voor de Beneluxtunnel achter het Cincinnatigebouw moesten verkassen.

Er was voor die tijd veel geld voor uitgetrokken, maar de enkele groepen, waaronder de Wesselgroep en de Prinses Irenegroep hadden niet veel lust om leningen af te sluiten voor het bouwen van een eigen onderkomen, terwijl de Wesselgroep op dat moment toch redelijk bij kas zat. Zij hadden immers negen jaar geen eigen onderkomen gekend en dus ook die periode zo goed als geen huur behoeven te betalen. Eerst na veel aandringen van het stichtingsbestuur, daarin gesteund door Piet Boschman, de ambtenaar Jeugdzaken, besloten genoemde groepen en later ook de V.I.O.O.L.-groep en de Sint Willibrordusgroep te gaan bouwen. De Willem de Zwijgergroep had weinig keus, zij moest het groepshuis verplaatsen van de Schiedamsedijk naar de Broekpolderweg.

Het Scoutcentrum was er, maar het was er verre van ideaal. Uit de Marnix-kroniek november 1965:

De heer Van Keulen laat op eigen kosten op de boerderij een elektrische installatie aanleggen....

Die was er dus nog steeds niet en ook stromend water en derhalve toiletten, ontbraken nog steeds, maar de groepshuizen werden gebouwd zoals de gemeente Vlaardingens 'gewenst' had.

De Wesselgroep die dankzij oud-vaandrig Rinus Ouwerkerk weer een verkennerstroep had, kreeg de Prinses Irenegroep als naaste buur. Hun huizen werden in 1966 in gebruik genomen.

De officiële opening van het scoutcentrum door burgemeester Heusdens was op 20 april 1968. Het werd een groots feest met optochten door de stad.

Een jaar later kwam de V.I.O.O.L.-groep van de Geraniumstraat naar het centrum. Zij bouwden met financiële steun een heel nieuw groepshuis, 't Kapad, dat op 9 juni van dat jaar in gebruik werd genomen.

Ook de Prins Mauritsgroep realiseerde een eigen groepshuis. Na twee jaar bouwen onder leiding van hopman Jan Bot en met heel veel inbreng van vaders en andere hulpvaardige mannen kon zij op 13 september 1969 het eigen home, tussen het groepshuis van de Willem de Zwijgergroep en 't Kapad openen.

Bijna twee jaar nadien, op 26 januari 1970, schrijft de Stichting Vlaardingse Padvinderij aan het gemeentebestuur:

Wij willen dan ook Uw medewerking verzoeken aan deze onhygiënische toestanden (het ontbreken van waterleiding en toiletten op het Centrum - vkr.) een einde te maken. Het laatste jaar hebben - door eerder genoemde situatie - reeds enige leden onze vereniging verlaten omdat zij te vies thuiskwamen of geen gelegenheid hadden hun behoeften te doen. Vooral op de leeftijdsgroep van 8 tot en met 11 jarigen heeft dit een nadelige invloed.

Nog eens twee jaar na deze noodkreet, dus zeven jaar na het financieringsplan, verleende het college van B&W toestemming voor het aanleggen van waterleiding en toiletten in de groepshuizen.

Nog eens drie jaar later, in mei 1975, werden vrijwilligers opgeroepen om te helpen geulen te graven voor de aanleg van gasleidingen.

De Sint Willibrordusgroep was de laatste groep die een eigen home kreeg op het centrum, maar ook de eerste die weer verdween. Groot Vlaardingen, 28 september 1972: *Zaterdagmiddag werd het laatste groepshuis dat het Scoutcentrum zal completeren, geopend. Het is het clubhuis van de St. Willibrordusstichting (de overkoepelende organisatie voor katholiek jeugdwerk in Vlaardingen) dat o.a. onderdak zal bieden aan welpen en verkenners van de Willibrordusgroep en aan de gidsen (padvindsters) van de Barbara- en Luciagroep.*

Het was een uit steen opgetrokken gebouw, ontworpen door architect Willem Bronwasser. Het had fl. 80.000,- gekost! Het duurste groepshuis op het centrum dat als eerste tegen de grond ging zonder dat er iets voor in de plaats kwam. Een van de oorzaken was de teruggang van de Sint Willibrordusgroep, dit ondanks alle pogingen door onder andere DC hopman Leo Mientjes ondernomen, om de groep door een fusie met de Schiedamse Franciscus-Lodewijkgroep weer een bestaan te geven.

Het is evident dat voor het bouwen van de groepshuizen, het onderhoud ervan, de aanleg van sanitaire voorzieningen, elektra en gas, erg veel geld nodig was. Een contributie van 25 cent per week was in de jaren '50, '60 voor een modaal gezin een behoorlijk bedrag. Als dan de groep een huur van zeventig gulden per maand moet opbrengen, of een navenant bedrag als aflossing van schuld, daarnaast spel- en kampeermateriaal moet aanschaffen en onderhouden, bijdragen moet leveren aan het Nationaal Hoofdkwartier en aan het district dan is het niet verbazingwekkend dat vaak een beroep op externe bronnen moest worden gedaan. Dan is het hebben van een netwerk heel nuttig. De secretaresse van de Plaatselijke Commissie van de NPV was tevens regentes van het Fonds Weeshuis der Hervormden. In die hoedanigheid heeft zij verscheidene keren kunnen bemiddelen bij het

verkrijgen van leningen tegen een betaalbare rente aan groepen die voor grote uitgaven stonden.

Ook werden nogal eens schenkingen verkregen via de heer D. van der Velden, penningmeester van de PC. Als voor een of ander doel geld moest worden verkregen en de groepen dit zelf onmogelijk konden genereren, wist de heer Van der Velden heel vaak een niet bij name te noemen goede gever te vinden. Uit de nagelaten archieven van Van der Velden blijkt dat deze niet bij name te noemen gever het zelfde Fonds Weeshuis is geweest. De Vlaardingse padvinderij en misschien wel veel andere (jeugd-)organisaties zijn derhalve dit fonds veel dank verschuldigd.

Regelmatig gehouden eigen acties zoals het houden van bonte avonden, vanzelfsprekend met tombola, en andere vormen van geld inzamelen zoals de jaarlijkse acties Heitje voor een karweitje vanaf 1952 hebben een bescheiden bijdrage aan de groepskassen opgeleverd. Na het Heitje waren er de inzamelingsacties voor Jantje Beton, die nog steeds plaatsvinden en waarvan de collectanten een deel voor eigen groepskas mogen houden.

Verskillende groepen hadden een zogeheten moederclub, die in één- of tweewekelijkse bijeenkomsten door middel van handwerken e.d. materialen maakten die op ouderavonden en bij andere samenkomsten konden worden verkocht en geld opbrachten.

Nu de geschiedenissen van groepen die ontstonden door dat de stad zich in de jaren '50 sterk uitbreidde.

Don Boscogroep

Deze groep werd in 1959 opgericht ten behoeve van de kinderen in de parochie van de Heilige Geestkerk aan de Van Hogendorpstraat. De groep heeft niet langer dan vijf of zes jaren bestaan. De kleuren van de das waren grijs met groene rand. De eerste hopman was Wim van Rutten met Herman Oudejans als vaandrig. Bij de start waren er twee welpenhordes. De akela's waren Nel van Engelen en Riet Oudejans. Het eerste onderkomen van de groep was op de zolder van Zethameta aan de Koningin Wilhelminahaven. Daarna is de groep naar de door de St. Willibrordusgroep verlaten zolder achter het woonhuis op de Padvindersboerderij verhuisd. Vervolgens is de groep ter ziele gegaan in het daggeldershuisje aan de Mauritsstraat, nu omgeving Lyceumlaan, nabij de voormalige boerderij van Vente.

Benoît-Labregroep

In dezelfde tijd dat de Don Boscogroep in de Babberspolder werd opgezet, gebeurde iets dergelijks in de Indische Buurt. Aan de Insulindesingel werd een parochiekerk gebouwd en naar goed gebruik behoorde bij die kerk ook jeugdwerk, in dit geval dus ook padvind(st)ersgroepen. Op voorstel van kapelaan Hogenboom, tevens de eerste aalmoezenier, werd de groep genoemd naar een Franse

priester-arbeider en medewerker van in die dagen zeer bekende abbé Pierre, Benoît-Labre.

Kinderen kwamen uit de Indische Buurt zelf, uit de in aanbouw zijnde Westwijk en Zuidbuurt en van over de dijk, uit de muziekbuurt van de Vettenoordsepolder. De horde stond onder leiding van akela Toos van Vliet en de verkennerstroep onder hopman Nico Meijer.

Het groepshuis was de zolder van de stal achter het woonhuis op de padvindersboerderij, waar eerst de Willem de Zwijgergroep en nadien de Sint Willebrordusgroep gehuisvest waren geweest.

Barbaragroep

De Barbaragroep is opgericht in 1961 voor de meisjes van de Heilige Geestparochie in het oosten van de stad. De meisjes, kabouters en gidsen, hadden hun onderkomen in een van de twee daggelderhuisjes op het erf van boer Vente.

Luciagroep

Ook deze groep is in het begin van de zestiger jaren opgericht, ressorteerde onder de Sint Willibrordus-parochie in de Westwijk en was oorspronkelijk gehuisvest in het parochiehuis aan de Surinamesingel.

Van de Barbaragroep en deze groep is mij niet veel bekend. Tussen deze twee groepen bestond, in tegenstelling tot andere groepen met een katholieke signatuur, een zekere mate van samenwerking. Uit de adressenlijst van Scouting Vlaardingen uit 1972 is vast te stellen dat Stieneke Ruigrok van beide groepen hoofdleidster was. Dat was zeker voor die tijd en in de context van de gescheiden activiteiten in de verschillende parochies iets uitzonderlijks. Voor zover bekend hebben deze twee meisjesgroepen niet zo lang na 1972 opgehouden te bestaan.

Allart van Heemstedegroep, groep 6

Groepsnummer 6 was de reeds jaren vacant zijnde aanduiding van de in 1947 gefuseerde Sint Jorisgroep.

De Allart van Heemstedegroep is op 13 september 1972 in de wijk Holy gestart op initiatief van het NPV-district Beneden-Maas. Als gevolg van de aanleg van de Rijksweg 21 (nu A20) richting Maassluis, was de afstand vanuit Holy naar het Scoutcentrum ver en bovendien te gevaarlijk geworden voor jonge kinderen. Er werd gestart met een welpenhorde op woensdagmiddag met de oud-akela's Ria Pet en Miep Tuitel, bagheera Joke van Krimpen en chill Yvonne Labohm. In december van dat jaar werden de eerste twintig welpen geïnstalleerd en trokken de oud-akela's zich terug. Er was nieuwe leiding aangetrokken en voor zover gewenst opgeleid. Akela Tuitel bleef als adviseuse aan de horde verbonden.

De horde van de Allart van Heemstedegroep was echter niet het eerst als scoutinggroep actief in de wijk Holy. De V.I.O.O.L.-groep was een jaar tevoren al met de Hokabo-

kring, HOLY KABOuters, gestart in het wijkcentrum De Heipaal. Een jaar nadien zelfs met een tweede kabouterskring en weer een paar maanden later met een juniorenveld. Hieruit blijkt dat er een grote behoefte was aan georganiseerd jeugdwerk in de amper acht jaar bestaande woonwijk.

Inmiddels was de Federatie Scouting Nederland een gegeven geworden en werd vanuit Beneden-Maas het initiatief genomen van de Allart een gemengde, dus een echte scouting-groep nieuwe stijl te maken. Dit werd na aanvankelijk tegensputteren vanuit de V.I.O.O.L.-groep op 1 juli 1973 gerealiseerd. De padvindsters en de padvinders gingen samen op in één groep. Het groepsbestuur onder voorzitterschap van mevrouw Schuit-Schouten, was uitermate actief met betrekking tot de realisatie van een geschikt eigen groepshuis.

De groep was begonnen aan de Prinses Beatrixlaan, in een door de firma Werner ter beschikking gestelde houten keet. Met twee kabouterskringen, een juniorenveld en een horde was deze keet met maar twee speelruimten al gauw te klein en werd er hard gewerkt aan een op de toekomst gericht onderkomen, dat uiteindelijk na veel gepraat en de nodige bedelpartijen gerealiseerd kon worden aan de Lemsterlandhoeve. Het groepshuis zoals het er nog steeds staat is een eigen ontwerp dat met de technische steun van een bedrijf van een inmiddels naar Brabant verhuisde welpenvader is gerealiseerd. Dit groepshuis oorspronkelijk begroot op ruim fl. 200.000,-, kostte tengevolge van de eis van Bouw- en Woningtoezicht dat er een betonnen fundering onder het houten gebouw aangebracht moest worden, zo'n vijftig procent meer.

Binnen een paar jaar groeide de Allart uit tot een groep met circa 200 leden en daarmee tot de grootste in het scoutingdistrict Rijnmond.

Van padvinderij naar scouting

De zestiger jaren lieten een versnelde ontwikkeling zien op sociaal, cultureel, politiek en religieus terrein. Met die ontwikkelingen hebben de vier padvind(st)ersorganisaties behoorlijk geworsteld. Men beseftte maar al te goed dat men de ontwikkelingen niet kon negeren, doch had er niet meteen een passend antwoord op. Ledenaantallen liepen in die jaren aanzienlijk terug. De beslissing van de vier organisaties om tot een federatie te komen, later te volgen door een volledige fusie, is derhalve een logische stap geweest.

In 1968 werd de Federatie Scouting Nederland opgericht. De vier organisaties bleven vooralsnog zelfstandig, doch reeds bestaande gezamenlijke activiteiten, zoals de actie Heitje voor een karweitje en de padvind(st)ersgroepen voor gehandicapten werden bij de Federatie ondergebracht. Op 6 januari 1973 kwam de fusie tot stand.

In Vlaardingen bleven de contacten tussen de vier organisaties tot een minimum beperkt (gezamenlijke kerstvie-

ringen), terwijl de contacten tussen de rooms-katholieke organisaties en de neutrals op een enkele uitzondering na nul waren. Het waren de voortrekkers van de Quo Vadis-stam, die in navolging van schuchtere pogingen elders in het land, het initiatief namen tot meer samendoen in de leeftijdsgroep van 16 tot ongeveer 23 jaar.

Daartoe werd op 31 januari 1959 de PIVO-raad opgericht hetgeen staat voor Ploniers en VOortrekkers. De raad mocht alleen functioneren als oudere leidinggevers toezicht zouden houden! In het eerste jaar van hun bestaan organiseerde de raad zes avonden en een weekend met vaak zo'n 40 tot 60 deelnemers. De programma's waren meestal cultureel, zoals volksdansen onder leiding van Bart van der Geijn en zijn vrouw of zingen met Schipper Leen Haasnoot uit Katwijk.

Omdat de raad geen groep was en eigen inkomsten moest genereren werd per schrijven van 21 januari 1960 via de Plaatselijke Commissie aan de Vlaardingse Jeugd Gemeenschap om een subsidie van tien gulden per te organiseren avond gevraagd en vijftien gulden voor een weekend. In het totaal voor vijfenzeventig gulden. Dat was teveel van het goede en het verzoek werd afgewezen!

De installatie van de Quo-Vadis-stam in januari 1958. Boven, v.l.n.r. Rein van de Meer, Ton Smelik, Jan Molendijk; midden v.l.n.r. Piet Assenberg, Bob Groeneveld, Chris van Roon; onder v.l.n.r. Jaap van Krimpen, Jacques Breederveld, Joop Ommering. (CJvK)

De PIVO-raad heeft enkele jaren bestaan.

Een formeler contact ontstond bij de oprichting van de Stichting Vlaardingse Padvinderij waarin afgevaardigden van de vier organisaties zitting hadden. Maar daar bleef het voorlopig bij.

Pas als de Federatie Scouting Nederland realiteit is geworden, worden ook de contacten tussen de verschillende leidinggevers in Vlaarding intensiever. In dit verband moeten de namen genoemd worden van Bep Pabon-Reijntjes, hoofdleidster V.I.O.O.L.-groep, Wil Waale, districtscommissaresse NG, Leo Mientjes, districtscommissaris KV) en Cor Labohm, districtscommissaris NPV. Met de fusie per 1 januari 1973 ontstond het scoutingdistrict Rijnmond, omvattende Schiedam, Vlaarding, Maassluis en Maasland.

Plaatselijke commissies werden afgeschaft en Cor Labohm werd de eerste voorzitter. Districtscommissarissen en assistenten (DC's en ADC's) werden speladviseurs en het gehele mogelijke militaire karakter van de padvindersbeweging als door Lord Baden Powell opgezet, was in één klap verdwenen. Het uniform bleef, al is van het oorspronkelijke niet zo veel meer over, maar de doelstellingen zijn gebleven:

Op grondslag van de ideeën van Lord Baden Powell een plezierige beleving van de vrije tijd te bieden aan meisjes en jongens, waardoor een bijdrage wordt geleverd aan de vorming van de persoonlijkheid.

In hoeverre deze doelstelling in Vlaarding is gerealiseerd is hier niet geprobeerd te beoordelen. In de jaren na de oorlog was de opbouw van een organisatie eenvoudig, het vinden van huisvesting allerminst.

Reeds vóór de periode van Federatie Scouting werd de organisatie gewijzigd en ontstonden nieuwe eenheden. De jeugd was mondiger geworden en men vond de leeftijdsverschillen binnen de bestaande eenheden zoals welpen en verkenner te groot. Zo kwamen er bij verschillende NPV-groepen trampers en rowans.

Nu bestaan er bevers, welpen, esta's, kabouters, verkenner, padvindsters, explorers, stam (geén voortrekkers zijnde), A-team en leiding.

Voor veel ouderen is scouting geen padvinderij meer. Daarmee is geenszins gezegd dat zij het gelijk aan hun zijde hebben. Ooit schreef een journalist in de (niet meer bestaande) Havenloods:

Ze zijn verdwenen, die succesrijke jeugdbewegingen van vroeger. Doodgebloed, eertijds bloeiende organisaties als de Kajotters, de AJC, de Christelijke Jongemannenvereniging en de bijpassende jongemeisjesorganisatie. Ook de Vrijzinnige Christelijke Jeugd Centrale heeft het niet gehaald. Maar de padvinderij bestaat nog en sappelt moeizaam verder.

Waarvan akte.

Cobi Bot

Kroniek van Vlaardingen

1954

Januari

1 Aantal inwoners 54.994.

Ir. A.C. Couvée, oud-directeur van de N.V. Hollandia, op 70-jarige leeftijd overleden.

3 In de Remonstrants Gereformeerde Gemeente intrede en bevestiging van mej. ds. G.S. Westerouen van Meeteren.

In het R.K. Verenigingsgebouw ontvangt J. Klaasman de pauselijke onderscheiding 'Pro Ecclesia et Pontifice' ter gelegenheid van zijn 55-jarig jubileum als kerkzanger.

4 M. Bot, chef van de afdeling stadsuitbreiding, viert zijn 25-jarig ambtsjubileum.

7 J. van Wijk benoemd tot gemeenteraadslid in de vacature F. de Stoppelaar.

Aankondiging van een concert door het Rotterdams Philharmonisch Orkest (Nieuwe Vlaardingsche Courant 8 januari).

COMMISSIE CULTUREEL CONTACT

DINSDAG 12 JANUARI, 8 uur a.m.:

ROTTERD. PHILH. ORKEST

o.l.v. EDUARD FLIPSE

Solist: HENRYK SZERYNG, viool.

PROGRAMMA:

Ouverture Oberon, C. M. von Weber.

Vioolconcert in D, Joh. Brahms.

Zevende Symphonie, Ludwig van Beethoven.

Prijzen der plaatsen: f 1.— voor alle rangen.

Plaatsbesprekng: Leden van bij de CCC aangesloten organisaties Maandag 11 en Dinsdag 12 Januari van 10 tot 3 uur aan de zaal. Ook telefonisch 4341 van 11 tot 3 uur.

Niet-leden alleen Dinsdag 12 Januari van 10 tot 3 uur. Tel. van 11 tot 3 uur.

Bij de CCC zijn aangesloten de Combinatie van Personeelsverenigingen, het Vlaardings Kunstcentrum en het Comité voor Volksontwikkeling (in samenwerking met de NVV-Bestuurdersbond).

In de gemeenteraadsvergadering spreekt burgemeester J. Heusdens zijn nieuwjaarsrede uit.

Opgericht de Grönniger Verainiging De Martinitoren.

Evert Bagchus is de 10.000e bezoeker van het in mei 1953 geopende clubhuis De Haven.

13 Opening slagerij D. van Nes, Fransenstraat 29.

F. Weiland benoemd tot gemeenteraadslid in de vacature M. Vlug.

14 Met een programma, geheel verzorgd door Vlaardingse artiesten, wordt de nieuwe feestzaal Muzanda aan de Hyacinthstraat 5 geopend.

15 In de Harmonie buitengewone vergadering van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor de Beneden-Maas.

In de Harmonie danswedstrijden van de Rotterdamse Amateur Dans Unie, onder auspiciën van dansschool C.J. van Rijswijk.

16 In de Stadsgehoorzaal optreden van de toneelafdeling van personeelsvereniging Sunlight met het blijspel 'Ik moet met je trouwen'.

18 Mej. C. Doelman, leerlinge van het Chr. Blindeninstituut Bartiméus te Zeist, geslaagd voor het examen Engelse handelscorrespondentie.

19 In de Stadsgehoorzaal uitvoering van de Gijsbregt van Aemstel door de Nederlandse Comedie onder leiding van Johan de Meester. De nieuwjaarswens van Thomasvaer en Pieternel wordt uitgesproken door de Vlaardingse amateur-toneelspeler Dries van Roon en zijn echtgenote.

20 Stadgenoot majoor-vliegtuigtelegrafist H.C. van Wingerden vliegt de nieuwe Neptunes, tweemotorige patrouillevliegtuigen voor onderzeebootbestrijding, gebouwd in de Verenigde Staten, voor de Marine Luchtvaart Dienst over naar Nederland.

21 In de Volksbond voorlichtingsavond voor de Vrouwenbond van het N.V.V. en de Vrouwenbond van de PvdA, verzorgd door de Peulvruchten Studie Combinatie uit Wageningen. De aanwezigen krijgen een hapje peulvruchten aangeboden in de vorm van bruine bonen met kerriesaus.

22 A. Maat van de firma L. Maat & Zn heeft een kostenbesparende uitvinding gedaan met een nieuw model scharnier.

*Danswedstrijden in de Harmonie (15 januari).
(Coll. Stadsarchief)*

23 In de Stadsgehoorzaal 'mental show' door telepaat en helderziende Chandu.

25 In de bovenzaal van de Harmonie opgericht de Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen (NVVH), afdeling Vlaardingen. De afdeling begint haar werkzaamheden met ongeveer 50 leden.

27 In de Harmonie eerste optreden van accordeonorkest Concertino.

28 Op scheepswerf Vlaardingen-Oost wordt de kiel gelegd voor de nieuwe veerboot, bestemd voor de verbinding tussen Tiel en Wamel over de Waal.

28-30 In de Bethelkerk tentoonstelling Kerk en Gezin,

met medewerking van het Museum voor Ouders en Opvoeders te Rotterdam, de Vlaardingse Padvinderij, de CJMV en een aantal boekhandelaren.

29 Op de Tweede Vliet schaatswedstrijden, georganiseerd door het Vlaardingse politiekorps.

30 Op de ijsbaan van tennispark Soenda demonstraties ijswalsen en kunstrijden.

Geopend kledingverhuurbedrijf J.J. de Coster, Kuiperstraat 110-112.

In de Harmonie solistenconcours, georganiseerd door de Federatie van Vlaardingse Muziekgezelschappen.

31 Inwijding door pastoor De Bot van het R.K. jeugdhuis 'De Stee' in de benedenruimte van het pand Hoogstraat 202.

Februari

1 Mej. mr. J.M.C. Carijot benoemd tot inspectrice bij de gemeentepolitie.

2 In de Stadsgehoorzaal voorstelling door het Cabaret Wim Sonneveld, getiteld 'In de Winkel van Sinckel'.

3 De Dienst voor Sociale Zaken verstrekt een extra rantsoen kolen aan zijn cliënten.

Zuster G. de Geus benoemd tot adjunct-directrice van het Algemeen Ziekenhuis.

4 A. Snoek, bankwerker-monteur, 50 jaar in dienst bij Machinefabriek Griffijn.

De gemeenteraad besluit tot aankoop en restauratie van de korenmolen aan de Kortedijk.

5 Oliebollenactie van de afdeling Vlaardingen van de Unie van Vrouwelijke Vrijwilligers.

6 De Vlaardingse Gemeenschap, afdeling Vacantiecomité, organiseert een 50 km lange tocht op de schaats. Start vanaf Botenhuis Oosterlee. Ruim 400 deelnemers.

6-7 In Excelsior jongerenweekend van de Christelijk Historische Unie.

6 en 13 In de Stadsgehoorzaal jubileumuitvoering door Tamboers- en Pijperskorps De Pijpers ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan.

*Schaatstocht door het Westland (6 februari).
(Coll. Stadsarchief)*

8 De Erasmusschool, hoofd D.H. Barendregt, heeft een eigen verkeerstafel, vervaardigd door ouders en personeel van de school.

9 Geopend postagentschap Babberspolder, Schimelpenninckstraat 16.

10 Het personeel van Machinefabriek C. de Neeff heeft een personeelsvereniging opgericht.

13 In de Harmonie huldiging van C.J. van Rijswijk door de leerlingen ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan van zijn dansschool.

15 In Excelsior filmavond 'Er komt een vogel gevlogen', georganiseerd door Postduivenvereniging De Adelaar.

De onlangs door de gemeente opgerichte beschutte werkplaats, Oosterstraat 86, officieel in gebruik genomen.

16 De kruidenierszaak van E. Post, Rozenlaan 72, overgenomen door C.G. van Velthoven.

In de Stadsgehoorzaal concert door het Rotterdams Philharmonisch Orkest met gastdirigent Karl Elmendorff en pianosolist Bram Boelee.

17 Tot vice-consul van Denemarken te Vlaarding is benoemd de heer C.M. van Wijngaarden, directeur van de Rotterdamsche Bank N.V. te Vlaarding.

P.G. van Vliet benoemd tot onderwijzer aan de St. Wilibrordusschool.

In de Stadsgehoorzaal muziek- en toneelavond door werkmuziekvereniging Voorwaarts en toneelclub OVU.

In Liefde en Vrede film- en demonstratie-avond van de Vrouwenbond van het N.V.V.

19 Het Bedrijfschap voor Visserijproducten heeft voor de best verzorgde haring van de teelt 1953 in Vlaarding de bedrijfsprijs toegekend aan schipper L. Rog van de VL 83 Cornelis van rederij C. van Toor Hzn.

Op het te Amsterdam gehouden examen van de Stichting Vakexamens Speelgoederen is L. Ligthart geslaagd voor het diploma speelgoedspecialist.

20 M. van der Struijs, onderbaas van de afdeling transport, 40 jaar is dienst van de N.V. Wilton Fijenoord te Schiedam.

In de bovenzaal van Excelsior receptie van wandelsportvereniging Flardinga ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan.

M. Stolk, onderbaas van de constructiewerkplaats, 25 jaar in dienst van Havenbedrijf Vlaarding-Oost.

21 J. van Rij, sergeant-majoor van het Vlaardingse Leger des Heils, is 45 jaar heilsoldaat.

22 Met de slagzin 'U de haring, wij de ton' begint de Ned. Hervormde Gemeente een actie om geld bijeen te

brengeu voor de bouw van nieuwe kerken. De acht wijk-gemeenten zullen trachten zoveel mogelijk haringen aan de man te brengen. Als reder fungeert ds. W.J. Schouten.

T. van der Pluijm, monteur 1e klas, 25 jaar in dienst van de gemeentelijke Energie- en Waterleidingbedrijven.

23 In de Stadsgehoorzaal personeelsavond HVO met optredens van de harmonievereniging, de balletgroep en de toneelgroep.

24 In de Stadsgehoorzaal optreden van politietoneelvereniging Die Flardingha Spelers met een uitvoering van 'De Meid' en 'Brand in de Jonge Jan' van Herman Heijermans.

26 In 1953 bedroeg het aandeel van de Vlaardingse haringexporteurs in de export van haring 16.385.066 kg (27,15% van de landelijke export) met een waarde van f 9.763.123,-.

In Excelsior feestavond voor de medewerkers van het Vacantiecomité.

27 In de Schuilhoek aan de Kortedijk bijeenkomst van de Jongeren Organisatie voor Vrijheid en Democratie (JOVD), afdelingen Vlaardingen, Schiedam en Rotterdam. Spreker is de heer Germain Cnudde van de Belgische Bond van Jong Liberalen.

In Muzanda carnavalsfeestavond.

Maart

1 F. Weber treedt aan als gérant van café-restaurant Boer in de Smalle Havenstraat.

Bij de BPM te Pernis breekt na een enorme ontploffing brand uit in twee tanks. De brand wordt bestreden door de bedrijfsbrandweer van de BPM, bijgestaan door brandweerkorpsen uit Rotterdam en omliggende gemeenten. Ondanks de spiegelgladde wegen door sneeuwval en vorst, spoeden duizenden Vlaardingers zich naar de Maasboulevard om het beangstigende schouwspel te zien.

In Excelsior feestavond van ruitervereniging Die Flardinga Ruiters.

2 In de Stadsgehoorzaal optreden van toneelgezelschap Varia met het stuk 'Aan d'oever van een snelle vliet'.

4 Voorafgaand aan de gemeenteraadsvergadering wordt F. Weiland geïnstalleerd als raadslid.

Op 68-jarige leeftijd overleden ds. G.J. van Vliet, voorganger van de Oud-Gereformeerde Gemeente.

In Excelsior opent mevrouw Th.A. Heusdens-Mansholt de jubileumbazar van het Vlaardings mannenkoor Orpheus. De opbrengst is bestemd voor een studievleugel.

5 Twee dronken Engelse zeelieden hebben op de Westhavenkade een agent van politie neergeslagen. Zij zijn op het politiebureau ingesloten. De politieman heeft een bloedende hoofdwond en vermoedelijk een hersenschudding.

In de Stadsgehoorzaal feestavond van watersportvereniging De Bommeer. Toneelgroep De Rederijkers geeft een voorstelling van de klucht 'Een rare familie'.

6 W. Hoogerboord 25 jaar in dienst van de gemeentelijke Energie- en Waterleidingbedrijven.

8 Onlangs opgericht als afdeling van de landelijke stichting de Commissie voor huishoudelijke- en gezinsvoorlichting. Doel is huisvrouwen voorlichting te geven op huishoudelijk gebied.

In de Harmonie feestavond van gymnastiekvereniging Leonidas-Dovido ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan.

9 Het echtpaar Van Zandwijk 60 jaar getrouwd.

13 In het gebouw van het Leger des Heils in de Baanstraat Geuzenherdenking door het district Vlaardingen van de Nederlandse Vereniging van Ex-Politieke gevangenen.

In de Stadsgehoorzaal optreden van Toon Hermans en zijn gezelschap.

14 Op 49-jarige leeftijd overleden A. van Luyk, algemeen procuratiehouder bij de N.V. Hollandia.

15 Dubbel feest bij slagerij G.F. Herlaar. De slagerij aan de Schiedamseweg bestaat 40 jaar en het filiaal in de Cronjéstraat 25 jaar.

16 In de Stadsgehoorzaal voorstelling van de opera La Bohème van Giacomo Puccini door de Italiaanse Opera, de Compagnia d'Opera Italiano.

Heropening van de gemoderniseerde kapsalon van P. van Eijk op het Van Schravendijkplein.

17 De door wijlen C. Hoogendijk Kzn. nagelaten papieren geschonken aan het Gemeente-archief. De collec-

tie bevat genealogische aantekeningen en brieven van en aan leden van de familie Hoogendijk.

Door de afdeling bevolking van de gemeente een Cito-graaf (ponssysteem) in gebruik genomen.

In Muzanda feestelijke familie-avond van de afdeling Vlaardingen van de Ned. Chr. Bond van Overheidspersoneel.

19 De firma Kofa-Hofstee aan de Hoogstraat 220 opent een nieuwe afdeling dames- en kinderconfectie.

In de Stadsgehoorzaal feestavond van de Chr. Lyceïstenvereniging Universia.

22 In de Harmonie vergadering van de Vlaardingse Middenstandscentrale over de onlangs gepubliceerde

De ponsmachine doet haar intrede bij de afdeling Bevolking van de gemeente (17 maart).
(Coll. Stadsarchief)

middenstandsnota. Spreker is drs. H.J. Neefs uit Amsterdam, secretaris van de textieldetaillistenorganisatie.

24 In de Stadsgehoorzaal optreden van het Surinaams Danstheater, dat een wereldtournee maakt onder auspiciën van de stichting Eerste Surinaamse Conservatorium.

De eerste paal geslagen voor een lagere school aan de Bil-litonlaan.

Tijdelijk station Vlaardingen-Oost in gebruik genomen. Ter voorbereiding van de bouw van een tunnel en een nieuw station worden het huidige haltegebouw en het peron gesloopt.

25 In Muzanda zang- en muziekavond door het Chr. gemengd koor en kinderkoor Prinses Beatrix en accorde-onvereniging Concertino.

A. Swaneveld 25 jaar in dienst van de firma P. de Zeeuw Azn.

In de gymnastiekzaal van het Groen van Prinsterer Lyceum aan de Westhavenkade voorlichtingsavond over de vliegopleiding door de Rijksluchtvaartschool. KLM-vlieger S. Zitteema spreekt over de opleiding tot KLM-vlieger.

C. van Witzenburg, beheerder van Concordia, D. van Ekelenburg en J. Schaar 25 jaar in dienst van de firma H. van Toor Jzn.

De gemeenteraad besluit tot de bouw van een politiebureau met turnzaal aan de Delftseveerweg.

26 J. Zeilstra 25 jaar in dienst van Havenbedrijf Vlaardingen-Oost.

In de Stadsgehoorzaal uitvoering van 'Die Jahreszeiten' van Joseph Haydn door arbeiderszangvereniging De Stem des Volks.

J. Schouten, machinebankwerkersbaas, 25 jaar in dienst van Havenbedrijf Vlaardingen-Oost.

27-3 In de Visbank tentoonstelling van binnen- en buitenlandse encyclopedieën, georganiseerd door boekhandelaar Aart Pontier ter gelegenheid van de boekenweek 1954.

31 Met een jubileumuitvoering in de Stadsgehoorzaal herdenkt mej. Jo Mulder het feit dat 25 jaar geleden het operetteclubje Ons Clubje werd opgericht. Uit dit clubje zijn later voortgekomen Onze Kleintjes, Ons Meisjeskoor,

De Vlaardingse Zangvogeltjes, het Operettekoor en het dameskoor Viva Melodia.

De Vlaardingers K.I. Chardon, L. Lankester, B. van Saus en J. Dorsman zenden een adres aan de leden van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal inzake het opspuiten van de Aalkeet-Buitenpolder en de Broekpolder met baggerspecie uit de Rotterdamse havens.

In verband met haar pensionering neemt mej. P.J. Beugeling afscheid van de Erasmusschool, waaraan zij 40 jaar als onderwijzeres verbonden is geweest.

April

2 Kleywegt's orgelhandel verplaatst van Eendrachtstraat 9 naar Callenburgstraat 74.

Zuivel- en levensmiddelenbedrijf C. van der Ende, P.K. Drossaerstraat 70, bestaat 50 jaar.

3 In het Hollandiaan-clubhuis in park 't Nieuwelant cabaretavond door en voor leden van voetbalvereniging Hollandiaan.

In de bovenzaal van de Harmonie feestavond van de afdeling Vlaardingen van de Ned. Ver. van Postzegelverzamelaars ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan van de landelijke vereniging.

Aan de Groen van Prinstererstraat wordt de eerste steen gelegd voor de nieuwe kerk van de Gereformeerde kerk, art. 31.

In de Stadsgehoorzaal Avro's revue 'Op en Top'. Voor het begin van de voorstelling hebben de artiesten Willy Walden en Piet Muyselaar, gekleed als portier, zich bij de ingang opgesteld om de bezoekers welkom te heten en een 'tip' in ontvangst te nemen. Bij het programmanummer 'Pot voor meneer' blijkt dat zij f 82,91 hebben ontvangen. In totaal hebben zij op deze manier al f 28.580,60 bijgebracht ten behoeve van polioslachtoffers.

Op het tennispark Soenda officiële opening van het tennisseizoen door de onlangs opgerichte tennisclub Soenda.

4 Op 73-jarige leeftijd in Diepenheim overleden Herman Frantsen, oprichter van de Herman Frantsenstichting, werkinrichting en weefkamer voor geestelijk-misdeelden.

5 In Excelsior bijeenkomst, georganiseerd door de R.K. Vrouwenbeweging, de Middenstandsvereniging en de Werknemende middenstand. De psychologe dr. Sis

Heyster spreekt over het onderwerp 'Kinderen in de con-tramine'.

6 In de Harmonie 'Moderevue' door de firma's Van Bever (damesconfectie), Bracco (badkleding), Dijkshoorn (bloemen), Groeneveld (meubelen), Kruiniger (schoenen), Roodenburg (kapper), Verboon (tassen en byoux) en Weerheim (hoeden).

6-7 In Liefde en Vrede bazar van het Chr. gemengd koor Excelsior.

7 In de Bethelkerk herdenkingsdienst onder leiding van ds. W.J. Schouten ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van Tamboers- en Pijperskorps De Pijpers.

In het St. Canisiusziekenhuis te Nijmegen overleden mej. J.A. Huisman, onderwijzeres aan de St. Willibrordus-school.

De oorzaak van de tankbrand op 1 maart jl. op de raf-

Boelhuis wegens opheffing van het boerenbedrijf van A. van der Ende op De Hoogkamer (Nieuwe Vlaardingsche Courant 9 april).

BOELHUIS VLAARDINGEN

H. P. DOLK, Notaris te Vlaardingen, zal wegens opheffing van het bedrijf, op **VRIJDAG 23 APRIL 1954, des morgens om 10 uur**, ten verzoeken van de heer A. VAN DER ENDE op de door hem bewoonde hofstee „DE HOOBKAMER” aan de Zuidbuurtseweg nummer 6 te VLAARDINGEN,

IN HET OPENBAAR TEGEN CONTANTE BETALING VERKOPEN:

zestien kalf- en melkkoeien, vijf drachtige vaarzen, hooiwagens, maaimachine, nieuwe zwatkeerder, merk Lely, melkwagen, omnibusbrik, mestkar, hooischudder, zo goed als nieuwe tweetons mestschouw, kuipen, tobben, een antiek kabinet, diverse meubilaire goederen, koperen melkketel met antieke testen, hool, mest en alles wat voorts ten verkoop zal worden geboden.

Te bezichtigen één uur vóór de verkoping.

finaderij van de BPM is naar alle waarschijnlijkheid het optreden van statische elektriciteit.

In Muzanda optreden van het kinderkoor Jong Leven en het Jongenskoor onder leiding van mevrouw Kath. Verhoeff-Torn met het zang- en spelstuk 'Juffertje Hap'.

9 De politie heeft drie jongens van respectievelijk 14, 11 en 12 jaar aangehouden, die een groot aantal inbraken hebben gepleegd.

H. van der Velden, fluitist bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest, benoemd tot leraar in fluit- en blokfluitspel aan de Vlaardingse muziekschool.

Na een forse uitbreiding heropening van rijwielbedrijf Planeet van A. Heijblom, Billitonlaan 18.

9-27 In de Visbank Paastentoonstelling van werken van kunstschilder O. Herbert Fiedler, georganiseerd door de Commissie voor Beeldende Kunsten.

10 In de Grote Kerk uitvoering van de Johannes-Passion van J.S. Bach door Toonkunst en de Chr. Oratoriumvereniging Gloria in Excelsis Deo.

J.C. Kram, chef van het gereedschapsmagazijn, 25 jaar in dienst van Havenbedrijf Vlaardingen-Oost.

In de Harmonie feestavond van de Alg. Bedrijfsbond voor de meubilerings- en houtbedrijven ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan.

13 De dames van hockeyvereniging Pollux promoveren naar de 4e klasse van de Kon. Ned. Hockeybond.

14 In het Bouwcentrum Rotterdam aanbesteed de bouw van het nieuwe Groen van Prinsterer Lyceum aan de Rotterdamseweg, hoek Van Hogendorpstraat.

15 De hoofdagenten van de gemeentepolitie P. van Spronsen en D. Neutjes bevorderd tot brigadier.

Het Kraamcentrum van de vereniging Het Groene Kruis voor Vlaardingen en omstreken verhuisd van A. Knottenbelsingel 10 naar Schiedamseweg 99.

16 Advertentie:

"Vereniging ter bevordering van Visserij, Handel en Nijverheid zoekt gegadigden voor te verpachten moderne haringkarren op gunstige standplaatsen in de gemeente Vlaardingen (erkenning vereist). Aanmelden uitsluitend schriftelijk: Thorbeckestraat 27."

17 In de Stadsgehoorzaal viert personeelsvereniging ENCK het eerste lustrum onder de titel 'Lustrumklanken 1954'.

19 In de Grote Kerk 'Jeugdavond op Eerste Paasdag', georganiseerd door de Federatie van Chr. jeugdverenigingen Liefde en Vrede. Tot de medewerkenden behoort het Bazuinkorps van CJMV's in Westfalen.

20 In Muzanda voert R.K. toneelvereniging Vondel het toneelstuk 'In 'n andere wereld' op voor de Vlaardingse Zakenstudiekring.

20-24 Padvindingsactie 'Een heitje voor een karweitje'.

21 In De Oude Markt tentoonstelling met ruilbeurs, georganiseerd door vereniging De Verzamelaar.

24 In de Harmonie receptie van voetbalvereniging Fortuna ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan.

*Programmaboekje van de feestelijkheden rond het 50-jarig jubileum van voetbalvereniging Fortuna (24 april).
(Coll. Stadsarchief)*

18112

1904

1954

50 jaar

v.v. „FORTUNA“

Met een speciaal door de Nederlandse Spoorwegen beschikbaar gesteld treinstel brengt de nagenoeg voltallige gemeenteraad, vergezeld door enkele hoofdamttenaren, een tegenbezoek aan de gemeente Geleen.

In het schoolgebouw Emmastraat 45 officiële opening van de nationale schietwedstrijden, georganiseerd door schietvereniging Wilhelmina ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan. Onder de prijzen die beschikbaar zijn gesteld, zijn zilveren medailles van Prins Bernhard, de minister van Oorlog en burgemeester Heusdens, en een zilveren beker van het gemeentebestuur.

Op het bloemencorso in de Bollenstreek behaalt bloemierskunstenaar J. Vogel met twee door hem ontworpen en uitgevoerde wagens een eerste en een tweede prijs.

25 In het R.K. Verenigingsgebouw receptie van RK WIK ter gelegenheid van de promotie van de voetbalclub van de 1e klasse RVB naar de 4e klasse KNVB.

26 In de Stadsgehoorzaal jubileumrevue 'Zeg ter wat van', uitgevoerd door leden van Fortuna ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de voetbalvereniging.

27 De ouderen van de bejaardensociëteit van de Volksbond maken een tochtje naar de bollenvelden.

Zes ondernemende Nederlanders, waaronder stadgenoot Cornelis Kornaat, hebben in de Verenigde Staten het belangrijkste deel van hun opleiding tot vlieger met succes afgesloten. Op Bryan Air Force Base, een vliegbasis van de Amerikaanse luchtmacht, zijn zij onlangs door een Nederlandse officier in het bezit gesteld van de 'vink' der Nederlandse luchtstrijdkrachten. Het daarbij behorende brevet van straaljagervlieger en de zilveren 'wings' van de Amerikaanse luchtmacht hadden zij reeds ontvangen.

28 De gemeenteraad besluit met algemene stemmen opnieuw in beroep te gaan bij de Kroon tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland om volgens de onlangs gewijzigde verordening ontheffing te verlenen aan de Stichting Landverbetering Zuid-Holland van het verbod tot opspuiting van de Aalkeetbuiten- en Broekpolder.

29 H. Wijnhorst en A. van Rees 25 jaar in dienst bij de Coöperatieve Bakkerij en Verbruiksvereniging De Voorloper.

In de raadszaal van het stadhuis aanbesteding van de bouw van de nieuwe stadhuisvleugel langs de Waalstraat, hoek Paterstraat.

In de Stadsgehoorzaal uitvoering door de heren van gymnastiekvereniging Hollandia ter gelegenheid van het 45-jarig bestaan.

In de Visbank opent H.K. van Minnen, wethouder van onderwijs, een onderwijstentoonstelling over de rubberindustrie. De tentoonstelling is bestemd voor leerlingen van de hoogste klassen van de lagere school en heeft ten doel de jeugd kennis te laten maken met de belangrijkste industrieën.

30 Gemeentesecretaris C. van der Linden benoemd tot officier in de Orde van Oranje-Nassau. De eremedaille in zilver is toegekend aan W. Berveling, J. Droppert en P.J. Paauw.

Koninginnedag. Om 7.30 uur reveille door de Jonge Pijpers en de drumband van de Padvinders. Vlaggenceremonie met zang en declamatie voor het stadhuis. Wielervedstrijden in de Babberspolder. Optredens op het Feestterrein, poppenkastvoorstellingen op diverse plaatsen, lampionoptochten in de wijken.

Mei

1 Mej. J.J. Oorebeek 25 jaar in dienst van de Nutskleuterschool aan de Binnensingel.

Collecte ten bate van de kinderuitzending. Opbrengst f 1.520,42.

F. Ranshuijsen, technisch bedrijfsleider, 25 jaar in dienst bij N.V. Levers Zeep Mij.

4 Dodenherdenking. Stille Omgang van de Markt naar de Algemene Begraafplaats, waar bloemen worden gelegd bij het Geuzenmonument, en vandaar naar het Verzetsmonument op het Verploegh Chasséplein. Herdenkingsdiensten in de Oosterkerk, de Joannes de Dooperkerk en het gebouw van het Leger des Heils.

5 Op het veld van Fortuna aan de Floreslaan motorpolowedstrijd tussen de Vlaardingse Meteoren en de Maaslandse Gele Rijders.

In gebouw Jeruel aan de Zomerstraat spreekt de Engelse zendeling K. Lesley over haar werk in het grensgebied van Tibet.

6 In de Oosterkerk bevestiging en intrede van ds. Joh. Lever.

Het bestuur van de Vlaardingse Oudheidkamer en het Visserijmuseum richt een adres aan het college van B.

en W. met suggesties voor een oplossing van het huisvestingsprobleem van de Oudheidkamer.

7 Kapper C.A. de Vette verhuist van Hoogstraat 20 naar Kortedijk 85.

7-8 Op het Feestterrein internationale circusshow door Circus Althof.

8 Geopend Verf- en Glashandel Schilder, Hoogstraat 48.

Clubhuis De Haven viert het éénjarig bestaan. De Stichting Vlaardingse Jeugdgemeenschap biedt een eigen vlag aan.

Eerste steen gelegd voor de nieuwe vleugel van de Nicolaas Beetsschool aan de Rotterdamseweg.

9 Opening van het zeilseizoen door Watersportvereniging De Bommeer.

10 Uit een overzicht van de bevolkingsaanwas in gemeenten met meer dan 25.000 inwoners blijkt dat Vlaardingen in 1953 de snelst groeiende gemeente was.

Actie van de Vereniging voor Veilig Verkeer onder het motto 'Niet het kwade wordt gestraft, maar het goede beloond'. Gekeken wordt of weggebruikers zich gedragen naar de slagzin 'Wees een heer in het verkeer'. De correcte rijders, waaronder burgemeester Heusdens, krijgen een sigaar, voorzien van een bandje met afbeelding van een verkeersbord, en een 'diploma'.

Advertentie:

"Ten onze kantore kan geplaatst worden een pientere jongste bediende. Bij voorkeur met ULO-diploma of 3-jarige HBS. R. Mees & Zoonen, Vlaardingen."

11 In Muzanda culturele avond met optreden van Georgette Hagendoorn en Pierre Verdonck, georganiseerd door de afdeling O & A van Wilton-Fijenoord.

11-13 Verkeersexamen Vlaardingse jeugd.

12 Schietwedstrijden tussen de politiekorpsen van Schiedam en Vlaardingen.

13 De heer C. Baars redt de 11-jarige A. van Zeventer, die niet kan zwemmen, uit de Vlaardingse Vaart.

In de Emmaüskerk concert door een aantal koren, aangesloten bij de Federatie van Zangverenigingen.

*Officiële opening van de jachtwerf en het clubhuis van watersportvereniging De Bommeer (15 mei).
(Coll. Stadsarchief)*

Wethouder J.L. Jonker neemt ontslag als lid van de gemeenteraad.

14 Op het kantoor van notaris Dolk wordt de oprichtingsakte van de Stichting Culturele Kring gepasseerd.

In de Stadsgehoorzaal jubileumuitvoering door het Mannenkoor Wilton Fijenoord ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van Wilton Fijenoord.

15 Op het toernooi om het tafeltenniskampioenschap van Vlaardingen in de turnzaal van het Handelsgebouw wordt HVO-er C. Duyverman kampioen.

C. van der Burg Jzn. herdenkt het feit dat hij 40 jaar geleden zijn arbeid begon als lid van de firma C. van der Burg & Zonen.

In Muzanda bonte avond met bal na door de Vlaardingse amateur-cabaretvereniging 'Non stop'.

Met het hijsen van de clubvlag opent burgemeester Heusdens officieel de jachtwerf en het clubhuis van watersportvereniging De Bommeer.

16 Op de Vaart en Vlieten zeilwedstrijden, georganiseerd door watersportvereniging De Bommeer en de Delftse Watersportvereniging.

Mr. H. Luyken benoemd tot gemeenteraadslid voor de AR.

17 Propagandafilmapavond van het Nederlandse Rode Kruis in De Oude Markt.

21 De Vlaardingse politie heeft een mobilfoon-auto in gebruikgenomen.

Gedeputeerde Staten hebben hun goedkeuring gehecht aan het besluit van de Vlaardingse gemeenteraad om de korenmolenaar aan de Kortedijk te herstellen in de oorspronkelijke staat.

Opening van het Kraamcentrum van de Stichting Het Groene Kruis aan de Schiedamseweg door A. in 't Veld, inspecteur voor de Volksgezondheid.

Aan de vooravond van Vlaggetjesdag kranslegging bij het Vissersmonument op het Monumentenplein (het latere Grote Visserijplein).

22 De zaak in aardappelen, groenten en fruit van M. Moerman, Diepenbroekstraat 135, is overgenomen door M. Klinge.

Vlaggetjesdag. Burgemeester Heusdens hijst de bedrijfswimpel op de VL 83 Cornelis, schipper L. Rog, van

*Demonstratie nettenboeten op Vlaggetjesdag (22 mei).
(Coll. Stadsarchief)*

Rederij C. van Toor Hzn. De boetsters geven een demonstratie nettenboeten.

Een andere wimpelplechtigheid heeft betrekking op de 'busjesactie' ten bate van het hospitaal-kerkschip De Hoop. Ds. Heida reikt de Blauwe Wimpel uit aan de bemanning van de VL 166, schipper Westerdijk, die het grootste bedrag bijeengebracht heeft. Een reportagewagen van de Wereldomroep maakt opnames van de feestelijkheden.

In de Stadsgehoorzaal opvoering van Agatha Christie's thriller 'Flat te huur' door toneelgroep Het Masker van de R.O.V. Shell.

Op het BPM-sportpark De Vijf Sluizen nationale atletiekwedstrijden.

23 In de Remonstrantse kerk aan de Hoflaan afscheidsdienst voor de commandanten van het Leger des Heils, sr.-majoor en mevrouw Bakker-Nebbeling.

24 Op de Koningin Wilhelminahaven luisteren ongeveer 1.000 schoolkinderen met open oren en monden naar schipper W. Spanjersberg, die in onvervalst Vlaardings vertelt over zijn lange loopbaan in de haringvisserij. Deze 'les in de open lucht' is onderdeel van de door het Comité Vlaggetjesdag uitgeschreven opstelwedstrijd.

A.P. Harms 25 jaar in dienst bij de firma C. van der Burg & Zonen.

Onder grote belangstelling verlaten de Vlaardingse haringloggers om 6 uur 's avonds de haven. Zij varen naar IJmuiden om vandaar na 12 uur 's nachts koers te zetten naar de visgronden. In voorgaande jaren hadden de Sche-

*Buisjesdag. De bevolking is uitgelopen om de haringvloot uit te zwaaien (24 mei).
(Coll. Stadsarchief)*

veningse en Katwijkse schepen een grote voorsprong bij de race om de Hollandse Nieuwe.

25 In de Stadsgehoorzaal voert de toneelgroep van CJV Liefde en Vrede het toneelstuk 'Waarvoor leven wij?' op ten bate van de kerkbouwactie van de Ned. Hervormde kerk.

26 De leeszaal van het Gemeentearchief, Raadhuisplein 5, is met ingang van heden iedere woensdagavond van 8 tot 10 uur geopend.

A. Putter benoemd tot onderwijzer aan de Ds. J.D. de Stoppelaarschool.

Tussen de Julianalaan en de Westlandseweg proberen jongens in de avonduren met behulp van lakens voorbijgangers aan het schrikken te maken.

Advertentie:

"Gevraagd: Weeshuis der Hervormden vraagt hulp op de naai- en linnenkamer. Spoedige aanmelding aan het Weeshuisplein 18."

Aan het Verploegh Chasséplein opent wethouder H.K. van Minnen Instituut Schoevers, dag- en avondschool voor kantooropleidingen.

28 Aan de Nijverheidsstraat opent burgemeester Heusdens het nieuwe bedrijf van Houthandel Daan Hoek.

29 Op het terrein aan de Floreslaan jubileumwedstrijd Fortuna 1 – Feyenoord 1 ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van Fortuna. Feyenoord wint met 5-3.

Op het Feestterrein jubileumbuitenconcert door Tamboers- en Pijperskorps De Pijpers.

In de finales om het bridgekampioenschap behalen ir. J.W. Klinkenberg en J.P.B. Verhey Pols het kampioenschap van de 1e klasse.

In de vergaderzaal van het BPM-sportpark De Vijf Sluizen receptie van The Shell Boys ter gelegenheid van hun promotie naar de 4e klasse van de KNVB.

In de zaal van tennispark Soenda feestavond van tafeltennisvereniging HVO ter gelegenheid van het eerste lustrum.

31 In de Stadsgehoorzaal volksconcert door het Rotterdams Philharmonisch Orkest onder leiding van Eduard Flipse.

Afscheid van A. van der Leeden bij de gemeentelijke Handienst in verband met pensionering.

Juni

1 Th.J. Oosterwijk, plv. directeur van N.V. Van Gend & Loos, 25 jaar in dienst van dit bedrijf.

J. Brouwer, hoofd van de Jan Ligthartschool, 40 jaar onderwijzer bij het openbaar onderwijs.

Ir. W.A. den Bakker, directeur van de Eerste Nederlandse Coöperatieve Kunstmestfabriek, viert zijn zilveren ambtsjubileum.

2 Aan de Industrieweg eerste paal geslagen voor de nieuwe fabriek van N.V. Machinefabriek A. Fontijne.

3 In aanwezigheid van het college van B. en W., de gemeentesecretaris en vertegenwoordigers van de Nederlandse Spoorwegen wordt de eerste paal geslagen voor de spoorwegtunnel bij Vlaardingen-Oost.

Een gezelschap Duitse stedenbouwkundigen, die op uitnodiging van de regeringsvoorlichtingsdienst een tournee door Nederland maakt, brengt een bezoek aan Vlaardingen en wordt in de Stadsgehoorzaal welkom geheten door burgemeester Heusdens en de wethouders De Bruijn, Van Minnen en Walstra.

J. Kleijn benoemd tot onderwijzer aan de Willem de Zwijgerschool.

4 De middelbare handelsavondschool Kennis is Macht neemt afscheid van M. Poot, die na een dienstverband van 40 jaar met pensioen gaat.

5 Interkerkelijke jeugdsamenkomst in de Kuiperstraatkerk. Doel: het bevorderen van contact en toenaadering tussen jongeren van gereformeerde gezindte, die tot verschillende kerken behoren.

8 N. Lens 40 jaar in dienst van de firma Dorsman & Odé. Bij deze gelegenheid ontvangt hij de eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

9 De reisvereniging van ouden van dagen in Vlaardinger-Ambacht maakt met vier bussen een uitstapje naar 's-Hertogenbosch.

De gemeenteraad neemt afscheid van wethouder J.L. Jonker. Na een toespraak overhandigt burgemeester Heusdens de penning van de gemeente Vlaardingen in goud aan de heer Jonker.

*Opening van de nieuwe fabriek van Cincinnati Nederland door Z.K.H. Prins Bernhard (15 juni).
(Coll. Stadsarchief)*

10 L. van der Linden, bankwerker, 25 jaar in dienst van Havenbedrijf Vlaardingen-Oost.

12 Vooruitlopend op de officiële opening van de nieuwe fabriek van Cincinnati Nederland N.V. biedt burgemeester Heusdens, in aanwezigheid van de heer F.V. Geier, president-directeur van Cincinnati en de directeur en plv. directeur van Cincinnati Nederland, een marmeren bank aan. Namens het personeel biedt D. Verbrugge een zonnewijzer aan.

In het VFC-sportpark muziek- en sportdemonstraties door de harmonieverenigingen HVO, Sursum Corda en Voorwaarts, de gymnastiekverenigingen Hollandia en LVT, de voetbalverenigingen VFC en Zwaluwen en de tamboers- en pijperskorpsen Jong Excelsior uit Rotterdam, De Jonge Pijpers en De Pijpers.

In de Stadsgehoorzaal muziek- en balletuitvoering door leerlingen van de Vlaardingse muziekschool.

De Stichting Vlaardingse bejaardenzorg houdt een collecte ten bate van de bouw van een clubhuis.

14 De firma IJzermans, die meer dan 150 jaar als reder en haringhandel in Vlaardingen gevestigd is, gaat zijn activiteiten verplaatsen naar Scheveningen.

Drie mijnenvegers van de Koninklijke Britse Marine bezoeken Vlaardingen. Na aankomst in de Koningin Wilhelminahaven brengen de consul-generaal en enkele officieren een officieel bezoek aan het gemeentebestuur. Hierna volgt een tegenbezoek van het gemeentebestuur aan boord van de mijnenvegers.

15 De Nederlandse Kappersbond, afdeling Vlaardingen, bestaat 50 jaar. De aangesloten kappers vieren dit jubileum met een busexcursie.

Officiële opening van de nieuwe fabriek van Cincinnati Nederland N.V. aan de Schiedamsedijk door Prins Bernhard.

H. van Dorssen, chef-boekhouder, 40 jaar in dienst van de firma C. van der Burg & Zonen.

16 In dichte mist wordt de VL 142 Voorwaarts, schipper L. Kuiper, aangevaren door de KW 147. Het schip maakt water, maar kan pompend boven water worden

gehouden. Met assistentie van de KW 147 en de VL 115 vaart het schip naar Aberdeen.

17 In de Stadsgehoorzaal wordt aan de opvarenden van de Engelse mijnenvegers een cabaretavond aangeboden door het gemeentebestuur.

In het VFC-sportpark motorpolowedstrijd tussen de plaatselijke Meteoren en de Thunderjets uit Breda.

18 Gevestigd Accountantskantoor A.H.P. Sigterman, Delftseveerweg 39d.

J. de Winter, chef-touwslager, 35 jaar in dienst van N.V. De Oude Lijnbaan.

Met een feestprogramma van een week viert het Vlaardings mannenkoor Orpheus zijn gouden jubileum.

Kapsalon Roodenburg, Eendrachtstraat 2, bestaat 50 jaar.

19 Zevende internationale Haringrit, georganiseerd door Motor- en Autoclub Vlaardingen. De ruim 1.000 deelnemers worden op het stadhuis ontvangen door locoburgemeester H.K. van Minnen. In het Handelsgebouw worden broodjes haring geserveerd door meisjes van de huishoudschool. 's Avonds défilé langs het Handelsgebouw en een feestprogramma op het Feestterrein.

In het kader van de feestelijkheden rond de Haringrit is het nieuwe gebouwencomplex van Cincinnati van 14.30 – 16.30 uur te bezichtigen door het publiek.

*De salonboot Kasteel Staverden verlaat de Buitenhaven voor een zesdaagse tocht voor chronisch zieken (21 juni).
(Coll. Stadsarchief)*

21 Het Ned. Rode Kruis organiseert een zesdaagse boottocht voor chronisch zieken.

21-25 Avondvierdaagse en jeugdavondvierdaagse, georganiseerd door wandelsportvereniging Flardinga.

22 Op het bouwterrein aan de Van Hogendorpstraat/Rotterdamseweg wordt de eerste paal voor de bouw van het Groen van Prinstererlyceum geslagen door de jongste leerling, de 12-jarige Frank Kwakkelstein.

In het kerkgebouw van de Chr. Gereformeerde kerk aan de Emmastraat viert ds. Driessen zijn 75e verjaardag.

25 Tijdens een lunch met het college van B. en W. deelt de directie van Cincinnati Nederland N.V. mee dat zij de gemeente Vlaardingen enige gebrandschilderde ramen zal schenken voor het trappenhuis van de nieuwe noordvleugel van het stadhuis. De Vereniging voor Ziekenverpleging ontvangt een geldbedrag ten behoeve van het ziekenhuis.

In de Grote Kerk zullen in de maanden juli en augustus en de eerste twee weken van september als proef vroege diensten worden gehouden van 8 – 9 uur. Door de vele nieuwingekeomenen zijn de ochtenddiensten overvol.

Het bedrijf Marmerwerken en Steenhouwerij van C. Groenewegen, Emmastraat 9, overgenomen door J. de Vries.

26 In Liefde en Vrede receptie ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van het Tamboers- en Pijperskorps De Pijpers.

Het personeel van Van Toor's Oliegoed- en Confectiefabrieken maakt een uitstapje naar Berg en Dal en de Westerbouwing.

In Excelsior receptie van het 50-jarige Orpheus. De belangstelling is overweldigend.

Kapsalon J. Schilder, Van Schravendijkplein 28, bestaat 25 jaar.

28 Op de in Den Haag gehouden brandweerwedstrijden voor Zuid-Holland behaalt een groep van de Vlaardingse Vrijwillige Brandweer onder leiding van onderbrandmeester J. Spuijbroek de eerste prijs in groep 2 en de wisselprijs.

*De jongste leerling van het Groen van Prinstererlyceum, Frank Kwakkelstein, slaat de eerste paal voor het nieuwe schoolgebouw (22 juni).
(Coll. Stadsarchief)*

30 In een volle Stadsgehoorzaal uitvoering door het gouden Orpheus.

Opening van de nieuwe turnzaal bij de Dr. Colijnschool aan de Huijgensstraat.

De werf I.S. Figee levert twee nieuwe schepen af, de motorsleepboot Bolnes 17 en een duwboot voor Shell Tankers Ltd in Londen.

Juli

1 Mej. P. Bok benoemd tot onderwijzeres aan de Hugo de Groot school.

In de gemeenteraadsvergadering wordt M.H.L. Weststrate benoemd tot wethouder in de vacature Jonker.

Mej. J. van Aken 35 jaar als verkoopster in dienst van de firma Dulfer.

J. van 't Hoff benoemd tot onderwijzer aan de Meidoorn school.

Mej. E. Voorbrood, verloskundige, viert haar 45-jarig jubileum.

Beëdiging en installatie van het nieuw benoemde raadslid mr. H. Luijken.

In de Stadsgehoorzaal jubileumuitvoering van Leonidas-Dovido met medewerking van de Zweedse damesploeg Huskvarna Gymnastikförening en de herenploeg van Stockholms Gymnastikförening.

3 A. Huijzer, ketelmaker, 25 jaar in dienst bij Havenbedrijf Vlaardingen-Oost.

Tot besluit van de feestweek van het gouden Orpheus genieten ongeveer 1.000 kinderen 's middags op het Feestterrein van de jeugdvoorstelling en 's avonds ongeveer 2.500 toeschouwers van het variétéprogramma.

4 Het echtpaar J. de Willigen-Van der Borden 50 jaar getrouwd.

5 De winkeliers aan de Billitonlaan kampen na enkele jaren al met ruimtegebrek. L. Pronk heeft zijn zaak in huishoudelijke artikelen en speelgoed inmiddels uitgebreid door bijtrekking van de tuin.

Oud-stadgenoot A. van Santen, kolonel der Grenadiers, bij Koninklijk Besluit benoemd tot adjudant van Hare Majesteit de Koningin in buitengewone dienst.

7 Aan 672 meisjes en jongens, die aan de verkeerswedstrijden hebben deelgenomen, wordt het diploma uitgereikt.

In de aandeelhoudersvergadering van de N.V. Exploitatie Mij. Vlaardingen wordt de heer E.R. Horst te Vianen per 1 januari 1955 benoemd tot directeur van het in aanbouw zijnde hotel aan de Maasboulevard.

8-10 Op het Feestterrein voorstellingen van het circus Jos Mullens.

9 Aan de door het Comité Vlaggetjesdag georganiseerde opstelwedstrijd namen ongeveer 1.000 jongens en meisjes deel. Het winnende opstel over Vlaggetjesdag is geschreven door Arie Brons.

10 Het Bevrijdingskoor onder leiding van dirigent Jan de Peinder behaalt op een concours in Dordrecht de eerste prijs in de afdeling uitmuntendheid.

14 Officiële opening van de Dr. Bavinckkleuterschool.

15 Aan de Vaartweg slaat oud-wethouder J.L. Jonker de eerste paal voor het flatgebouw Vaartzicht. Het is het eerste bouwwerk in de vrije sector.

16 Ds. H. Rijksen te Middelburg heeft het beroep naar de Gereformeerde Gemeente in het Westnieuwland aangenomen.

17 Opening van het nieuwe pand van transportbedrijf Gebr. Hooymeyer aan de Nijverheidsstraat.

Garage P. van der Vlies verplaatst van de 1e Van Leyden Gaelstraat 29 naar Nijverheidsstraat 10.

Pijpersdag in het kader van de jubileumfeestelijkheden van De Pijpers. Hieraan wordt deelgenomen door diverse korpsen. 's Middags een geslaagd optreden in de Stadsgehoorzaal. Het geplande défilé op de Markt en het optreden in het VFC-sportpark kunnen door de aanhoudende regen niet doorgaan.

21 De Chr. Huishoudschool aan de Van Hogendorp-laan officieel geopend door mej. J.F. Beumer, inspectrice voor het nijverheidsonderwijs.

22 In de Stadsgehoorzaal voorstelling van het Hemelbed van Jan de Hartog door Lily Bouwmeester en Frits van Dongen.

23 De gemeente Terheijden, die tijdens de Tweede

Wereldoorlog en de watersnoodramp in 1953 veel hulp en bijstand heeft ontvangen van de gemeente Vlaardingen, heeft voor de nieuwe vleugel van het stadhuis een elektrische klok toegezegd.

24 De kaartclub van ROV Shell organiseert in sportpark De Vijf Sluizen een klaverjastoernooi, waaraan 260 personen deelnemen.

28 De firma IJzermans & Co schenkt het oudste gedeelte van zijn bedrijfsarchief aan het Gemeentearchief.

In de Stadsgehoorzaal optreden door het Amsterdams Kindertoneel met 'Bulletje en Bonestaak'.

Eerste steen gelegd voor het Dierentehuis aan de Van Lindendijk van den Heuvelweg door mevrouw M. Schot.

29 Bij de werf I.S. Figee is het kustwachtschip Pat 4, bestemd voor de Indonesische regering, te water gelaten.

Benoemd tot hoofd van de in aanbouw zijnde openbare Dr. A. Plesmanschool aan de Ambonlaan de heer J.H. Prinsen.

30 Advertentie:
"De geslaagden van de Chr. Middenstandscursus 1953-'54 danken hierbij de leraren A. de Weger en P. van der Vaart voor het genoten onderwijs."

In de Stadsgehoorzaal officiële opening van de Paletmanifestatie 1954, die tot 22 augustus wordt gehouden in de Harmonie onder het motto 'Vlaardingen, zoals het was, is en werkt'. Voor dit culturele evenement zijn 180 schilderijen, tekeningen en aquarellen ingezonden.

31 Op de Markt opening van de vakantieweken met toespraken van respectievelijk wethouder H.K. van Minnen en burgemeester J. Heusdens. Daarna wordt de vlag van de Vlaardingse Gemeenschap naar de torenomloop gehesen en gaan acht grote ballonnen de lucht in.

31-14 In het Handelsgebouw miniatuurspoorwegaanleg en miniatuurlunapark.

In het Hof, het Oranjepark en de Visbank een door de Stichting Kunst en Gezin ingerichte beeldenexpositie.

Augustus

2 In de Voorstraat zeepkistenrace en op het Feestterrein ruitersportfeest door Die Flardinga Ruiters.

3 In het VFC-sportpark voetbaltoernooi, waaraan deelnemen elftallen van gemeenteraadsleden, politieve-

teranen, Universia en pers. Na een 1-1 stand tussen Universia en Hermadad winnen de politiemannen met het nemen van strafschoppen.

4 Op het Feestterrein optreden van Cees de Lange en andere artiesten.

5 Vier Italiaanse operasterren, de sopraan Beatrice Presiosa, de mezzo-sopraan Maria Teresa Mandalare, de tenor Luigi Rumbo en de bariton Mario Bolaffio, treden op in de Stadsgehoorzaal.

6 Eén van de beelden in het Oranjepark, een vrouwelijk naakt, is van zijn voetstuk geworpen en ernstig beschadigd.

Opgericht Winkeliersvereniging Van Hogendorplaan.

C.P. van Reeve, 2e Van Leyden Gaelstraat 43, is een nieuw taxibedrijf begonnen onder de naam Taxibedrijf Spoorwijk. De garage is gevestigd in de Azaleastraat.

De nieuwe rolschaatsbaan aan de Insulindesingel officieel overgedragen aan de Stichting Vlaardingse Speeltuinen.

7 Drumbandconcours voor de jeugd met zelfgemaakte instrumenten. Voorafgegaan door Sursum Corda wordt een rondwandeling door de stad gemaakt.

11 Op het Feestterrein kinderoperetmiddag onder leiding van mevrouw K. Verhoeff-Torn met het sprookje Doornroosje.

14 Collecte voor het Groene Kruis, het Wit-Gele Kruis en het Oranje-Groene Kruis. Opbrengst f 1.175,-.

Op het Feestterrein middagvoorstelling door het kindercircus Tijn Uilenspiegel. 's Avonds bezoeken duizenden mensen de variété-avond door Kees Manders en zijn medewerkers.

Reclamestunt van Albert Heijn. Op een voetbalterrein aan de Parallelweg landt een AH-helikopter om een mand met boodschappen te bezorgen bij een klant.

16 De wedstrijdfietsstocht met versierde fietsen wordt in verband met de regen in de garage van de gemeentereniging gehouden.

In verband met het slechte weer zullen de vakantieweken met enkele dagen worden verlengd om de programma-punten, die moesten worden afgelast, alsnog een kans te geven.

Uw boodschappen per Helicopter thuisbezorgd!

Landt Enteringsmorgen 14 Augustus 1954 op het voetbalterrein aan de Parallelweg.

Het beeld van de toekomst?

Waarheen en hoever de opvoering en de verbetering van de techniek in het moderne luchtverkeer ons zullen brengen, is niet te voorspellen. Steeds betere, snellere en efficiënter machines volgen elkaar regelmatig op. Albert Heijn, het vooruitstrevende kruideniersbedrijf in Nederland, geeft nu reeds een demonstratie van datgene wat ons in de toekomst mogelijk staat te wachten, n.l.:

UW BOODSCHAPPEN PER HELICOPTER THUISBEZORGD!

Deze week zullen n.l. in een aantal plaatsen in Nederland aan enkele afnemers de boodschappen op deze wijze worden thuisbezorgd. De Albert Heijn Helicopter komt, weersomstandigheden voorbehouden, MORGEN boven de plaats waar U woont en landt die dag tussen 9.20 - 9.50 uur op het Voetbalterrein naast de B.P.M. en Leverzeep Mij. Tijdens de landing waardebonnen met verrassingen voor de jeugd en ouderen

**LET OP DE
ALBERT HEIJN HELICOPTER**

Hij komt in de plaats van Uw inwoning.

Reclamestunt van Albert Heijn (14 augustus).
(Coll. Stadsarchief)

Op de Nenijosintelbaan behaalt Willy Ketting van atletiekvereniging VFC de eerste prijs op het nummer verspringen dames C met een sprong van 4.80 meter. Zij promoveert hierdoor naar klasse B.

Advertentie:

"Verloren: Vulpen zonder dop, tussen Visbank en Laven-
delstraat. T.b.t.b. T.A. Vogel, Lavendelstraat 10b."

De elfjarige Max de Goede redt een driejarig meisje uit de Vlaardingse Vaart.

De 10.000e bezoeker van de expositie in het Handelsge-
bouw, de heer A. van Doorn, wordt met een bloemstukje
verwelkomd door het Vacantiecomité.

17 De schoenmakerij van H. Bakker Rzn., Ridder-
straat 61, bestaat 40 jaar.

Op het Feestterrein optreden van zes jazzgezelschappen

met oude en nieuwe jazzmuziek.

18 J.J. Kolpa, directeur van de Dienst Gemeentewer-
ken, na een langdurige ziekte overleden.

19 Als besluit van de verlengde vakantieweken op het
Feestterrein optreden door het Engelse muziekgezelschap
The Norman Memorial Youth Band met een programma,
getiteld 'Youth on parade'. Helaas zorgt de regen voor een
gering bezoekersaantal.

20 Het taxibedrijf van C. van Roon's automobielbe-
drijf overgenomen door Snel-Taxi-Peters, 1e Van Leyden
Gaelstraat 19.

In het Handelsgebouw aanbesteding van de bouw van de
derde vleugel van het nieuwe stadhuis, gelegen langs de
Schoolstraat.

22 L. van der Plaats, die lange tijd gedichtjes schreef
in de Nieuwe Vlaardingsche Courant, op 85-jarige leeftijd
overleden.

25 Voor de gemeente heeft de gemeentearchivaris van
de firma H. Maarleveld een collectie koperen en tinnen
voorwerpen gekocht, die gedurende drie generaties in het
bezit van de firma was.

26 De heer M. Romaine, president-directeur van Cin-
cinnati Nederland N.V., benoemd tot officier in de Orde
van Oranje-Nassau. Tijdens zijn afscheidsreceptie, in de
kantine van het bedrijf, ter gelegenheid van zijn terugkeer
naar de Verenigde Staten, speldt burgemeester Heusdens
de versierselen, behorende bij deze onderscheiding, op. In
de raadzaal van het stadhuis, later op de dag, biedt de heer
Romaine een ontwerp voor een gebrandschilderd raam
voor de hal van het nieuwe stadhuis aan.

27 Gevestigd G. Molendijk, tandarts, Kethelweg
103a.

28-30 Het Vlaardings Dubbelmannenkwartet brengt een
driedaags bezoek aan de Kwartet Verein Clocke te Ho-
henlimburg.

29 De nieuwe katholieke noodkerk in de Meidoorn-
straat ingewijd door R. Reijnen, Deken van Schiedam.
Daarna installatie van pastoor L. Sluys als pastoor van de
Parochie van de H. Geest.

30 In aanwezigheid van het voltallige college van B.
en W. wordt op het in aanbouw zijnde hotel aan de Maas-
boulevard de vlag gehesen ten teken dat het hoogste punt
is bereikt.

31 Het postagentschap in de Schimmelpenninckstraat wordt gesloten en zal worden heropend aan de Van Hogendorpstraat 99, zodra de in aanbouw zijnde panden in gebruik worden genomen.

Op het terrein van Die Flardinga Ruiters springconcours om het streekkampioenschap door de ruiterverenigingen uit Vlaardingen, Maasland en Schipluiden.

In het Hof concert door de Koninklijke Militaire Kapel onder leiding van kapitein R. van Yperen.

September

1 Het echtpaar W. van Straten-Van 't Hoff 55 jaar getrouwd.

Als nieuwe bevelvoerende officieren van het Leger des Heils zijn aangesteld de kapiteins Bergsma in de plaats van de kapiteins Sneep, die om gezondheidsredenen tijdelijk uit actieve dienst treden.

A.H. Benner benoemd tot hoofd van de St. Barbara-school.

2 Het kerkgebouw van de Gereformeerde Kerk, art. 31 K.O., op de hoek van de Groen van Prinstererstraat en

*Zendingling Govert Maan op Halmaheira, waar hij 20 jaar werkzaam was (16 september).
(Coll. Stadsarchief)*

de Dr. Abraham Kuypersstraat, officieel in gebruik genomen.

3 De oplevering van het tweede complex winkels aan de Van Hogendorpstraat loopt vertraging op. De huren zijn vastgesteld op f 25,- voor de winkels, f 12,- voor de bovenwoningen en f 14,- voor de bedrijfsruimten.

6 Officiële opening van de openbare lagere Meidoornschool aan de Meidoornstraat.

7 De gemeenteraad besluit het nieuwe zwembad de naam 'Kolpabad' te geven, naar de onlangs overleden directeur van Gemeentewerken.

9 In Excelsior feestavond van de bejaarden-breiclub van de Unie van Vrouwelijke Vrijwilligers, afd. Vlaardingen, ter gelegenheid van het vijfjarig bestaan.

11 Collecte ten bate van het Koningin Wilhelmina-fonds voor de kankerbestrijding. Opbrengst f 3.096,79.

13 Opgericht op initiatief van de Vlaardingse Speeltuinen een, nog naamloze, rolschaatsclub.

Tot directrice van het rusthuis, dat deel zal uitmaken van het flatgebouw aan de Burgemeester Pruissingel, is benoemd mej. M.C.M. Prins.

N. van der Vaart, kuiper, 35 jaar in dienst bij de firma P.H. van Abshoven, rederij en haringhandel.

Bij graafwerk achter slagerij H. Bezemer, Kortedijk 106, wordt een gevelsteen uit de 17e eeuw met de afbeelding van een boom en een vos opgegraven. De heer Bezemer schenkt de steen aan het Gemeentearchief.

14 In het kerkenraadskantoor van de Ned. Hervormde kerk aan de Maassluisdijk aanbesteding van de bouw van een kerkgebouw aan de Billitonlaan.

In de bovenzaal van de Harmonie lezing door oud-gemeentearchivaris M.C. Sigal over het culturele leven in Vlaardingen in vroeger tijden, georganiseerd door A. Pontier als onderdeel van de serie 'Ontmoetingen met Vlaardingse auteurs'.

16 De in Vlaardingen geboren oud-zendingling Govert Maan op 85-jarige leeftijd overleden te Hilversum. Als Vlaardingse boerenzoon kreeg hij op 19-jarige leeftijd, toen hij op weg was met een vracht veevoer van Vlaardingen naar Schiedam, plotseling roeping om zendingling te worden. Na zeven jaar stapte hij op de boot naar zijn eerste zendingsterrein op Zuid-Celebes.

17 Opening van de nieuwe drogisterij Van der Goot en het postagentschap Babberspolder, Van Hogendorplaan 99.

18 Collecte voor de gezamenlijke TBC-fondsen. Opbrengst f 1.964,37.

Als afsluiting van de feestelijkheden ter gelegenheid van het zilveren jubileum wordt voor het stadhuis op de Markt een taptoe gehouden door het Tamboers- en Pijperskorps De Pijpers.

21 In het kerkenraadskantoor van de Ned. Hervormde kerk aanbesteding van de bouw van een kerkgebouw aan de Van Hogendorplaan.

22 In de afslagzaal van het Handelsgebouw wordt aan 198 B.B.-leden een diploma uitgereikt.

23 J. Boot, boorder-kotteraar, 25 jaar in dienst van Havenbedrijf Vlaardingen-Oost.

J. Verburgh 25 jaar in dienst als sluiswachter bij het Hoogheemraadschap Delfland.

24 Opening van aardappelen-, groenten- en fruithandel L.A. Buitelaar, Van Hogendorplaan 111a.

25 In Muzanda muziekshow door de Vlaardingse Ontspanningsvereniging.

27 In de Stadsgehoorzaal opvoering van de operette 'Sag' beim Abschied leise Servus' door het Hoofdstad Operettegezelschap.

J. Korpershoek, Vlaardings schaakkampioen sinds 1942, opnieuw de beste.

Opgericht de Stichting Neutrale Kleuterscholen door Volksonderwijs, de Kleuterhof en het departement Vlaardingen van de Mij. tot Nut van 't Algemeen.

In Sportpark De Vijf Sluizen politiesportdag, georganiseerd door de Vlaardingse politiesportvereniging.

28 Op initiatief van de Sociale Raad is een plaatselijk comité van Internationale Vluchtelingenhulp opgericht.

De Stichting Tuberova start de tweede ronde van het bevolkingsonderzoek op tuberculose. Burgemeester Heusdens neemt als eerste plaats op het apparaat.

In de gereformeerde Oosterkerk aan de Schiedamseweg bevestiging en intrede van ds. H. Rijkse.

Beschuifabriek Het Beschuitje aan het Westnieuwland gaat in vlammen op (2 oktober).

(Foto A.J. van Druten, Coll. Stadsarchief)

29 De R.K. Vrouwenbeweging opent het winterseizoen met een feestavond in de Stadsgehoorzaal.

30 De Stichting Culturele Kring stelt zich voor aan het publiek met een concert door het Utrechts Stedelijk Orkest.

Oktober

1 De wachtmeesters bij de Rijkspolitie te water G. Malipaard en J.C. van der Hilst vieren hun zilveren jubileum in rijksdienst.

Opening van dames- en herenkapsalon Geja, Van Hogendorplaan 105a.

P. Zoutendijk viert zijn zilveren ambtsjubileum als koster van de Grote Kerk.

2 In de kantine van de brandweerkazerne officiële opening van het nieuwe dierentehuis aan de Van Linden van den Heuvellweg door burgemeester Heusdens.

Felle brand verwoest Het Beschuitje, de beschuifabriek van de firma Ten Kate aan het Westnieuwland.

3 Met het ingaan van de winterdienstregeling van de Nederlandse Spoorwegen wordt de frequentie van de dienst Rotterdam-Maassluis op werkdagen uitgebreid tot een halfuurdienst.

5 In de Stadsgehoorzaal judo- en jiu-jitsu-demonstratieavond van sportschool Van Gorsel. Enkele bekende judoeraren en hun leerlingen, waaronder Anton Geesink, zijn aanwezig.

6 Opening van het nieuwe schoenherstellersbedrijf A.L. Dekkers, Adriaan Pauwstraat 10.

In het R.K. verenigingsgebouw lezing door broeder Marcolinus over 'Wichelroede en aardstralen', georganiseerd door de afdeling Vlaardingse van de Katholieke Arbeiders Beweging.

Aan de vooravond van de echte raadsvergadering eerste bijeenkomst van de jeugdgemeenteraad, die door burgemeester Heusdens wordt geïnstalleerd.

8 Opening van banket- en chocolateriebedrijf Maison Korpershoek, Van Hogendorplaan 113a.

Opgericht biljartvereniging Tot Leringhe ende Vermaeck (LEV).

9 In de Stadsgehoorzaal jubileumavond van The Kiliwa Hawaiians ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan.

11 Start van de actie 'Een Heitje voor Heintje'. De opbrengst is bestemd voor een afscheidscadeau aan Heintje Davids, die op 16 oktober zal optreden in de Stadsgehoorzaal.

In Excelsior afscheid van mej. L.C.C. Hakbijl, onderwijzeres aan de Juliana van Stolbergsschool, die na een 45-jarige loopbaan in het onderwijs met pensioen gaat.

13 K. Riedijk, chef van de afdeling Koelkamer, 40 jaar in dienst bij N.V. Hollandia.

15 Geopend dameskapsalon Liebrechts, Billitonlaan 26.

Officiële opening van de nieuwe vleugel van de Nicolaas Beetsschool aan de Rotterdamseweg.

J. Traas benoemd tot bedrijfsleider van het nieuwe Kolpabad.

Opening van de winkel in uurwerken, goud en zilver De Loupe van J. de Bruyn, Van Hogendorplaan 103.

Opening van N.V. Kolenbron, het bestelkantoor van de Vlaardingse brandstofhandelaren, Van Hogendorplaan 123a.

16 In de Stadsgehoorzaal optreden van Heintje Davids. Na de voorstelling huldigingstoespraken namens het gemeentebestuur, de Stichting Stadsgehoorzaal en het comité van het Vlaardingse publiek, en overhandiging van cadeaus.

De bakkerswinkel van C.B.F. Rothschenk, Hoogstraat 54, wordt opgeheven. De straatwijk gaat gewoon door.

16-31 In de Visbank schilderijtentoonstelling 'Start' met werken van jonge schilders.

18 A.J. van der Kooy 40 jaar in dienst van N.V. Hollandia.

C. van der Velden, conciërge van het Handelsgebouw, 25 jaar in dienst van de gemeente.

19 In de serie 'Ontmoetingen met Vlaardingse auteurs' bijeenkomst met Nico Molenkamp en Nel Verschoor-van der Vlis.

20 Nabij Rijksweg 20 steekt wethouder T. de Bruijn de eerste spade in de grond voor de aanleg van de Westwijk, die circa 20.000 mensen huisvesting zal gaan bieden.

In de Stadsgehoorzaal wordt het 60-jarig bestaan van de Ned. Chr. Beambtenbond op feestelijke wijze herdacht.

J.C. Smith, voorheen Dayer 1, opent zijn nieuwe kapsalon op Dayer 4.

Afscheid van mej. L.C.C. Hakbijl, onderwijzeres aan de Juliana van Stolbergsschool (11 oktober).
(Coll. Stadsarchief)

22 De openbare lagere Dr. A. Plesmanschool officieel geopend. De KLM biedt een portret van wijlen dr. Plesman aan.

23 In de Stadsgehoorzaal propagandafeestavond van de afdeling Vlaardingen van de Alg. Ned. Metaalbedrijfsbond.

Het landelijk comité 'Vluchtelingenhelp 1954' doet een beroep op de bevolking om één uurloon af te staan ten gunste van de vluchtelingen. De in Vlaardingen gehouden collecte brengt ruim f 4.305,- op.

De enkele weken geleden opgerichte B.B.-wandelgroep Vlaardingen behaalt op de achtste Rode Kruis Mars in Den Haag de tweede prijs.

25 In de Harmonie spreekt G. Nabrink voor de gemeenschap Vlaardingen van het Humanistisch Verbond over 'Humanisme en Opvoeding'.

27 Het schoolkorps Natuurbescherming begint zijn activiteiten. Schoolklassen melden zich bij de gemeentelijke plantsoenendienst om behulpzaam te zijn met het planten van bloembollen en het onderhoud van plantsoenen.

28-29 In Excelsior viert Oranjevereniging Pro Regina het 30-jarig bestaan.

31 Op 58-jarige leeftijd overleden L. Bolderheij, administrateur van de gemeentelijke Volkskredietbank en diaken van de Gereformeerde kerk.

November

1 P. Lalleman benoemd tot directeur van het PTT-postkantoor.

Burgemeester en wethouders hebben de bedrijfsleider van de Stadsgehoorzaal oneervol ontslagen in verband met onregelmatigheden bij de kascontrole.

Het Vlaardings politiekorps neemt afscheid van mevrouw A. van Minnen-Meyer, die ruim 33 jaar als werkster werkzaam was op het politiebureau.

Zuivelhandel A. Moerman, Vondelstraat 14, bestaat 30 jaar.

2 Voor de leden van het Vlaardings Kunstcentrum geeft de Haagse Comedie in de Stadsgehoorzaal een voorstelling van Schillers drama 'Maria Stuart'.

Voor het Instituut voor Arbeiders Ontwikkeling houdt D. van Sijn in Excelsior een lezing met filmbeelden over 'Marokko, de tuin van Allah'.

3-6 In de Harmonie vogeltentoonstelling, georganiseerd door de afdeling Vlaardingen van de Ned. Bond van Vogelliefhebbers.

4 De schoenmakerij van J. Lengton, 1e Van Leyden Gaelstraat 91, bestaat 50 jaar. Naar schatting 150.000 paar schoenen zijn in die periode gerepareerd.

L. Knoop, voormalig hoofd van de afdeling bevolking en militaire zaken, overleden na een val van de marmeren trap in de nieuwe vleugel van het stadhuis.

H. Steenhoek 35 jaar in dienst van de firma Wed. D. van Heusden.

5 Het 'uitgaansleven' in Vlaardingen is een attractie rijker geworden. In restaurant Boer kan 's avonds een kopje koffie worden gedronken met muzikale begeleiding door de Rotterdamse pianist/accordeonist Harry Wijnstegers.

6 Op 80-jarige leeftijd overleden ds. W. de Rover, predikant van de Vrije Gereformeerde Gemeente.

7 In de St. Joannes de Dooperkerk Solemne Hoogmis ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van de Katholieke Arbeidersbeweging.

9 In de Stadsgehoorzaal feestavond van de Kon. Ned. Middenstandsbond ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan.

10 Opgericht Schoonmaakbedrijf Vlaardingen door glazenwassersbedrijf J. Poot en H. Mommers.

12 Advertentie:

"Burgemeester en wethouders van Vlaardingen roepen gegadigden op voor het huren van een KAPPERSSALON annex sigarenkiosk en een TOKO in de hall van het flatgebouw voor bejaarden aan de Burgem. Pruissingel, alhier. Nadere inlichtingen worden verstrekt door de administrateur van het flatgebouw voor bejaarden, Lijnstraat 2a, Vlaardingen."

De textielhandel van de firma Wed. A. van Leeuwen, Voorstraat 31, overgenomen door Textielhandel M. van der Schaft en Zonen, Rijkstraat 9.

13 In de Stadsgehoorzaal optreden van de Dutch Swing College Band onder leiding van Peter Schilperoort.

Sint Nicolaas zal hier ongetwijfeld wel slagen (Nieuwe Vlaardingsche Courant 26 november).

In Muzanda optreden van L. van Dijk's Amusementsorkest.

G. Boelen 50 jaar in dienst van de N.V. Hollandia.

Op het terrein tussen Cincinnati-Nederland en Wilton-Fijenoord vliegerwedstrijd, georganiseerd door clubhuis De Haven.

17 Graveerinrichting Madern in de Adriaan Pauwstraat geopend door P. van den Broek, directeur van Patrimonium's Woningen.

Winkelcentrum Van Hogendorpplan officieel geopend door het hijsen van de Nederlandse en de Vlaardingse vlag door loco-burgemeester H.K. van Minnen en wethouder T. de Bruijn.

Op 83-jarige leeftijd overleden J. van Driel, oud-gemeenteraadslid en oprichter en erevoorzitter van muziekvereniging Voorwaarts.

19 Geopend Brillenspecialist Van der Meer, Westhavenkade 11.

In de Stadsgehoorzaal optreden door het Rotterdams Kindertoneel met het sprookje 'Roodkapje en de wolf'.

20 In de Stadsgehoorzaal feestavond van de Alg. Ned. Bouwbedrijfsbond ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan.

24 Aankomst van Sint Nicolaas aan de Maasboulevard, triomftocht door de stad en ontvangst op het stadhuis.

25 Mej. A. Visser 25 jaar als werkster werkzaam bij het gemeentelijke Energie- en Waterleidingbedrijf.

De restauratie van het Kolpabad is verpacht aan J. Brouwer.

25-27 In het Handelsgebouw postzegeltentoonstelling, georganiseerd door de afdeling Vlaardingen van de Ned. Ver. van Postzegelverzamelaars en Shell postzegelvereniging Pernis.

J.H. Hoekstra, 1e molenaar, 25 jaar in dienst van De Hollandse Pelmolen.

Deze St. Nicolaas

zult U zich 25 jaar herinneren als Uw keus valt op de

Pelikan
set

Deze St. Nicolaas wordt nooit vergeten, door ieder die verrast wordt met 't prachtige PELIKAN étui. Want dit bevat een vulpen en een drukpotlood voor een leven lang heerlijk schrijven.

Komt U eens rustig uitzoeken bij:

Er is een Pelikan voor elke hand. Wij hebben een ruime collectie penpunten, waaruit U keus kunt maken. Een Pelikan drukpotlood raakt nooit defect, is altijd klaar voor actie!

Hoogland's vulpenhuis
Schiedamssew. 31 Telefoon 3435

27 De Kamer van Koophandel en Fabrieken voor de Beneden-Maas huldigt haar ondervoorzitter B.G. Hoogendam ter gelegenheid van zijn 75e verjaardag.

29 Eerste paal geslagen voor de derde fase van het nieuwe stadhuis.

Adjutant P.J. Paauf van de Rijkspolitie te water neemt afscheid in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Tot zijn opvolger is benoemd opperwachtmeester B. Kloots.

30 Aanbesteed de bouw van een fabrieksgebouw in de Vettenoordsepolder, bestemd voor Ouwenbroeks Meubelfabriek.

December

1 Tot stationschef van station Vlaardingen is benoemd G.J. Hilbelink, als opvolger van H.H. Bovenkamp.

Opgericht N.V. Visserijmaatschappij De Nieuwe Mercurius. Tot directeur is benoemd J.C. van Büüren van Heyst.

M. Steenhoek, boekhouder, 25 jaar in dienst van banketfabriek De Valk.

Het Vlaardingse ziekenhuislaboratorium is uitgebreid en gemoderniseerd.

2 Benoemd tot onderwijzeres aan de Erasmusschool mej. A. Moes. In de vacature Hibma aan dezelfde school is benoemd J.W. van 't Hof.

De gemeenteraad besluit tot de aanleg van een volkstuincomplex tussen de Curaçolaan, de Maassluisdijk en de Zuidbuurtseweg.

C.C. de Waal, baas van de koperslagerij, 25 jaar in dienst van Havenbedrijf Vlaardingen-Oost.

3 Een groep buitenlandse geneeskundigen, die een medische cursus in Rotterdam volgt, bezoekt het kraamcentrum van het Groene Kruis aan de Schiedamseweg.

Op 64-jarige leeftijd overleden K. van Oosten, schipper van de VL 80 Gesina van de N.V. Vlaardingse Stoomvisserij.

4 Bij Drukkerij Van Dooren N.V. huldiging van C. Rijke, F.W. Slaaf, J. Klinge en C. Goos in verband met hun 25-jarig dienstverband.

8 In de vacature van hoofd van de Dr. A. Kuyperschool is benoemd J.C. van Veelen, voormalig hoofd van de Prinses Julianaschool. In zijn functie is D. van Rijn benoemd. Als hoofd van de school voor VGLO in de Stationsstraat is benoemd A. Don.

L. van Dorp 25 jaar in dienst van G. Kornaat's Handelsmij. N.V.

9 Officiële opening van de nieuwe ambachtsschool aan de Veersingel (de latere Deltaweg). 's Avonds in de Stadsgehoorzaal feest voor de leerlingen.

11 Het Wit-Gele Kruis bestaat 25 jaar.

13 J. Noordhoek, procuratiehouder bij de N.V. Nieuwe Matex, 25 jaar in dienst van dit bedrijf.

De N.V. Hotelexploitatiemaatschappij heeft besloten het in aanbouw zijnde hotel aan de Maasboulevard de naam 'Deltahotel' te geven.

Aan de Technische Hogeschool te Delft geslaagd voor het ingenieursexamen voor werktuigkundig ingenieur J.J. den Boer en I.A. Kreber.

Advertentie:

"Zondag 19 december a.s. naar het schitterend verlichte Brussel. Prijs f 9,- per persoon. Bewijs van Nederlanderschap vereist. Plaatsbewijzen Reisbureau EVAG, Willem Beukelsznstraat 64/68, telefoon 3393."

A. van Rijn, oud-wethouder, nog steeds actief bij de firma Van Abshoven, viert zijn 80e verjaardag.

15 Opgericht een plaatselijk comité tot steun aan de Stichting Het Vierde Prinsenkinder. Deze stichting bezorgt

*De nieuwe Technische School aan de Veersingel (Deltaweg) (9 december).
(Coll. Stadsarchief)*

oorlogs- en watersnoodwezen en oorlogsinvalide jongeren een onbezorgde vakantie.

Voor de Zakenstudiekring in de Stadsgehoorzaal opvoering van het blijspel 'Een bruid kwam op bezoek' door toneelvereniging Vondel.

Advertentie:

"Voor de schitterende avond, die wij gezamenlijk mochten beleven bij het zien van de IJsrevue 'Holiday on Ice' willen wij langs deze weg onze directie hartelijk dank zeggen. Personeel Gebr. A. & G. Dekker, 1e Maasbosstraat 68-72."

De N.V. Aspro, die haar bedrijf van Maassluis overbrengt naar Vlaardingen, heeft haar intrek genomen in haar nieuwe pand aan de Oosthavenkade.

16 Banketfabriek De Valk in de 1e Van Leyden Gaelstraat door brand verwoest.

In de Nieuwe Kerk uitvoering door het Chr. gemengd koor Excelsior onder leiding van zijn nieuwe dirigent Laurens van Wingerden.

De gemeenteraad heeft de begroting 1955 ongewijzigd aangenomen.

17 Aan de Van Hogendorpstraat eerste paal geslagen voor het nieuwe filiaal van de Spaarbank.

18 In Concordia huldiging van P. Steiger, M. Borsboom en P. Sosef, die respectievelijk 40, 25 en 25 jaar in dienst zijn van Alg. technisch installatiebedrijf C. Pietersen.

18-27 In de Visbank foto-expositie door de Amateurfotografenvereniging Vlaardingen ter gelegenheid van het eerste lustrum.

19 In de Stadsgehoorzaal optreden van de Haagse to-

neelgroep De Schouwspelers met het toneelstuk 'Boefje'.

20 In de Grote Kerk afscheid van ds. I.S. Kijne in verband met zijn vertrek naar Seroei op Nieuw-Guinea.

21 In het clubgebouw van Levers Zeep Mij. kerstbijeenkomst van het Vlaardingse politiekorps.

Onder auspiciën van de Volksbond tegen drankmisbruik in de Stadsgehoorzaal kerstuitvoering door alle koren van mej. Jo Mulder.

22 Officiële indienststelling van het op de scheepswerf A. de Jong N.V. gebouwde rijkspolitievaartuig RP 18 door de secretaris-generaal van het departement van Justitie, mr. J.C. Tenkink.

In de Grote Kerk gratis toegankelijk kerstconcert door Chr. harmonievereniging Sursum Corda, het dameskoor Vivezza en het Jongenskoor onder leiding van mevrouw K. Verhoeff-Torn.

Op een bijeenkomst van het ENCK-personeel worden 17 jubilarissen gehuldigd, die in 1953 en 1954 hun zilveren jubileum vierden.

In de Volksbond bijeenkomst van de jongerenorganisatie van de PvdA, Nieuwe Koers, over 'De mogelijkheid en wenselijkheid van een derde week vakantie voor werknemers onder de 23 jaar'.

23 Het boek 'Het eiland in de verte' van oud-stadgenote Marie van Dessel-Poot door de Kon. Vlaamse Academie te Gent bekroond met een premie.

De kerstcollecte van het Leger des Heils brengt f 2.967,25 op.

In verband met de zware storm wordt het dijkleger gemobiliseerd en gemeentelijke diensten, politie, brandweer en BB staan paraat. Het water buiten de keersluizen in de Oude Haven staat 40 cm lager dan in februari 1953. In het buitendijkse gebied is veel wateroverlast. De Rijkspolitie te water moet een aantal arbeiders weer 'aan wal' brengen.

25 In de Stadsgehoorzaal om 6 uur 's morgens kerstwijdingsdienst door het Leger des Heils.

29 Het Griekse schip Rodos komt als 20.000e schip

van dit jaar de Nieuwe Waterweg opstomen met bestemming de Nieuwe Matex te Vlaardingen. Van de ingekomen schepen was bijna 10% bestemd voor Vlaardingen.

30 Bij scheepswerf A. de Jong N.V. wordt het motor-kustvrachtschip Orion voor de N.V. Bataafse Petroleum Maatschappij te Den Haag te water gelaten.

31 De inspecteur-generaal voor de scheepvaart acht de schipper van de motorlogger KW 147 schuldig aan de aanvaring met de motorlogger VL 142 Voorwaarts op 16 juni j.l.

Het Griekse schip Rodos stoomt de Nieuwe Waterweg op (29 december).
(Coll. Stadsarchief)

A black and white photograph of the Queen Mary 2 cruise ship docked in a harbor. The ship is massive, with multiple decks and funnels. In the background, there are industrial buildings and wind turbines. Several smaller boats, including ferries and tugboats, are in the water. A crowd of people is visible on the shore in the foreground.

Marianne van Papeveld-Hörst

Kroniek van Vlaardingen

2004

Januari

1 Vlaardingen telt 74.064 inwoners, 300 minder dan per 1 januari 2003.

Jaarwisseling in Vlaardingen. Op oudejaarsavond breekt brand uit in een sportzaak aan de Dirk de Derde-laan. De politie arresteert twee omstanders die het blussen trachten te verhinderen. Een 62-jarige vrouw wordt met ademhalingsproblemen overgebracht naar het Holy Ziekenhuis.

3 In het Theater van Vlaardingen luidt de gemeente het nieuwe jaar in met een Gelukkig Nieuwjaar Show met o.a. praatshow 'De Salon' door Liesbeth van der Kruit en Dick van der Lugt, optredens van Vlaardingse musici, films en een Caribisch feest.

4 In café De Waal presenteert de LP Blues Band haar nieuwe cd 'One Way Out'.

5 Brandweercommandant Ad van Leeuwen legt zijn functie per 1 mei a.s. neer. Hij wil de afronding van de fusie van de brandweerkorpsen van Schiedam, Vlaardingen en Maassluis overlaten aan een nieuwe commandant. Van Leeuwen is op 1 mei 55 jaar, de leeftijd waarop een brandweerman recht heeft op functioneel leeftijdsontslag.

Feestelijke ingebruikname van de nieuwe basisschool De Ark. Het oude gebouw brandde in juli 2001 compleet af. De Ark is nu de eerste basisschool met camerabewaking. Daarnaast is de school uitgerust met brandmelders en andere veiligheidsvoorzieningen.

8 De Vlaardingse theatergroep Facetten bestaat dit jaar vijf jaar. De groep viert dit met o.a. een 'vijfsterren-programma', waaronder het Wijktheater VL05, een theaterstuk dat op vijf verschillende locaties wordt gespeeld en geïnspireerd is op het haringverleden van Vlaardingen.

De meer dan tweehonderd alarmsirenes in de regio Rijnmond zijn maandag te laat getest. Het maandelijks alarm klonk een kwartier te laat, hetgeen leidde tot nogal wat verontruste telefoontjes. De regionale meldkamer, die de sirenes handmatig bedient, heeft beterschap beloofd.

9 Overleden op 49-jarige leeftijd voormalig PvdA-wethouder John Ranshuijsen.

10 Omwonenden van het Marnixplantsoen protesteren tegen de dreigende kap van vijfhonderd bomen in verband met herinrichting. Ruim zeshonderd handteke-

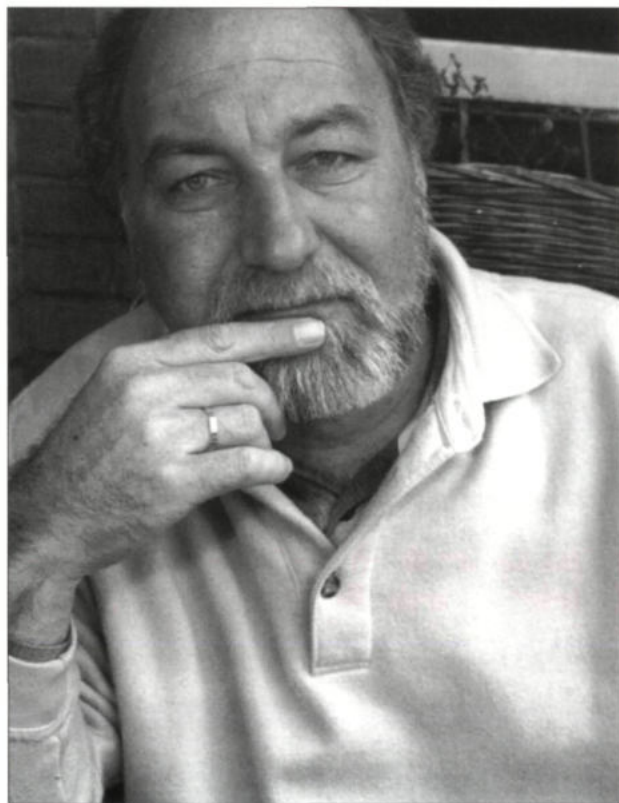
ningen worden overhandigd aan raadsleden van de commissie Stedelijke Ontwikkeling en Beheer. Ter plekke krijgen de volksvertegenwoordigers voorlichting van een Utrechtse boomdeskundige.

12 De afdeling Sociale en Economische Zaken van de Dienst Welzijn van de gemeente heet sinds 1 januari afdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Vanwege de Wet Werk en Bijstand gaat de afdeling zich nog meer richten op werk. Economische Zaken is ondergebracht bij de sectie Economische Ontwikkeling van de Dienst Stadswerk.

De 13-jarige Shanna Louise Dirks is vorige week in de VS wereldkampioene Line Dance voor jeugdigen geworden. Vier van de vijf verplichte dansen sloot zij winnend af; de vijfde dans werd een tweede plaats. Raymond Sarlemijn won twee wereldtitels in de klasse choreografie.

De Hoogstraat heeft een nieuwe HoogstraatMaker. Wim

*John Ranshuijsen, voormalig PvdA-wethouder, overlijdt op 49-jarige leeftijd (9 januari).
(Foto Roel Dijkstra).*

Nijenhuis gaat dit jaar kijken wat de mogelijkheden zijn voor de noodlijdende winkelstraat.

Installatie van de Cliënten Advies Raad van de Centrale Huisartsen Post voor Maassluis, Vlaardingen en Schiedam. De CHP-NWN is daarmee de eerste huisartsenpost in Nederland met een dergelijke raad.

14 Vlaardingers kunnen vanaf volgende maand zelf onderwerpen op de agenda van de gemeenteraad zetten. Door deze mogelijkheid kan men een uitspraak van de raad afdwingen.

De Rijksdienst voor de Monumentenzorg en de Vlaardingse Monumentencommissie wijzen de sloop van de touwbaan af. Voor de Rijksdienst heeft de touwbaan een authentieke waarde, ook al betreft het een reconstructie.

15 Alle bedden in het Vlietland Ziekenhuis op de locaties Vlaardingen en Schiedam worden deze week vervangen. De 425 bedden gaan in 2006 mee naar het nieuwe ziekenhuis in Schiedam. De oude bedden worden geschonken aan ziekenhuizen in Roemenië en de Oekraïne.

Vorig jaar is het aantal milieuklachten bij de DCMR met circa 4.000 gestegen naar 18.117. De oorzaak van de stijging is de stankoverlast bij Vopak door het lekken van 1,6 miljoen liter orthocresol. De klachten over het vliegverkeer stegen van 3.739 naar 8.303.

Steeds meer mensen weten de internetsite van de gemeente Vlaardingen te vinden. Het aantal bezoekers in 2003 lag 74% (285.773 tegen 181.543) hoger dan het jaar ervoor. Het aantal opgevraagde pagina's steeg zelfs met 125% van 4.744.222 naar 10.687.987.

Ondernemers zijn in Vlaardingen duur uit vergeleken met hun collega's elders. Na de gemeente Nederlek had Vlaardingen vorig jaar de hoogste gemeentelijke lasten voor bedrijven in de regio Rijnmond. Schiedam staat op de vierde plaats, Maassluis op de 32ste.

Twee 35 jaar oude platanen verhuizen van de Hoflaan naar het plein van station Vlaardingen Oost. De Hoflaan moet worden gesaneerd ter voorbereiding op de bebouwing van het Buizengat.

Het college stelt 325.000 euro ter beschikking voor het uitbaggeren van de Koningin Wilhelminahaven. Door het vertrek van het drijvende verzamelgebouw de 'Omnia' is het mogelijk om het uitdiepen van de haven vervroegd uit te voeren.

Leerlingen van de Vlaardingse Openbare Scholengemeenschap protesteren tegen de dreigende uitzetting van hun medeleerling Moheb Azizi (19 januari). (Foto Mirjam van der Hoek/Fotobureau Roel Dijkstra).

16 Verloskundige Nanny Trouerbach neemt afscheid van 'haar' kinderen. In ruim 42 Vlaardingse jaren haalde zij meer dan 5.500 kleine haringkopjes. De vroedvrouw, zoals zij zichzelf liever noemt, gaat met pensioen.

VVD-fractievoorzitter Jacqueline van Es heeft om gezondheidsredenen haar functie neergelegd. Zij wordt opgevolgd door Yvonne Batenburg.

18 De elfvoudige wereldkampioen darten Phil Taylor speelt in de Ierse Pub O'Sheas aan de Westhavenkade tegen twintig geselecteerde Vlaardingers. Binnenkort komt Bobby George zijn pijltjes werpen.

19 Honderden VOS-leerlingen protesteren op de Markt tegen de dreigende uitzetting van hun schoolgenoot Moheb Azizi en zijn gezinsleden. Burgemeester T. Bruinsma zegt stille diplomatie toe te willen passen als de rechter de uitzetting niet tegenhoudt.

20 De moord op de Rotterdammer 'Darra' Sewlal is

opgelost. De ex-partner, haar twee dochters en een vriend van één van de meisjes hebben bekend de moord te hebben gepleegd. Het slachtoffer werd op 27 december 2003 in het Oeverbos gevonden.

Pianiste Ria Korpershoek neemt afscheid van het kinderkoor 'Jong Vlaardingen'. Zij was vanaf de oprichting de vaste pianiste en heeft het koor bijna 15 jaar begeleid.

21 Onder het motto 'Hoe voorkom ik slachtoffer te worden van een misdrijf' is de politie van het district Waterweg momenteel bezig ouderen in de zorgcentra in de regio te waarschuwen tegen o.a. babbeltucs en meekijken bij het pinnen.

22 Het protest van omwonenden van het Marnixplantsoen werpt vruchten af. Er is redding voor tenminste 105 bomen aan de zuidzijde van de Marnixlaan. Het beschutte karakter van de heemtuin blijft behouden en de komst van een horecagelegenheid is geschrapt.

23 Autodealers in de VOP, meubelboulevard Hoogstad en tuincentrum Staelduinsebos mogen vaker op zondag de deuren openen. De winkeliers hadden hierom gevraagd omdat de Vlaardingers vaker naar andere meubelcentra en autostrada's buiten de stad gaan.

Dominee Neely Kok van de Emmaüskerk neemt onder barre omstandigheden deel aan de Alternatieve Elfstedentocht op de Weissensee. Zij schaatst elfhonderd euro bij elkaar voor de bouw van een kerk in Kenia.

24 In de kamer van wethouder B. van der Velde tentoonstelling van aquarellen van amateur-kunstenares R. Eigenraam-van der Kooij.

In Zorgcentrum De Meerpaal speciale vakantiebeurs voor ouderen, georganiseerd door 'De Cultuurkring', een initiatief van de Zorggroep Waterweg Noord en het Ouderenwerk NWN.

27 Nieuwe bewoners van een deel van de Westwijk worden binnenkort begroet met een welkomtas. Woningcorporatie Waterweg Wonen heeft samen met de gemeente en Bewonersgroep Tramonta hiervoor het project 'Bewoners Begroeten Bewoners' opgezet. Men hoopt hiermee de betrokkenheid van nieuwe bewoners bij de wijk te bevorderen.

28 De gemeenteraad stemt met grote meerderheid in met de plannen voor de Rivierzone. Hiermee is de weg vrijgemaakt voor daadwerkelijke uitvoering ervan. Vanaf 2006 starten de bouwwerkzaamheden, als eerste in het stationsgebied Centrum.

De sneeuwpret is op twee plaatsen in de stad behoorlijk uit de hand gelopen. Op het Keizerhof wordt een 15-jarige jongen het ziekenhuis ingeslagen door een 42-jarige man die zich stoort aan de pret. Aan de Joh. Naberkade worden vijf jongens tussen 15 en 17 jaar gearresteerd op verdenking van mishandeling van een 56-jarige man. Het slachtoffer was het sneeuwbalgooien beu en had de jongens gewaarschuwd.

29 Met het gedicht 'Ureterp 1944' wint de 81-jarige Lily Touwen de Vlaardingse dichtwedstrijd. De prijs is een reis naar Londen.

30 In de Broekpolder officiële opening van het nieuwe complex van SC Victoria '04 (de fusieclub van Fortuna Vlaardingen en TSB).

Het conflict tussen de bewoners van de woonarken in de Vaart en de gemeente verhardt zich. De rekeningen die de gemeente vorige maand stuurde voor de huur van de tuingrond zijn onbetaald geretourneerd. De bewoners verwijzen naar een contract uit 1982, waarin een huurprijs van 23 eurocent met inflatiecorrectie was overeengekomen.

31 Zware zuidwesterstorm. In de Roemer Visscherstraat loopt een gloednieuwe auto schade op door een omgewaaide boom.

Informatiedag over de nieuwbouw aan het Buizengat, georganiseerd door het Platform Buizengat. Het platform, dat de belangen van bewoners en enkele bedrijven vertegenwoordigt, maakt zich grote zorgen over de voortgang van het project.

Elizabeth Frederika Broekhoven-van der Steene 102 jaar.

Adriana Gerardina Possel-de Deugd 100 jaar.

Februari

1 Drs. W.G. Amesz benoemd tot griffier van de gemeente. Hij volgt de huidige griffier E.J. Nevens op die binnenkort met pensioen gaat.

Overleden op 46-jarige leeftijd freelance journalist Peter Braad.

2 Vlaardingen krijgt de landelijke primeur om mensen per sms-bericht bij een ramp te alarmeren. Proefpersonen krijgen tegelijk met de sirenetest een sms op hun mobiele telefoon. Aanleiding is het Vopak-incident van 16 januari 2003. De sms-alarmtest duurt tot juni.

3 Hannie van Ingen van wijkcentrum De Telder

ontvangt uit handen van Pascale Goesten, voorzitter van de plaatselijke afdeling van D66, de Vlaardingse Participatieprijs.

7 Hoogwater en harde storm zetten de Westhavenkade onder water. Ondanks waarschuwingen van het KNMI hadden nietsvermoedende mensen hun auto geparkeerd op het Westerhoofd. Het water staat tot aan de deur van het Chinese restaurant.

Kinderen van Villa Kakelbont aan de Baarnhoeve vieren het 10-jarig bestaan van de kinderopvang.

10 Gewapende overval op supermarkt Lidl aan de Winkelhoeve. Uit de kluis wordt een onbekend geldbedrag meegenomen.

11 Sylvia Gouka van basisschool De Hoeksteen en Maaïke Arts van 't Palet-Holy winnen de lokale ronde van de Nationale Voorleeswedstrijd. Zij gaan door naar de kwartfinale die op 20 maart a.s. in Nieuwerkerk aan den IJssel wordt gehouden.

12 De bezwarencommissie van de gemeente stelt dat de geconstateerde handel in drugs reden genoeg is geweest om discotheek Maddox een sluiting van een jaar op te leggen. Hiermee worden de tegenargumenten van exploitant Hans Out nu ook door de bezwarencommissie opzij geschoven.

13 De DCMR Milieudienst Rijnmond krijgt tientallen klachten over een olielucht. Oorzaak van de stank zou een lekkage zijn van een gasolietank bij Vopak.

Huldiging Vlaardingse Sportkampioenen in de Oude Hal van het stadhuis. Judoka Edith Bosch wordt uitgeroepen tot Sportvrouw van het jaar 2003. De 16-jarige zwemmer Fons Westerdijk wordt 'Talent van het Jaar' en de vrouwenploeg van Leonidas Dovido 'Team van het Jaar'.

Tijdens de jaarvergadering van Fortuna ontvangt Teo Maat de Ringleverbokaal voor zijn prestaties tijdens het WK voor veteranen in Puerto Rico. De Dini van der Pas-trofee komt in handen van Michel de Maat en het Fortunaschild wordt uitgereikt aan het kantinepersoneel van Fortuna.

16 Vlaardingers klagen niet alleen over lawaai en stank van de industrie. Ook gewone ondernemers veroorzaken overlast. Dat blijkt uit het laatste kwartaaloverzicht van de DCMR. Zo presteerde één slager het om hartje zomer een container vleesafval dagenlang buiten te laten staan.

Bram den Hamer wordt tijdens een buitengewone algemene ledenvergadering benoemd tot erevoorzitter van VFC. Hij is – na Jan Barendregt – de tweede voorzitter die voor deze eretitel in aanmerking komt.

17 In Partijcentrum Middelhuys informatiebijeenkomst over de aanleg van TramPlus in Holy. Negentig procent van de lijn, inclusief het Vlaardingse deel, moet in juni 2005 af zijn. De eerste werkzaamheden voor het TramPlus-traject dateren van negen jaar geleden.

Vlaardingen heeft een nieuwe website voor jongeren. Onder het adres www.jongeren.vlaardingen.nl wil men jongeren betrekken bij wat er in de gemeente gebeurt.

Fakkeloftocht tegen het uitzettingsbeleid van minister Verdonk. Uit Vlaardingen moeten naar alle waarschijnlijkheid 28 asielzoekers terug naar het land van herkomst. Zes zijn aan de minister doorgegeven als schrijnend geval.

18 De raadscommissie verkeer stemt in met de maatregelen die worden genomen om het sluipverkeer door Midden-Delfland in te dammen. De raad had eerder geen zin om 120.480 euro uit te geven aan de oplossing van een probleem dat zich afspeelt in andere gemeenten. Een ernstig ongeluk op de polderwegen heeft de coalitiepartijen CDA en PvdA van gedachten doen veranderen.

19 De gerenommeerde architect Kees Spanjers is door het college van B en W gevraagd drie varianten over de toekomst van het theater in Vlaardingen te onderzoeken. Eén van de varianten is een compleet nieuw theater.

De wijnactie van de Rotary VL80 voor de nieuwbouw van het dierenasiel heeft tot nu toe vijfduizend euro opgeleverd. Het dierenasiel aan de Van Linden van den Heuvelweg moet in 2005 wijken voor de nieuwbouw aan het Buizengat.

20 Ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum van de Vereniging Tegen Milieubederf hangt wethouder C. Bot twee nestkasten voor torenvalken in bomen langs de Holyweg.

21 Uit handen van burgemeester Bruinsma neemt carnavalsvereniging De Leutloggers o.l.v. Prins Jacques I de stadssleutel in ontvangst.

23 Slopers zijn begonnen met het strippen van woningen aan de Adriaan Pauwstraat. De sloop van dit deel van de Babberspolder-Oost duurt ongeveer drie maanden.

26 Onlangs is de Vlaardinger Frits van Ooststroom

onderscheiden met de Gouden Lis van de Provincie Zuid-Holland. Van Ooststroom kreeg de onderscheiding voor zijn inzet voor het behoud van de Zuid-Hollandse boerderij.

In het Theater van Vlaardingen trakteert de gemeente ruim 600 vrijwilligers van 60 organisaties op een feestavond als dank voor al het goede werk.

27 De politie treedt deze week hard op tegen het sluipverkeer op de Europaboulevard tussen Schiedam en Vlaardingen. Afgelopen woensdag kregen ruim 70 bestuurders een bekeuring. De controles worden voorlopig voortgezet.

Het Toeleveringsbedrijf Vlaardingen (TBV) en TPG Post sluiten een contract voor pakketbezorging. De postopdracht levert TBV vier extra werkplekken op. De sociale werkvoorziening moet dit jaar van het rijk 50 extra werkplekken creëren.

29 De 20-jarige Victor Boender is in het Erasmus Medisch Centrum in Rotterdam overleden aan de gevolgen van hersenletsel dat hij opliep nadat hij gisteren met zijn fiets op de Burgemeester Heusdenslaan werd aangereden door een 26-jarige automobilist. Deze raakte om nog onbekende redenen de macht over het stuur kwijt en belandde op het fietspad.

Maart

1 De ledenvergadering van VV Zwaluwen geeft toestemming voor de komst van FC Mozaïek op het complex van Zwaluwen. Mozaïek krijgt een eigen ingang, bestuursruimte, kantine en één veld ter beschikking. Voorwaarde is dat Zwaluwen kunstgrasvelden krijgt van de gemeente.

2 De vernieuwde aanpak van hangjongeren werkt volgens de politie. De locaties waar de jeugd zich vaak ophoudt, worden voortaan onderverdeeld in drie categorieën: A-toestaan, B-toestaan onder voorwaarde en C-absoluut verboden. Jongeren weten nu waar ze aan toe zijn.

3 Wethouder en loco-burgemeester H. Roijers verlaat begin juni de plaatselijke politiek. Roijers is sinds 1994 wethouder met de portefeuilles Financiën en Economische Zaken, Grondzaken, Sociale Zaken en Volksgezondheid. In de laatste periode was hij tevens projectwethouder Rivierzone. Over zijn opvolging is nog niets bekend.

4 Door een rigoureuze facelift kan het Theater

van Vlaardingen weer veertig jaar mee. De verbouwing wordt hierdoor ingrijpende dan in eerdere plannen werd voorgesteld. De kosten van de renovatie bedragen 9,2 miljoen euro. Varianten als nieuwbouw of een bescheidenere renovatie zijn door het college verworpen. Als de gemeenteraad instemt, vinden de werkzaamheden plaats van juni 2005 tot november 2006.

Het aantal Vlaardingers dat hulp zoekt bij het oplossen van financiële schulden stijgt dermate, dat de capaciteit van de Gemeentelijke Kredietbank tijdelijk wordt uitgebreid. Tussen 2001 en 2003 is het aantal aanvragen met bijna veertig procent gestegen.

5 De Cuypersstoren aan de Hoogstraat staat voor de tweede keer alleen. De sloop van de Joannes de Dooperkerk is bijna afgerond. Op deze plek komt straks 'Résidence Callenburgh', stadswoningen en appartementen gecombineerd met een kleine kerkzaal voor de Wilibrordparochie.

Heropening van de centrale vestiging van de bibliotheek aan de Waalstraat. Twee weken is er gewerkt aan de herinrichting, die nodig was door de sluiting van de filialen in de Babberspolder en de Westwijk wegens bezuinigingen. Het filiaal in Holy ondergaat eind deze maand om dezelfde reden een herinrichting.

9 Archeologen hebben een boomstamkano uit 800 voor Christus gevonden. De kano is bijna tien meter lang en werd aangetroffen op een diepte van één meter op het bedrijventerrein De Vergulde Hand. Volgens de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek gaat het om een vondst van internationaal belang.

10 Een felle brand legt het clubhuis van voormalig tennispark Soenda in de as. Het clubhuis aan de Claudius Civilislaan in de Westwijk werd niet meer gebruikt. De politie houdt op basis van getuigenverklaringen een 14-jarige jongen aan. Uiterekend vandaag publiceert de gemeente een sloopvergunning voor het gebouw.

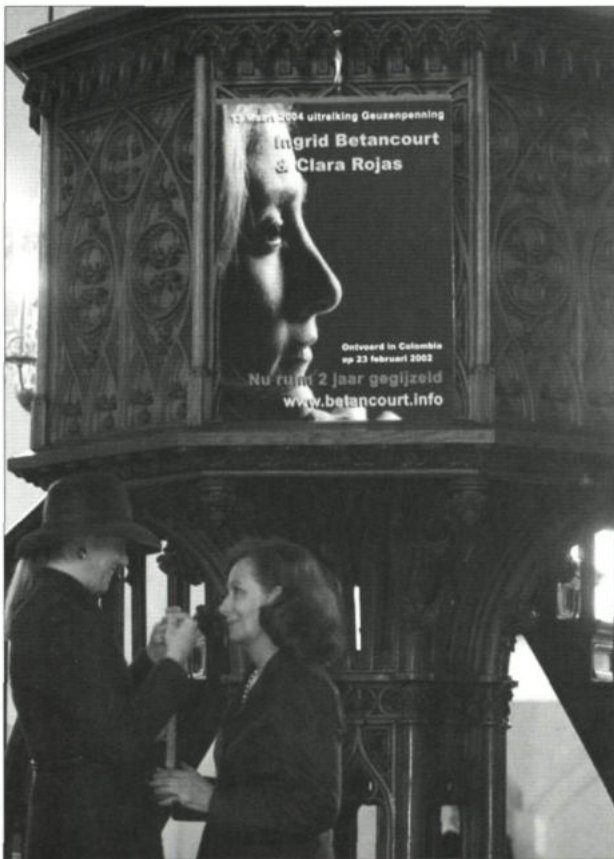
11 Aanloophuis De Groene Luiken viert het 10-jarig bestaan met de uitgave van een speciale verjaardagskalender en een buffet voor de 'gasten'. Jaarlijks zoeken ongeveer 9.500 mensen het pand aan de Oosthavenkade op voor een luisterend oor.

12 Bij afvalbedrijf Van Gansewinkel wordt volgende week begonnen met de aanleg van een steiger voor het vervoer van afval over water. Na ingebruikname hoeven vrachtwagens jaarlijks tweeduizend ritten minder te rijden naar het bedrijf aan de Waterweg. Van Gansewinkel verwacht de steiger in het najaar in gebruik te nemen.

'Blauwe Dag' in de Waterweggemeenten. Met 375 politieagenten worden ruim veertig acties uitgevoerd, van alcoholcontrole tot inbraakpreventie en van controle op de Hoekse Lijn tot het zoeken naar spijbelaars. In totaal worden 39 mensen opgepakt en 350 bekeuringen uitgedeeld.

12-13 In het Theater van Vlaardingen uitvoering van de musical 'Dood van een sprookjesverteller' door het Vlaardings Musical Gezelschap. De musical gaat over het leven, de dood en het werk van auteur Godfried Bomans.

13 In de Grote Kerk uitreiking van de Geuzenpenning 2004 door prinses Máxima aan Yolanda Pulecio, moeder van de onderscheiden Ingrid Betancourt. De Colombiaanse senator wordt al sinds februari 2002 gegijzeld door guerrilla's van FARC, een marxistische rebelenbeweging.

Prinses Máxima reikt de Geuzenpenning uit aan de moeder van Ingrid Betancourt (13 maart).

(Foto Roel Dijkstra).

16 In de Grote Kerk uitvoering van de Johannes Passion door Gloria Toonkunst, met muzikale begeleiding door het Randstedelijk Begeleidings Orkest o.l.v. Aad van der Hoeven.

18 Het aantal incidenten op de Hoekse Lijn is het afgelopen jaar gedaald. Dit resultaat wordt toegeschreven aan de bindende afspraken die NS, politie, justitie en alle gemeenten langs de lijn vorig jaar hebben gemaakt over de gezamenlijke aanpak van agressie in en rond de trein.

Het aantal stadswachten wordt uitgebreid met drie en komt daarmee in totaal op twaalf. Het is de bedoeling dat de werknemers van deze gesubsidieerde banen uiteindelijk doorstromen naar de reguliere arbeidsmarkt. In de afgelopen jaren zijn vijftien stadswachten terechtgekomen in een reguliere baan.

20 Overleden op paleis Soestdijk op 94-jarige leeftijd H.K.H. Prinses Juliana. Het belangrijkste Vlaardingse aandenken aan de oud-koningin is het Oranjecarillon in de Grote Kerk. Twee jaar na haar aantreden stelde zij dit klokkenspel in gebruik.

Officiële ingebruikname van de nieuwe studio van Omroep Vlaardingen in De Joon aan de Westhavenkade.

20-22 De Amazing Stroopwafels vieren het 25-jarig jubileum met o.a. drie optredens in het Bibliotheektheater in Rotterdam.

21 In café De Kroon aan de Hoogstraat wint de 17-jarige Danny Molier met een daverende driebander de Heto-bokaal, de belangrijkste biljartbeker van Schiedam en Vlaardingen.

22 Het echtpaar Beukelman-Mostert 65 jaar getrouwd.

23 Het echtpaar Wabeke-De Vrieze 65 jaar getrouwd.

25 Veel hulpbehoevende ouderen en zieken in Vlaardingen moeten voortaan weer voor zichzelf zorgen, omdat zij de Thuiszorg NWN niet meer kunnen of willen betalen. De eigen bijdrage is begin dit jaar verhoogd van 4,60 naar 11,80 euro per uur. Er zijn tot nu toe 239 opzeggingen en 60 gedeeltelijke opzeggingen gemeld.

Wethouder A. Attema brengt een bezoek aan de Nederlandse taallessen, die het bedrijf Damco Bakkerijgrondstoffen BV, met medewerking van de gemeente en het Albada College, zijn allochtone medewerkers aanbiedt.

In het HoogstraatMakerspand maakt HoogstraatMaker Wim Nijenhuis zijn werkwijze voor 'Het jaar van het denken' bekend. Hiermee gaat de tweede fase van het driejarige kunstproject rondom de verbetering van de historische winkelstraat van start. Nijenhuis nodigt alle Vlaardingers uit hem aan te spreken op de door hem geformuleerde thesen.

27 Vlaardings Mannenkoor Orpheus bestaat dit jaar honderd jaar en viert dit o.a. met een jubileumconcert in de Grote Kerk. Medewerking verleent het Voorns Dameskoor. Er staan vooral geestelijke liederen en spirituals op het programma.

Verschenen 'Vrije Vlucht', het tweede boek van Reza Asadi, assistent-bedrijfsleider van Het Goed.

29 In de Grote Kerk herdenkingsdienst naar aanleiding van het overlijden van Prinses Juliana, georganiseerd door de Stichting Nationale Gedenkdagen. Medewerking verlenen het koor Gloria Toonkunst, Brass Ensemble De Bazuin en organist Aad Zoutendijk. Burgemeester Bruinsma houdt de herdenkingstoespraak.

De echtparen Van Rij-Overveld en Poot-Koonings 65 jaar getrouwd.

In de Stadskelder nemen Kees Maree, Mari van Hattem en Lucas Petit afscheid van het Vlaardingse bestuur van de Koninklijke Horeca Nederland. De bestuurders worden opgevolgd door Floris-Jan Zwaag, Marco van Hattem en Peter van Uffelen. Voorzitter wordt Ben Trooster van café De Waal.

30 Door heel Vlaardingen hebben gisteren negen containerbrandjes gewoed. Door de brand in vier containers op het Erasmusplein sneuvelen ruiten van basisschool De Westwijzer. De andere branden woeden aan de Baarnhoeve, de Zwanensingel en de Vinkenstraat.

April

1 Het college van B en W heeft ingestemd met een voorstel om in een gedeelte van de Oostwijk de straten voor éénrichtingsverkeer in te richten. De gemeente hoopt hiermee tot een betere en veiligere verkeersafwikkeling in het gebied te komen en extra parkeerplaatsen te kunnen realiseren.

De Westwijk heeft weer een eigen postagentschap in de Tabakswinkel van Koos Oostveen.

Gestart de sloop van 121 woningen in de Schrijversbuurt. Woningcorporatie Waterweg Wonen verwacht dat de

Het Vlaardings TaalGenotschap bevestigt de gevelsteen met het opschrift 'Rund en Varkensslagerij' op zijn oude plek aan de Hoogstraat 80b (20 april). (Foto Roel Dijkstra).

werkzaamheden vijftien weken zullen duren.

2 Na een drie maanden durende renovatie wordt de gereformeerde kerk aan de Groen van Prinstererstraat weer in gebruik genomen.

3 Om de politiek dichterbij de bevolking te brengen, gaan leden van de PvdA-fractie iedere eerste zaterdag van de maand de markt op.

Het echtpaar Poot-De Winter 65 jaar getrouwd.

Een uit de hand gelopen woordenwisseling tussen een echtpaar en hun zoon ontaardt in zware mishandeling. De zoon, die later wordt gearresteerd, slaat zijn ouders het ziekenhuis in. Volgens de politie is hun toestand zorgelijk.

4 Tennisvereniging Holy viert het 30-jarig bestaan. Het jubileumprogramma start met een openingstoernooi met clinic door Paul Haarhuis.

7 Ter gelegenheid van de geboorte van kroonprinses Amalia planten leerlingen van de Johannes Calvijnsschool, bijgestaan door wethouder Attema, een koningslinde in het Marnixplantsoen.

André Fokker (CU) volgt Ruud van Harten (SGP) op als lid van de gemeenteraad. Dit is het resultaat van een afspraak tussen beide partijen over de invulling van de derde zetel die zij als gezamenlijke fractie hebben.

8 De uitkomst van een onderzoek naar de gevolgen van de uitstoot van het verkeer na de aanleg van de A4 is alarmerend. Uit het TNO-onderzoek (2002) naar de luchtkwaliteit blijkt dat zowel Vlaardingers als Schiedammers, woonachtig in de omgeving van het Kethelplein, te maken krijgen met luchtvervuiling boven de vastgestelde norm. Voor de Vereniging Tegen Milieubederf reden om een protestbijeenkomst te organiseren.

De fotowedstrijd in het kader van de kunstmanifestatie Museum Oostwijk is gewonnen door Onno Bronsema. De winnende foto is een spiegelbeeldopname met een deel van een trap bij de Prinses Julianabrug.

9 De gemeente brengt in plaats van het glossy 'Stadsmagazine' in het vervolg drie keer per jaar 'Berichten' uit, met gemeentelijke en wijkgerichte informatie. Dit acht pagina's tellende blad wordt huis-aan-huis verspreid.

14 De Westhavenkade wordt ook dit jaar weer in de weekeinden afgesloten voor het verkeer. De maatregel gaat in op Koninginnedag en duurt tot eind september. De maatregel geldt op vrijdag- en zaterdagavond van tien uur tot half drie.

Fotograaf Roel Dijkstra, die normaal uitrukt om branden te fotograferen, blust zelf een brandje in een schoolgebouw aan de Van Maerlantlaan. Nadat hij de brandweer had gealarmeerd, ging hij direct over tot actie.

16 Feestelijke heropening van de Centrale Bibliotheek door wethouder Van der Velde en het filiaal Holy door burgemeester Bruinsma.

De aanhang van Fortuna viert in het clubgebouw van SC Victoria '04 dat hun inmiddels met TBS gefuseerde club honderd jaar geleden werd opgericht. Erevoorzitter Dick Haddeman krijgt het eerste exemplaar van het jubileumboek 'Mensen van rood en geel' en de zilveren speld van de KNVB.

16-17 In het Theater van Vlaardingen uitvoering van de zwarte komedie 'Een dag uit de dood van verdorde Loewietje' door toneelgroep De Fakkel. Evert Roest - dit jaar 25 jaar aan het amateurtoneel - wist de leden van de toneelgroep over te halen om dit toneelstuk in zijn jubileumjaar te spelen.

17-18 Nationaal Museumweekeinde onder

het motto 'De Kunst van het vertellen'. In Streekmuseum Jan Anderson vertellen o.a. het burgemeestersechtpaar Tjerk en Fabienne Bruinsma, Dick van der Lugt en Wim Kerkhof van de Amazing Stroopwafels.

18 15de Vlaardings Songfestival. De 19-jarige Vlaardingse Anne van Aperen wordt winnares met het nummer 'Wade in the water'. Daarnaast ontvangt zij uit handen van redacteur Ger van Veen de persprijs van Groot Vlaardingen. Rita Young zet samen met haar (geluids)man Jan de Jong een punt achter de organisatie en de presentatie van het songfestival.

18-19 In sporthal Westwijk 24ste editie van het Groot Vlaardingen-judotoernooi met ruim 900 deelnemers.

20 Met vereende krachten plaatsen leden van het Vlaardings TaalGenotschap een replica van een twee meter lange gevelsteen met de tekst 'Rund en Varkensslagerij' op zijn oude plaats aan de Hoogstraat. De huidige eigenaar, Ben van Zelm, zocht contact met het TaalGenotschap in het kader van het project tot herstel van oude muurschilderingen en reclames.

Glamourhuwelijk in het stadhuis. Burgemeester Bruinsma voltrekt het huwelijk tussen GTST-acteur Winston Post met Denise van Rijswijk, voormalig lid van de Vengaboys.

De Vlaardingse bevolking loopt massaal uit om een glimp op te vangen van het huwelijk van het showbizz-paar Winston Post en Denise van Rijswijk (20 april). (Foto Roel Dijkstra).

Een 72-jarige vrouw, die onlangs door haar zoon zwaar werd mishandeld, is in het ziekenhuis aan haar verwondingen overleden.

22 Onlangs bracht Jan Plantinga, voorzitter van de wijkgemeente Immanuël, een bezoek aan Wim van der Burg, docent van het Groen van Prinsterer, die een jaar met onbetaald verlof naar Mpeketoni (Kenia) is vertrokken. De wijkgemeente heeft 35.000 euro bijeengebracht voor het dak van de in aanbouw zijnde kerk.

Oud-wethouder Ton van der Steen wordt directeur van de Woningstichting Samenwerking Vlaardingen. Hij volgt Nico Nieuwstraten op die met vervroegd pensioen gaat.

23 In het scoutcentrum aan de Broekpolderweg wordt het Jan Botpad geopend. Het pad langs de boerderij richting Prins Mauritsgroep krijgt de naam van de in 1999 overleden Jan Bot, die gedurende 55 jaar actief is geweest binnen Scouting Vlaardingen.

24 In de Grote Kerk uitvoering van 'Die Jahreszeiten' van F.J. Haydn door het Gemengd Rijnmondkoor en het kamerorkest Continuo o.l.v. Ton de Graaf.

Een interim-manager moet de gestrande fusie van de brandweerkorpsen Vlaardingen, Schiedam en Maassluis vlottrekken. Scheidend commandant Ad van Leeuwen handelt alleen nog de lopende zaken af. De burgemeesters van Schiedam en Vlaardingen hebben onlangs besloten dat een gezamenlijke kazerne van de baan is. Vlaardingen is op zoek naar een nieuwe locatie, omdat op de huidige plek woningbouw staat gepland.

26 Het college van B en W heeft het Delta Hotel aangewezen als huwelijkslocatie. Vanaf juni kunnen paren terecht in het hotel langs de Nieuwe Maas. Daarmee heeft de gemeente nu drie plaatsen waar men kan trouwen: naast het stadhuis kan dit ook nog in het Visserijmuseum/Vlaardings Museum.

27 De Vlaardingse Reddingsbrigade viert haar 40-jarig bestaan. De grootste wens van de brigade is een eigen terrein in Vlaardingen voor de reddingsboten.

De 18-jarige Renco van de Kreeke, kelner van het Delta Hotel, redt door een sprong van het terras een 59-jarige Vlaardingse van de verdrinkingsdood. De vrouw, die al buiten bewustzijn was, is overgebracht naar het ziekenhuis.

In de Harmonie ontvangt wethouder Roijers het eerste exemplaar van het nieuwe theaterprogramma voor het seizoen 2004/2005 uit handen van Heiko Kuipers, direc-

teur van het Theater van Vlaardingen. Het is het laatste jaar voordat het theater zijn deuren sluit voor renovatie.

29 Paul Scheffer, ex-wethouder uit Zoetermeer, is door de VVD voorgedragen als opvolger van de vertrekkende wethouder Roijers. De in 1948 geboren politicus is in Vlaardingen de eerste kandidaat die - in het kader van het nieuwe politieke dualisme - als wethouder zal worden aangesteld zonder uit de gemeenteraad te zijn gekozen.

Begraafplaats Emaus wordt weer in bedrijf gesteld. Binnenkort kunnen Vlaardingers kiezen of ze begraven willen worden op Holy of op Emaus. In 1974 besloot de gemeenteraad om het Emaus te sluiten.

Traditionele lintjesregen in Vlaardingen. Benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau worden de dames M. van Leeuwen-Brouwer, L. Bijl-van der Marel, F. Stoffers-Smid en de heren O. van Asten, J. Lamens, K. Flokstra, J.M.P. Venselaar, G. Stoffers, C.P. Alers, W. Smaal en M. Bezuijen. Ridder in de Orde van Oranje Nassau: N.A. Nieuwstraten en H.C.J. Roijers.

30 Koninginnedag. De Haringrit, die tussen 1946 en 1958 jaarlijks werd gehouden, wordt in ere hersteld. Het verschil tussen het Oldtimerfestival en de authentieke Haringrit is dat alleen auto's - van voor 1970 - mee mogen doen.

Mei

1 Overleden op 64-jarige leeftijd voormalig archief-medewerker Matthijs A. Struijs. Zijn laatste boekje over de Vlaardingse jaren van de negentiende-eeuwse schilder Johan Barthold Jongkind wordt op 15 mei a.s. gepresenteerd in het Visserijmuseum/Vlaardings Museum.

3 Het Openbaar Ministerie eist een boete van 500 euro tegen de Vlaardingse raadsleden Edward van der Raaf en Leo ten Have (VV2000/Leefbaar Vlaardingen). Beide raadsleden hebben volgens het OM hun geheimhoudingsplicht geschonden. De raadsleden reageren geschokt.

4 Bij een schietpartij in de Van Limburg Stirumstraat vallen drie gewonden. De twee zwaargewonden worden met behulp van een hoogwerker van de brandweer uit de woning gehaald en per ambulance naar het Erasmus Medisch Centrum gebracht. Een Vlaardinger met een schotwond in een been is door de politie aangehouden.

Dodenherdenking. Stille tocht van het stadhuis naar het Verploegh Chasséplein. In de Oosterkerk zingt het koor

Gloria Toonkunst uit de Johannes Passion en het Requiem van Mozart.

5 De bibliotheek is vorig jaar bijna duizend leden kwijtgeraakt. Het aantal ingeschreven leners daalde van 16.000 in 2002 naar 15.056 in 2003. De sluiting van de twee filialen in de Westwijk en de Babberspolder heeft hierbij een rol gespeeld.

8 De Vereniging VluchtelingenWerk Vlaardingen viert het 25-jarig bestaan met o.a. een theateropvoering in de Harmonie.

9 Nostalgische Lentemarkt op de Hoogstraat, Korte Hoogstraat, Markt en Fransstraat. Kunst, antiek, brocante, curiosa en planten en bloemen zorgen voor een gezellige, drukke binnenstad.

11 Het sloopbesluit voor 'School C' aan de Oosterstraat 86 ligt klaar. Ondanks alle inspanningen is het projectontwikkelaar Bremamax niet gelukt om kopers te trekken voor het plan om dure appartementen in de school te realiseren.

12 Vakbond AbvaKabo vindt het onbegrijpelijk dat brandweercommandant Ad van Leeuwen nog een half jaar mag aanblijven, terwijl hij per 1 mei zou vertrekken. De vakbond verwijt de commandant en het bestuur laakbaar gedrag. Ook de brandwerlieden willen dat de commandant vertrekt. De problemen rond Van Leeuwen spelen al twee jaar.

Uitslaande brand bij Romi Smilfood aan de Koningin Wilhelminahaven. Een toevallig in de haven varende blusboot van Rotterdam Port Authorities heeft het vuur binnen de kortste keren geblust.

13 Basisscholen De Dolfijn, De Klimop en De Singel gaan fuseren. Reden hiervoor is het afnemende aantal leerlingen wegens veranderende populatie, vergrijzing en verhuizingen in de wijk.

14 'Salon de Harmonie'. Onder het motto 'De kinderen van '68' passeren provo's, kabouters, hippies en Dolle Mina de revue.

Het Nood Opvang Centrum voor mensen in een crisissituatie bestaat 25 jaar.

15 Club de Kathedraal – het voormalige Maddox – mag zijn deuren op 29 mei a.s. (vervroegd) openen. Na een positief bevonden screening van de nieuwe eigenaren Peter van der Harst en Umberto Negro door gemeente,

*De plaquette ter herinnering aan de Vlaardingse jaren van de schilder Jongkind (15 mei).
(Foto Roel Dijkstra).*

politie en justitie is het pand nu vrijgegeven. Extra voorwaarde van de gemeente was een uitgebreid veiligheidsplan.

Het Delta Hotel heeft de finale bereikt voor de Dutch Hotel Award. Uit de tien genomineerde hotels kwam het hotel samen met het Okura Hotel in Amsterdam en het Scandic Hotel Sanadome in Nijmegen als beste uit de bus.

Aan het pand van Warmelo & Van der Drift onthulling van de Jongkind-plaquette door wethouder Van der Velde. De plaquette is aangebracht op de plek waar de schilder vroeger woonde. Aansluitend in het Visserijmuseum/Vlaardings Museum presentatie van de laatste publicatie van Matthijs A. Struijs, getiteld 'Jongkind in Vlaardingen'. In zijn toespraak roemt Jaap Jongkind, een verre achterneef, de inzet van Struijs voor de totstandkoming van de plaquette.

In atelier 1 van het kunstproject De Strip 'Haringstrippen', georganiseerd door het Vlaardings TaalGenotschap. Onder leiding van Har Pekel ing. worden o.a. wethouder

Van der Velde, Joke van Assendelft en Jeanne van Heeswijk ondervraagd over het nut van De Strip.

16 Judoka Edith Bosch wordt tijdens de EK in Boekarest Europees kampioen. Natascha van Gurp wordt teleurstellend vijfde. Mark Huizinga moet genoeg nemen met een tweede plaats.

17 De gemeenteraadsleden Leo ten Have en Edward van der Raaf worden te Rotterdam conform de eis van het OM veroordeeld tot een boete van 500 euro. De rechter acht het wettig en overtuigend bewezen dat het tweetal de geheimhoudingsplicht heeft geschonden. De advocaat heeft direct hoger beroep ingesteld.

De verwondingen, die een 43-jarige Vlaardinger zijn beide ouders vorige maand bij een mishandeling toebracht, kost ook het leven van de 69-jarige vader. De man werd in de woning van zijn ouders aangehouden en zit vast.

Het echtpaar Forrer-Verheul 65 jaar getrouwd.

19 Het gebouw van de inmiddels opgeheven Marokkaanse vereniging Rahma aan de Van Boisotstraat wordt door brandstichting grotendeels in de as gelegd.

21 Met een wandeling door de nog altijd groene Westwijk maakt de Stichting Boombestand Vlaardingen haar oprichting bekend. De stichting wil in actie komen tegen de ongebreidelde bomenkap in Vlaardingen.

22-23 De Strip, het kunstproject van Jeanne van Heeswijk in de Westwijk, sluit zijn deuren. Wethouder Van der Velde overhandigt de eerste exemplaren van het boek 'De Strip 2002-2004, Westwijk Vlaardingen' aan buurtbewoners. De Strip trok 48.500 bezoekers.

24 Burgemeester Bruinsma heeft een café aan de Hoogstraat laten sluiten. Het café, voorheen Anatolia, beschikte niet over de benodigde vergunningen. De nieuwe eigenaren hadden ondanks aandringen van de gemeente hiertoe geen aanvragen ingediend.

Door werkzaamheden aan de Holysingel zijn de op- en afritten van de A20 afgesloten voor het verkeer. De straat wordt voorzien van een nieuwe asfaltlaag. De werkzaamheden duren tot 23 juli.

26 Uit handen van burgemeester Bruinsma ontvangen belangstellenden op het Westerhoofd, onder het genot van haring en schelvispekkel, de eerste exemplaren van het Burgerjaarverslag 2003.

De eigenaren van bouwbedrijf Baauw ondertekenen op de

kamer van scheidend wethouder Roijers de koopovereenkomst voor de terreinen en opstallen van het bedrijf aan de Havenstraat en de Kortedijk. Het bedrijf gaat volgend jaar verhuizen naar de Bellstraat op bedrijventerrein De Vergulde Hand.

27 Uit een onderzoek van de Districts Huisartsen Vereniging blijkt dat er de komende jaren een huisartsentekort dreigt in Vlaardingen. De Facilitaire Stichting Gezondheidszorg wil om het tekort op te vangen in de periode van 2004-2008 vier HOED-en (Huisartsen Onder Een Dak) openen. Hiervoor is door het college inmiddels 500.000 euro beschikbaar gesteld.

Het vorig jaar opgestarte festival Halen en Brengen heeft inmiddels een nieuwe naam. Het maritieme feest gaat voortaan door het leven als Vlaardings Loggerfestival.

Henk Roijers neemt tijdens de raadszitting afscheid als wethouder. Hij wordt opgevolgd door Paul Scheffer, voormalig wethouder van Zoetermeer.

Frans van der Hulst begint aan zijn 2.400 km lange tocht naar Rome, waarmee hij geld bijeen wil brengen voor de Vlaardingse stadslogger. Als alles goed gaat, komt hij op 20 juni a.s. aan op het Sint Pietersplein.

29 Voetbalvereniging Zwaluwen speelt zich door een 3-1 overwinning op HVO naar de eerste klasse. Uiteraard viert de vereniging, die vorig jaar haar rentree maakte, opgetogen de overwinning.

30 In het park bij de Rotterdamse Euromast treedt de dichter Benne van der Velde op tijdens het Dunya festival. De Vlaardinger staat in het programma 'The best of Poetry Slam'.

'Kleurrijk' voetbal op het sportcomplex van HSC in Park 't Nieuwelant, georganiseerd door de Vlaardingse Interculturele Vereniging i.o. Doel van de vereniging is de kloof te dichten tussen de verschillende bevolkingsgroepen.

Juni

1 Ombudsman M. van Kinderen vindt dat de gemeente veel te lang wacht met het behandelen van klachten. De gemeente maakt gebruik van de maximale wettelijke termijn. Vorig jaar deden 114 Vlaardingers een beroep op de ombudsman. Hiervan werden 77 klachten behandeld. Het aantal bezwaarschriften is vorig jaar gedaald naar 71 (158 in 2002).

2 De Hollandse Nieuwe is er weer. Haring- en

zoutgroothandel Warmelo & Van der Drift levert de burgemeestersharing die binnenkort in café De Waal wordt gepresenteerd.

De arbeidsinspectie onderzoekt momenteel de brand die begin vorige maand een deel van het Catshuis, de ambts-woning van premier Balkenende, in de as legde. Hierbij kwam een 49-jarige schilder van het Vlaardingse bedrijf De Goede om het leven. Volgens een woordvoerder is het duidelijk dat de schilders thinner hebben gebruikt. Volgens FNV Bouw is thinner binnenshuis sinds 2000 verboden.

3 In het Delta Hotel uitreiking van de Dutch Hotel Award. Het hotel ontvangt de vakprijs van de hotelsector voor uitzonderlijk management.

Het Recreatieschap Midden-Delfland heeft de zelfbedieningspont De Trekschuit op de Vaart voorlopig uit de vaart gehaald. Aan het besluit liggen veiligheidsoverwegingen ten grondslag. De trekpont vertoont kuren en de recreanten kunnen er niet van op aan dat hij werkt.

Door het vertrek van wethouder Roijers is wethouder Attema loco-burgemeester geworden. Tweede loco-burgemeester is wethouder Bot, gevolgd door P. Scheffer en B. van der Velde.

De 15-jarige Anne-Fré Swager is door Coca Cola uitgekozen om op 23 juni a.s. naast bekende Nederlanders de Olympische vlam te dragen tijdens de ATHENS 2004 Olympic Torch Relay. De wereldwijde staffelestafette doet op die dag Amsterdam aan.

4 De actie 'Tonnen voor Vlaardingen' is een succes. In totaal zijn al 268 regentonnen verkocht. Met dat aantal is Vlaardingen koploper van alle gemeenten met een soortgelijke actie. Een deel van de opbrengst gaat naar een ontwikkelingsproject van het Accentcollege in Kenia.

Wijkcentrum De Telder viert het 35-jarig bestaan. In plaats van cadeaus wil De Telder geld om bouwstenen te kopen voor het nieuwe dierenasiel, dat waarschijnlijk aan de Van Boendaleweg gebouwd gaat worden.

5 Een korte, hevige brand brengt flinke schade toe aan het in aanbouw zijnde sportcomplex Polderpoort. Hierdoor zal de oplevering vertraging ondervinden. De omvang van de schade wordt nog geïnventariseerd. Brandstichting wordt niet uitgesloten.

Sailorfestival. Op verschillende locaties verspreid door de stad weerklinken de nostalgische liederen van diverse

shantykorren.

Finale van de 32ste editie van het Vlaardings Voetbal Kampioenschap tussen FC Mozaïek en Deltasport. Winnaar wordt Deltasport met een 5-0 overwinning. De Penaltybokaal wordt gewonnen door HVO.

5-6 Fotogalerie 'In Beeld' aan de Landstraat 'viert' het 5-jarig bestaan met een opheffingsuitverkoop.

7 De deelnemers aan de sms-alarmtest ontvangen voor het laatst een bericht op hun mobiele telefoon. De resultaten van de proef worden in september verwacht.

Veiling van de burgemeestersharing in café De Waal. De opbrengst van 4.500 euro komt ten goede aan de actie 'Geef Vlaardingen een Stadslogger'. De inhoud wordt aangeboden aan de bewoners van het Herman Frantsenhuis aan de Schiedamseweg.

8 Leny van Halteren, voormalig fractievoorzitter van de VVD, is geheel onverwacht in een ziekenhuis in Lausanne aan een hartinfarct overleden. Zij is 64 jaar geworden.

9 Wethouder Bot opent op ludieke wijze het vernieuwde stationsplein Vlaardingen Oost. Achter het stuur van een RET-bus rijdt hij het lint stuk.

De ravage na de botsing tussen een vrachtwagen vol zand en RET-bus 56 op de oprit Vijfsluizen van de A4 richting Beneluxtunnel (15 juni). (Foto Roel Dijkstra).

10 Burgemeester Bruinsma heeft namens kroonprins Willem-Alexander en prinses Máxima een speciale set euromunten aangeboden aan de ouders van Jade Louiza van Toor en Milan Struijs. Het geschenk komt alle 442 kinderen toe die, evenals prinses Catharina-Amalia, op 7 december 2003 zijn geboren.

Europese Verkiezingen. De opkomst ligt in de regio onder het landelijke gemiddelde, maar de verkiezingen trekken veel meer stemmers dan vijf jaar geleden (opkomst 35,1% tegen 25,7 in 1999). Uitslagen: CDA 18,9 (20); PvdA 28,8 (24,4); VVD 10,7 (17,8); GroenLinks 6,1 (11,3); CU-SGP 5,6 (10,4); D66 3,6 (4,6); SP 9 (9); EuroTransparant 8,2; LPF 4,3 en PvdD 3,5.

De bouw van het nieuwe Vlietland Ziekenhuis in Schiedam is stopgezet, nadat is gebleken dat een aantal heipalen breuken vertoont.

De aanstelling van procesmanager Kees Kappetijn moet rust brengen bij de Brandweer Waterweg. Commandant Van Leeuwen blijft tot 1 oktober a.s.

Oud-Vlaardinger Arnold Roodenburg wordt burgemeester van de nieuwe gemeente Midden-Delfland.

11 Herman Schaar – o.a. 60 jaar actief voor de EHBO Vlaardingen – ontvangt uit handen van burgemeester Bruinsma de Vlaardingse Stadsspeld.

13 J. Houdijk, voormalig directeur van Machinefabriek Houdijk, koninklijk onderscheiden. Hij wordt benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau, o.m. vanwege het organiseren van klassieke concerten in De Meerpaal.

15 Het Monument van Bezinning tegenover station Vlaardingen Oost is voor renovatie verwijderd en wordt naar verwachting in augustus teruggeplaatst. Het monument, bestaande uit drie glasplaten, was door vocht onherstelbaar beschadigd.

Bij de oprit van de A4 aan de Mr. L.A. Kesperweg rijdt een vrachtwagen in op een lijnbus van de RET. Bij de botsing raken zeven passagiers en de bestuurders van beide voertuigen gewond. De slachtoffers worden naar verschillende ziekenhuizen vervoerd. Passagiers met lichte verwondingen worden ter plekke behandeld en in het stadhuis opgevangen. Als gevolg van de aanrijding wordt de op- en afrit naar de rijksweg bij metrostation Vijfsluizen voor enkele uren afgesloten.

16 In het stadshuis afscheidsreceptie van wethouder Roijers. Hij is inmiddels benoemd tot waarnemend burgemeester van Waddinxveen.

De restauratie van molen Aeolus is door het college gegund aan molenmaker Herrewijnen uit Spijkenisse. Met de restauratie moet haast worden gemaakt omdat de gemeente anders de subsidie van het rijk en de provincie van 150.000 euro misloopt.

Een onbekende schutter neemt een coffeeshop aan de Oosthavenkade onder vuur. Eén medewerker raakt licht gewond door een schampschot. De recherche verricht onderzoek.

Vertegenwoordigers van de Willibrordparochie en wethouder Bot slaan de eerste paal voor 'Résidence Calenburgh'.

17 De Vlaardingse huisschilder Kees van Gulik is onlangs tijdens werkzaamheden aan de Burgemeester Luijteringsingel aangevallen door een aantal kraaien. De man moest voor behandeling naar het Holy Ziekenhuis. Hij bleek tevens een lichte hersenschudding te hebben opgelopen.

19 Het Vlaardings Loggerfestival, georganiseerd door de Stichting Halen en Brengen en de gemeente, trekt 45.000 bezoekers. Het programma voor het stadsfeest met nautisch karakter is uitgebreider dan vorig jaar. Bezoekers van het festival hoeven niets te missen van het EK voetbal. Oranjefans kunnen de wedstrijd Nederland-Tsjechië op de Westhavenkade op een enorm scherm volgen.

21 In sportpark Vijfsluizen start van de zwemvierdaagse. Het is de laatste vierdaagse in het zwembad. Na deze zomer gaat het dicht.

Na drie leuke banden arriveert Frans van der Hulst na zijn fietstocht naar Rome weer in Vlaardingen. Burgemeester Bruisma sponsort 1.000 euro per leuke band voor de Stadslogger.

23 De raad- en trouwzaal worden in de zomervakantie onder handen genomen. Naast het opknappen van de parketvloer worden het meubilair, de verlichting en de geluidsinstallatie vervangen.

25 In 't Hof zijn door de hevige storm drie beuken gesneuveld. De inmiddels door de dienst groenbeheer

Muziek- en showkorps Avalance viert het 75-jarig bestaan met een taptoe op het feestterrein aan de Broekweg (26 juni). (Foto Fred Libochant/Fotobureau Roel Dijkstra).

gekapte bomen waren tussen de honderd en honderdvijftig jaar oud en gezichtsbepalend voor het park.

26 In het Delta Hotel start projectontwikkelaar Proper Stok de verkoop van de eerste 173 woningen aan het Buizengat. Ruim 1.000 mensen tonen belangstelling. Men hoopt in het begin van 2005 de eerste paal te kunnen slaan.

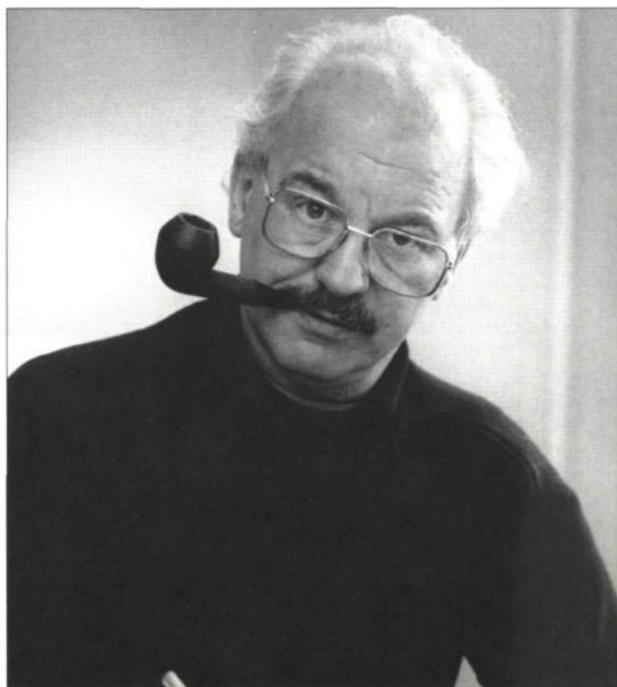
Bloemenman Piet van Oeveren staat na 38 jaar voor de laatste keer met zijn bloemenkar aan de Van Hogendorp-laan.

De werkloosheid in Vlaardingen is in een jaar tijd met ruim 26 procent gestegen. Het aantal werklozen nam toe van 3.616 in mei 2003 naar 4.567 in mei 2004.

Met een wervelende taptoe op het feestterrein aan de Broekweg viert het muziek- en showkorps Avalance het 75-jarig bestaan.

Overleden op 68-jarige leeftijd Theo Poelstra, oud-stadsarchivaris van Vlaardingen.

Oud-stadsarchivaris Theo Poelstra overlijdt op 68-jarige leeftijd (26 juni; zie ook jaarverslag Stadsarchief). (Foto coll. Stadsarchief).

29 Tijdens de behandeling van de Perspectiefnota stemmen CDA, AOV en de SP alsnog in met de groot-scheepse renovatie van het Theater van Vlaardingen. Hierdoor is er een meerderheid voor de zogeheten plus-variant.

Vlaardingen krijgt volgend jaar twee miljoen minder uit het Gemeentefonds. Bij de behandeling van de begroting 2005 in november a.s. zal het college dan ook naar alle waarschijnlijkheid nieuwe bezuinigingsvoorstellen presenteren. Volgens wethouder Scheffer was wel rekening gehouden met een tegenvaller, maar deze is groter dan verwacht.

In de kantine van sportclub Victoria inspraakavond over de toekomst van de Broekpolder, georganiseerd door het recreatieschap Midden-Delfland en de gemeente. Ter sprake komen de recreatiemogelijkheden, beplanting, veiligheid, wandel-, fiets- en ruiterspaden, hondenbeleid, ecologische waarde en onderhoud en beheer van de polder.

De Nederlandse Erts- en Mineraalbewerking en de Magnesiet en Amarilfabrieken blijven zich verzetten tegen woningbouw aan de Koningin Wilhelminahaven. De twee bedrijven hebben bij de Raad van State bezwaar gemaakt tegen het zogenoemde 'Stap-3 besluit' van het ministerie van VROM. Naast een hoge geluidsbelasting vrezen de NEM en de MAF dat door de woningbouw uitbreiding van de bedrijven onmogelijk wordt.

Clown Bassie is begonnen aan een tournee met Circus Althoff. Nederlands bekendste clown treedt alleen op tijdens de middagvoorstellingen met een konijnenwasmachine. De 68-jarige Bas van Toor is daarmee terug bij het circus, zijn oude liefde.

Juli

1 Het echtpaar Borsboom-Libregts onlangs 65 jaar getrouwd.

Het kunstproject De Strip aan de Floris de Vijfdelaan krijgt een vervolg met een Geheugenwerkplaats voor activiteiten die te maken hebben met het erfgoed van de Westwijk, een Podiumwerkplaats bestemd voor podiumkunsten en een Expositiewerkplaats waar tentoonstellingen plaats kunnen vinden. De ruimten worden steeds voor een periode van twee jaar verhuurd.

2 Opening van het Jeneverpad, een wandelroute van Rotterdam-centrum naar Maassluis. In Vlaardingen voert de route vooral door het groen: langs het Shell-sportpark en de Parkweg naar het Hof, het Buizengat, de Visbank en het Geuzenmonument, naar kampeerboerderij De

Hoogkamer en de Krabbepas door de Zuidbuurt naar Maassluis.

3 Vlaardings Mannenkoor Orpheus bestaat 100 jaar. Uit handen van burgemeester Bruinsma ontvangt het koor de Koninklijke Erepennen. Het koor is opgericht op 30 juni 1904 als onderafdeling van de Volksbond Tegen Drankmisbruik. Het koor o.l.v. dirigent Bernhard Touwen telt nu 88 leden en treedt regelmatig op.

*Burgemeester Bruinsma reikt de Koninklijke Erepennen uit aan Vlaardings Mannenkoor Orpheus, dat het 100-jarig bestaan viert met een receptie in het stadhuis (3 juli).
(Foto Roel Dijkstra).*

4 Voor tientallen Vlaardingers begint de dag met verbijstering. Langs de Lepelaarsingel, Van Hogendorp-laan en aangrenzende straten staan auto's met lek geprikte banden. Ook in Holy en de Babberspolder zijn banden doorgestoken. Rond vier uur 's ochtends arresteert de politie een 18-jarige Vlaardinger.

6 Door de routewijziging van de RET rijdt bus 55 vanaf 20.00 uur niet meer langs de Maasboulevard. De SP vreest dat de bewoners hierdoor in een isolement zullen raken.

8 Wethouder Bot geeft het startsein voor grondsaneringswerkzaamheden aan het Buizengat. De sanering wordt gefaseerd uitgevoerd: de locatie Havenstraat wordt gesaneerd tussen juli en december en de locatie Kortedijk van september tot maart 2005. Tot slot is de voormalige gasfabriek aan de Hoflaan tussen september en juni 2005 aan de beurt.

9 Streekmuseum Jan Anderson stelt zijn 150 col-

lecties toch ter beschikking aan het Visserijmuseum/Vlaardings Museum. Jan Anderson is gezwicht na aanhoudende druk van raadsleden, burgemeester Bruinsma en zijn eigen stichtingsbestuur. Het museum krijgt hiermee de vrije hand om voor tentoonstellingen te putten uit 33.851 voorwerpen, 23.747 prenten, 20.402 boeken en 15.469 foto's. Wanneer de nieuwbouw van het Vlaardings Museum gereed is, zal het Streekmuseum zijn deuren sluiten.

14 De gemeente zegt het contract op met de aanneemer die vijf ambtenaren van de dienst Stadswerk in zijn skybox in het Spartastadion heeft laten fêteren. Vier van de vijf ambtenaren krijgen een disciplinaire straf hiervoor opgelegd. De vijfde betrokkene, een leidinggevende, treedt vervroegd uit dienst.

Opgraving van de eeuwenoude nederzetting op bedrijventerrein Vergulde Hand West kost de gemeente twee miljoen euro. Het college zegt dit bedrag niet te kunnen vrijmaken. Vlaardingen doet nu een beroep op een archeologisch noodfonds van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

15 Oud-Vlaardinger Mark Huizinga zal bij de openingsceremonie van de Olympische Spelen in Athene de Nederlandse vlag dragen.

19 Het college stemt niet in met het idee van de Stadsregio om woningbouw mogelijk te maken in de randen van Midden-Delfland. Ook maakt men bezwaar tegen de typering van de Broekpolder als 'veenweidegebied'. De Broekpolder bestaat immers uit opgespoten verontreinigd

*Het cruiseschip Queen Mary 2 passeert het Delta Hotel (21 juli).
(Foto Roel Dijkstra).*

havenslib. Vlaardingen wil nu dat het Regionaal Groenblauw Structuurplan 2, waarin dit voorstel staat, wordt aangepast.

20 Vier van de vijf alloctonenorganisaties die vorig jaar subsidie hebben ontvangen, hebben er niet mee gedaan wat ze van tevoren hadden opgegeven. Daarom moeten de Koerdische Vereniging en de Palestijnse Vrouwenunie het gehele bedrag en stichting The World Family een gedeelte teruggeven. Alleen de Turks Nederlandse Solidariteitsvereniging heeft alle activiteiten uitgevoerd. De vereniging Rahma is een geval apart: deze Marokkaanse vereniging is inmiddels opgeheven.

Drie 'civieltechnische kunstwerken' - de officiële benaming van de vissteiger aan de Zoutelandehoeve, de houten brug aan het einde van de Samuel Esmeijerstraat en het vlonderbruggetje aan het einde van de Kethelweg - worden in het najaar gesloopt omdat er te weinig gebruik van wordt gemaakt.

21 Deze week is de gemeente begonnen met de aanleg van kunstgrasvelden bij de voetbalverenigingen Zwaluwen en V.F.C., bij korfbalvereniging Oranje Nassau en bij handbalvereniging WIK. Het project wordt uitgevoerd door Nootenboom Sport voor een bedrag van 1.424.000 euro.

Het grootste cruiseschip ter wereld, de Queen Mary 2, passeert Vlaardingen onder grote belangstelling. Het schip bracht een ééndaags bezoek aan Rotterdam. Het Delta Hotel brengt de traditionele vlaggengroet.

Twee weken eerder dan oorspronkelijk aangekondigd, sluit warenhuis V&D voorgoed zijn deuren. Wat er met het gebouw gaat gebeuren, is momenteel nog onduidelijk. De huidige onderhuurders vrezen dat het gebouw wel eens lange tijd leeg kan blijven staan, omdat V&D nog een twee jaar durend contract heeft bij onroerend goedbeheerder KBB, het moederconcern dat kortgeleden ook van eigenaar wisselde.

23 Start van de vijfde editie van Het Zomerterras met optreden van het volksdansensemble Zaporozhye Cosacks uit de Oekraïne. In het Hof en Oranjepark is er vier weekenden feest met optredens van onder meer Brainbox, Jan Akkerman, de Dogtroep en Lunatics.

27 De konijnenziekte myxomatose is bij de surfplas uitgebroken. De ziekte kan via beten van muggen, vlooien of vliegen worden overgebracht. Dierenartsen adviseren huis- en tuinkonijnen in te laten enten.

29 Op station Vlaardingen Centrum worden de eerste

chippoortjes van de Hoekse Lijn geplaatst. Bij de poortjes kunnen reizigers in- en uitchecken, tevens zorgt het systeem ervoor dat alleen reizigers met een geldig plaatsbewijs toegang hebben tot het station. Op de Hoekse Lijn wordt naar verwachting komend voorjaar als eerste treinverbinding in Nederland de ov-chipkaart in gebruik genomen.

Maarten van der Vlis neemt na ongeveer 45 jaar afscheid van zijn werkgever Boekhandel Den Draak.

Maarten van der Vlis – hier omringd door zijn vele boeken – neemt afscheid van Boekhandel Den Draak (29 juli). (Foto Roel Dijkstra).

De gebouwen van begraafplaats Holy worden binnenkort gerenoveerd. De opknapbeurt duurt drie weken. Uitvaatdiensten worden in deze periode gehouden in de Vredeskerk of in Uitvaartcentrum Holy.

Augustus

3 C.B. de Jong, vrijwilliger bij het Stadsarchief, viert zijn 90ste verjaardag. De jarige heeft in de afgelopen jaren 3.000 keer het archief bezocht.

5 Zwemster Wilma van Rijn heeft na tien jaar zwemmen op topniveau besloten te stoppen. Als hoogtepunt in haar carrière behaalde de zwemster een zilveren medaille met de nationale estafetteploeg op de Olympische Spelen van Sydney in 2000.

6 Jannes Visboetiek bij station Vlaardingen Centrum moet van de NS per 1 oktober a.s. de deuren sluiten. Eigenaar Jan Pronk heeft tot nu toe geen uitsluitsel gekregen waarom hij moet vertrekken.

7 Annemieke van Dam, net afgestudeerd aan het conservatorium in Tilburg, bereidt zich voor op de understudy van de hoofdrol in de musical 'Crazy for you' van Joop van den Ende. De Vlaardingse won zes jaar geleden de Soundmix Show.

7-14 In het kader van de tweejaarlijkse uitwisseling brengt de jeugdbrandweer van Neureut weer een bezoek aan Vlaardingen.

13 In Zorgcentrum Vaartland geopend een schilderij-ententoonstelling van de 98-jarige amateur-kunstenares Yka Freijlink-Stienstra.

14 Regionaal kampioenschap dressuur en springen voor paarden bij Die Flardingha Ruiters aan de Broekpolderweg.

In het Visserijmuseum/Vlaardings Museum opening van een tentoonstelling over de bekende familie De Zeeuw. Tegelijkertijd verschijnt het boekje 'Het geslacht De Zeeuw te Vlaardingen'.

15 Recreatiedag bij de Krabbepas in het kader van De Groene Toer 2004 met o.a. de voorstelling 'Tam, tammer, tamst'.

16 De eerste schooldag van 170 leerlingen van basisschool Johannes Calvijn valt in 'het water'. Door de overvloedige regenval staan lokalen blank. Schooldirecteur P. Peters moet de kinderen naar huis sturen. Men hoopt morgen de lessen te hervatten.

17 Zes huisartsen van de praktijk Holystaete ondertekenen samen met de Facilitaire Stichting Gezondheidszorg een intentieverklaring die moet leiden tot stichting van een HOED aan de Kopenhagenlaan. De vier apothekers in Holy blijven de HOED afwijzen omdat er in het complex ook een apotheek komt. Er is volgens de apothekers in Holy geen ruimte voor een vijfde branchegenoot.

De Vlaardingse pianist Ben van der Linden maakt zijn opwachting in het televisieprogramma Tros Triviant. Hij was jarenlang pianist en muzikaal begeleider van Paul van Vliet.

18 Bij opgravingen in het centrum is een grafkist uit 1043 aangetroffen, vervaardigd uit de restanten van een Engels vikingschip. Stadsarcheoloog Tim de Ridder is bijzonder opgetogen over de bijzondere vondst. Alleen in Tiel is eerder hergebruikt hout uit vikingschepen gevonden. Echt uniek is dat in het centrum resten van meerdere vikingschepen zijn aangetroffen.

Na de sluiting van Komzo en Villa Musica zijn oefenruimtes voor bandjes schaars. Aan de Fultonstraat start muzikant Per Solleveld op eigen initiatief oefenruimtes in een leegstaand bedrijfspand. Na de verbouwing van het pand zijn er vijf oefenruimtes en een opnamestudio.

Judoka Edith Bosch wint tijdens de Olympische Spelen in Athene een zilveren medaille in de categorie tot 70 kg. Oud-Vlaardinger Mark Huizinga wint brons in de categorie tot 90 kg.

21 Shantykoor Vlaardingen wint het Shantykorenfestival in Ter Heijde, volgens het juryrapport onder meer vanwege de presentatie en het gevarieerde repertoire. Het is de eerste keer in zijn nog korte bestaan dat het koor een trofee wint.

26 Een groep van honderd Vlaardingse sporters en hun begeleiders vertrekt voor een internationaal voetbal- en tennistoernooi naar de Tsjechische partnerstad Moravská Trebová.

Sinds kort staat de Aeolus aan de Kortedijk in de steigers. De molen wordt de komende maanden gerestaureerd. De in 1790 gebouwde molen was bijna 25 jaar in bezit van de familie Boekestijn en is sinds een jaar weer eigendom van de gemeente.

Tijdens de Europese kampioenschappen in het Deense Aarhus veroverde Fortuna-atleet Teo Maat onlangs een zilveren medaille op het onderdeel vijfkamp voor Masters.

30 De Hoflaan wordt wegens bodemsanering van het Buizengat gedeeltelijk afgesloten. De werkzaamheden duren vermoedelijk tot maart 2005. Het doorgaand verkeer wordt omgeleid. Door de start van de bodemsanering is de eerste fase van het project Buizengat daadwerkelijk ingegaan.

Wethouder Van der Velde opent samen met kinderen van groep 6 van 't Palet-Holy de nieuwe informatieruimte van de eendenkooi Aalkeetbuiten. De eeuwenoude eendenkooi is eigendom van Natuurmonumenten en is het hele jaar beschikbaar voor excursies.

Grootscheepse nachtelijke verkeerscontrole langs de A20 tussen Vlaardingen en Maassluis. In totaal nemen 16 instanties en diensten aan de controle deel. Er worden 71 processen-verbaal opgemaakt en zes mensen aangehouden op grond van de Opiumwet. Zeven vrachtwagenchauffeurs krijgen een rijverbod opgelegd.

September

1-2 Tijdens de World Fire Fighters Games in het Engelse Sheffield behaalt hoofdbrandwacht Sandra van Waasdijk van de Vlaardingse brandweer maar liefst vijf gouden medailles op het onderdeel zwemmen. Vierduizend deelnemers uit de hele wereld streden onderling op 60 verschillende olympische onderdelen.

2 Philip Westerduin heeft het toernooi om het Open Schaakkampioenschap van Vlaardingen op zijn naam geschreven. In de B-groep ging de zege naar Bart Voogt.

3 Majestic, de nieuwste club aan de Koningin Wilhelminahaven, opent zijn deuren. De loungediscotheek moet de hotste club van Vlaardingen en omgeving worden.

4 Vlaardingen huldigt judoka Edith Bosch met het behalen van haar zilveren Olympische medaille. Na een rijtoer, vergezeld door wethouder Van der Velde, ontvangt zij uit handen van burgemeester Bruinsma de Stadspenning van Vlaardingen.

4-5 Open Ateliers. Ondanks of dankzij het zonnige weer hebben de kunstenaars over aanloop niet te klagen.

5-6 Voetbalvereniging RKWIK viert het 70-jarig bestaan op het complex in Park 't Nieuwelant met o.a. een tombola, Rad van Fortuin en een optreden van de Amazing Stroopwafels.

6 Het Vlaardings Senioren Orkest o.l.v Johan van den Berg viert het 20-jarig bestaan. Het orkest is een initiatief van de dirigent en bestond in het begin uit negentien leden. Nu telt het orkest ruim 50 leden.

7 De gemeente heeft flats aan de Maasboulevard aangekocht. De gemeente ziet de aankoop als een strategische verwerving in het kader van de realisering van het Rivierzoneproject. In 2016 wordt naar verwachting een begin gemaakt met de nieuwe inrichting van het gebied.

Blauwe verrassing in Vlaardingen. In totaal deelt de politie 138 bekeuringen uit. Vijf hennepkwekerijen worden opgerold en 28 fietswrakken van straat gehaald. Bij de VOS worden kluisjes van scholieren gecontroleerd. Een man wordt gearresteerd.

8 De Stichting Boombehoud Vlaardingen maakt bezwaar tegen de geplande houtkap van 52 bomen aan het Geuzenplein en de Arij Koplaan. Het plein en de laan worden opnieuw ingericht.

Het echtpaar C. Gast-D. van Eijk 70 jaar getrouwd.

Het bedrijf Van der Linden & Veldhuis is door het bestuur van de Kamer van Koophandel Rotterdam onderscheiden voor innovatief ondernemerschap.

11 Open Monumentendag met o.m. een expositie over het Vlaardingse stadswapen in het Visserijmuseum/Vlaardings Museum. Museumdirecteur J.P. ter Brugge overhandigt de eerste prijs van de stadswapenwedstrijd aan Kimberly Wakkary voor haar ontwerp van gevleugelde haringen op paardenbenen.

Feest in de Westwijk. Wijkcentrum De Telder en de winkeliersverenigingen Dr. Wiardi Beckmansingel/Dirk de Derdelaan herdenken het feit dat 50 jaar geleden werd begonnen met de bouw van de wijk.

14 Lucas Petit, eigenaar van het Delta Hotel en het Badhotel Rockanje, uitgeroepen tot Meest Markante Horecaondernemer van Zuid-Holland. Hij dingt in november samen met elf andere regionale winnaars mee naar de nationale titel voor 2004.

15 Watertaxi Rotterdam is een jaar na opening van de Vlaardingse steiger erg tevreden. Gemiddeld maakt de taxi zestig tochten per week tussen Vlaardingen en Rotterdam.

Een 37-jarige Vlaardingse, haar twee dochters en haar schoonzoon zijn door de Rotterdamse rechtbank schuldig bevonden aan de moord op S. Sewlal. De man, die zwaar verslaafd was en zijn gezin jarenlang terroriseerde, werd eind vorig jaar om het leven gebracht.

17 Feestelijke heropening van het Korpsgebouw van het Leger des Heils aan de Magnoliastraat. De speciale samenkomst wordt bijgewoond door burgemeester Bruinsma.

De politie is een nieuw onderzoek gestart naar de moord op de tienjarige Nienke Kleiss uit Schiedam. Nieuwe informatie wijst in de richting van een andere verdachte dan de Vlaardinger die in 2002 door het gerechtshof in Den Haag werd veroordeeld tot achttien jaar cel en tbs.

18 Landelijke roeiwedstrijden in de Oude Haven, georganiseerd door het Zeekadetkorps Vlaardingen. Korpsen uit het hele land strijden om 'De gedolde riem'. De ploeg uit Arnhem keert huiswaarts met de begeerde trofee.

19 Gasexplosie in de Van Bleiswijkstraat in de Babberspolder. Zowel een beneden- als bovenwoning worden

*Een gasexplosie vaagt een hoekwoning aan de Van Bleiswijkstraat volledig weg (19 september).
(Foto Roel Dijkstra).*

in één klap weggevaagd. Ook de aangrenzende woning loopt zware schade op. De 34-jarige bewoner overlijdt in de loop van de dag in het ziekenhuis aan zijn verwondingen. Zijn bovenbuurman overleeft de klap wonder boven wonder en loopt slechts lichte verwondingen op.

21 In het Zonnehuis opening van het eerste Vlaardingse Alzheimercafé. 'De Brasserie' kent naast de gezelligheid van een echt café ook de gelegenheid om informatie over dementie in te winnen. Vanaf november is het café iedere eerste dinsdag van de maand geopend.

De vervanging van de kades aan de Havenstraat is in volle gang. De gemeente plaatst tijdelijke damwanden, vervolgens worden de oude kades gesloopt en nieuwe geplaatst.

24 De 'Buitenlijn' van de gemeente is een groot succes. Op de klachtenlijn kwamen het eerste halfjaar vijfduizend meldingen binnen. Dat zijn er gemiddeld 38 per dag, een stijging van 46% ten opzichte van dezelfde periode in 2003. Bijna 80% wordt binnen vier dagen afgedaan en 91% binnen tien werkdagen. Daarmee is de doelstelling gehaald.

Archeologen hebben bij het Buizengat de fundamente van de buitenplaats van Wilhem van Ruytenburgh opgegraven. De 'heer van Vlaardingen en Vlaardinger-Ambacht' staat prominent afgebeeld als de 'man in het geel' op Rembrandts wereldberoemde schilderij De Nachtwacht. De buitenplaats is mogelijk rond 1627 gebouwd en twee eeuwen later, in 1830, gesloopt.

25 De VOGG, vereniging van ouders en verwanten van mensen met een verstandelijke handicap, viert het 50-jarig bestaan en tevens het 40-jarig bestaan van de eigen wandelvereniging. Voorzitter H. Bravenboer wordt benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau.

Een 49-jarige vrouw wordt in haar woning aan de Dr. Wiardi Beckmansingel dood aangetroffen. Zij blijkt als gevolg van een misdrijf om het leven te zijn gekomen.

26 In café De Waal wordt een benefietconcert gegeven voor Lawrence Payne, wiens woning aan de Van Bleiswijkstraat zondag door een gasexplosie werd verwoest. De bands LP Blues Band en De Band schenken hun gages aan de gedupeerde zanger van de LP Blues Band.

28 Dag tegen Geweld. De plechtigheid bij het Monument van Bezinning wordt geopend met een toespraak

door burgemeester Bruinsma, gevolgd door een optreden van de band Holy Click, een voordracht door stadsdichter Kees Alderliesten en door acteur Winston Post. Afsluiting door Bram Keizerwaard, directeur van het Accent College.

Gerrit Spruit, commandant van de brandweerregio Rotterdam-Oost, benoemd tot commandant van het Brandweerkorps Waterweg.

29 Mevrouw Zonne-Struis viert haar 100ste verjaardag.

Oktober

1-2 De vrijmetselaarsloge Delta houdt open huis in de Gereformeerde Kerk aan de Emmastraat. Tientallen vrijmetselaars zijn aanwezig om vragen van belangstellenden te beantwoorden.

2 Michel de Maat wint met tien seconden voorsprong de vijftiende Geul Techniekloop over 15 kilometer in een tijd van 51 minuten en 4 seconden. Snelste vrouw is Petra van Loon met 59 minuten en 7 seconden.

In de Vrije Academie veiling van 56 door bekende Nederlanders beschilderde vazen, georganiseerd door de Lions Club Vlaardingen. De opbrengst, 10.250 euro, gaat naar de Stichting Elckerlyc, onderdeel van de Stichting Noodopvang Vlaardingen.

4 Minister Dekker van VROM opent het 650ste Huursubsidie Informatie Punt bij Waterweg Wonen. Het HIP maakt gebruik van een computerverbinding met het ministerie. Hiermee heeft de corporatie rechtstreeks toegang tot beveiligde informatie van het ministerie.

5 Renco van der Kreeke ontvangt uit handen van burgemeester Bruinsma een bronzen medaille van de Stichting Carnegie Heldenfonds. De ober van het Delta Hotel redde in april met gevaar voor eigen leven een vrouw van de verdrinkingsdood.

6 Start van de 15de Kinderboekenweek onder het motto 'Muziek' met optreden van de Kaapverdische band Rabasa bij basisschool Het Visnet aan de Stationsstraat.

In de kelder van de buitenplaats van Wilhem van Ruytenburgh hebben archeologen een goed bewaarde tegelvloer gevonden (24 september).

(Foto Mirjam van der Hoek/Fotobureau Roel Dijkstra).

Een 25-jarige man, verdachte in het hernieuwde onderzoek naar de moord op Nienke Kleiss, heeft opnieuw bekend de gruweldaad te hebben gepleegd. Hij had al eerder bekend, maar trok kort daarna zijn bekentenis weer in. Het OM zegt in een later stadium te besluiten welke actie zal worden ondernomen met betrekking tot Vlaardinger Kees B. die al vier jaar vastzit voor de moord.

7 Bij het Accent College aan het Geuzenplein afscheidsreceptie voor de scheidende docenten Willem van Bentum, Piet Heinsbroek, Rien van Houdt, An Moerkens, Els Oosterhagen, Martin Verhelst en Kees Zevenbergen.

Muziekkorps Jong Avalance heeft een geweldige prestatie geleverd door op het EK Drum Corps in Den Haag een fraaie vierde plaats te behalen. Niet minder dan dertig korpsen uit binnen- en buitenland streden om de Europese titel. Jong Avalance is het enige jeugdmuziekkorps in Vlaardingen voor kinderen van zes tot en met zestien jaar.

Het doek is gevallen voor HVO. De scheepswerf van Damen Shiprepair gaat dicht. Een deel van het personeel

Renco van der Kreeke ontvangt een medaille van de Stichting Carnegie Heldenfonds (5 oktober; zie ook 27 april). (Foto Roel Dijkstra).

wordt ontslagen. Met de sluiting verdwijnt een belangrijk stuk Vlaardingse geschiedenis voorgoed.

Na jarenlange discussie zullen drie historische panden aan de Kortedijk alsnog worden gesloopt. Volgens het college kost het 2,5 miljoen euro om de panden op te knappen, geld dat er niet is. De panden, waaronder het sluishuis, zouden worden opgenomen in het nieuwbouwproject Buizengat. Met de bewoners van de panden is overeenstemming bereikt. De Historische Vereniging Vlaardingen is verbijsterd over de sloopplannen.

8-9 Ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van wooncomplex De Bolder uitvoering van de revue 'Denk je nog aan die tijd' o.l.v. Dick Borst met medewerking van bewoners van het wooncomplex.

12 Bij verbranding van chemisch afval door de AVR is gedurende een onbepaalde periode zes keer zoveel

dioxine vrijgekomen als toegestaan. Na constatering is de verbrandingsoven stilgelegd.

Presentatie programmabegroting 2005-2008. Om de financiële tegenvallers op te vangen, moet de gemeente tot eind 2008 80 arbeidsplaatsen hebben afgebouwd. Hiervoor is met de bonden een 57-jarigen-maatregel opgesteld, die ambtenaren de kans biedt op vrijwillige basis te vertrekken met een aanvulling op het salaris tot 75 procent tot 65 jaar.

14 In aanloophuis De Groene Luiken aan de Oosthavenkade expositie van werk van tekenaar Len Munnik.

15 Kees Alderliesten ontvangt uit handen van wethouder Van der Velde een oorkonde voor zijn benoeming tot stadsdichter, vervaardigd door de Vlaardingse kunstnares Zhanhong Liao.

In de Deel aan de Baarnhoeve reünie van oud-bewoners van de Maassluisdijk.

Burgemeester Bruinsma en M. Keizerwaard, districtschef Waterweg van de politie Rotterdam Rijkmond, ondertekenen het convenant dat de samenwerking tussen politie en gemeentelijke stadswachten moet intensiveren.

16 Romi Smilfood stopt in Vlaardingse met raffineren en brengt eind 2005 de margarineproductie over naar Heerenveen. Voor de 118 werknemers is een sociale regeling uitgewerkt. De Rotterdamse Margarine Industrie begon in 1937 in Vlaardingse en is in 1986 overgegaan naar voedingsconcern Koninklijke Smiddegroep.

18 De financiering van de inrichting van sportcomplex Polderpoort is eindelijk rond. Het gebouw is het afgelopen weekend opgeleverd en wordt eind november officieel geopend.

Wethouder Van der Velde geeft het startsein voor de verbouwing van het stadskantoor. Er komen nieuwe wanden, vloerbedekking en verlichting en er wordt geschilderd. In maart 2005 moet de renovatie klaar zijn.

19 De wachtlijst voor inburgeringscursussen is met de helft gedaald van 120 naar 60. De daling wordt veroorzaakt doordat er minder nieuwkomers zijn. Voor de 'oudkomers' starten nog dit jaar 99 trajecten, waarbij zij alsnog de Nederlandse taal kunnen leren.

Voetbalvereniging VFC opent het nieuwe kunstgrasveld met een oefenwedstrijd tegen het hoogste jeugdelftal van Feyenoord.

21 De maquette van het Plan Buizengat is momenteel uitgeleend aan stedenbouwkundigen Palmboom & Van der Bout voor tentoonstellingen in Milaan en Barcelona. Eerder was de maquette al gebruikt op tentoonstellingen in Amsterdam en Delft. Ook de gemeenten Groningen en Eindhoven hebben belangstelling.

23 Onthulling van het gevelopschrift van de 'N.V. Eerste Vlaardingsche Auto-Garage' (EVAG) aan de Willem Beukelszoonstraat. Tegelijk reünie van oud-straatbewoners, georganiseerd door oud-bewoner Ben van der Linden.

Het voortbestaan van de Vlaardingse schooltuinen is verzekerd. Zes jaar geleden waren er nog vijftien schooltuintjes, waarvan er drie zijn overgebleven. Volgens het college zijn twee locaties aan de Zuidbuurtseweg en de Marnixlaan geschikt voor een gezamenlijke schooltuin. Op die twee terreinen kunnen naar verwachting zo'n vierhonderd kinderen tuinieren.

25 Het echtpaar Schenk-Noks 65 jaar getrouwd.

26 Showbrassband Thalita bestaat dit jaar 40 jaar. Ter gelegenheid hiervan brengt beschermheer burgemeester Bruinsma een bezoek aan het complex van de band aan de Surinamesingel.

28 De voet- en fietspaden ter hoogte van de kruising Marathonweg/Floris de Vijfdelaan/Billitonlaan krijgen binnenkort 'milieuklinkers'. De naar Japans model gemaakte betonstraatsteen moet luchtzuiverend gaan werken. Het project wordt in een proefvlak van duizend vierkante meter aangelegd.

30 In Muziekinformatie- en Documentatie Centrum Ton Stolk officiële opening van de tentoonstelling 'Katharina Verhoeff-Torn, een bevlogen dirigente' door W. den Breems, voorzitter van de Historische Vereniging Vlaardingse. Tevens presentatie van het gelijknamige boek, samengesteld door Ton Stolk.

Open Dag bij het opgravingsterrein aan het Buizengat. Te zien zijn vooral de resten van het buitenverblijf van Willem van Ruytenburgh. Grote belangstelling.

Landelijke Archievendag. Open Dag bij het Stadsarchief met o.a. vertoning van oude Vlaardingse films, advies van de restaurator en een tentoonstelling met tekeningen van het echtpaar Midderigh-Bokhorst, dat van 1905 tot 1927 in Vlaardingse woonde. Tevens verkoop van dubbele boeken, tijdschriften en prenten.

November

2 Bewoners van de Havenstraat zijn bang dat hun woningen gevaar lopen door de huidige sloopwerkzaamheden. Door de zware trillingen zijn inmiddels grote scheuren ontstaan in verscheidene woningen aan het Bui-zengat.

4 De 15-jarige Vlaardinger Jeroen Näring heeft razendsnel naam gemaakt in de wereld van het handboogschieten. Onlangs is hij toegetreden tot Jong Oranje van de Nederlandse handboogbond en hij maakt kans om uitgezonden te worden naar internationale wedstrijden.

Burgemeester Bruinsma reageert in een open brief aan alle Vlaardingers geschokt op de moord op Theo van Gogh. De cineast werd op 2 november vermoord door een 26-jarige Amsterdammer met zowel de Nederlandse als de Marokkaanse nationaliteit.

Orgelliefhebbers kunnen sinds kort een website (www.vlaardingseorgels.nl) bezoeken waarin alle Vlaardingse orgels staan beschreven. De gegevens zijn verzameld door Jan van Roon, organist van de Sionkerk.

5 Vlaardings Mannenkoor Orpheus sluit de viering van het honderdjarig bestaan af met een jubileumconcert in de Grote Kerk. Medewerking verlenen de solisten Marten Smeding, Matthijs Mesdag, Willeke te Brummelstroete en het Randstedelijk Begeleidings Orkest.

6 Open Dag op begraafplaats Holy. Belangstellenden kunnen een kijkje nemen in de gerenoveerde aula en een rondleiding krijgen over de begraafplaats.

De formatie Bitch viert in de Lijndraaier het 25-jarig bestaan met een concert voor trouwe fans.

7 In het Theater van Vlaardingen krijgen Rita Young, bekend als zangeres, presentatrice en entertainer, en haar technicus en echtgenoot Jan een muzikaal afscheid aangeboden onder het motto 'Dit is jullie leven'. Tijdens deze unieke voorstelling treden lokale, regionale en landelijk bekende artiesten op.

8 Zorgcentrum Soenda viert het 10-jarig bestaan met een feestweek met tal van activiteiten.

De apotheken Holystaete en Holy-Noord spannen een rechtszaak aan tegen zorgverzekeraar DSW. Zij beschuldigen DSW van belangenverstrengeling door volgend jaar een eigen apotheek onder te brengen in de HOED aan de Kopenhagenlaan.

Dodelijk ongeval op de Binnensingel. Een 49-jarige vrouw wordt tijdens het oversteken geschept door een sportwagen. De vrouw overlijdt ter plekke.

9 Minister A. van Ardenne van Ontwikkelings-samenwerking waagt zich op de catwalk. De bewinds-vrouwe neemt deel aan een modeshow om te bewijzen dat je goed voor de dag kunt komen met kleding die in de Derde Wereld op een milieuvriendelijke manier en zonder kinderarbeid is gemaakt.

Lucas Petit, eigenaar van het Delta Hotel en het Badhotel Rockanje, wordt tijdens het jaarlijkse congres van Horeca Nederland uitgeroepen tot Meest Markante Horecaondernemer van Nederland.

Lucas Petit is verkozen tot Meest Markante Horecaondernemer van Nederland (9 november; zie ook 14 september).
(Foto Roel Dijkstra).

10 In het kerkgebouw van het Leger des Heils informatieavond over de plannen voor een 24-uursopvang voor dak- en thuislozen in de voormalige huishoudschool aan de Van Hogendorpstraat. Bewonersvereniging Babberspolder is fel tegen de komst van een sociaal pension. Volgens G. Stoffers van het Leger is de opvang in Vlaardingen geen luxe. Jaarlijks worden 130 personen uit Vlaardingen opgevangen in de voorzieningen van het Leger in Rotterdam.

11 De gemeenteraad gaat - met uitzondering van VV2000, SP en SBV - akkoord met de programmabegroting 2005-2008.

In de Rotterdamse St. Laurenskerk wordt in bijzijn van minister Van Ardenne van Ontwikkelingssamenwerking het masterplan voor de campus van het Hope College in Addis Ababa overgedragen aan twee vertegenwoordigers van Hope Enterprises. Het plan is opgesteld door Geluk-Treurniet Architecten, die dit jaar tevens het 50-jarig bestaan herdenken. Het bureau werd opgericht door Gilles Geluk en is inmiddels uitgegroeid tot een allround architectenbureau met achttien medewerkers. Een bureau dat zich als onderneming bewust is van zijn verantwoording ten opzichte van de maatschappij, niet alleen lokaal, maar wereldwijd.

Gilles Geluk was de eerste voorzitter van de Historische Vereniging Vlaardingens van 1967 tot 1970 en daarna bestuurslid tot 1979. Door zijn beschouwende manier van werken is hij van groot belang geweest voor de vereniging.

Sportschool Egbert Thomas heeft op het NK karate voor junioren vier eerste plaatsen in de wacht gesleept. Nadia Tomaello, Angela van der Hoeven en Mike van Vliet en de Maassluisse Mushin Sumer waren het succesvolst. In totaal waren 21 karateka's afgevaardigd.

12 Leerlingen van basisschool Het Anker sturen 250 rugzakken naar hun leeftijdgenoten in de Oekraïne. Met de vrachtwagen van de stichting Spoetnik gaan ook voedselpakketten, schoenen en speelgoed naar het Oost-Europese land.

13 Carnavalsvereniging De Leutloggers viert in zaal Buytenlant 'De Elfde van de Elfde'. Reinald Don wordt gekozen tot prins voor het komende seizoen.

Brass Ensemble De Bazuin viert het 50-jarig bestaan met een jubileumconcert in de Rehobothkerk aan de Billitonlaan. Medewerking verleent het Don Kozakkenkoor uit Den Haag. Dirigent Bram Sebel ontvangt voor zijn inzet de Stadsspeld uit handen van wethouder Van der Velde.

Overleden ir. J.G. Gerritze, voormalig directeur van het bedrijf Gemeentewerken, de Reinigings- en Ontsmettingsdienst en het Marktwezen.

Overleden Ch.F. Hendriks, o.a. voormalig medewerker van Omroep Vlaardingens.

15 Mede dankzij een aanzienlijke subsidie van het Fonds Schiedam Vlaardingens e.o. ondergaat de haven van watersportvereniging De Bommeer een volledige metamorfose. Niet alleen worden de 160 ligplaatsen tellende steigers vernieuwd, ook de oude kraan wordt vervangen. Hierdoor wordt het uit het water halen van boten niet alleen veiliger maar ook werkbesparend.

In de Laurenskerk te Rotterdam overhandigen GelukTreurniet Architecten het masterplan voor de campus van het Hope College in Addis Ababa aan vertegenwoordigers van Hope Enterprises (11 november). (Foto Roel Dijkstra).

Honderden werknemers van de sociale werkvoorzieningen in Nederland overhandigen burgemeester Bruinsma, tevens voorzitter van de onderhandelingsdelegatie van de werkgevers, een petitie waarin opgeroepen wordt zo snel mogelijk de onderhandelingen met de bonden over een nieuwe CAO te hervatten.

Overleden op 87-jarige leeftijd ds. Adrianus van Zetten. De emerituspredikant was in de Hervormde gemeente Vlaardingens werkzaam tussen 1961 en 1982.

16 Skateboarders en rolschaatsers kunnen hun lol op.

De Maassluizer Alexander Blatt organiseert de komende vijf maanden een wekelijkse Roller Disco in de Lijnbaanhal.

De Salon en de restaurants El Loco Babbe en Hard Times zijn genomineerd voor de Vlaardingse horecaprijs. De gemeenteraad heeft de Vlaardingse UITbinker ingesteld om een prettig en veilig uitgaansklimaat te bevorderen en de maatschappelijke samenhang te versterken. Horecaondernemers die bijdragen aan deze doelstelling komen in aanmerking voor de wisseltrofee.

In café De Waal onthulling van het ontwerp van kunstenaars Marjon Hoogendijk, bestaande uit drie opeengestapelde visjes, uitgevoerd in dik melkachtig glas met de Vlaardingse kleuren rood, geel en blauw.

18 Het echtpaar Van der Lee onlangs 60 jaar getrouwd.

Verkiezing van de 'Kunstenaar van het jaar 2004' tijdens het Nationale KunstGala in de voormalige Van Nelle fabriek in Rotterdam. Kunstenaars Wilma Kuil eindigt op de 10de plaats.

De markante schoorsteenpijp van distilleerderij Van Toor aan de Markt is gered. Het college draagt 30.000 euro bij om de laatste van de verzameling schoorstenen uit het industriële verleden van Vlaardingen te redden. De eigenaar had een sloopvergunning aangevraagd voor de bovenste drie meter van de pijp.

Burgemeester Bruinsma overhandigt de opbrengst van de actie 'Tonnen voor Vlaardingen' (1.685 euro) aan Wim van der Burg, docent van het Accent College en initiator van ontwikkelingsprojecten in Kenia. Het ministerie van Ontwikkelingssamenwerking heeft toegezegd het bedrag te verdubbelen. Het geld zal worden besteed aan het aanleggen van waterputten in Kenia.

Dertig medewerkers van Thuiszorg Nieuwe Waterweg Noord raken hun baan kwijt door bezuinigingen van het rijk. Thuiszorg NWN ontvangt naar verwachting 5 miljoen euro minder dan in 2003. Er werken 1.550 mensen bij Thuiszorg. De instantie heeft op jaarbasis achtduizend cliënten in Schiedam, Vlaardingen, Maassluis en Midden-Delfland.

19 De Jeu de Boulesclub Vlaardingen viert het 20-jarig bestaan met een receptie in het clubgebouw in de Broekpolder.

20 Intocht van Sinterklaas. De Sint was al een week eerder in Nederland gearriveerd. Door de drukke agenda en een verwarde piet komt de Goedheiligman dit jaar een

week later naar Vlaardingen.

23 Actievoerders van Milieudefensie beklimmen met een spandoek met de tekst 'Who's afraid of red, yellow and blue? Clean air now!' de reclamemast aan de A20 ter hoogte van Vlaardingen. Milieudefensie laat vanaf volgende week de luchtkwaliteit rond het Kethelplein meten. Met de resultaten verwacht de organisatie aan te kunnen tonen dat de aanleg van de A4 door Midden-Delfland illegaal is. De lucht rond het knooppunt zou volgens Europese normen nu al te vuil zijn.

24 Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van VluchtelingenWerk Vlaardingen ontvangt burgemeester Bruinsma het kookboek 'Veelkleurige kookpotten van Vlaardingen'.

Overleden op 85-jarige leeftijd Walter van Ginneken, directeur van de Stadsgehoorzaal van 1964-1982. De voormalige directeur heeft tot het laatste moment meegewerkt aan de voorbereidingen van de grootschalige renovatie van het theater.

25 1.500ste lunchconcert door Aad Zoutendijk op het Van Peteghemorgel van de Grote Kerk.

29 De echtparen Van Boerum-van der Krans en De Priëlle-Mus 65 jaar getrouwd.

30 Het Visserijmuseum/Vlaardings Museum heeft bijgedragen aan het oplossen van een misdrijf waarmee gelijk ook een stuk cultureel erfgoed is veiliggesteld. Het gaat om een antiek inktstel uit 1877, dat via het televisieprogramma Opsporing Verzocht terecht kwam bij het museum. Inmiddels is de rechtmatige eigenaar weer in het bezit, maar deze wil het uiteindelijk weer terecht laten komen in het museum. Het inktstel werd door haringhandelaar Van Harwegen den Breems geschonken aan Jan Brobbel, ter gelegenheid van diens 40-jarig jubileum als kuiper.

De 17-jarige Europees kartkampioen in de Super A-klasse Nick de Bruijn krijgt in Valencia een contract aangeboden bij het team van Josef Kaufmann. Volgend seizoen komt hij uit in de Formule BMW ADAC kampioenschap.

December

1 Architect Kees Spanjers heeft het definitieve ontwerp voor het renovatieplan van de Stadsgehoorzaal afgerond. Het oorspronkelijke ontwerp van Van Ravesteyn en de nieuwe wijzigingen gaan elkaar versterken. In juli 2005 kan volgens de planning gestart worden met de renovatie.

Een loodzware penbalk wordt door een hijskraan in de nok van molen Aeolus aan de Kortedijk getild (3 december). (Foto Roel Dijkstra).

Overleden op 93-jarige leeftijd Z.K.H. Prins Bernhard. In het stadhuis en op verschillende locaties in de stad liggen condoleanceregisters.

2 Met de website www.mijnvlaardingen.nl hoopt Jan van Duin dat Vlaardingers gaan meedenken en communiceren over hun eigen leefomgeving.

3 Een enorme hijskraan tilt de 500 kg wegende pen-

balk in de nok van de Aeolus. De algehele renovatie van de molen moet in april 2005 klaar zijn.

4 De torenspits aan de 1e Van Leyden Gaelstraat wordt een officiële jongerenontmoetingsplek. De toren wordt aan drie zijden afgeschermd, zodat de jongeren beschut zijn tegen regen en wind. Ook komen er betonnen zitplekken en verlichting, zo mogelijk via zonne-energie.

Het echtpaar Willeman-De Jong 70 jaar getrouwd.

7 De Historische Vereniging Vlaardingen vraagt bij de arrondissementsrechtbank een voorlopige voorziening om de sloop van de historische panden aan de Kortedijk tegen te houden. De HVV vindt dat projectontwikkelaar Proper Stok de restauratiekosten van de twee woonhuizen en het sluishuis op zich moet nemen.

10 Na vier jaar te hebben vastgezetten voor moord op de Schiedamse Nienke is Kees B. in vrijheid gesteld. De Vlaardinger, die onterecht voor de moord werd veroordeeld tot achttien jaar gevangenisstraf met tbs, wil voorlopig tot rust komen.

Speciale kerstmarkt rondom de Grote Kerk, georganiseerd door de Vereniging Historische Markt, met inloopconcert en ontsteking van de kerstboomverlichting.

Overleden in zijn woonplaats Apeldoorn op 58-jarige leeftijd de van oorsprong Vlaardingse journalist Aad Struijs. Struijs werkte in de jaren zestig van de vorige eeuw bij de Nieuwe Vlaardingsche Courant.

In het Delta Hotel presentatie van het boek 'Ziekenhuis stroomopwaarts, een eeuw gezondheidszorg langs de Waterweg', door Anne Jongstra en Ellen Boonstra-de Jong.

18 Showbrassband Thalita viert het 40-jarig bestaan met een jubileumconcert in de Rehobothkerk aan de Biltonlaan.

Stichting Boombehoud Vlaardingen is verbijsterd over het definitieve bomenplan 2004-2005 van de gemeente. Er is geen enkel voorstel van de stichting overgenomen. In totaal worden 437 bomen gekapt en 430 bomen ge- of herplant.

22 De besturen van het Streekmuseum Jan Anderson en het Visserijmuseum/Vlaardings Museum ondertekenen een samenwerkingsintentie. Hiermee is een begin gemaakt met de integratie van Jan Andersons levenswerk in het museum.

23 Eerste paal geslagen voor de bouw van het project Buizengat. Aan de Havenstraat wordt na de jaarwisseling begonnen met de bouw van 46 appartementen, verdeeld over zeven blokken. Door sloop en andere werkzaamheden zijn in twaalf historische panden grote scheuren gekomen. Bewoners protesteren door middel van span- doeken aan hun woningen.

Ruim vijftig medewerkers van de gemeente maken gebruik van regelingen waarmee ze de gemeente in 2005 vervroegd verlaten. De bezuinigingen op de loonkosten kunnen nu gerealiseerd worden zonder gedwongen ont- slagen.

In de Engelsche Boomgaert staat sinds kort een 3,5 meter groot ridderstandbeeld van de kunstenaar Hans van der Pennen. Op de sokkel staan de afbeeldingen van de boer- derij, het kasteel en het Kolpabad, die moesten wijken voor de huidige woningen. De rieten mand met appels bij het been van de ridder verwijst naar de boomgaard die ooit op deze plek lag.

24 De verdediging van Kees B. doet aangifte tegen de rechercheurs die de Vlaardinger hebben gedwongen tot het afleggen van een bekentenis in de zaak Nienke Kleiss. Ook tegen het Openbaar Ministerie wordt volgens advocaat mr. Gerard Spong aangifte gedaan.

Bea Kluiters van de stichting Spoetnik, die al jaren hulp- goederen naar de Oekraïne stuurt, is één van de zeventig Nederlandse waarnemers tijdens de komende presidents- verkiezingen aldaar.

26 Mevrouw Elizabeth Christina Dekker-Leentvaar 100 jaar.

27 Onbekenden hebben in de nacht van zaterdag op zondag bij de watersportverenigingen De Kulk en Kleiput ruim dertig boten vernield. De politie stelt een onderzoek in.

28 De politie zet extra rechercheurs in om helers van gestolen fietsen op te sporen. Daarnaast pendelen twee stadswachten continu tussen de drie treinstations. De afgelopen weken is het aantal gestolen fietsen al fors afgenomen.

31 Het veer 'Burgemeester van Lier' is aangekocht door de Partyschepencentrale uit Rotterdam. Het schip zal worden gebruikt voor rondvaarten en tentoonstellin- gen. Door de opening van de Tweede Beneluxtunnel was de pont Vlaardingen-Pernis overbodig geworden.

Het ridderstandbeeld (met kerstmuts) in de Engelsche Boomgaert (23 december).

(Foto Joep van der Pal/Fotobureau Roel Dijkstra).

Jaarverslag

Archeologische Werkgroep Helinium

**Afdeling 8 van de Archeologische
Werkgemeenschap voor Nederland**

1 Voorwoord

In het jaar 2004 werden weer diverse activiteiten georganiseerd zoals veldwerk, vondstverwerking op de werkvondsen, excursies en lezingen. Er werd intensief gebruik gemaakt van de ruime, nieuw ingerichte werkruimte en de werkvondsen werden druk bezocht.

Er was een goede samenwerking tussen de professionals van het VLAK en de amateurs van Helinium: regelmatig werd er overleg gepleegd en het Askuilproject wordt door Helinium onder leiding van het VLAK uitgevoerd.

2 Veldwerk

Wat veldwerk in groepsverband betreft hebben we ons op de onderstaande dagen kunnen uitleven.

Delft, Markt

Op 13 maart een dag skeletten uitprepareren, inmeten en lichten onder leiding van de archeologische dienst van Delft, op de markt in Delft pal voor de hoofdingang van de Nieuwe Kerk waar i.v.m. het planten van een aantal bomen een groot aantal meest 17e eeuwse graven geruimd moesten worden.

Vlaardingse, Watersportweg

Op 10 juli hebben we op verzoek van het VLAK, dat daar ook gewerkt heeft, een hele ochtend scherven geraapt aan de Watersportweg (VLAK code 5.038) te Vlaardingse, waar bij het vernieuwen van een hoofdriool veel Romeinse scherven aan de oppervlakte zijn gekomen, maar waar ook wat inheems, veel postmiddeleeuws en modern materiaal was te vinden.

Ondanks het ontbreken van duidelijke profielen deed een zekere concentratie van Romeins materiaal toch sterk denken aan een Romeins (inheemse) vindplaats.

Meer informatie is te vinden in de verslagen van het VLAK, Helinium en Piet Heinsbroek.

Maasland, 's Herenstraat

Op 4 december heeft Helinium bij de familie Böhlinck aan de 's Herenstraat 40 te Maasland boringen verricht in hun voortuin. Het doel was (en is) meer duidelijkheid te krijgen over de mogelijke aanwezigheid van een motte, grachten of andere vroegmiddeleeuwse sporen, waar al heel lang veel verhalen over rondspoken.

Overigens zijn er gegevens bekend van de "Stenen kamer" met drie boerderijen uit de 12e eeuw die op deze plek gestaan hebben, waar we ook wat van hoopten aan te treffen.

Experimentele archeologie in de boomgaard van Hoogstad.

Het verslag van deze dag is gemaakt door Piet Heinsbroek en we zijn van plan om nog andere boringen te gaan zetten.

3 Werkavonden

Op de vaste woensdag werkavonden zijn we in januari gestart met een groot schervenproject.

Onder leiding van het VLAK werkten we aan het project "Askuil" van de opgraving "Van de Windt" aan de Kortedijk, code 1.095 en dan met name spoornummer 263.

Doel is het helemaal uitwerken van een groot geconcentreerd 18e eeuwse schervencomplex dat zeer nauwkeurig is gedateerd.

Verder werden op de werkavonden de gebruikelijke activiteiten verricht, zoals het wassen van vondsten afkomstig van veldverkenningen etc.

Ook werden er uitvoerige discussies gevoerd, aanpassingen aan de werkruimte verricht en diverse administratieve werkzaamheden uitgevoerd.

Experimentele archeologie

Tevens werd er voorbereidend werk gedaan t.b.v. het bronsgietsproject, waartoe we op 28 maart een eerste poging waagden.

Op deze dag werd een aantal zelfgemaakte gietkroezen uitgetest op een houtskoolvuurtje, aangeblazen door een compressor.

Verder dan een bijna vloeibare gesinterde massa van ca. ½ kg zijn we niet gekomen, maar het heeft wel weer een aantal plannetjes opgeleverd en het project duurt voort.

Op 19 juni hebben wij de boomstamkano gepresenteerd op het Vlaardingse Logger Festival met zijn duizenden bezoekers. 's Avonds genoten we van ons jaarlijkse "Midzomerfeest" middels een BBQ, waarbij we tevens ons 46-jarige bestaan vierden.

4 Terra Nigra

In 2004 zijn 3 nummers van de Terra Nigra verschenen (nr. 158, 159 en 160).

Het blijft toch nog steeds problematisch om op tijd de afgesproken nummers te laten verschijnen en gevuld te krijgen met goede artikelen en verhalen.

Toch is het gelukt om de drie Terra Nigra's met interessante artikelen te laten verschijnen.

De Terra Nigra-redactie heeft in 2004 enige veranderingen gehad. Zo is Rinus Grevenhof bij de redactie gekomen. Cora Laan heeft de coördinatie van de Terra Nigra op zich genomen. Verder bestaat de redactie nog uit de volgende leden: Ronald Frank, Martijn Defilet en Rein de Graaf. Tim de Ridder blijft beschikbaar om artikelen inhoudelijk te beoordelen.

5 Bibliotheek

De catalogus van de bibliotheek werd overgezet van het

computerprogramma Q&A naar Cartbox.

Dit heeft veel tijd gekost, waardoor er maar weinig nieuwe boeken in de nieuwe catalogus zijn opgenomen.

Voor het gebruik van Cartbox is een handleiding gemaakt.

Er zijn wel nieuwe boeken aangeschaft. Ook is een aantal schenkingen ontvangen, waaronder KNOB-bulletins, afkomstig van Matthijs Struijs.

De ruimte voor de bibliotheek is uitgebreid met nieuwe kasten en planken.

Op de werkavonden heeft Joop Snel ook dit jaar weer het knipselarchief bijgehouden.

6 Excursies

Dit jaar zijn door Helinium-leden de volgende reizen/excursies gehouden:

- 3 april 2004:

Fietstocht naar Schipluiden met 14 personen, waar het trammuseum en de ruïne van de Kenenburg zijn bezocht.

- 29 mei t/m 5 juni 2004:

Excursie Frankrijk, Bretagne met 12 deelnemers.

7 Lezingen

In 2004 zijn er een vijftal lezingen en een videoavond gehouden:

- 11 februari 2004:

Roodbont zandstenen sarcofagen en sarcofaagdeksels, door Piet Heinsbroek.

- 10 maart 2004:

Bataven en hun voorouders in de Waalsprong bij Nijmegen, door Peter van de Broeke.

- 14 april 2004:

Zonder overstromingen geen kustdelta: een inleiding in de paleografische ontwikkeling van West-Nederland, door Peter Vos.

- 12 mei 2004:

Van potlood naar virtual reality, door Willem Beex.

- 16 juni 2004:

Videoavond, verzorgd door Ellen Groen en Guus van de Poel.

Jaarverslag

Gemeentelijk Archeoloog

Organisatie VLAK

Het aantal medewerkers bedroeg in 2004 10: één gemeentelijke archeoloog, vier archeologen, vijf archeologische medewerkers en één WIW'er. Een archeologisch medewerker is begin 2004 met pensioen gegaan, waarmee het aantal medewerkers op 9 uitkwam. Er is het nodige gedaan aan voorlichting: er zijn vele artikelen verschenen, enkele persberichten en VLAK-verslagen. Daarnaast werden er diverse lezingen gegeven. Veel informatie is terug te vinden op de archeologische website. Het VLAK heeft een vitrine laten ontwerpen voor de publieksruimte in het stadhuis. De eerste expositie handelde over resten van Vikingschepen, die aangetroffen zijn bij het onderzoek op de locatie Gat in de Markt. Het Vlaardings Museum organiseerde, in nauwe samenwerking met het VLAK, een tentoonstelling over het Buizengat

Archeologisch onderzoek

In 2004 werd vooral tijd besteed aan de uitwerking van diverse projecten en aan het veldwerk. Hieronder wordt kort ingegaan op de belangrijkste archeologische onderzoeken die in 2004 werden verricht.

Vergulde Hand West 7.074

In het plangebied Vergulde Hand West is in 2003 een proefsleuvenonderzoek door het VLAK verricht, waaruit bleek dat zich in de gebieden, waarin de toppen van het Hollandveen intact waren, resten bevonden van nederzettingen uit de Late Prehistorie. Begin 2004 is een aanvullend proefsleuvenonderzoek verricht, om de verspreiding van de archeologisch complexen goed in kaart te brengen. Op basis van de twee proefsleuvenonderzoeken zijn er tien vondstzones vastgesteld. Dit betreft: een boomstamkano uit circa 800 voor Chr., en negen nederzettingen uit de Vroege IJzertijd, Midden IJzertijd, Late IJzertijd, Romeinse Tijd en de 11e/12e eeuw. De resten zijn hoog tot zeer hoog gewaardeerd. Het ROB heeft uitgesproken dat het hier gaat om vondsten van nationaal belang, gezien de uitstekende conservering en de mogelijkheden die de diversiteit aan nederzettingen uit verschillende periodes biedt, voor het onderzoek naar de relatie mens en cultuurlandschap. Medio 2005 zal het definitieve archeologische onderzoek verricht worden.

Het archeologisch onderzoek op de voormalige buitenplaats van de Man in het geel. Vanwege de verontreiniging van de gasfabriek moesten de onderzoekers het werk verrichten in beschermende witte pakken. (Foto: VLAK, gemeente Vlaardingen).

Man in het geel

Hoflaan 2.023 en sanering 2.024

Langs de Hoflaan zijn door het VLAK de restanten opgegraven van de voormalige buitenplaats van de Man in het geel. De buitenplaats is rond 1627 gebouwd in opdracht van Willem van Ruytenburch, de man die prominent op het schilderij “Het korporaalschap van kapitein Frans Banning Cock en luitenant Willem van Ruytenburch” staat afgebeeld en wereldberoemd is onder de naam “De Nachtwacht”. Het is bekend dat Willem regelmatig verbleef op zijn hoven in Den Haag en in Vlaardingen. Hij was van 1627 tot 1652 ambachtsheer van Vlaardingen en Vlaardinger-Ambacht. Met deze titels had hij binnen zijn ambacht de rechten over de rechtspraak, de wetgeving en het bestuur.

Bij het archeologisch onderzoek zijn resten aangetroffen van het hoofdgebouw van circa 16 m diep en vermoedelijk 16 m breed. Een gang in het midden verdeelde het hoofdgebouw in twee vleugels. Onder de noordvleugel, in historische bronnen de “grote zaal” genoemd, lag een bepleisterde voorraadkelder van 5 x 4 m, met rode plavuizen op een bakstenen vlijlaag. De muren waren niet betegeld. De kelder zal ervoor hebben gezorgd, dat het westelijke deel van de noordvleugel erboven, als opkamer is gebouwd. De keldertrap stond ter hoogte van de achtergevel en was met baksteen bekleed. Aan weerszijden van de keldertrap bevonden zich een put en waterkelder. Bouwhistorisch onderzoek wijst uit dat de put met de beerput van het hoofdgebouw kan worden geïdentificeerd. Het ontbreken van beer en een zandig puinige vulling, wees hier in het veld echter niet op. Gelijk de voorraadkelder, bestond de vloer van de waterkelder uit rode plavuizen. De zuidvleugel was in minimaal twee ruimten verdeeld. Het aangetroffen deel grenst aan het achterterrein met waterkelder en -put. Het is plausibel om hier de keuken te veronderstellen, al zijn er geen vondsten die dit onderschrijven. Onder de resten van de buitenplaats zijn muren en een verbrand loopvlak gevonden. Mogelijk gaat het om de resten van de boerderij die op de kaart van Jacob van Deventer (1560) staat afgebeeld.

Ten oosten van de buitenplaats is ten tijde van de sanering een oude waterloop aangetroffen (project 2.024) die in historische bronnen aangeduid wordt als het “Oostelijke Spuiwater”. Gegevens omtrent deze waterloop zijn voornamelijk tijdens de archeologische begeleiding (aanleg van een riolering) verzameld. Het Spuiwater blijkt te hebben bestaan uit minimaal twee fasen. De oudste fase raakte in het begin van de 17e eeuw buiten gebruik. De begindatering laat zich door het ontbreken van voldoende vondsten niet eenduidig vaststellen. Een laatmiddeleeuwse oorsprong van na de 14e eeuw behoort echter tot de mogelijkheden. In de jonge fase van het Spuiwater is het fundament van een brugconstructie gevonden. Het han-

delt om grenen palen gefundeerd op sloffen. Uit dendrochronologisch onderzoek blijkt dat de brug niet ouder dan het laatste kwart van de 17e eeuw kan zijn. Ten zuiden van de brugconstructie is de beschoeiing van een aansluitende weg gevonden. In de eerste helft van de 19e eeuw is het Spuiwater gedempt. Daarbij is veel afval gedeponeerd.

Het streven is om de bijzondere archeologische resten van het hoofdgebouw te bewaren en later op te nemen en te visualiseren in toekomstige nieuwbouw. Deze resten zijn daarom intact gelaten en afgedekt met zand. De open dag die op 30 oktober 2004 werd georganiseerd, werd zeer goed bezocht; circa 700 bezoekers kwamen een kijkje nemen.

Joannes de Dooperkerk 1.108

In april en mei 2004 verrichte het VLAK archeologisch onderzoek op de locatie van de Joannes de Dooperkerk. De bouw van de kerk bleek een aantal huizen uit de 17e-18e eeuw te hebben verstoord. Deze huizen lagen ten zuiden van de historisch bekende Kwakelsteeg. Op een historische kaart uit 1619, wordt deze Kwakelsteeg reeds aangegeven, met aan weerszijden hiervan huizen. De steeg is tijdens het archeologisch onderzoek teruggevonden. Een onderste, en dus oude fase van de steeg is te verbinden met de 17e-/18e-eeuwse bewoning. De steeg was mooi bestraat met bakstenen, terwijl langs de noordelijke huizen zorgvuldig een goot was gelegd. Een hoger gelegen, jongere fase van de steeg is waarschijnlijk even oud als het kerkgebouw (1868/ 1869). Aan de noordzijde van oude Kwakelsteeg kwam resten van vier huizen aan het licht. In de fase vóór de bouw van de Kwakelsteeg en de huizen aan weerszijden ervan, was het terrein in gebruik als een soort van afvalstortplaats. Dit blijkt uit de vondst van vele afvalkuilen uit de 16e en de 17e eeuw.

Jaarverslag

Stadsarchief

Algemeen

Door een kleine organisatieverandering veranderde de plaats van het Stadsarchief in de gemeentelijke organisatie. De sectie Stadsarchief en Archeologie ressorteert nu onder de afdeling Publiekszaken. Conform de Gemeenschappelijke Regeling archiefzorg die met de gemeente Maassluis werd aangegaan, werden in het voorjaar de relevante Maassluisse archieven en boeken uit de bewaarplaatsen in Maassluis en Den Haag naar Vlaardingen overgebracht. Omdat duidelijk is dat het archiefgebouw, ook zonder deze overbrenging, op niet al te lange termijn niet alle op te nemen archieven zal kunnen herbergen, maar ook omdat voor een groot deel hetzelfde publiek wordt bediend, wordt in samenspraak met het bestuur van het Visserijmuseum/Vlaardings Museum bezien of er mogelijkheden zijn voor een gezamenlijke huisvesting elders in de stad.

Personeel en vrijwilligers

Het personeel bestond uit: D.F. van Geenen (restauratie), H.C. Geuze (archiefinspectie en applicatiebeheer), G.W.G. van der Heijden (inventarisatie en depotbeheer), mw. J. van Leeuwen-Zuidgeest (educatie en tijdschriftenbeheer), H.J. Luth (stadsarchivaris), mw. M.K. van Papeveld-Hörst (krantendocumentatie en kroniek), mw. H.C. Verloop (studiezaal en bibliotheek), mw. A.G. Visser-van der Meer (administratie) en mw. E.M. van der Zwaal (Topografisch-Historische Atlas). Zij werden ondersteund door de trouwe vrijwilligers J. Borsboom (fotograaf), mw. J.K. Bot (kroniek), H. Brobbel (Atlas), G.A.J. den Hertog (indicering bevolkingsregister), C.B. de Jong (indicering oudere bronnen) en M.P. Zuydgeest (Atlas). Twee nieuwe vrijwilligers werden met open armen ontvangen: mw. P. van Gelderen-Bakker begon met de indicering van de Burgerlijke Stand van haar woonplaats Maassluis en mw. S. van Heijzen-Troost zet zich in voor de digitalisering van archiefinventarissen voor de nieuwe internetsite. Het belang van het werk van deze acht onbezoldigde medewerkers kan niet snel overschat worden. Eén naam ontbreekt node in dit overzicht: oud-medewerker en vrijwilliger Matthijs A. Struijs overleed op 1 mei na een langdurig ziekbed. In hem verliest het Archief een uitnemend onderzoeker, publicist en collega. Hij legateerde zijn familie-archief en zijn Vlaardingse boeken en prenten aan het Stadsarchief. Ook het overlijden van Theo J. Poelstra mag hier niet onvermeld blijven. Poelstra die van 1971 tot 1989 stadsarchivaris van Vlaardingen was, was zijn tijd vooruit

Pentekening van 'Maassluis, Grote Kerk en werfje' door Charles J. Kemper (1913-1985), door Matthijs A. Struijs aan het Stadsarchief geschonken ter gelegenheid van de overbrenging van de Maassluisse archieven naar Vlaardingen. (Collectie Stadsarchief Vlaardingen)

in het populariseren van het gebruik van archiefbronnen. Hij was het ook die zeer actief aan de wieg stond van het Historisch Jaarboek, van welks eerste vijf edities hij de redactie voerde.

Archieven en toegangen

Opnieuw wisten velen de weg naar het Archief te vinden om archiefmateriaal over te dragen. Soms losse archiefstukken die opgenomen werden in de collectie 'Handschriften en Documentatie', soms aanvullingen op reeds verworven archieven (Visserijmuseum, familie Bot-Don, Vlaardingse Zwem Club, Historische Vereniging), maar ook compleet nieuwe archieven (o.a. kerkkoor St. Cecilia, mannenkoor Orpheus, winkeliersvereniging Voorstraat/Bmr. De Bordesplein). Van een aantal archieven kwam een inventaris gereed (o.a. van Toneelvereniging Varia en Distilleerderij Van Toor) en veel tijd werd gestoken in het vergemakkelijken van het gebruik van de nieuwverworven archieven van Maassluis. Zo werden de archiefinventarissen gedigitaliseerd, werden alle registers van de Burgerlijke Stand en een deel van de doop-, trouw- en begraafboeken gefotokopieerd voor de studiezaal en kwam gedeeltelijk ontsluiting tot stand van voor Maassluis relevante boeken en artikelen. De applicatie RUURD, een beheerssysteem voor alle archieven en verzamelingen werd geïmplementeerd.

Internetsite

Jarenlang was slechts de bibliotheek van het Stadsarchief op het internet te vinden via de site van de Stadsbibliotheek. Op 30 oktober, op de feestelijke en goedbezochte Nationale Archievendag, opende burgemeester Bruinsma de eigen Stadsarchiefpagina's op de gemeentelijke site (www.vlaarding.nl/stadsarchief).

Nu is onder andere on line te zien welke archieven het Stadsarchief beheert en via de inventarissen ook welke stukken zich daarin bevinden. Medio 2005 zal ook de enorme genealogische database (circa 45.000 Vlaardingers) via de site te raadplegen zijn. In november en december kwamen al 3.500 mensen een virtueel kijkje nemen.

Bibliotheek

Naast de forse 'Maassluise uitbreiding' groeide de bibliotheek met 85 titels. Een kleine selectie daaruit: Genealogie van het geslacht Van Eijk (A.D. van Eijk), Jongkind in Vlaarding (Matthijs A. Struijs), Mijn Vlaardingse jaren 1914-1940 (N. van Minnen) en Ziekenhuis stroomopwaarts (Anne Jongstra en Ellen Boonstra-de Jong). Oud-burgemeester Van Lier stond tientallen Vlaardingse boeken af en mevrouw M.A. de Jong-Ploeg schonk een zestal belangwekkende scheepsbouwkundige rapportages en reconstructies, gemaakt door haar vader J. Ploeg.

Topografisch-Historische Atlas

Het grote belang van de zich steeds verder uitbreidende collectie prenten, tekeningen en foto's blijkt elk jaar opnieuw door het intensieve gebruik dat ervan wordt gemaakt. Het werk dat een aantal vrijwilligers op dit specialistische gebied verricht, is van grote betekenis. In het verslagjaar werd een begin gemaakt met het overbrengen van foto's uit de archieven naar de Atlas. Belangrijke aanwinsten waren o.a.: prent 'Maassluis, Grote Kerk en werfje' door Charles Kemper (geschenk van M.A. Struijs bij de overdracht van de Maassluise archieven), vier foto's (1946-1948) van leerlingen en personeel van de 'Da Costaschool' aan de Bmr. Pruissingel, tientallen foto's van het huidige veranderende stadsbeeld door Jan Borsboom. Mede dankzij een subsidie van de Mondriaanstichting werd een aantal oude films gerestaureerd en geconserveerd.

Restauratie

Ruim 1.500 foto's werden schoongemaakt, opgezet en in zuurvrije Melinex-hoezen verpakt en een aantal monsterrollen en andere archivalia werden gerestaureerd. De indices van de Maassluise DTB-boeken uit Den Haag werden gefotokopieerd en ingebonden.

Dienstverlening, educatie, rondleidingen, exposities, demonstraties, cursussen en publicaties

Het aantal bezoekers van de studiezalen bedroeg 2.457 en velen vroegen en kregen schriftelijk informatie. Daarnaast namen vele honderden volwassenen en kinderen deel aan rondleidingen, cursussen, exposities en lesprogramma's. Aan tientallen publicaties werd meegewerkt, o.a. aan de landelijk verspreide Historische Scheurkalender van het Erfgoedhuis.

Jaarverslag

Historische Vereniging Vlaardingen

Het jaar 2004 was vanuit historisch perspectief geen memorabele periode. Opnieuw hadden wij het gevoel – en de praktijk bevestigde dit – om bij het behoud van het historische aanzien van onze stad niet als een echte ‘speler’ door de bestuurders van onze stad te worden gekend. We werden niet tijdig of in het geheel niet geïnformeerd over sloopplannen, we kregen te late dan wel onvolledige antwoorden op vragen onzerzijds aangaande ontwikkelingsplannen, terwijl het eerder in gang gezette reguliere overleg met de betrokken wethouder(s) en ambtelijke staf wegviel.

Wat houden deze negatieve constatering in voor de toekomst? Een ding staat voorop: wij blijven ons inzetten om de doelstellingen van onze vereniging te realiseren in een als weinig coöperatief gekenmerkt klimaat. Wij zijn ook optimistisch gestemd en hopen op betere tijden.

Gelukkig bestonden de verenigingsactiviteiten in het afgelopen jaar niet alleen uit protestacties. Het verenigingsleven was wederom veelzijdig en bloeide als nooit te voren.

Op 23 maart 2004 werd de 36e algemene ledenvergadering gehouden in het Wijkcentrum Holy.

De vier afleveringen van het Tijd-Schrift werden gekenmerkt door een grote verscheidenheid aan onderwerpen. Nummer 91 bevatte de herinneringen van de heer M. Stolk aan zijn jonge jaren in het Slaaenburg rond 1930. Een In Memoriam van Matthijs A. Struijs, een van onze leden van het eerste uur, die zoveel heeft bijgedragen aan de groei van onze vereniging en aan de geschiedschrijving van Vlaardingen, zijn herinneringen aan 55 jaar wonen aan de Groeneweg en talloze reacties op het artikel over het Slaaenburg in het voorgaande nummer, vormden de inhoud van aflevering 92.

Nummer 93 vroeg aandacht voor de verdedigingswerken in Vlaardingen door de heer Tim de Ridder. Eveneens van zijn hand was ‘De burcht van Dirk III’. Voorts ging het over het luchtdoelgeschut bij boerderij Hoogstad (1939) van de heer Jeroen ter Brugge en ‘Strijd om het Vlaardingse gemeentewapen’ van de heer Harm-Jan Luth. Het laatste nummer van 2004 bevatte een bijdrage van de heer Dick van Haren over het overleven in de hongervinter en een artikel over het Feestterrein door de heer Chiel de Kruijf.

Ook het lezingenprogramma kenmerkte zich door een hoge mate van veelzijdigheid.

Het Sluishuis was het afgelopen jaar menigmaal onderwerp van gesprek. (foto: E. van Rongen)

Naar aanleiding van de tentoonstelling 'Klederpracht' in het Visserijmuseum/Vlaardingsmuseum werd de eerste lezing van 2004 gehouden door de heer Herman Roza. Hij gaf een uitgebreide toelichting op deze expositie.

In februari kwam de Vlaardingse beeldend kunstenaar de heer Leen Droppert aan het woord over zijn leven en werken in onze stad.

Na afloop van de algemene ledenvergadering hield de heer Jan Anderson een voordracht over de drogisten in Vlaardingen door de jaren heen.

De voorzitter van onze zustervereniging in Schipluiden en historicus, de heer Jacques Moerman belichtte in april in woord en beeld de kaarten van de 16e eeuwse cartograaf Jan Janszn. Potter.

De Vlaardingse familie De Zeeuw was het onderwerp van de oktoberlezing die werd gegeven door de heer Jeroen ter Brugge.

Het jaar werd afgesloten door mevrouw Cora Laan. Zij vertelde over eet- en drinkgewoonten in de 17e eeuw.

Het excursieprogramma omvatte een bezoek aan Hoorn en een tocht naar Haamstede – onder meer Slot Haamstede – naar Renesse en Middelharnis (expositie van werken van Rien Poortvliet).

Evenals in andere jaren verscheen er een Historisch Jaarboek.

28 maart 2005

Jaarverslag

Streekmuseum Jan Anderson

Groeiende collectie- en naamsbekendheid

Het 29ste jaar van het Streekmuseum is bijzonder succesvol verlopen. Het bracht ons 52,5% meer bezoekers, met name door de tentoonstelling over WO I, alsmede door de toename van 19 groepen in 2003 tegen 59 in 2004. We hebben vier nieuwe films over Vlaardingen aan onze collectie kunnen toevoegen, waaronder een film over de festiviteiten van 1938, de bevrijding van Vlaardingen 1945, waarvan de tekst ingesproken werd door Harmen Siezen en een film over het bezoek van koningin Juliana en prins Bernhard in 1950. De films kwamen van de heren Van Daalen en Vermeer en werden gemonteerd door Kees Verhulst en op video gezet door Arend Boer, die ze ook van tekst en muziek voorzag. Bovendien heeft het Streekmuseum een tweetal boekjes uitgegeven: "Het Hoofd boven Water", over WO I, dat wij samen met Hjalmar Teunissen schreven, mogelijk gemaakt door het Fonds Schiedam/Vlaardingen e.o. en: "Van 't Oft naar 't Oofd", samen met Ed Hengeveld, dat gerealiseerd kon worden door "Verhalen van Steden". We zijn momenteel bezig met een groot fotoboek over Vlaardingen en WO II.

Ook met het uitlenen had het museum veel werk, wat geheel in onze filosofie past, dat niet alleen conserveren zaligmakend is, maar vooral ook: laten zien en uitleen-service bieden aan musea en tentoonstellingen elders, die plaats- of regiogebonden exposities en opstellingen een wat algemener achtergrond en inbedding willen geven, waardoor ze er uitspringen vanuit de context. Negen musea leenden materiaal, terwijl er daarnaast vier bijna complete tentoonstellingen buiten de deur met onze spullen werden ingericht. Verder leenden we materiaal uit voor een kindermusical in Alphen a/d Rijn, twaalf paar klompen en een jodenster, en voor de musical in De Bolder kostuums en hoedjes, terwijl oud schoolmateriaal elders in Vlaardingen en naar Scheveningen en Oud-Beijerland ging. Eveneens gingen er vitrines naar de Rijnmondband, films naar "de Soenda" en een pick-up naar de Salon in de Harmonie.

Foto's werden uitgeleend aan publicaties HVV, Musis over de Luxor-bioscoop en het Hof in Vlaardingen, voor de Furiade in Maassluis, voor zes artikelen in het IKV-blad, voor het boek over de geschiedenis van het Ziekenhuis en ten behoeve van de voedseldropping in 1945.

Ingena Vellekoop verrichtte een onderzoek in ons archief over de ansjovisverkoop en Perry Moree over de visserij in de Franse tijd.

*Mevrouw Bruinsma, vertaalster, vertelt op het museumweekend over haar werk met vluchtelingen.
(Collectie Jan Anderson)*

Tot slot herinneren we aan de bekende molens, die langzaam, maar zeker malen. In de lijn van die beeldspraak hebben we in december via ondertekening onze intentie vorm gegeven om daadwerkelijk mee te werken aan het nieuw te stichten Vlaardings Museum. Dat kan onbeperkt putten uit onze Vlaardingse collectie. Een tweetal afdelingen zal onder de naam van het Streekmuseum worden ingericht. Tot de opening ervan blijft het Streekmuseum gewoon open en de collecties gewoon op de Kethelweg, die deels aldaar in depot zullen blijven, waardoor de serviceverlening en uitleen, waarmee we steeds meer een "begrip" aan het worden zijn, zal kunnen blijven functioneren.

Het aantal bezoekers steeg tot 3371 (2003: 2213 en 2002: 2101). We verzorgden buiten het museum vijftien optredens, van bustochten in Vlaardingen en Maassluis tot lezingen in de Stadsgehoorzaal en in Zierikzee.

Publiciteit

De NCRV-uitzending Plein Publiek heeft op 20 oktober op de radio een rechtstreekse uitzending verzorgd van 1,5 uur vanuit het museum samen met de Vlaardingse Journalist Aad Struys. Verder verzorgden we een zesttal afleveringen in het IKV-blad over Vlaardingse bedrijven en in de Maaspost en bij Omroep Vlaardingen telkens het stuk van de maand. In het blad Living is een artikel opgenomen over het museum.

Voorwerpen

614 voorwerpen werden ingeboekt, waaronder: een eikenhouten driepersoonsstoof uit de Grote Kerk, een Verboden te rokenbordje uit het oude stadhuis, de bordjes Kunsthandel Toepad en Stembureau. Twee emaille reclameborden van Lever's Zeep, een bord van Douwe Egberts, een bord Waterfitter en één uit 1973 met "Dank B&W aan de directie van de Shell". Verder een aardewerk tegel Heilige Geestkerk (Van Hogendorp), een porceleinen vaasje Stationsplein Vlaardingen, een Benzofiets, een fietsvlaggetje Fortuna Boys, een servetring met wapen van Vlaardingen, drie borden Hotel Maas en de complete inventaris van de Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen afdeling Vlaardingen. Tenslotte voor de WO II-collectie een jodenster, een parachute van een Duitse lichtkogel, een schrijfmachine van de illegale organisatie De Luistervink en het trouwhoedje uit 1944 van Katrien v.d. Lee, gemaakt van een oude herenhoed.

Tekeningen, prenten, schilderijen, papieren

916 stuks verworven waaronder aquarellen van de Vlaardinger A. van der Beek, pentekeningen van Paul Westerdijk, houtskooltekeningen van de Maassluisdijk met de grote bomen, zestien vloeiblinden van Vlaardingse bedrijven en een geschreven rekening van kapitein Ary Riedijk uit 1815. Een schilderij van de boenhok van boerderij

Zuidgeest. Tenslotte ruilden we 23 prenten met Atlas Van Stolk te Rotterdam.

Foto's en postzegels

424 ansichtkaarten en foto's, alsmede een foto-album zijn aangeworven. 31 Nederlandse zegels, waaronder twee in-terneringszegels uit 1914, plus de jaarcollectie van 2004.

Restauraties

Acht restauratoren hebben acht voorwerpen weer in goede staat gebracht en 160 prenten werden ingelijst.

Bibliotheek

Deze werd uitgebreid met 451 werken, waaronder het Nieuw Nederlands Prentenboek, De Rarekiek uit 1830, Gevaarlijk drukwerk over de Bezige Bij, 18 eeuwen meten en wegen, Historische Atlas van Rotterdam, liedjes uit WO I en vier gedenkboeken over deze oorlog. Tenslotte ruim 100 kinderboeken en 23 stripalbums.

Elly Andriessen, Riet Boer, Jan Broeders, Janny Nederlof en Alfons Pietersen, vrijwilligers van het Serviceteam, bemensten iedere zaterdag en de 1ste zondag van de maand het museum.

Het bestuur bestond op 31 december 2004 uit de heren E.J. Hengeveld (voorzitter), G.H.B. Anderson (penningmeester), F. Nipius (lid) en P.J. Westerdijk (secretaris).

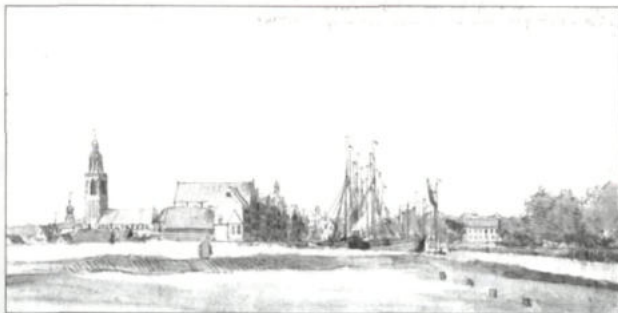
Jaarverslag

Visserijmuseum/ Vlaardings Museum

Tentoonstellingen

Tot en met maart 2004 was de tentoonstelling 'Klederpracht; de drachten van Vlaardingen en Vlaardinger-Am-bacht' nog in het museum te zien. De documentatie van de klederdrachtportretten heeft sinds de tentoonstelling achter de schermen voortgang gevonden, waartoe samenwerking met het Nederlands Openluchtmuseum werd gezocht en gevonden. Zonder touwen en garen geen visserij; onder dit motto wijdde het museum een tentoonstelling aan de Vlaardingse touwslagerijen, waarvan 'De Zeevaart' en 'de Oude Lijnbaan' de bekendste zijn. Mede dankzij particuliere bruikleengevers en de collectie van het Stadsarchief kon een evenwichtig overzicht worden gegeven van deze zo belangrijke tak van nijverheid. Omdat de Rotterdamse kunstenaar Gerrit Groenewegen (17.-1804) tweehonderd jaar geleden is overleden, richtte het museum een tentoonstelling in met aquarellen, tekeningen en etsen van zijn hand, die een maritiem karakter hebben. Mede met belangrijke bruiklenen van het Gemeentearchief Rotterdam, het Maritiem Museum Rotterdam, het Stadsarchief Vlaardingen en een anonieme particulier werd thematisch een overzicht gegeven van dit maritieme werk: visserij, koopvaardij, scheepsbouw, scheepstypen etc. Ter gelegenheid van de tentoonstelling schreef conservator Alex Poldervaart een rijk geïllustreerde catalogus. Als opmaat voor het nieuwe Vlaardings Museum gold de tentoonstelling 'Vlaardingse Vaandels'. De gecombineerde collecties van het Vlaardings Museum/Visserijmuseum en het Streekmuseum Jan Anderson werden integraal getoond, waarbij de volgende thema's waren onderscheiden: religie, vakbonden, verenigingen (muziek, sport) en landsverdediging. Ook bij deze tentoonstelling verscheen een geïllustreerde catalogus, wederom van de hand van Alex Poldervaart met bijdragen van Jeroen ter Brugge. De kleine tentoonstellingsruimte bood aandacht aan drie Vlaardingse onderwerpen. De eerste had de deelcollectie Glas-in-loodramen als onderwerp, waarmee nooit eerder getoonde ramen aan het publiek getoond konden worden. De tweede tentoonstelling betrof het Vlaardingse geslacht De Zeeuw. De diverse takken van deze Vlaardingse familie, waarvan leden actief waren als scheepsbouwer/werfeigenaar, reder, smid, ijzerhandelaar, boer etc, werden in beeld gebracht met een levensgrote stamboom (die tegelijk ook in druk verscheen), portretten en nagelaten en recent aan het museum geschonken objecten. De derde kleine tentoonstelling toonde de resultaten van het recente archeologische onderzoek door het Vlaardings Archeologisch Kantoor in het plangebied Buizengat, waarbij ruime aandacht aan vindplaatsen en vondsten. In de VL 2-zaal richtten de Vrienden van het Visserijmuseum fototentoonstellingen in over achtereenvolgens Vlaardingen als koopvaardijhaven en de visserij tijdens de Eerste Wereld-

De aquarel uit 1765.

oorlog.

Het bezoekersaantal bleef in 2004 ten opzichte van het vorige jaar iets achter bij dat van vorig jaar.

Activiteiten

Het museum participeerde onder andere in het VL. Log-gerfestival, de door de Vrienden georganiseerde reünie van oud vissers en walpersoneel en Open Monumenten-dag. Ook participeerde het museum in het kader van het provinciale programma 'Verhalen van Steden' in het deel-project 'Stadswapens', waartoe een stadswapenontwerp-wedstrijd werd gehouden. Van de honderden ingezonden ontwerpen won Kimberley Wakkary de eerste prijs in Vlaardingen. In het kader van Verhalen van Steden werd tevens een start gemaakt met het project 'Werken in Vlaardingen'. Studenten van de Willem de Kooning Academie voor Beeldende Kunsten te Rotterdam fotografeerden onder begeleiding van docent Eric van Straaten het werken op de Vlaardingse vestiging van Vopak, bij haringhandel Warmelo & Van der Drift en in het stadshuis van de Gemeente Vlaardingen. Het Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. maakte het traditionele verblijf van de VL92 Balder, de in oorspronkelijke staat herstelde zeil-logger van het Scheepvaartmuseum te Amsterdam, in juni weer mogelijk. De Visserijmuseum Concertserie werd in 2004 voortgezet, waarbij Léon Bak als vanouds als programmeur optrad.

Educatie

Ten behoeve van het gemeentelijk educatief aanbod werd een speciaal lespakket samengesteld met de naam 'Prikkenbijter', genoemd naar de Vlaardingse jongens die ten tijde van de beugvisserij verantwoordelijk waren voor het prepareren van het aas (prikken) voor de vishaken aan de beuglijnen. Het lespakket bestond uit een full-colour lesboekje met vragen, een rondleiding met praktische opdrachten, zoals het lezen van een vlaggenlijn-tekst, en aansluitend het bekijken van een oude visserijfilm. Tijdens de vakanties werden wederom kinderactiviteiten georganiseerd.

Collectie

De collectie van het Visserijmuseum/Vlaardings Museum nam in 2004 met enkele honderden objecten, documenten, boeken, geluid- en beeldopnamen toe. Met de registratie van de collecties werd een enorme sprong voorwaarts gemaakt. Vele duizenden items zijn nu digitaal ontsloten en toegankelijk voor nader onderzoek of expositie. Tevens kan een korte beschrijving van de geregistreerde items worden geraadpleegd op de website www.maritiemdigitaal.nl. Het Visserijmuseum/Vlaardings Museum participeerde in de pilot van de Provincie Zuid-Holland met betrekking tot het landelijke museum inventarisatie programma (MUSIP). De deelcollecties van het museum zijn

hiertoe gekwantificeerd en voorzien van een wetenschappelijke en kunsthistorische kwalificatie.

Tot de meest in het oog springende aanwinsten behoorden een gevelsteen, voorstellende de Barmhartige Samaritaan (18e eeuw, afkomstig van een chirurgijnswoning aan de Hoogstraat), een zogenaamde 'bootjesketting' (laat 19e eeuw), een volle fles spiritus van de Vlaardingse distillateur Van Toor (circa 1930), een aquarel uit 1765, voorstellende de haven van Vlaardingen op Buisjesdag, een tweetal 19e eeuwse litho's van de Vlaardingse redersvrouwendracht, de zogenaamde 'kostersbel' uit de Grote Kerk (vermoedelijk 1865), een reclameblik van Hoogendijk's Wijnen (circa 1900), een olieverfschilderij van de Vlaardingse schilder Jo van der Pijl van de Oude Haven (circa 1960), een mal voor een penning ter herinnering aan het Geuzenmonument door Leen Droppert (1983), een gouden mutsenbel met parels (midden 19e eeuw) en vaandels van het A Capellakoor Vlaardingen (1938) en de Harmonie van het Havenbedrijf Vlaardingen Oost (circa 1930). Een zilver inktstel met graving betreffende rederij Van Harwegen den Breems en kuiper Jan Brobbel (1877), dat na vertoning op het tv-programma 'Opsporing Verzocht' en na bemiddeling van de politie werd verworven, is na enkele maanden wederom afgestaan.

Vlaardings Museum

Hoewel achter de schermen reeds veel werk is verricht aan de planvorming voor de nieuwbouw van het museum aan het Buizengat, kon de uitvoering van de plannen nog steeds niet in gang gezet worden. De idee om in de nieuwbouw ook de andere instellingen op cultuurhistorisch gebied (Stadsarchief en Vlaardings Archeologisch Kantoor) te mede-huisvesten vergt gemeentelijke besluitvorming, welke niet van de grond kwam. Op inhoudelijk gebied werd wel enige voortgang geboekt. Met het Streekmuseum Jan Anderson werd een overeenkomst getekend, waarin nauwe samenwerking in het kader van het nieuwe museum is verwoord. Het Streekmuseum stelt zijn collecties voor de inrichting van het nieuwe Vlaardings Museum ter beschikking, met de finale ineenmelting van de museale collecties als finaal doel. In voorbereiding daarop heeft het Streekmuseum Jan Anderson een bedrag beschikbaar gesteld om de collecties volgens de methodiek van en onder regie van het Visserijmuseum te registreren.

Personeel en vrijwilligers

In 2004 ontving drs. Alex Poldervaart een vaste aanstelling als conservator. Meta Snijders en Margaret Strijbosch, respectievelijk educatief en baliemedewerkster verlieten het museum. De eerste functie werd waargenomen door Esther Blaauw en Renata Reitzema trad in dienst als baliemedewerkster. In het museum waren ook dit jaar weer vele vrijwilligers actief, die steeds een onmisbare schakel in het museum gebleken zijn.

Na de grote brand die Vlaardingen in 1574 in de as legde, is er een "steede timmerman" en na de Franse overheersing een "stadsarchitect of controleur der stadsgebouwen". Na 1895 is er een "directeur gemeentewerken", een functie die **Ir. J.G. Gerritze** vele jaren vervulde. **In dienst van de stad, werken voor de gemeente** laat zien hoe vakmensen de stad vorm gaven: het torentje van de Visbank ontwierpen, de Oude Haven op diepte hielden, adviseerden over bruggen en sluizen, toezicht hielden, zowel bij de bouw van een viaduct aan de Binnensingel als bij een grafmakerswoning aan het Emous en bij de aanleg van een feestterrein aan de Broekweg. Als Vlaardingen in de Tweede Wereldoorlog fuseert met Vlaardinger-Ambacht, is het gefuseerde gemeentewerken betrokken bij de bouw van de semi-permanente woningen in de Babberspolder en daarna bij de stormachtige ontwikkeling van de stad na de oorlog. Gemeentewerken huist in de stadsschool aan de Markt, terwijl de stad en de organisatie groeien. Dan krijgt het bedrijf een eigen gebouw aan de Hoflaan, een gebouw dat alweer afgebroken gaat worden. Achtergronden van werken voor de gemeente, beschreven door een man in dienst van en van verdienste vóór de stad.

In **Hoort zegt het voort, de padvinderij van 1945 – 1973** leidt **Jaap van Krimpen** ons langs de grillige paden van horden, troepen, stammen en vendels, die onderdak vonden in krotten, zolders, kerken, boten, schuren en boerderijen die nu meestal zijn afgebroken en waaraan velen goede herinneringen bewaren. Honderden Vlaardingse jongens en meisjes speelden het spel van verkennen in het Hof, op het Kruiteiland en in de Broekpolder. Neutrale, protestantse en rooms-katholieke padvindsters volgden elk het spoor, gescheiden natuurlijk, vaak op terreinen die voor anderen gesloten waren; de padvindsters hadden zo hun relaties. Door een padvinder van binnenuit beschreven, is het verhaal zeker ook interessant voor wie nooit een padvindstersuniform droeg.

Cobi Bot schrijft de **Kroniek van Vlaardingen 1954**, het jaar dat men zich realiseerde de snelst groeiende gemeente van Nederland te zijn. De Pijpers bestaan 25 jaar, er is brand bij de BPM te Pernis, tennispark Soenda gaat open, de politie krijgt een mobilofoon-auto, de molen aan de Kortedijk zal in oorspronkelijke staat hersteld worden, de eerste paal van het Groen van Prinstererlyceum wordt geslagen, Prins Bernhard opent de fabriek van Cincinnati en er zijn optredens van Kees Manders, The Kilima Hawaiians en Heintje Davids.

Marianne van Papeveld-Hörst schrijft de **Kroniek van Vlaardingen 2004**, het jaar waarin o.a. de oud-wethouder John Ranshuijsen, de oud-fractievoorzitter Leny van Halteren, de archiefmedewerker Matthijs A. Struijs, de oud-stadsarchivaris Theo Poelstra, de oud-directeur Gemeentewerken Ir. J.G. Gerritze, de oud-directeur Stadsgehoorzaal Walter van Ginneken en de journalist Peter Braad overlijden. Er wordt een boomkano van 800 jaar voor Christus gevonden, het clubhuis van tennispark Soenda brandt af op de dag dat de sloopvergunning wordt afgegeven, de Amazing Stroopwafels vieren het 25-jarig jubileum, de Queen Mary 2 komt langs en GelukTreurniet Architecten herdenkt het 50-jarig bestaan.

Historische
Vereniging
Vlaardingen

